

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Lokalny Program Rewitalizacji dla Kożuchowa na lata 2016 - 2022

PROJEKT

Czerwiec, 2017 r.

Zadanie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej,
w ramach Programu Pomoc Techniczna 2014 - 2020

Zamawiający:

Gmina Koźuchów
Urząd Miejski w Koźuchowie
Rynek 1a
67-120 Koźuchów

Wykonawca:

Green Key
Joanna Masiota-Tomaszewska
ul. Nowy Świat 10a/15
60 - 583 Poznań
www.greenkey.pl

Lokalny Program Rewitalizacji dla Koźuchowa na lata 2016 - 2022

Właściciel firmy:

mgr Joanna Masiota - Tomaszewska

Autorzy opracowania:

mgr Joanna Walkowiak – Kierownik Zespołu Projektowego
mgr inż. Łukasz Gińko
mgr Daniel Wiśniewski
mgr Andrzej Karkowski
mgr Wojciech Pająk
mgr Kamil Nabagło

Czerwiec, 2017 r.

WYKAZ SKRÓTÓW

BIP – Biuletyn Informacji Publicznej
CK – Centrum Kultury
CO – centralne ogrzewanie
Dz. U. – Dziennik Urzędowy
EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS – Europejski Fundusz Społeczny
FS – Fundusz Spójności
GUS – Główny Urząd Statystyczny
KIS – Klub Integracji Społecznej
LPR – Lokalny Program Rewitalizacji
MKiDN – Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
MPZP – Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego
OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej
p.w. – pod wezwaniem
PKP – Polskie Koleje Państwowe
PR – Program Rewitalizacji
PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
PUP – Powiatowy Urząd Pracy
RPO WL – Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubuskiego
UMWL – Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego
WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WKZ – Wojewódzki Konserwator Zabytków
WPF – wieloletnia prognoza finansowa

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP	7
1.1.	PODSTAWA PRAWNA.....	7
1.2.	METODA OPRACOWANIA PROGRAMU REWITALIZACJI	9
II.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY KOŻUCHÓW	12
2.1.	POŁOŻENIE.....	12
2.2.	ŚRODOWISKO I INFRASTRUKTURA.....	14
2.3.	SPOŁECZEŃSTWO I GOSPODARKA.....	24
III.	DELIMITACJA OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH – ANALIZA WSKAŹNIKOWA.....	33
3.1.	METODA OPRACOWYWANIA DIAGNOZY Z UWZGLĘDNIENIEM PRZYJĘTYCH WSKAŹNIKÓW DELIMITACJI	33
3.2.	WYZNACZENIE PORÓWNYWALNYCH JEDNOSTEK PRZESTRZENNYCH DO CELÓW ANALIZY WYSTĘPUJĄCYCH ZJAWISK.....	35
	SFERA SPOŁECZNA.....	78
3.3.	PROBLEMY RYNKU PRACY	78
3.3.1.	Wskaźnik - udział osób bezrobotnych w liczbie ludności w danej jednostce analitycznej	79
3.3.2.	Wskaźnik - udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogóle liczby osób bezrobotnych w danej jednostce analitycznej.....	81
3.4.	SAMOWYSTARCZALNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI I GOSPODARSTW DOMOWYCH	83
3.4.1.	Wskaźnik - udział (%) gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ogóle liczby ludności w danej jednostce analitycznej.....	84
3.5.	POZIOM BEZPIECZEŃSTWA	86
3.5.1.	Wskaźnik - liczba interwencji służb porządkowych z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego przypadająca na 100 osób w danej jednostce analitycznej	86
3.5.2.	Wskaźnik - liczba wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe przypadająca na 100 osób w danej jednostce analitycznej	89
	SFERA GOSPODARCZA	91
3.6.	KLIMAT AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ	91
3.4.1.	Wskaźnik – Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 osób w danej jednostce analitycznej.....	92
	SFERA ŚRODOWISKOWA	93
3.5.	ŚWIADOMOŚĆ EKOLOGICZNA MIESZKAŃCÓW	93

3.5.1.	Wskaźnik – udział gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogóle liczby gospodarstw domowych w danej jednostce analitycznej	93
SFERA TECHNICZA		95
3.6.	BUDYNKI KOMUNALNE I SOCJALNE	95
3.6.1.	Wskaźnik - udział lokali komunalnych i socjalnych w stanie średnim i złym w ogóle liczby izb komunalnych i socjalnych w danej jednostce analitycznej	96
SFERA PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNA.....		98
3.7.	OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW	98
3.7.1.	Wskaźnik – liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na 100 ha powierzchni danego obszaru	99
3.9.	PODSUMOWANIE ANALIZY WSKAŹNIKOWEJ	102
IV. POGŁĘBIONA DIAGNOZA PODOBSZARÓW REWITALIZACJI		107
V. POWIĄZANIA Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI GMINY KOŻUCHÓW		118
5.1.	Strategia Rozwoju Gminy Kożuchów na lata 2012-2022.....	118
5.2.	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kożuchów na lata 2014-2020	119
5.3.	Miasto Kożuchów – Miejsce Planu Zagospodarowania Przestrzennego	120
VI. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI		120
6.1.	WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO.....	120
6.2.	WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI.....	124
VII. WIZJA STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZONEJ REWITALIZACJI		127
VIII. CELE REWITALIZACJI		128
IX. PRZEDSIĘWZIĘCIA I PROJEKTY REWITALIZACYJNE.....		129
9.1.	GŁÓWNE PROJEKTY REWITALIZACYJNE	130
9.2.	CHARAKTERYSTYKA UZUPEŁNIAJĄCYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH.....	140
X. MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH		143
10.1.	MECHANIZMY ZAPEWNIANIA KOMPLEMENTARNOŚCI.....	143
10.1.1.	Komplementarność przestrzenna	144
10.1.2.	Komplementarność problemowa	144
10.1.3.	Komplementarność proceduralno-instytucjonalna.....	145
10.1.4.	Komplementarność źródeł finansowania	145
10.1.5.	Komplementarność międzyokresowa.....	146

10.2. MECHANIZMY WŁĄCZENIA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW ORAZ INNYCH PODMIOTÓW I GRUP AKTYWNYCH NA TERENIE GMINY W PROCES REWITALIZACJI	148
XI. FINANSOWANIE PROGRAMU REWITALIZACJI I HARMONOGRAM REALIZACJI DZIAŁAŃ	151
XII. OPIS STRUKTURY ZARZĄDZANIA REALIZACJĄ PROGRAMU REWITALIZACJI	153
XIII. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY PROGRAMU REWITALIZACJI	154
SPIS TABEL	159
SPIS RYCIN	160
SPIS FOTOGRAFII	161
WYKORZYSTANE MATERIAŁY I OPRACOWANIA	162

I. WSTĘP

1.1. PODSTAWA PRAWNA

Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2017 poz. 1023) określiła zasady oraz tryb przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji. Samorządy otrzymały podstawę prawną do podjęcia kompleksowych działań służących rewitalizacji obszarów zdegradowanych.

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji.

Zgodnie z art. 52 ustawy o rewitalizacji do dnia 31 grudnia 2023 r. dopuszcza się realizację przedsięwzięć wynikających z programu zawierającego działania służące wyprowadzeniu obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego, przyjmowanego uchwałą rady gminy, bez uchwalania gminnego programu rewitalizacji. W takim przypadku wyznaczenie w drodze uchwały obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, specjalnej strefy rewitalizacji, a także uchwalenie miejscowego planu rewitalizacji nie jest dopuszczalne.

Prowadzenie rewitalizacji bez korzystania z rozwiązań ustawowych (bez uchwalania Gminnego Programu Rewitalizacji) nie jest za to przeszkodą do aplikowania o środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej. W przypadku, w którym gmina chce się ubiegać o otrzymanie środków unijnych na projekty rewitalizacyjne musi opracować program rewitalizacji zgodny z wymaganiami wynikającymi z Wytocznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (co do zasady – w aspekcie merytorycznym są to wymogi tożsame do ustawowych, jednak uproszczone są kwestie proceduralne), oraz z wymaganiami i wytycznymi, które zostały przyjęte przez Instytucję Zarządzającą RPO.

Przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy, stanowią jej zadania własne wobec czego Gmina Koźuchów przystąpiła do opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Koźuchowa na lata 2016-2022. W celu opracowania diagnozy służącej wskazaniu obszarów najbardziej narażonych na oddziaływanie negatywnych zjawisk społecznych na terenie Gminy Koźuchów Burmistrz Koźuchowa zobowiązany jest przeprowadzić analizy, w których wykorzystuje obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań.

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw, lub

- środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz нефункционowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.

Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20 % powierzchni gminy oraz zamieszkały przez nie więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.

Lokalny Program Rewitalizacji dla Koźuchowa na lata 2016-2022 został opracowany zgodnie z zaleceniami zawartymi w „Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020”. Ministerstwa Rozwoju z dnia 2 sierpnia 2016 r. (MR/H 2014-2020/20(2)08/2016). Zgodnie z zapisami niniejszego dokumentu PR jest wieloletnim programem działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków dla ich zrównoważonego rozwoju, który stanowi narzędzie planowania koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji. Niniejszy LPR został opracowany na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446) z uwzględnieniem „Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020”.

1.2. METODA OPRACOWANIA PROGRAMU REWITALIZACJI

Na podstawie przeprowadzonych analiz Burmistrz Koźuchowa sporządza diagnozę, która jest podstawą do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych lub środowiskowych lub funkcjonalno-przestrzennych lub technicznych. Obszar zdegradowany może zostać podzielony na podobszary, w tym takie nieposiadające wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. Obszar rewitalizacji natomiast stanowi całość lub część obszaru zdegradowanego cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na których gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Szczegółowy opis cech i delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji został zamieszczony w podrozdziale 3. Delimitacja obszarów zdegradowanych – analiza wskaźnikowa.

Dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji Burmistrz Koźuchowa sporządza Program Rewitalizacji (PR) z następującymi elementami:

1. Program rewitalizacji zawiera co najmniej:
 - opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy,
 - diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych oraz skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych,
 - zasięgi przestrzenne obszaru/obszarów zdegradowanych,
 - wizję wyprowadzenia obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego (planowany efekt rewitalizacji),
 - identyfikację potrzeb rewitalizacyjnych,
 - wykaz dopełniających się wzajemnie najważniejszych przedsięwzięć i głównych projektów rewitalizacyjnych dotyczących obszaru zdegradowanego, które będą realizowane w ramach programu rewitalizacji tzn. takich, bez których realizacja celów programu rewitalizacji nie będzie możliwa i obszar rewitalizacji nie będzie w stanie wyjść z kryzysowej sytuacji,
 - ogólny (zbiorczy) opis innych, uzupełniających rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych – tzn. takich, które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania trudno zidentyfikować indywidualnie, a są oczekiwane ze względu na realizację celów programu rewitalizacji,
 - mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji,
 - indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych zawartych w programie z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł (także spoza funduszy polityki spójności na lata 2014-2020 – publiczne i prywatne środki krajowe w celu realizacji zasady dodatkowości środków UE),
 - mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji,
 - system realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji,

- system monitoringu skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu.
2. Diagnoza zawarta w programie rewitalizacji obejmuje analizę wszystkich sfer (tj. sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej) dla całego obszaru gminy oraz pogłębioną diagnozę obszaru rewitalizacji. Szczególne znaczenie ma pogłębiona analiza kwestii społecznych dla określenia potrzeb podjęcia wyprzedzających działań o charakterze społecznym (dotyczącym rozwiązywania problemów społecznych oraz pobudzającym aktywność lokalną), co pozwoli na przygotowanie działań rewitalizacyjnych o bardziej złożonym, kompleksowym charakterze i oddziaływaniu. Takie działania mają na celu podniesienie skuteczności i trwałości projektów rewitalizacyjnych oraz gotowości i świadomości mieszkańców co do możliwości partycypacyjnego współdecydowania o obszarze objętym programem rewitalizacji.
 3. Zasięgi przestrzenne obszaru lub obszarów rewitalizacji dokonywane są przy założeniu, że dany program rewitalizacji może obejmować więcej niż jedno terytorium wymagające wsparcia. Zasięg każdego z tych obszarów wyznaczany jest przy założeniu, że jest to terytorium ograniczone przestrzennie, tj. obejmujące tereny o szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk istotne dla rozwoju danej gminy. Ustalenia zasięgu przestrzennego obszaru lub obszarów rewitalizacji dokonuje samorząd gminny, w oparciu o rozstrzygnięcia wynikające z innych dokumentów strategicznych lub planistycznych gminy lub w oparciu o indywidualne kryteria (wraz z odniesieniem ich do wartości referencyjnych dla danej gminy) i przy uwzględnieniu kryteriów wskazanych przez IZ RPO, jeśli IZ RPO takie określi. Program rewitalizacji łącznie nie obejmuje więcej niż 20% powierzchni gminy i dotyczy liczby ludności nie większej niż 30% jej mieszkańców.
 4. Opis planowanych działań rewitalizacyjnych, które będą realizowane w ramach danego programu rewitalizacji powinien zawierać przede wszystkim:
 - identyfikację podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, tj. takich, bez których realizacja celów programu rewitalizacji nie będzie możliwa i obszar rewitalizacji nie będzie w stanie wyjść z kryzysowej sytuacji,
 - charakterystykę innych, uzupełniających rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, tj. takich, które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania trudno zidentyfikować indywidualnie, a są oczekiwane ze względu na realizację celów programu rewitalizacji. W opisie przedsięwzięć uzupełniających należy wskazać obszary tematyczne, zagadnienia istotne z punktu widzenia potrzeb obszaru rewitalizacji.

Program został sporządzony zgodnie z założeniami Wytocznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, ponadto powinien odznaczać się następującym zestawem cech:

Ryc. 1. Cechy programów rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020”

Kompleksowość programu jest rozumiana jako ujęcie działań rewitalizacyjnych w oparciu o wszystkie aspekty rewitalizacji (społeczny i gospodarczy, przestrzenno-funkcjonalny, techniczny lub środowiskowy) powiązane z obszarem rewitalizacji i jego otoczeniem, a także z integracją działań pod względem finansowania z różnych źródeł (np. ze środków EFRR, EFS, FS oraz innych publicznych lub prywatnych). Nie dopuszcza się możliwości planowania i realizacji pojedynczych działań inwestycyjnych związanych z remontem, modernizacją, czy poprawą estetyki przestrzeni, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji. Na konstrukcję programu składa się wiele różnorodnych projektów, które powinny być wzajemnie powiązane i powinien zachodzić między nimi efekt synergii. Osiągnięcie kompleksowej interwencji nie musi zająć z jednoczesną realizacją projektów, lecz synchronizacją ich efektów, która będzie oddziaływać na sytuację kryzysową.

Koncentracja programu rewitalizacji oznacza, że działania zawarte w programie dotyczą terenów o istotnym znaczeniu dla rozwoju gminy, które obejmują całość lub część obszaru zdegradowanego, i na których zdiagnozowano szczególną koncentrację negatywnych zjawisk kryzysowych. Koncentracja odnosi się również do projektów rewitalizacyjnych, które co do zasady powinny być realizowane na obszarach rewitalizacji.

Komplementarność przedsięwzięć/projektów dotyczy komplementarności pod względem:

- przestrzennym,
- problemowym,
- proceduralno-instytucjonalnym,
- międzyokresowym,
- źródeł finansowania.

Komplementarność została opisana szerzej w podrozdziale 8.1 Mechanizmy zapewniania komplementarności.

Realizacja zasady partnerstwa i partycypacji odnosi się do aktywnego udziału interesariuszy w procesie rewitalizacji w gminie na każdym z etapów (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, monitorowanie). Program, który realizuje zasadę partnerstwa i partycypacji zawiera opis procesu przygotowania dokumentu, w którym przedstawiono udział interesariuszy, a także wybraną formę zarządzania programem, która realizuje zasadę udziału interesariuszy.

II. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY KOZUCHÓW

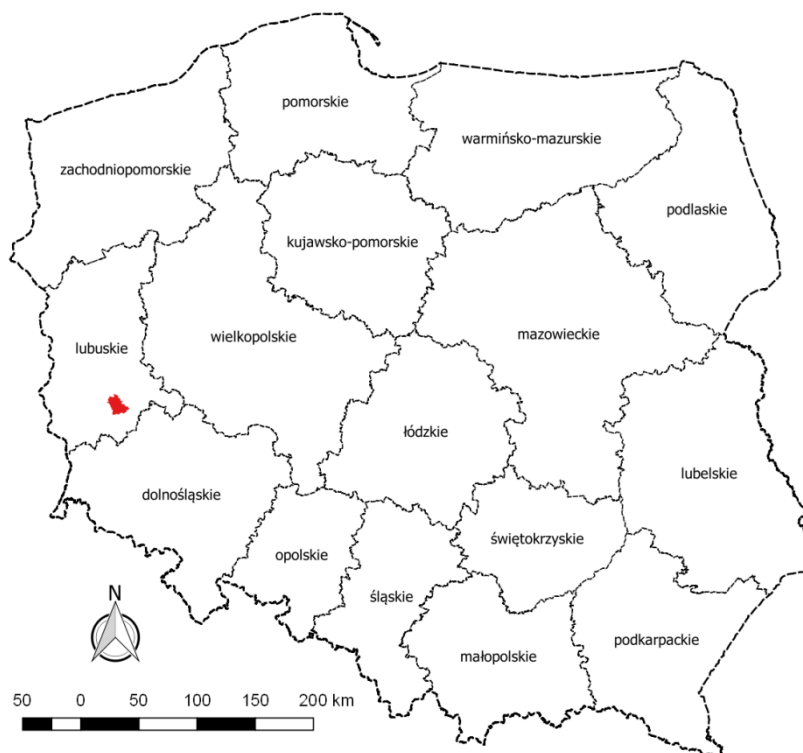
W niniejszym rozdziale dokonano podstawowej charakterystyki Gminy Kozuchów pod względem: położenia geograficznego i administracyjnego; aspektów społecznych wyrażonych podstawowymi danymi demograficznymi; aspektów gospodarczych a także przedstawiono charakterystykę środowiska i infrastruktury.

2.1. POŁOŻENIE

Gmina Kozuchów położona jest w południowej części województwa lubuskiego oraz zachodniej części powiatu nowosolskiego. Analizowana jednostka terytorialna mieści się na południe od Gorzowa Wielkopolskiego oraz Zielonej Góry – siedzib województwa oraz na zachód od Nowej Soli – siedziby powiatu. Z Kozuchowa do Zielonej Góry – odległość z centralnych części jednostek wynosi w linii prostej ok. 24 km, zaś do Gorzowa Wielkopolskiego ok. 122 km, a do Nowej Soli ok. 11 km. Gmina Kozuchów jest jedną z 8 gmin powiatu i jedną z 3 gmin miejsko - wiejskich. Sieć osadniczą charakteryzowanej przestrzeni tworzą miejscowości wiejskie oraz jednostka miejska – Kozuchów – siedziba gminy o współrzędnych geograficznych 51.7500°N, 15.6000°E. Położenie na tle kraju analizowanego obszaru przedstawiono na rycinie 44.

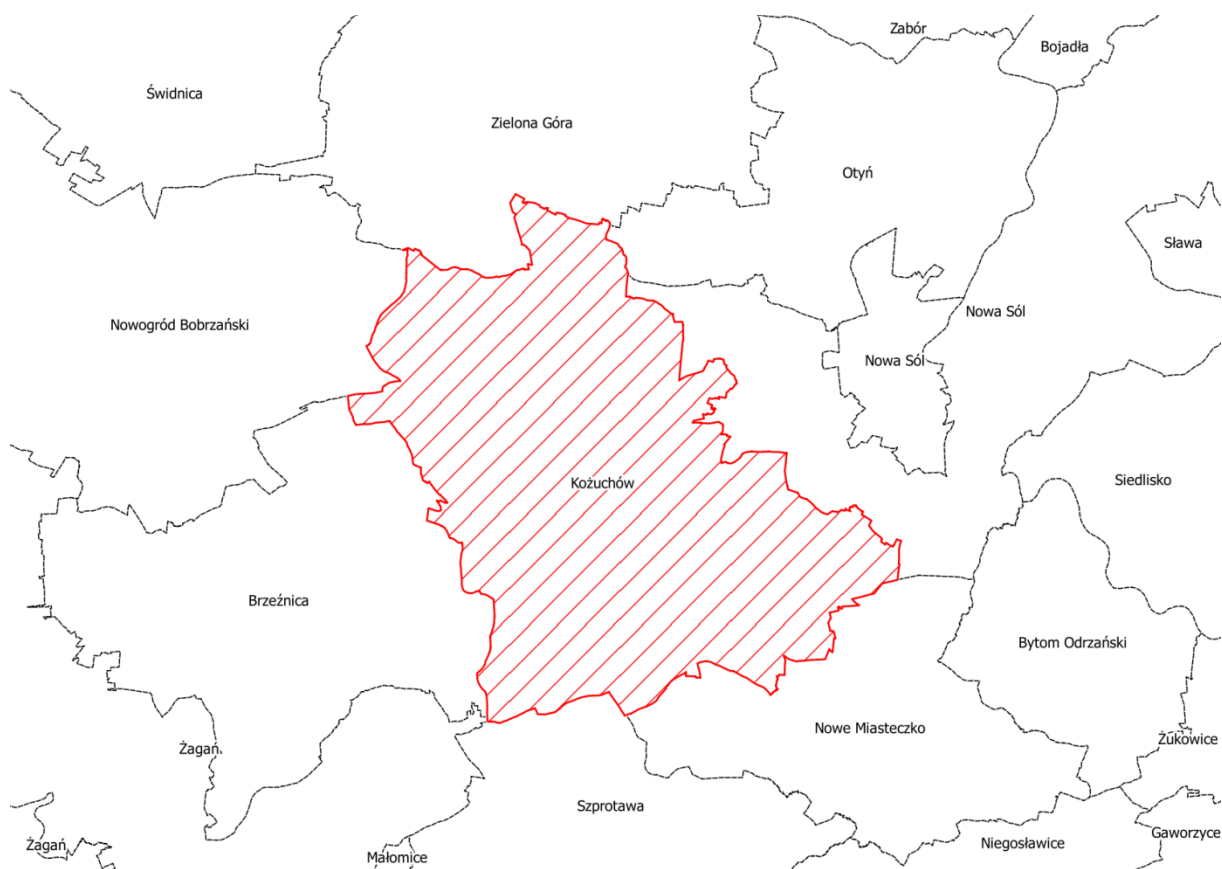
Gmina zajmuje obszar o powierzchni 179 km² (23,25 % powierzchni powiatu), granicząc (ryc. 45):

- na południowym - zachodzie – z gminą Żagań;
- na zachodzie – z gminą Brzeźnica i gminą Nowogród Bobrzański;
- na północy – z gminą Zielona Góra;
- na północnym – wschodzie – z gminą Otyń;
- na wschodzie – z gminą Nowy Sól;
- na południowym – wschodzie – z gminą Miasteczko;
- na południu – z gminą Szprotawa.

Ryc. 2. Położenie Gminy Koźuchów na tle Polski

Źródło: opracowanie własne

Ryc. 3. Położenie Gminy Koźuchów w układzie gmin sąsiednich

Źródło: opracowanie własne

Najbardziej skrajne odległości na terenie gminy oddalane są od siebie w odległości ok. 17 km w linii północny-zachód – południowy-wschód.

W skład gminy Kozuchów wchodzi 22 wiejskie jednostki osadnicze znajdujące się w 20 sołectwach. Przynależność poszczególnych jednostek osadniczych do sołectw przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 1. Przynależność jednostek osadniczych wchodzących w skład sołectw w gminie Kozuchów

Nazwa sołectwa	Nazwa jednostek osadniczych wchodzących w skład sołectwa
Bielice	Bielice
Broniszów	Broniszów
Bulin	Bulin
Cisów	Cisów
Czciradz	Czciradz
Drwalewice	Drwalewice
Dziadoszyce - Zawada	Dziadoszyce, Zawada
Książ Śląski	Książ Śląski
Lasocin	Lasocin
Mirocin Dolny	Mirocin Dolny
Mirocin Górny	Mirocin Górny
Mirocin Średni	Mirocin Średni
Podbrzezie Dolne	Podbrzezie Dolne
Podbrzezie Górne	Podbrzezie Górne
Radwanów	Radwanów
Słocina	Słocina
Sokołów	Sokołów
Solniki	Solniki
Studzieniec	Studzieniec
Stypułów wraz z przysiółkiem Kierzkowice	Stypułów, Kierzkowice

Źródło: www.bjp.wrota.lubuskie.pl/ugkozuchow

2.2. ŚRODOWISKO I INFRASTRUKTURA

Pod względem podziału fizycznogeograficznego wg. J. Kondrackiego teren gminy Kozuchów znajduje się w prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego. Opisywany obszar mieści się w podprowincji Nizin Środkowopolskich, w makroregionie Wału Trzebnickiego oraz Obniżenia Milicko - Głogowskiego. Gmina Kozuchów w układzie mezoregionalnym mieści się na pograniczu dwóch jednostek mezoregionalnych: Wzgórz Dalkowskich w południowej części gminy oraz Obniżenia Nowosolskiego w północnej części gminy. W jednostce fizjograficznej Wzgórz Dalkowskie wyróżnia się dwie jednostki morfogenetyczne:

- część zachodnia – o krajobrazie wysoczyzny morenowej pagórkowatej i wysokością przekraczającą 190 m n.p.m.,
- część wschodnia – z częścią o wysokości 145 – 195 m n.p.m. oraz drugą o niewielkich deniwelacjach terenu 90 – 110 m n.p.m.

Obniżenie Nowosolskie to kilkunastokilometrowe obniżenie, położone na poziomie 70 – 85 m.

Omawiany obszar leży w zasięgu oddziaływania rzeki Odry i Bobru. Przez teren omawianej jednostki przepływają następujące cieki wodne: Czarna Struga (lewobrzeżny dopływ Odry), Czarna Strużka, Rudzianka (lewobrzeżny dopływ Odry), Brzeźnica

(prawobrzeżny dopływ Bobru). Na terenie gminy Koźuchów nie występują większe zbiorniki wodne.

Według „Oceny jednolitych części wód powierzchniowych Jakość wód powierzchniowych rzecznych na obszarze województwa lubuskiego w 2015 r. z uwzględnieniem dziedziczenia ocen z lat 2010-2014” ocenie z terenu gminy Koźuchów poddano jedynie Brzeźnicę (od źródła do Szumu). Jej stan/potencjał ekologiczny w punkcie pomiarowym określono jako umiarkowany, zaś sam stan jakości czystości wody jako zły. Ponadto elementy biologiczne oceniono na klasę III, elementy hydromorfologiczne jako klasę I, a elementy fizykochemiczne jako klasę II. Brzeźnica przepływa przez Stypułów, tutaj ma też swoje źródło.

W ustawie z dnia 16.04.2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2016 r. poz. 2134) wymieniono poszczególne formy ochrony przyrody. W granicach charakteryzowanego terenu odnotowuje się:

- obszar chronionego krajobrazu – Dolina Śląskiej Ochli,
- obszar natura 2000 – Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Broniszów”, PLH080033,
- użytek ekologiczny „Poligon”,
- pomniki przyrody.

Przeważającym sposobem zagospodarowania terenu na obszarze gminy jest działalność rolnicza – użytki rolne stanowiły 63,65% powierzchni gminy w 2014 roku, w tym grunty orne – 47,41% powierzchni gminy. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione odpowiadają 30,53% powierzchni gminy. Grunty zabudowane i zurbanizowane szacuje się na poziomie 5,02%. Grunty pod wodami zajmują 0,20% powierzchni gminy, nieużytki 0,30%, użytki ekologiczne 0,03%, a pozostałe tereny 0,27%. W gminie Koźuchów nie odnotowano pozycji: grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - inne. Wszystkie wymienione powyżej rodzaje gruntów w gminie Koźuchów stanowią zbliżony procent zajmowanych powierzchni w porównaniu do rodzajów gruntu w kraju.

Szczegółową strukturę użytkowania gruntów na terenie gminy Koźuchów przedstawiono w tabeli 5.

Tabela 2. Struktura użytkowania gruntów Gminy Koźuchów

Rodzaj gruntu	Powierzchnia [ha]			Udział % gruntów (2014 r.)
	2012	2013	2014	
powierzchnia ogółem	17918	17918	17918	100,00
powierzchnia lądowa	17876	17884	17883	99,80
użytki rolne razem	11472	11430	11404	63,65
użytki rolne - grunty orne	8529	8495	8495	47,41
użytki rolne – sady	210	209	209	1,17
użytki rolne - łąki trwałe	1405	1405	1404	7,84
użytki rolne - pastwiska trwałe	865	844	844	4,71
użytki rolne - grunty rolne zabudowane	351	355	330	1,84
użytki rolne – grunty pod stawami	16	18	18	0,10
użytki rolne - grunty pod rowami	96	104	104	0,58
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	5427	5471	5471	30,53
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - lasy	5372	5416	5416	30,23
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - grunty zadrzewione i zakrzewione	55	55	55	0,31
grunty pod wodami razem	42	34	35	0,20
grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	40	32	33	0,18

Rodzaj gruntu	Powierzchnia [ha]			Udział % gruntów (2014 r.)
	2012	2013	2014	
grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	2	2	2	0,01
grunty zabudowane i zurbanizowane razem	863	875	900	5,02
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny mieszkaniowe	102	106	132	0,74
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny przemysłowe	35	34	34	0,19
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny inne zabudowane	38	49	49	0,27
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny zurbanizowane niezabudowane	39	35	35	0,20
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny rekreacji i wypoczynku	26	27	27	0,15
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - drogi	561	563	563	3,14
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - kolejowe	58	57	57	0,32
grunty zabudowane i zurbanizowane – użytki kopalne	4	4	3	0,02
użytki ekologiczne	6	6	6	0,03
nieużytki	53	53	53	0,30
tereny różne	55	49	49	0,27

Źródło: Powierzchnia geodezyjna kraju według kierunków wykorzystania, GUS

Głównym zanieczyszczeniem powietrza na terenie gminy Koźuchów jest emisja antropogeniczna, pochodząca z działalności przemysłowej (emisja punktowa), z sektora bytowego (emisja powierzchniowa) oraz z komunikacji (emisja liniowa). Emisja z małych lokalnych źródeł, takich jak: paleniska domowe, małe kotłownie, warsztaty, obiekty rolnicze jest trudna do określenia. Wskutek ich oddziaływania do atmosfery dostają się szkodliwe związki takie jak np. dwutlenek siarki, czy tlenki azotu. Poziom zanieczyszczeń w powietrzu zależny jest również od procesów decydujących o rozprzestrzenianiu zanieczyszczeń w atmosferze: ukształtowanie terenu, wysokość emitora oraz warunki atmosferyczne, w tym wietrzne. Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego są szkodliwe związki emitowane z przydomowych pieców. Niska emisja z sektora mieszkaniowego jest przyczyną powstawania znacznych ilości pyłu zawieszonego i zawartych w nim metali. Ten rodzaj emisji ma miejsce głównie w sezonie grzewczym. Drugim ważnym źródłem wpływającym na jakość powietrza jest emisja liniowa, jej udział w ogólnej emisji zależy od natężenia ruchu na trasach komunikacyjnych. Jest ona większa przy głównych trasach komunikacyjnych i w rejonie miasta. W wyniku spalania paliw w silnikach samochodowych do atmosfery przedostają się zanieczyszczenia gazowe wpływające na pogorszenie się jakości powietrza, a co za tym idzie pogorszenie warunków środowiskowych.

W okresie 07.2000 r. – 06.2001 r. na terenie gminy Koźuchów przeprowadzono badania jakości powietrza. Zlokalizowano cztery punkty pomiarowe w: Koźuchowie (centralna część gminy), Sokołowie (wschodnia część gminy), Stypułowie (południowa część gminy) oraz Studzieńcu (północna część gminy). Z przeprowadzonych badań, wynika że emisja zanieczyszczeń powietrza nie przekroczyła wartości granicznych. Najwyższe średnie stężenie zarówno z pomiarów stężenia dwutlenku siarki oraz dwutlenku azotu z całego okresu badań, jak i w sezonie grzewczym oraz poza grzewczym odnotowano w Koźuchowie. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 3. Wyniki pomiarów stężenia dwutlenku siarki w powietrzu atmosferycznym na obszarze gminy Kozuchów w latach 2000 – 2001 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

St. pomiarowe	Średnie stężenie w miesiącu												Średnie stężenie ogółem	Średnie stężenie w sezonie poza grzewczym	Średnie stężenie w sezonie grzewczym
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
	2000						2001								
Kozuchów	-	2,3	4,0	8,7	14,7	23,3	23,3	17,3	5	2,7	1	1,7	8,7	2,8	15,4
Sokołów	0,7	1,3	4,3	5	10,3	14	14	12,3	4,3	2,3	1	1,5	5,9	2,3	10
Studzieniec	0,5	0,7	2,0	5,3	5,7	13	13	9	2,3	2,7	1	0,3	4,6	1,8	8,1
Stypułów	0	0,7	1	2	7	7,7	7,7	5,3	1,3	1	0,7	0,3	2,0	1	5,2

Źródło: Raport z badań jakości powietrza wykonanych na terenie gminy Kozuchów w okresie 07.2000 r. – 06.2001 r. metodą z pasywnym poborem próbek

Tabela 4. Wyniki pomiarów stężenia dwutlenku azotu w powietrzu atmosferycznym na obszarze gminy Kozuchów w latach 2000 – 2001 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

St. pomiarowe	Średnie stężenie w miesiącu												Średnie stężenie ogółem	Średnie stężenie w sezonie poza grzewczym	Średnie stężenie w sezonie grzewczym
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
	2000						2001								
Kozuchów	-	17,7	18	23,3	20,7	24,7	24,7	19	13,3	8,7	9,3	7,7	17	9,9	21
Sokołów	10,3	9,3	14	19,3	20	21,5	21,5	14,3	7,3	4,7	4,7	3	12,5	5,3	17,3
Studzieniec	12,7	9,7	14	20,3	20,3	20	20	15	8,7	7	7	5	13,3	7,3	17,4
Stypułów	6,3	7,7	12,7	19	19	19,7	19,7	13,7	7	4	4	2,7	11,3	4,7	16,4

Źródło: Raport z badań jakości powietrza wykonanych na terenie gminy Kozuchów w okresie 07.2000 r. – 06.2001 r. metodą z pasywnym poborem próbek

Na terenie gminy Koźuchów nie znajdują się stałe stacje pomiarowe jakości powietrza. Dlatego przypuszczalnie największe zanieczyszczenie powietrza może występować przy drogach o randze krajowej (droga krajowa nr 3 przebiegająca przez Lasocin) oraz drogach o randze wojewódzkiej, które przebiegają przez: Radwanów, Mirocin Dolny, Podbrzezie Dolne, Podbrzezie Górne, Stypułów, Cisów, Czciradz, Lasocin. Największa koncentracja dróg, nie tylko wojewódzkich ma miejsce w ośrodku miejskim – Koźuchowie. Większość z wymienionych miejscowości charakteryzuje się ulicówkowym układem przestrzennym. Dlatego też zabudowa zwarta jest tylko w kierunku jednej osi. Zasadnym wydaje się być stwierdzenie, że największe zanieczyszczenie powietrza może występować w centralnej części miasta ze względu na największą koncentrację dróg, brak obwodnicy, zwartą zabudowę mieszkaniową oraz występowanie zakładów przemysłowych zlokalizowanych przy ul. 1 Maja w zachodniej części miasta. Tym bardziej zasadnym wydaje się być zagrożony obszar centrum miasta, gdyż w większość na terenie kraju ruchy powietrza występują z zachodu ku wschodowi. Dodatkowo Koźuchów znajduje się w dolinie.

Na podstawie „Rocznej Oceny Jakości Powietrza w Województwie Lubuskim na podstawie badań immisji w 2015 r.” należy stwierdzić przekroczenia docelowego poziomu określonego dla benzo(a)pirenu ($1\text{ng}/\text{m}^3$) na terenie miasta Koźuchów o obszarze $7,91\text{ km}^2$ oraz zamieszkanego przez 8 514 osób. Nie stwierdzono przekroczeń normatywnych w pozostałych sferach zanieczyszczeń powietrza na terenie gminy Koźuchów.

Połączenia komunikacyjne tworzą drogi o randze krajowej, wojewódzkiej, powiatowej i gminnej. Przez wschodnią część gminy przebiega droga krajowa nr 3 Świnoujście – Szczecin – Gorzów Wlkp. – Zielona Góra – Lubin – Legnica – Jelenia Góra – Jakuszyce (przejście graniczne), z odgałęzieniem w kierunku Wrocławia w Lubinie.

Do dróg wojewódzkich należą drogi o nr:

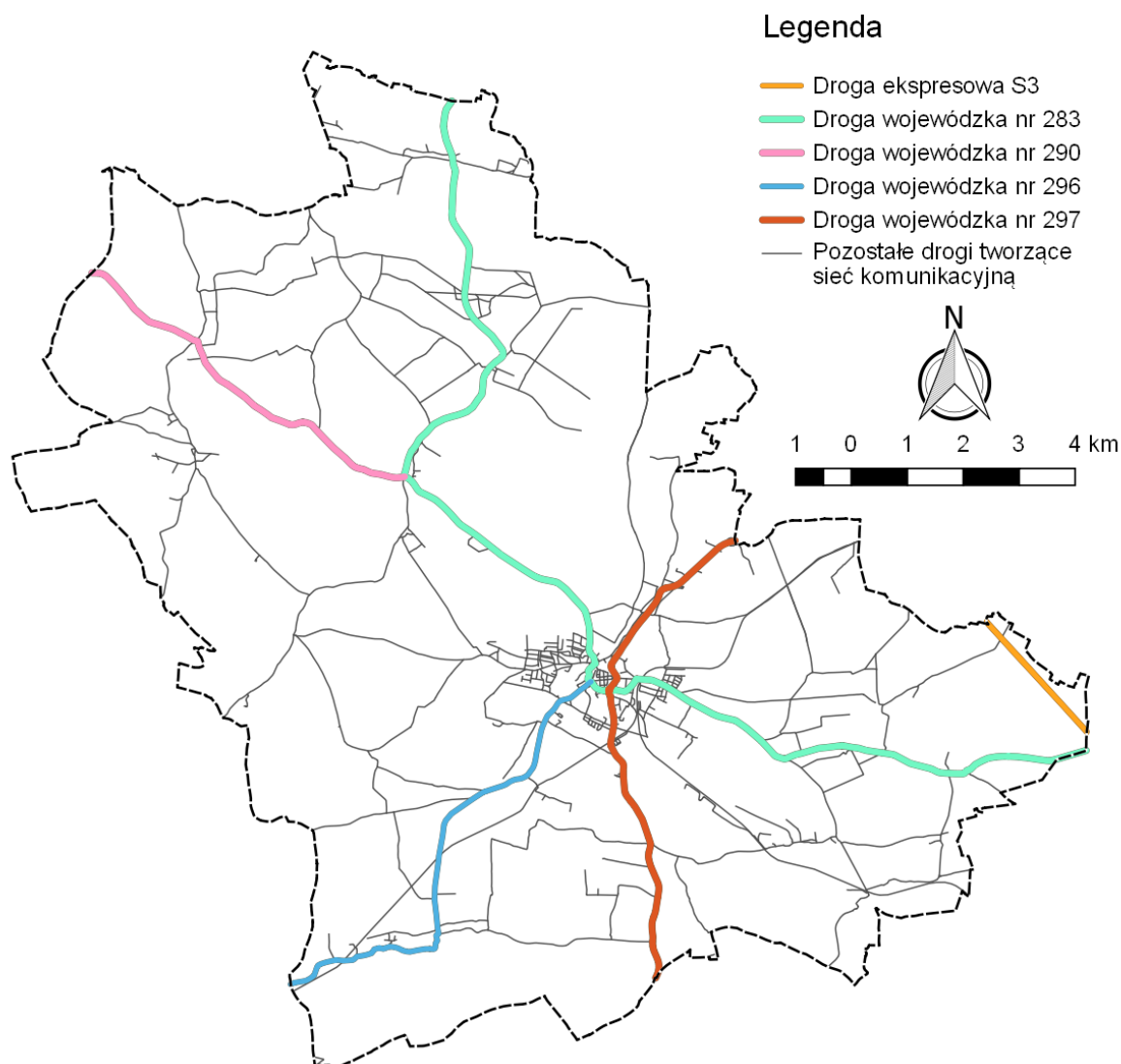
- 283 Zielona Góra – Zatonie – Koźuchów – Lasocin – Rejów,
- 290 Niwiska – Mirocin Dolny,
- 296 Koźuchów – Żagań - Iłowa – Ruszów – Lubań,
- 297 Nowa Sól – Koźuchów – Szprotawa,

Drogi powiatowe na terenie gminy to drogi o nr:

- 1040F Lasocin – Dziadoszyce – Borów Polski,
- 1041F Dziadoszyce – Czciradz,
- 1043F Stypułów – Przyborze,
- 1044F Drwalewice,
- 1045F Mirocin Dolny – Wrociszów,
- 1046F Lasocin – Drwalewice – Koźuchów,
- 1047F Koźuchów – Studnia – Chotków,
- 1048F Mirocin Górny – Koźuchów,
- 1049F Mirocin Górny – Mirocin Dolny,
- 1050F Jeleniów – Książ Śląski – Ługi,
- 1051F Koźuchów – Lelechów – Ługi,
- 1052F Lubieszów – Studzieniec,
- 1053F Kiełpin – Radwanów – Wichów.

Sieć komunikacyjną uzupełniają 58 dróg gminnych na terenie miasta, w tym 11 dróg lokalnych oraz 47 dróg dojazdowych oraz 26 dróg dojazdowych (wszystkie o klasie dróg dojazdowych).

Przez teren gminy Koźuchów przebiegają nieczynne linie kolejowe nr 303 i 371.

Ryc. 4. Gmina Koźuchów na tle sieci komunikacyjnej

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.kozuchow.e-mapa.net

Gmina Koźuchów jest samowystarczalna w zakresie dostawy wody i odprowadzania ścieków. Długość sieci wodociągowej na terenie gminy wynosi 137 km z łączną liczbą przyłączy 2009 szt. (GUS, 2015). 99,5% mieszkańców miasta oraz 95,1% mieszkańców obszarów wiejskich ma dostęp do sieci wodociągowej. Sieć wodociągowa nie dociera do wsi Bulin oraz przysiółka Kierzkowice. W miejscowościach: Koźuchów, Podbrzezie Dolne oraz Stypułów znajdują się ujęcia wody, z których korzysta miasto Koźuchów. Ponadto występują one jeszcze w: Książu Śląskim, Mirocinie Średnim, Stypułowie, Lasocinie i Radwanowie. Natomiast przepompownie wodne, dzięki którym możliwe jest dostarczenie wody do pozostałych miejscowości znajdują się w: Broniszowie, Mirocinie Górnym, Czciradzu, Solnikach oraz Stypułowie.

Łączna długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy wynosi 26,9 km z łączną liczbą przyłączy 521 szt. (GUS, 2015). 45,8% mieszkańców miasta oraz 0,8% mieszkańców obszarów wiejskich ma dostęp do sieci kanalizacyjnej. Dominuje kanalizacja rozdzielcza, jedynie w centrum istnieją odcinki kanalizacji ogólnospławnej. W pozostałych

gospodarstwach domowych gospodarka ściekowa prowadzona jest indywidualnie poprzez gromadzenie ścieków w zbiornikach bezodpływowych. Jedynie w Studziencu znajduje się 1,8 km sieci kanalizacyjnej wraz z pobliską oczyszczalnią ścieków na potrzeby mieszkańców budownictwa wielorodzinnego w tej jednostce.

W Podbrzeziu Dolnym znajduje się biologiczno – mechaniczna oczyszczalnia ścieków oddana do użytku w 2007 roku. Jej maksymalna przepustowość wynosi 2098m³ na dobę. Na terenie miasta i gminy w 2015 roku funkcjonowało 74 przydomowych oczyszczalni ścieków oraz 1653 zbiorników bezodpływowych.

Łączna długość sieci gazowej na terenie gminy wynosi 51,3 km z łączną liczbą przyłączy 425 szt. (GUS, 2015). 280 osób zamieszkujących Koźuchów oraz 108 osób zamieszkujących obszary wiejskie korzystała w 2015 r. z sieci gazowej.

Na terenie gminy nie istnieje sieć ciepłownicza, która obsługiwałaby wszystkie gospodarstwa. W związku z tym mieszkańcy we własnym zakresie zapewniają sobie ogrzewanie najczęściej korzystając z opału węglowego. Centralne ogrzewanie założone jest w przypadku ok. 75,7% mieszkań w Koźuchowie i 64,5% na terenie obszarów wiejskich (GUS, 2015).

Gmina Koźuchów należy do Związku Międzygminnego „Eko-Przyszłość”, dlatego też kwestie dotyczące postępowania z odpadami komunalnymi, wynikające z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, są regulowane przez ów Związek, natomiast głównym operatorem jest PUK Uskom z Koźuchowa. Związek Międzygminny „Eko-Przyszłość” zajmuje się m.in. organizacją odbioru i zagospodarowaniem odpadów komunalnych na terenie związku w ramach rozstrzygniętego przetargu, jak również tworzeniem punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych tzw. PSZOK, sprawozdawczością w zakresie powierzonych zadań oraz kampanią edukacyjno-informacyjną. Posiadając dane za rok 2015 w zakresie ilości deklaracji dotyczących zbiórki odpadów segregowanych i niesegregowanych stwierdza się, że 453 gospodarstwa domowe na terenie gminy Koźuchów zadeklarowały wywóz odpadów zmieszanych, a 3234 odpadów segregowanych.

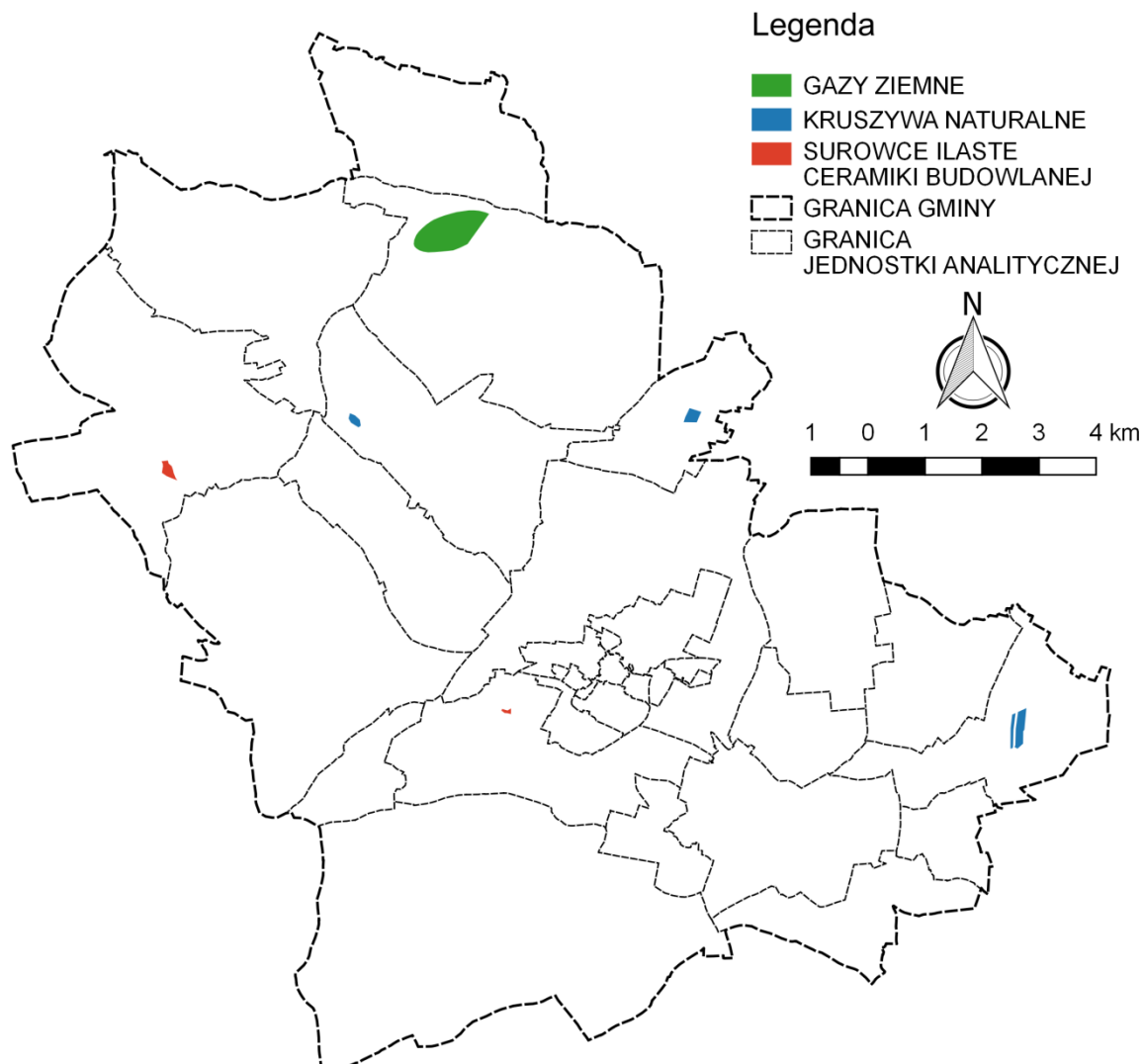
Na terenie gminy funkcjonuje Składowisko Odpadów Komunalnych "USKOM" w Stypułowie, o całkowitej docelowej pojemności 190 890 m³. Obecnie trwają prace mające na celu zwiększenie możliwości składowe. Składowisko nie jest czynne dla mieszkańców Gminy, a jedynie na potrzeby PUK USKOM. Odpady od mieszkańców wywożone są na składowisko zlokalizowane w gminie Nowa Sól. Według danych z 2010 roku masa odpadów zeskladowanych wyniosła 1 182 Mg.

W analizowanej gminie występują obszary zasobów naturalnych obejmujące udokumentowane złoża: gazu, surowców ilastych ceramiki budowlanej oraz kruszywa i piasku. Obszar górniczy wydobywania gazu ziemnego – złoża "Nowa Sól" położony jest w granicach wsi Studzieniec. Powierzchnia obszaru wynosi około 76 km², a zasoby gazu szacowane są na 3.487 mln Nm³, złoża nie jest eksploatowane.

Złóża surowców ilastych występują jako złoża ilów ceramiki budowlanej, częściowo wyeksploatowane, położone w granicach wsi Broniszów, o powierzchni złoża około 4,6 ha, zasoby szacowane są na około 304 tys. m³, zasoby pozostałe do wydobywania na około 275 tys. m³, eksploatacja złoża została zaniechana. Złoża ilów ceramiki budowlanej położone jest we wsi Podbrzezie Górne i jest częściowo wyeksploatowane. Jego powierzchnia odpowiada 9,6 ha, a zasoby szacowane są na około 99,4 tys. m³, zasoby pozostałe do wydobywania na około 29 tys. m³, eksploatacja złoża została zaniechana.

Złoża kruszywa i piasku położone we wsi Mirocin Dolny o powierzchni około 3,0 ha i szacowanych zasobach na 674 tys. m³ nie jest obecnie eksploatowane.

Wymienione złoża posiadają znaczenie przemysłowe. Ponadto istnieją lokalne złoża piasków w granicach wsi: Broniszów, Cisów, Studzieniec i Stypułów. Również w Lasocinie występują złoża piasków o szacowanych złożach 2,9 mln ton.

Ryc. 5. Złoża na terenie gminy Koźuchów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych od Państwowego Instytutu Górniczego

Mieszkańcy gminy Koźuchów mają możliwość korzystania z terenów i urządzeń użyteczności publicznej, którymi są:

- place zabaw w miejscowościach:
 - Koźuchów, ul. Koszarowa, część dz. nr 2/27,
 - Koźuchów, ul. Spacerowa, dz. nr 352/4,
 - Koźuchów, ul. Piaskowa,
 - Koźuchów, ul. 22 Lipca,
 - Mirocin Dolny, dz. nr 101,
 - Książ Śląski, dz. nr 210/33,
 - Studzieniec, dz. nr 84/2,
 - Mirocin Górny, dz. nr 392/2,

- Mirocin Średni, dz. nr 2/67,
- Mirocin Średni, dz. nr 16/1,
- Czciradz, dz. nr 169/23,
- Solniki, dz. nr 82/3,
- Drwalewice, dz. nr 61/1,
- Lasocin, część dz. nr 20/14,
- Cisów, dz. nr 16/3,
- Słocina, dz. nr 163/3,
- Sokołów, dz. nr 152,
- Podbrzezie Górnice, dz. nr 235,
- Bielice, dz. nr 38/6,
- Radwanów, dz. nr 4/23.

Ponadto place zabaw zlokalizowane są również przy kozuchowskich przedszkolach oraz Szkole Podstawowej nr 1, z których można korzystać w godzinach lekcyjnych.

- boiska sportowe:
 - Kozuchów, ul. Zielonogórska, dz. nr 24/12,
 - Kozuchów, ul. Moniuszki, dz. nr 646/1,
 - Podbrzezie Dolne – kompleks sportowo-rekreacyjny, dz. nr 6.10,
 - Mirocin Średni, dz. nr 15/9,
 - Mirocin Średni, dz. nr 17/2,
 - Czciradz, dz. nr 169/22,
 - Stypułów, dz. nr 6,
 - Studzieniec, dz. nr 6/14,
 - Książ Śląski, dz. nr 258/6,
 - Radwanów, dz. nr 38.
- placówki oświatowe:
 - Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 im. Leszka Kołakowskiego w Kozuchowie,
 - Samorządowe Gimnazjum im. Jana Pawła II w Kozuchowie,
 - Szkoła Podstawowa nr 1 im. Bolesława Krzywoustego w Kozuchowie,
 - Szkoła Podstawowa nr 2 w Kozuchowie,
 - Szkoła Podstawowa w Mirocinie Dolnym,
 - Niepubliczny Zespół Szkolno – Przedszkolny w Stypułowie,
 - Przedszkole Miejskie nr 1 w Kozuchowie,
 - Przedszkole Miejskie nr 3 w Kozuchowie,
 - Niepubliczne Przedszkole „Ochronka” p.w. św. Elżbiety w Kozuchowie,
 - Niepubliczne Przedszkole „Akademia Malucha” w Kozuchowie,
 - Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Muchomorek” w Kozuchowie,
- świetlice wiejskie:
 - Lasocin,
 - Solniki,
 - Czciradz,

- Sokołów,
 - Słocina,
 - Podbrzezie Górne,
 - Stypułów,
 - Studzieniec,
 - Cisów,
 - Mirocin Dolny,
 - Mirocin Średni,
 - Mirocin Górny,
 - Radwanów,
 - Broniszów.
- instytucje upowszechniania kultury istniejące na terenie gminy:
- Centrum Kultury „Zamek” w Koźuchowie, ul. Klasztorna 14,
 - Społeczne Ognisko Muzyczne im. Henryka Wieniawskiego, ul. Klasztorna 14,
 - Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy, ul. Klasztorna 14,
 - Filia Biblioteki Publicznej, ul. 22 Lipca 8,
 - Filia Biblioteki Publicznej w Broniszowie,
 - Filia Biblioteki Publicznej w Książu Śląskim,
 - Filia Biblioteki Publicznej w Lasocinie,
 - Filia Biblioteki Publicznej w Mirocinie Średnim,
 - Filia Biblioteki Publicznej w Solnikach,
 - Filia Biblioteki Publicznej w Studzieńcu,
 - Filia Biblioteki Publicznej w Stypułowie,
 - Zespoły amatorskiego ruchu kulturalnego, usytuowane w Zamku.
- tereny zieleni urządzonej i wypoczynkowej:
- teren zieleni rekreacyjnej „Glinianki”, ul. Moniuszki,
 - zieleń parkowa okalająca pierścieniem Stare Miasto, obejmuje teren byłej fosy miejskiej, nieczynnego cmentarza przy ul. Kolorowej – Spacerowej i resztki parku w sąsiedztwie Zamku,
 - zabytkowy zespół parkowy pomiędzy ulicą Nowosolną i Żeromskiego.

Na terenie gminy Koźuchów występują następujące placówki oświatowe:

- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 im. Leszka Kołakowskiego w Koźuchowie, ul. 22 Lipca 45,
- Samorządowe Gimnazjum im. Jana Pawła II w Koźuchowie, ul. Anny Haller 1,
- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Bolesława Krzywoustego w Koźuchowie, ul. Chopina 11,
- Szkoła Podstawowa nr 2 w Koźuchowie, ul. 22 Lipca 12,
- Szkoła Podstawowa w Mirocinie Dolnym, Mirocin Dolny 28,
- Niepubliczny Zespół Szkolno – Przedszkolny w Stypułowie, Stypułów 68b,
- Przedszkole Miejskie nr 1 w Koźuchowie, ul. 22 Lipca 45,
- Publiczne Przedszkole nr 3 w Koźuchowie, ul. Górska 17,
- Przedszkole – Ochronka p.w. św. Elżbiety w Koźuchowie, ul. Konopnickiej 13,

- Niepubliczne Przedszkole „Akademia Malucha” w Koźuchowie”, ul. Szprotawska 21,
- Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Muchomorek” w Koźuchowie, ul. Okrzei 12.

Szczególnie ważnym wydaje się być określenie czy mieszkańcy gminy mogą borykać się z problemem zapewnienia należytej opieki własnym dzieciom. Problem ten może wynikać z małej liczby przedszkoli, ograniczonej liczby miejsc oraz ich dostępności. Rodzice mogą mieć problem z pozostawianiem dzieci w przedszkolach, co utrudnia podjęcie pracy, a w konsekwencji prowadzi to do ubóstwa. Z drugiej strony, pracodawcy nie mogą zatrudnić odpowiednio wykwalifikowanych osób. W poniższej tabeli zaprezentowano przedszkole na terenie gminy wraz z ich krótką charakterystyką.

Tabela 5. Przedszkola na terenie gminy Koźuchów

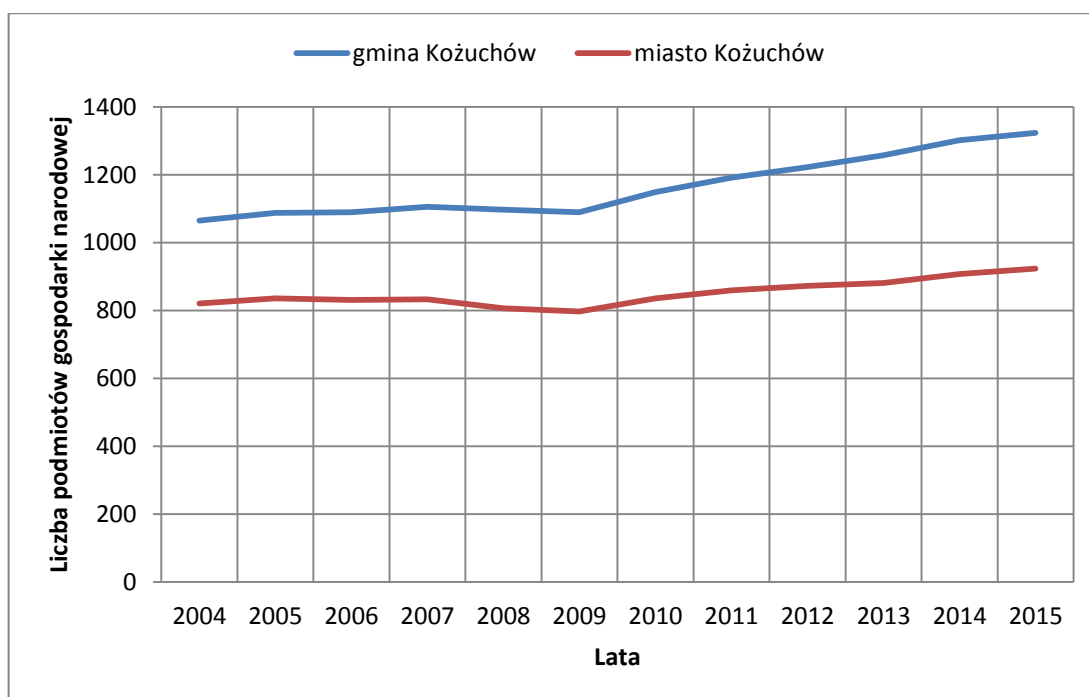
Miejscowość	Publiczne/ Niepubliczne	Nazwa	Liczba dzieci (stan na dzień 30.09.2016 r.)
Koźuchów	Publiczne	Przedszkole Miejskie Nr 1 ul. 22 Lipca 45 67-120 Koźuchów	123
Koźuchów	Publiczne	Publiczne Przedszkole Nr 3 ul. Górska 17 67-120 Koźuchów	67
Koźuchów	Niepubliczne	Przedszkole – Ochronka p.w. św. Elżbiety ul. Konopnickiej 13 67-120 Koźuchów	71
Koźuchów	Niepubliczne	Niepubliczne Przedszkole „Akademia Malucha” ul. Szprotawska 21 67-120 Koźuchów	82
Koźuchów	Niepubliczne	Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Muchomorek” ul. Okrzei 12 67-120 Koźuchów	24
Stypułów	Niepubliczne	Niepubliczne Przedszkole Stypułów 68B 67-120 Koźuchów	19

Źródło: Urząd Miejski w Koźuchowie

2.3. SPOŁECZEŃSTWO I GOSPODARKA

Łączna liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON na rok 2015 w analizowanej jednostce wyniosła 1324, z czego 1237 to podmioty prywatne. Odnotowano trend wzrostowy liczby podmiotów gospodarczych w ostatnich 7 latach zarówno na terenie gminy (od 1090 do 1324), jak i samego miasta (od 797 do 924). Stwierdza się, że 69,8% wszystkich podmiotów gospodarczych na terenie gminy Koźuchów w 2015 r. zlokalizowanych było w mieście. Na terenie gminy Koźuchów najbardziej rozwiniętymi działalnościami gospodarczymi są: „handel, naprawa pojazdów samochodowych” (sekcja G – 340 podmiotów), „obsługa rynku nieruchomości” (sekcja L – 242 podmioty) oraz „budownictwo” (sekcja F – 194 podmioty). W sekcji A (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo) odnotowano 29 działalności, a w przemyśle i budownictwie - 288. Resztę

stanowią pozostałe działalności. W zdecydowanej większości na terenie gminy w przedsiębiorstwach zatrudnianych jest do 9 osób (1284 podmioty). Na terenie gminy występuje 7 firm zatrudniających od 50 do 249 pracowników.

Ryc. 6. Liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy Koźuchów oraz w mieście Koźuchów w latach 2004 – 2015

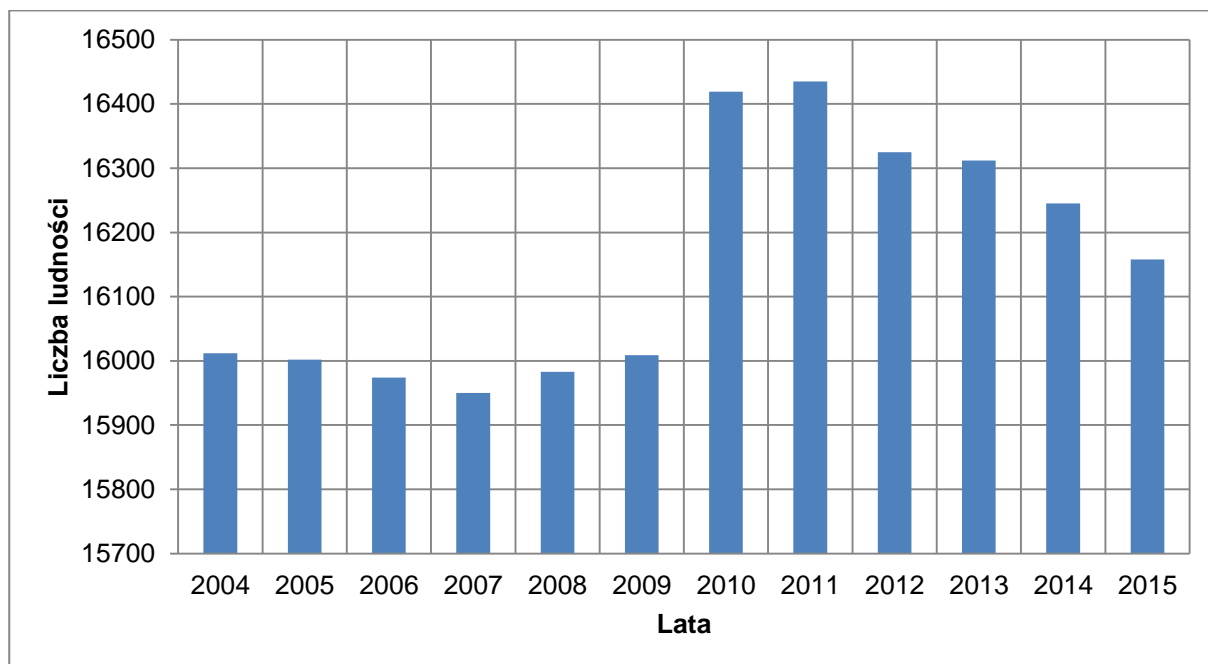
Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

W celu ogólnego przedstawienia danych dotyczących ludności gminy Koźuchów odniesiono się do danych GUS, mimo że w części odbiegają one od statystyki prowadzonej przez Urząd Miejski w Koźuchowie. Dzięki temu możliwe jest porównanie danych do informacji dotyczących powiatu nowosolskiego, województwa lubuskiego i Polski. Przedstawione dane GUS w zakresie liczby ludności odwołują się do faktycznego miejsca zamieszkania. Dane Wydziału Społecznego Urzędu Miejskiego w Koźuchowie uzyskano na podstawie bazy danych ewidencyjnych, w której znajdują się dane dotyczące liczby zameldowań odnotowane na podstawie druku meldunkowego. Dlatego też należy stwierdzić, że liczba osób 15707 odnosi się do osób zameldowanych, a 16158 do osób, które faktycznie zamieszkują gminę.

Na koniec roku 2015 liczba ludności zamieszkująca gminę Koźuchów wynosiła 15 711 osób (według ewidencji gminnej). Od roku 2004 do roku 2009 liczba ludności na terenie gminy Koźuchów wynosiła ok. 16000 osób. Od roku 2011 obserwuje się spadek liczby ludności na terenie gminy. W analizowanym okresie najmniejszą liczbę ludności odnotowano w 2007 r., zaś najwyższą w 2011 r. Na rycinie 50 przedstawiono liczbę ludności gminy Koźuchów w latach 2004 - 2015 (faktyczne miejsce zamieszkania wg danych GUS).

Sytuacja demograficzna gminy pogarsza się od 2011 roku z powodu systematycznego i ciągłego spadku liczby ludności. W tym czasie liczba ludności gminy zmniejszyła się o 277 osób. Podobne zjawisko wystąpiło w samym mieście Koźuchów. Od 2010 r. liczba ludności spadła o 123 osoby.

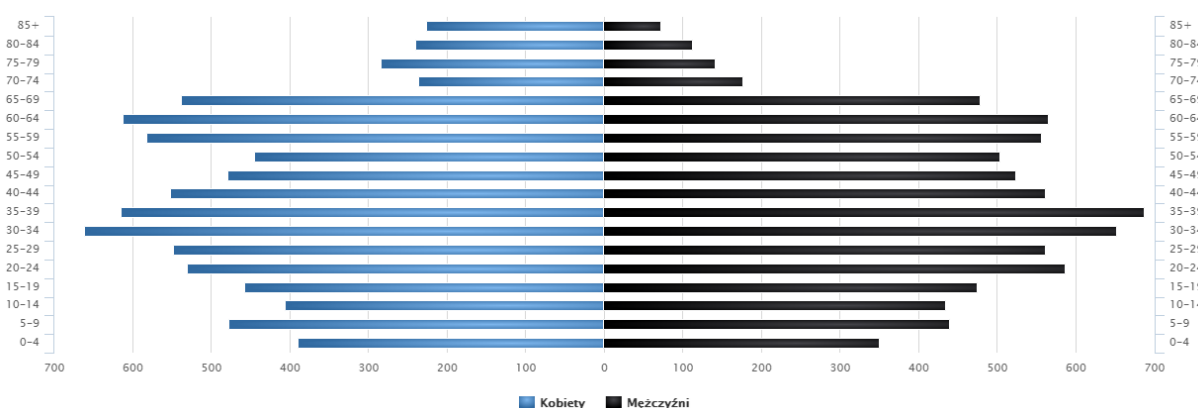
Ponadto zarówno w powiecie nowosolskim od 2010 roku, jak i w województwie lubuskim od 2012 roku odnotowuje się systematyczny, malejący trend liczby ludności.

Ryc. 7. Liczba ludności gminy Kozuchów w latach 2004 - 2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

W celu graficznego zobrazowania rozkładu wiekowego mieszkańców analizowanej jednostki przywołano dane GUS zgodnie ze stanem na rok 2015. Z analizy piramidy wieku wynika, że zarówno w przypadku kobiet, jak i mężczyzn duże ilości osób reprezentują grupy wiekowe 30 – 34 i 35 -39 lat. W grupie osób najstarszych wyraźnie zaznacza się dominacja grupy kobiet nad liczbą mężczyzn, co wynika jeszcze z dużej śmiertelności mężczyzn z czasów II wojny światowej i większej świadomości zdrowotnej kobiet. W najmłodszych rocznikach udział kobiet i mężczyzn w strukturze ludnościowej jest wyrównany.

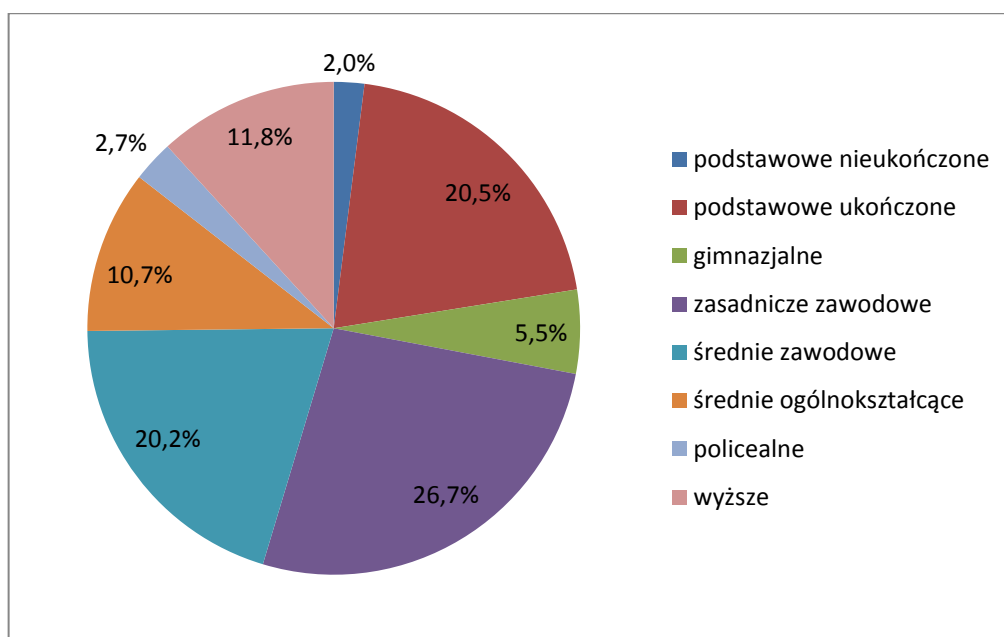

Ryc. 8. Piramida wieku mieszkańców gminy Kozuchów w roku 2015

Źródło: www.polskawliczbach.pl

Biorąc pod uwagę ogólne dane dotyczące ludności gminy Kozuchów przeanalizowano także poziom wykształcenia mieszkańców, który może mieć wpływ na możliwość podjęcia dobrej pracy, czy też wpływać na aktywność społeczno – gospodarczą w lokalnym środowisku. Z analizy danych wynika, że największy odsetek

stanowiła ludność z wykształceniem zasadniczym zawodowym 26,7%. Kolejne 20,5% osób posiadało wykształcenie podstawowe ukończone. Ludność z wykształceniem średnim zawodowym stanowiło 20,2%, a wyższym 11,8% ogółu.

Ryc. 9. Struktura wykształcenia mieszkańców gminy Koźuchów (w wieku 13 lat i więcej)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Liczbę mężczyzn oraz kobiet na terenie gminy Koźuchów w latach 2004 - 2015 przedstawiono w tabeli 8. W analizowanych latach liczba mężczyzn była niższa, niż liczba kobiet w każdym analizowanym roku. Najwyższy wskaźnik maskulinizacji (czyli stosunek liczby mężczyzn do liczby kobiet) wystąpił w 2006 roku – 94,7, a najmniejszy w 2009 r. – 93,7.

Porównując gminę Koźuchów do województwa lubuskiego oraz powiatu nowosolskiego pod względem zróżnicowania mieszkańców jednostek pod względem płci, stwierdza się we wszystkich jednostkach przewagę liczby kobiet nad liczbą mężczyzn.

Tabela 6. Liczba ludności Gminy Koźuchów wg płci oraz wskaźnik maskulinizacji w latach 2004 - 2015

Rok	Ludność ogółem	Mężczyźni (M)	Kobiety (K)	M/K
2004	16012	7722	8233	93,8
2005	16002	7775	8247	94,3
2006	15974	7780	8213	94,7
2007	15950	7770	8224	94,5
2008	15983	7749	8192	94,6
2009	16009	7733	8250	93,7
2010	16419	7993	8434	94,8
2011	16435	7976	8437	94,5
2012	16325	7970	8409	94,8
2013	16312	7913	8385	94,4
2014	16245	7921	8400	94,3
2015	16158	7867	8330	94,4

Źródło: GUS

Na przyrost rzeczywisty ludności składają się w równym stopniu przyrost naturalny oraz saldo migracji. Wg GUS saldo migracji to różnica między liczbą zameldowań, a wymeldowań, natomiast przyrost naturalny jest różnicą między liczbą urodzeń, a zgonów w danej jednostce czasu. W tabeli 9 przedstawiono wskaźnik salda migracji oraz przyrostu naturalnego w analizowanej jednostce.

W gminie Kozuchów największą liczbę zameldowań odnotowano w 2004 r. – 173, a najmniejszą w 2014 r. – 76. Najmniejsza liczba wymeldowań miała miejsce w 2013 r. - 103, zaś największa emigracja miała miejsce w 2007 r. – 187. Największe dodatnie saldo migracji na 1000 os. zaobserwowano w roku 2008 i wyniosło ono 4,4, zaś najmniejsze saldo migracji zaobserwowano w 2007 r. -4,9. Analizując wartości bezwzględne dotyczące salda migracji w roku 2007 odnotowano największą ujemną wartość -47, zaś największą dodatnią w 2008 r. – 42. Największy przyrost naturalny w gminie zanotowano w roku 2010 – 3,2/1000 os., kiedy to miała miejsce trzecia w kolejności największa liczba urodzeń oraz najmniejsza liczba zgonów.

W świetle przytoczonych danych za lata 2004 – 2015 zaobserwować można ujemne saldo migracji, które wystąpiło w latach 2005 – 2007, 2009 – 2011 oraz w 2014 roku. Przyrost naturalny w latach w przypadku 6 analizowanych lat (2005, 2007, 2009, 2010, 2011, 2014) odnotowano na dodatnim poziomie, zaś w latach: 2004, 2006, 2008, 2012, 2013, 2015) na poziomie ujemnym.

Tabela 7. Saldo migracji oraz przyrost naturalny na 1000 os. w Gminie Kozuchów w latach 2004 - 2015

Rok	Zameldowania ogółem	Wymeldowania ogółem	Saldo migracji	Saldo migracji na 1000 os.	Urodzenia żywe na 1000 os.	Zgony na 1000 os.	Przyrost naturalny na 1000 os.
2004	173	151	22	2,3	9,7	9,95	-0,2
2005	139	176	-37	-3,8	10,6	9,41	1,2
2006	146	165	-19	-2,0	8,0	9,38	-1,4
2007	140	187	-47	-4,9	11,6	10,64	0,9
2008	156	114	42	4,4	9,6	11,50	-1,9
2009	127	144	-17	-1,8	11,9	9,93	2,0
2010	120	153	-33	-3,4	10,8	7,65	3,2
2011	119	138	-19	-1,9	10,8	10,22	0,6
2012	153	150	3	0,3	9,0	12,70	-3,7
2013	116	103	13	1,3	8,4	12,58	-4,2
2014	76	120	-44	-4,5	9,6	9,47	0,1
2015	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	8,1	14,05	-6,0

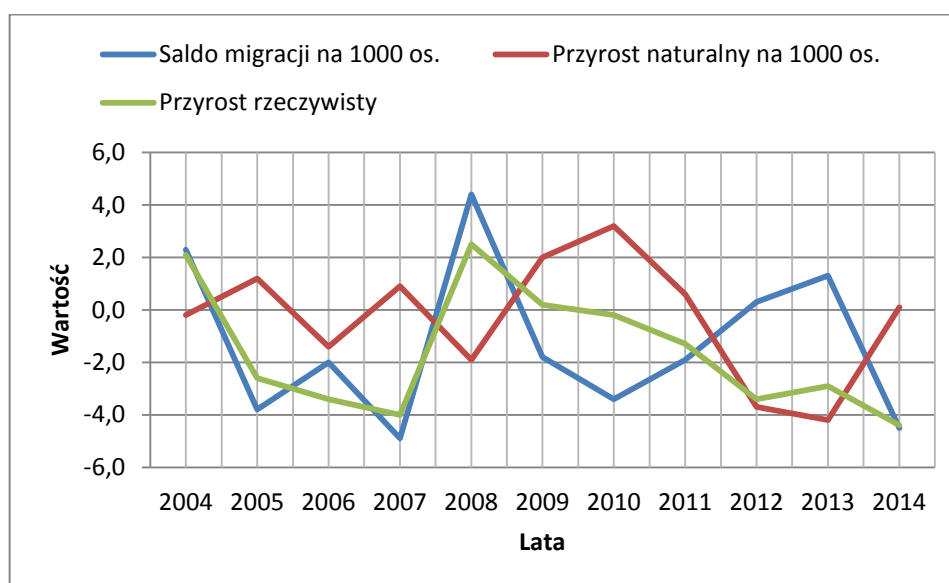
Źródło: GUS

W analizowanych latach w kontekście przyrostu rzeczywistego odnotowano dodatnie wartości w latach: 2004, 2008 i 2009. Oznacza to, że w większości lat nastąpiły ujemne wartości związane z przyrostem rzeczywistym: 2005 - 2007 oraz 2010 - 2014. W gminie Kozuchów najwyższa wartość wskaźnika przyrostu rzeczywistego przypadła na rok 2008, kiedy to wartość wskaźnika przyrostu naturalnego wyniosła -1,9, a salda migracji 4,4. Najniższy przyrost rzeczywisty w gminie wystąpił w 2014 r. -4,4.

Tabela 8. Przyrost rzeczywisty na 1000 os. w Gminie Koźuchów w latach 2004 - 2015

Rok	Saldo migracji na 1000 os.	Przyrost naturalny na 1000 os.	Przyrost rzeczywisty na 1000 os.
2004	2,3	-0,2	2,1
2005	-3,8	1,2	-2,6
2006	-2,0	-1,4	-3,4
2007	-4,9	0,9	-4,0
2008	4,4	-1,9	2,5
2009	-1,8	2,0	0,2
2010	-3,4	3,2	-0,2
2011	-1,9	0,6	-1,3
2012	0,3	-3,7	-3,4
2013	1,3	-4,2	-2,9
2014	-4,5	0,1	-4,4
2015	brak danych	-6,0	brak danych

Źródło: GUS

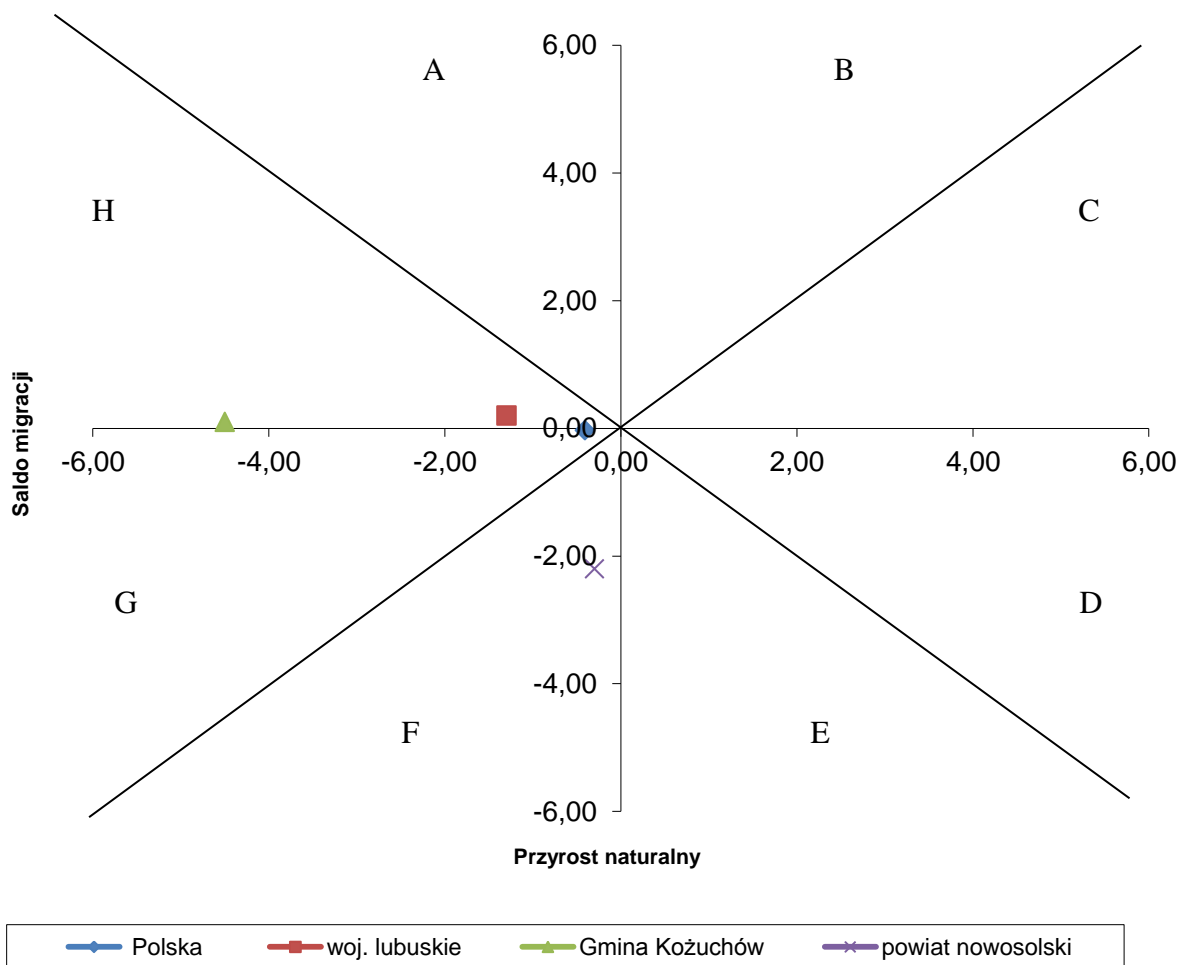
Ryc. 10. Przyrost rzeczywisty na 1000 os. w Gminie Koźuchów w latach 2004 – 2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

Przedstawiony na rycinie 53 typogram Webba obrazuje sytuację demograficzną poszczególnych jednostek pod względem demograficznym w 2014 r. Oś rzędnych ilustruje wartości przyrostu naturalnego, a oś odciętych saldo migracji. gmina Koźuchów w 2014 roku znalazła się w obszarze typu H, gdzie przyrost naturalny osiągnął wartość dodatnią, a saldo migracji wartość ujemną. Województwo lubuskie znalazło się w tym samym obszarze wykresu, jednak saldo migracji było tu znacznie korzystniejsze, niż w przypadku gminy Koźuchów. Powiat nowosolski znalazł się w obszarze F wykresu, który charakteryzuje się zarówno ujemnym saldem migracji, jak i przyrostem naturalnym. Polskę sklasyfikowano do typu G – ujemny przyrost naturalny i ujemne saldo migracji.

Należy zatem stwierdzić, że wartości dotyczące salda migracji są znacznie mniej korzystne w porównaniu do przedstawionych jednostek. Przyrost naturalny na terenie kraju, województwa lubuskiego oraz gminy Koźuchów występuje na podobnym poziomie. Tylko w przypadku powiatu nowosolskiego odnotowano znacznie mniejszą wartość.

Wszystkie zaprezentowane jednostki charakteryzowały się w 2014 r. ujemnym przyrostem rzeczywistym. Jednakże najgorsza sytuacja wystąpiła w gminie Koźuchów (-4,4).

Ryc. 11. Typogram Webba dla Gminy Kozuchów, powiatu nowosolskiego, województwa lubuskiego oraz Polski w roku 2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku na terenie gminy Kozuchów została przedstawiona w tabeli 12 z podziałem na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny oraz poprodukcyjny. Biorąc pod uwagę przedstawione dane można stwierdzić, iż największy odsetek ludności gminy w analizowanym przedziale czasowym stanowiły osoby w wieku produkcyjnym, dalej w wieku przedprodukcyjnym, a najmniejszą część stanowiły osoby w wieku poprodukcyjnym.

Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym z roku na rok ulegała zmniejszeniu, z wyjątkiem roku 2010. Procentowy udział ludność w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do ogółu ludności w analizowanych latach sukcesywnie malał, co jest niekorzystną sytuacją. Liczba osób w tej grupie ekonomicznej zmniejszyła się w latach 2004 – 2015 o ponad 600 osób, czyli o 4,3%.

Do roku 2006 liczba ludności w wieku produkcyjnym na terenie gminy Kozuchów rosła. W latach 2006 – 2008 zaobserwowano niewielkie różnice wielkościowe w tej grupie wiekowej. Od roku 2010 zaczęła maleć liczba ludności w wieku produkcyjnym. Najniższy odsetek ludności w wieku produkcyjnym odnotowano w 2015 r. – 61,9%, a najwyższy w 2010 r. – 63,7%. Na przestrzeni lat 2004 – 2015 liczba ludności z tej grupy wiekowej zmalała o 96 osób, czyli o 1,2%.

Niekorzystnym zjawiskiem jest sukcesywnie rosnący udział ludności w wieku poprodukcyjnym. Jedynie w 2005 r. liczba ludności tej grupy zmalała w ujęciu procentowym o 0,1%. W latach 2004 – 2015 liczba osób omawianego zbioru wzrosła aż o 899 osób, czyli aż o 6,0%. Była to największa procentowa różnica ze wszystkich grup ekonomicznych.

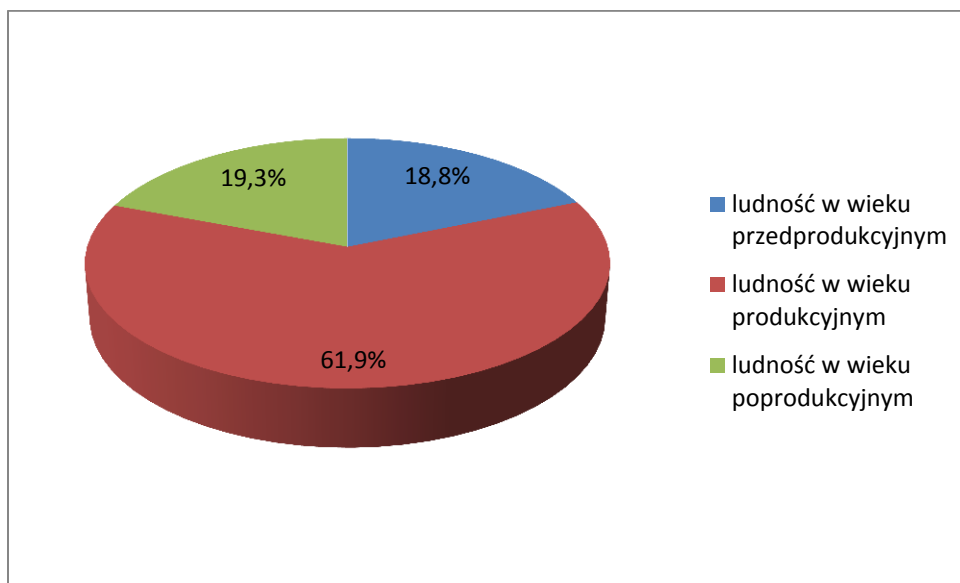
Biorąc pod uwagę powyższe dane należy określić sytuację demograficzną gminy Koźuchów jako niekorzystną. W ostatnich 12 latach liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym malała, a poprodukcyjnym rosła. Negatywnym zjawiskiem jest również spadek liczby ludności osób w wieku produkcyjnym w ostatnich 6 latach analizy.

W porównaniu do powiatu nowosolskiego, na rok 2015 sytuacja demograficzna gminy Koźuchów pod względem struktury ludności według ekonomicznych grup wieku jest korzystniejsza, zaś w porównaniu do województwa lubuskiego niekorzystna. W województwie lubuskim w roku 2015 ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 18,1%, w wieku produkcyjnym 63,1%, a w wieku poprodukcyjnym 18,8%. W przypadku powiatu nowosolskiego struktura ludności kształtowała się następująco: ludność w wieku przedprodukcyjnym – 18,4%, ludność w wieku produkcyjnym – 62,0%, ludność w wieku poprodukcyjnym – 19,6%.

Tabela 9. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w gminie Koźuchów w latach 2004 - 2015

Rok	Ludność ogółem	Ludność w wieku przedprodukcyjnym	%	Ludność w wieku produkcyjnym	%	Ludność w wieku poprodukcyjnym	%
2004	16012	3693	23,1	10099	63,1	2220	13,9
2005	16002	3605	22,5	10186	63,7	2211	13,8
2006	15974	3531	22,1	10203	63,9	2240	14,0
2007	15950	3493	21,9	10161	63,7	2296	14,4
2008	15983	3424	21,4	10190	63,8	2369	14,8
2009	16009	3386	21,2	10153	63,4	2470	15,4
2010	16419	3392	20,7	10455	63,7	2572	15,7
2011	16435	3376	20,5	10401	63,3	2658	16,2
2012	16325	3223	19,7	10321	63,2	2781	17,0
2013	16312	3200	19,6	10199	62,5	2913	17,9
2014	16245	3127	19,2	10090	62,1	3028	18,6
2015	16158	3036	18,8	10003	61,9	3119	19,3

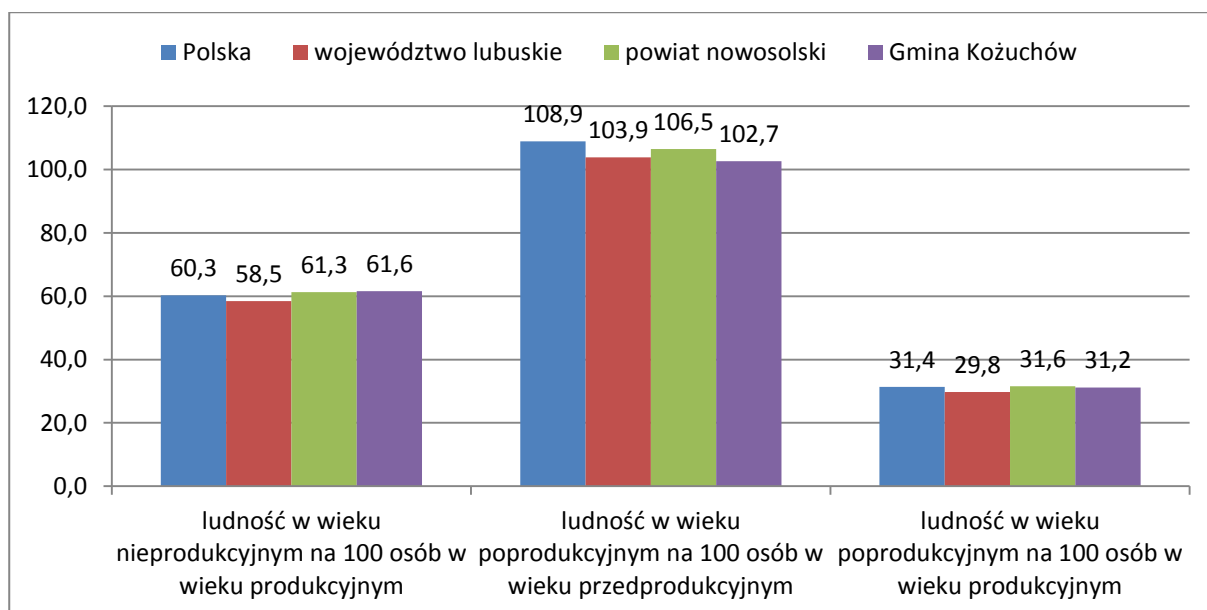
Źródło: GUS

Ryc. 12. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w Gminie Kozuchów w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

Wskaźniki obciążenia demograficznego przedstawiono w formie ryciny. Według danych na koniec roku 2015 wskaźniki obciążenia demograficznego w gminie Kozuchów wskazują na stosunkowo wyższy, niż w powiecie nowosolskim i województwie lubuskim udział ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym. Z roku na rok obserwuje się starzenie się społeczeństwa. W wyniku tego procesu przybywa osób w wyższych grupach wiekowych, maleje natomiast liczba osób młodych. Wg danych za rok 2015 liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym jest podobna dla Polski, powiatu oraz gminy.

Ryc. 13. Wskaźniki obciążenia demograficznego w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

III. DELIMITACJA OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH – ANALIZA WSKAŹNIKOWA

Obszar zdegradowany to obszar, w którym zidentyfikowano stan kryzysowy, tj. stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujący z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej. Na etapie sporządzania diagnozy, powoduje to konieczność określenia, które jednostki analityczne wchodzące w skład gminy Koźuchów, charakteryzują się kumulacją problemów.

Na terenie gminy Koźuchów wyznaczono 29 jednostek analitycznych, dla których zebrano dane, zagregowano je, a następnie dokonano analizy.

3.1. METODA OPRACOWYWANIA DIAGNOZY Z UWZGLĘDNIENIEM PRZYJĘTYCH WSKAŹNIKÓW DELIMITACJI

W celu delimitacji obszaru zdegradowanego na terenie gminy zastosowano metodę analizy wskaźnikowej. Dzięki niej możliwe jest przedstawienie przestrzennego zróżnicowania negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno – funkcjonalnych i technicznych na terenie Gminy Koźuchów.

Podstawą stwierdzenia na danym obszarze stanu kryzysowego jest występowanie problemów o charakterze społecznym. W przypadku, gdy negatywne procesy społeczne współwystępują z problemami o charakterze gospodarczym, przestrzenno – funkcjonalnym lub środowiskowym możliwe jest podjęcie działań naprawczych o charakterze rewitalizacyjnym.

Skalę negatywnych zjawisk powinny odzwierciedlać wskaźniki, za pomocą których można poddać analizie dany obszar i problemy tam występujące.

Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020 nie określają, jakie konkretne wskaźniki mają być brane pod uwagę podczas delimitacji obszarów zdegradowanych. Jednakże określają negatywne zjawiska, które przedstawiono w podrozdziale 1.1 Podstawa prawna w sferze:

- społecznej;
- gospodarczej;
- środowiskowej;
- przestrzenno – funkcjonalnej;
- technicznej.

Dlatego też do każdej sfery przydzielono co najmniej 1 wskaźnik. Określono listę poniższych wskaźników, które możliwie dobrze oddają zróżnicowanie poszczególnych jednostek analitycznych gminy Koźuchów w 2015 r.:

1. w sferze społecznej:
 - *udział (%) osób bezrobotnych w liczbie ludności w danej jednostce analitycznej,*
 - *udział (%) osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w danej jednostce analitycznej,*

- udział (%) gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej oraz usług opiekuńczych w liczbie ludności w danej jednostce analitycznej,
 - liczba interwencji służb porządkowych z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego przypadająca na 100 osób w danej jednostce analitycznej,
 - liczba wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe przypadająca na 100 osób w danej jednostce analitycznej,
2. w sferze gospodarczej:
- liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 osób w danej jednostce analitycznej,
3. w sferze środowiskowej:
- udział (%) gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogóle liczby gospodarstw domowych w danej jednostce analitycznej,
4. w sferze technicznej:
- udział (%) lokali komunalnych i socjalnych w stanie średnim i złym w ogóle liczby lokali komunalnych i socjalnych w danej jednostce analitycznej,
5. w sferze przestrzenno – funkcjonalnej:
- liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na 100 ha powierzchni w danej jednostce analitycznej.

Dane niezbędne do opracowania powyższych wskaźników pozyskano w styczniu i lutym 2017 r. od następujących jednostek:

1. Powiatowy Urząd Pracy w Nowej Soli.
2. Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźuchowie.
3. Komisariat Policji w Koźuchowie.
4. Urząd Miejski w Koźuchowie.
5. Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków.

Ponadto w celu uzyskania informacji, niezbędnych danych oraz niezbędnych opinii konsultowano się z Centrum Kultury „Zamek” w Koźuchowie.

Po otrzymaniu bezwzględnych danych liczbowych w odniesieniu do poszczególnych jednostek analitycznych odpowiednio je zagregowano w taki sposób, aby uzyskać dane względne. Dlatego też jako mianowniki przyjęto m.in.: liczbę mieszkańców ogółem, liczbę bezrobotnych ogółem, liczbę gospodarstw domowych ogółem, liczbę lokali komunalnych i socjalnych oraz powierzchnię danych jednostek analitycznych. Dla wyszczególnionych jednostek obliczono średnią arytmetyczną danego zjawiska, jak i również dla całego miasta Koźuchów. Następnie kolorem pomarańczowym zaznaczono obliczone wartości wskaźnika, które są mniej korzystne od średniej wartości dla Gminy. Wyliczone wartości są destymulantami (wyższe wartości traktowane są jako zjawisko negatywne w porównaniu do średniej gminy) w przypadku: następujących wskaźników:

- udział (%) osób bezrobotnych w liczbie ludności w danej jednostce analitycznej,
- udział (%) osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w danej jednostce analitycznej,
- udział (%) gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej oraz usług opiekuńczych w liczbie ludności w danej jednostce analitycznej,

- liczba interwencji służb porządkowych z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego przypadająca na 100 osób w danej jednostce analitycznej,
- liczba wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe przypadająca na 100 osób w danej jednostce analitycznej,
- liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 osób w danej jednostce analitycznej,
- udział (%) lokali komunalnych i socjalnych w stanie średnim i złym w ogóle liczby lokali komunalnych i socjalnych w danej jednostce analitycznej,
- liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na 100 ha powierzchni w danej jednostce analitycznej.

Ponadto wskaźnik *udział (%) gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogóle liczby gospodarstw domowych na danym obszarze* należy traktować jako stymulantę (niższe wartości traktowane są jako zjawisko negatywne w porównaniu do średniej gminy). W końcowym etapie zsumowano liczbę negatywnych wskaźników oraz zinterpretowano w pogłębionej części diagnozy obszary charakteryzujące się kumulacją negatywnych zjawisk. Tłem zielonym zaznaczono Koźuchów, który podzielono na jednostki analityczne.

3.2. WYZNACZENIE PORÓWNYWALNYCH JEDNOSTEK PRZESTRZENNYCH DO CELÓW ANALIZY WYSTĘPUJĄCYCH ZJAWISK

Uzyskanie porównywalności wyników diagnozy wymaga przetwarzania danych w ramach możliwie podobnych do siebie jednostek przestrzennych. Pozyskane dane (zwłaszcza ilościowe) od różnych dysponentów (jednostek Gminy i zewnętrznych jednostek) służące wyznaczeniu - najpierw jednostek analitycznych, a następnie obszaru, gdzie koncentrują się negatywne zjawiska powinny spełniać warunki referencyjności i komplementarności, tzn. odnosić się do przestrzeni w sposób jednoznaczny do zaprezentowania. Powinny być to pewne całości pod względem funkcjonalnym, charakteryzujące się pewną spójnością społeczną i przestrzenną. Gmina Koźuchów jest gminą miejsko-wiejską, której część wiejska zajmuje blisko 97% powierzchni (173 km²), ale zamieszкана jest przez zaledwie 41,5% ogółu mieszkańców. Gęstość zaludnienia obszaru wiejskiego kształtuje się na poziomie 38 os/km². Część miejska gminy natomiast zajmuje obszar 5,9 km² i zamieszkuje ją 9 200 osób. Gęstość zaludnienia miasta to około 1 560 os/km². Zaistniała zatem potrzeba podziału gminy na mniejsze jednostki przestrzenne odpowiadające istniejącym powiązaniom.

Gmina Koźuchów cechuje się bowiem zróżnicowaniem jakościowym i ilościowym występujących problemów w poszczególnych jej obszarach. Jednocześnie wytyczne ministerialne w zakresie rewitalizacji, wyraźnie wskazują, że wydzielony obszar rewitalizacji nie może zajmować ponad 20% powierzchni całkowitej gminy oraz nie może koncentrować ponad 30% mieszkańców.

Najbardziej naturalnym podziałem przestrzeni w gminie Koźuchów jest jej podział na część wiejską i miejską. Punktem wyjściowym do wydzielenia odpowiednich jednostek analitycznych na terenie wiejskim było wykorzystanie podziału administracyjnego gminy Koźuchów na sołectwa, których jest 20, tj. podział na obręby geodezyjne. Dwa razy wystąpił przypadek, gdzie w skład sołectwa wchodziły dwie miejscowości. Dlatego też te jednostki

analityczne nazwano: Dziadoszyce/Zawada oraz Stypułów/Kierzkowice. Zdecydowano jednocześnie, że to podział na sołectwa stanowić będzie podstawę wydzielenia niepodzielnych i jednorodnych jednostek analitycznych części wiejskiej gminy, ale pod uwagę (szczególnie w przypadku terenów wiejskich gminy) autorzy niniejszego opracowania będą uwzględniać istniejące i zdefiniowane podziały przestrzeni w gminie jakimi są obręby geodezyjne.

Warto również nadmienić, że delimitacja jednostek analitycznych zakłada bowiem różne modele ich wyznaczania. Szczególnie popularny jest podział przestrzeni na jednostki analityczne w postaci siatki heksagonów (bądź innych siatek podziału przestrzeni gminy, np. prostokątów) o nadanej wcześniej powierzchni. Taka metoda badawcza ma wiele zalet, wśród których największą jest zapewne całkowita jednorodność jednostek, ale metoda ta ma również wadę, która zdaniem autora uniemożliwia jej wykorzystanie w odniesieniu do niniejszego dokumentu tj. całkowitą losowość podziału przestrzeni, a więc przeczy to idei spójności społecznej i przestrzennej jednostek analitycznych.

Prośby o dane do poszczególnych instytucji rozpisano z podziałem na miejscowości, a zatem zaszła potrzeba zsumowania danych w przypadku wyżej wymienionych jednostek. W przypadku Koźuchowa wystąpiono z prośbami o rozpisanie danych na ulice. Koźuchów, siedzibę gminy zamieszkuje 9200 osób. Jest to zatem 58,57% mieszkańców całej gminy, a więc hipotetycznie obszar całego miasta nie mógłby być obszarem rewitalizacji ze względu na przekroczony próg 30%. W związku z powyższym zdecydowano się na podział miasta w celu wyodrębnienia mniejszych jednostek analitycznych.

Miasto Koźuchów nie posiada jednoznacznie zdefiniowanych jednostek przestrzenno-funkcjonalnych, ale w odniesieniu do całego miasta funkcjonują zwyczajowo przyjęte przestrzenie, takie jak np. Stare Miasto, Osiedle Kolejowe, Osiedle Odrodzenia, Osiedle Piaskowe. Jednocześnie, aby pozyskiwane dane ilościowe od różnych podmiotów były spójne i porównywalne zdecydowano, że najwłaściwszym sposobem ich agregacji będzie ich podział według ulic. Dodatkowo, w procesie wyznaczania granic poszczególnych jednostek wykorzystano różnego rodzaju źródła informacji przestrzennych, które w sumie pozwoliły zbudować możliwie intuicyjny i „naturalny” lub nawet „oczywisty” dla mieszkańca podział.

Wyznaczenie jednostek analitycznych w Koźuchowie spełnia zatem kilka podstawowych warunków:

- odnosi się do istniejących w świadomości mieszkańców miasta przestrzeni takich jak np. osiedla mieszkalne,
- obejmuje w obszarze jednostki całą zabudowę danej ulicy, by prezentować zjawiska w przejrzysty i łatwy do interpretacji (szczególnie ważne z punktu widzenia interesariuszy inwentaryzacji, którzy na każdym etapie są włączeni w proces rewitalizacyjny),
- odnosi się do naturalnych granic (np. las, rzeka, obszar zabudowany),
- odnosi się do istniejących i aktualnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, będących obszarami o zdefiniowanej wizji rozwoju i spójnych przestrzennie (zastosowano również w przypadku obszaru wiejskiego gminy),
- każda z jednostek analitycznych nie przekracza 20% łącznej powierzchni gminy (dotyczy również części wiejskiej gminy),
- każda z jednostek analitycznych nie przekracza 30% ogółu mieszkańców w gminie (dotyczy również części wiejskiej gminy).

Aby wyznaczyć dokładny zasięg przestrzenny jednostek analitycznych w gminie, posłużono się oprogramowaniem geoinformacyjnym (GIS) i za pomocą jego narzędzi

stworzono spójną bazę danych obejmującą obszar całej gminy. Następnie tak stworzoną bazę danych poddano analizom mającym na celu wyodrębnienie z przestrzeni jednorodnych struktur – jednostek analitycznych, które stanowią będą podstawę wyznaczenia obszarów, w których kumulują się negatywne zjawiska, tzn. obszary zdegradowane. Zdefiniowano zatem 30 jednostek analitycznych w gminie:

Bielice – znajduje się na południowy – wschód od Koźuchowa. W skład jednostki analitycznej wchodzi miejscowość Bielice, a zasięg przestrzenny jednostki pokrywa się obszarem obrębu geodezyjnego „Bielice”. Jednostkę analityczną zamieszkuje 104 osoby. Powierzchnia obszaru wynosi 208 ha. Centralnie położoną miejscowość (typu folwarcznego) otaczają pola uprawne i lasy. Stanowią one dominantę w krajobrazie jednostki. W samej wsi w przeszłości znajdowało się Państwowe Gospodarstwo Rolne, a obecnie najbardziej charakterystycznym miejscem we wsi jest zespół pałacowy z połowy XIX w. składający się z parku i neogotyckiego pałacu z 1867 r. Na obszarze tej jednostki nie ma sporządzonego obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

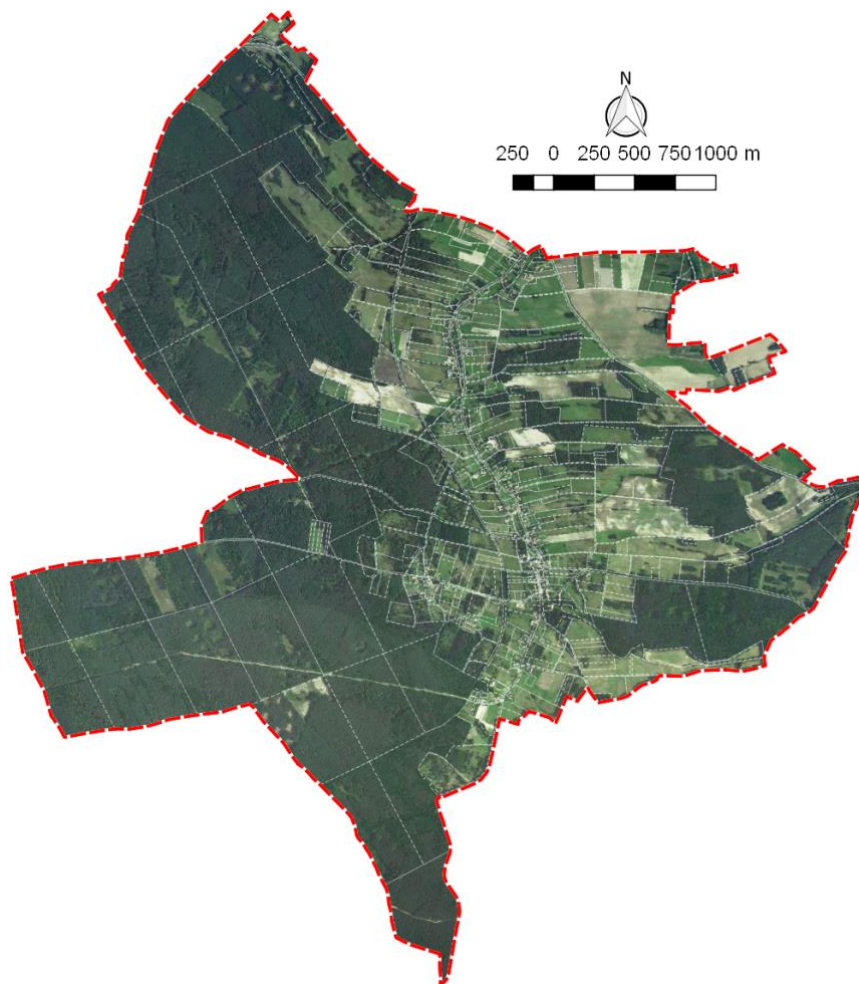

Ryc. 14. Widok jednostki analitycznej Osada na tle ortofotomapy

Źródło: opracowanie własne

Broniszów – jednostka ta znajduje się północno – zachodniej części Gminy. W jej skład wchodzi zabudowania miejscowości o tej samej nazwie. Granica jednostki pokrywa się granicami obrębu ewidencyjnego „Broniszów”. Jednostka zamieszkała jest 384 osoby,

obszar jednostki zaś to 1381 ha (7,7% ogółu powierzchni gminy). Zabudowa na charakter typowej łańcuchówki. We wsi znajduje się punkt biblioteczny, działa Zespół Śpiewaczy Broniszowianki, Ochotnicza Straż Pożarna oraz Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Wsi Broniszów i Radwanów. Zachodnia część jednostki jest wyraźnie bardziej zalesiona od części wschodniej, na której to dominują pola uprawne i łąki. Na obszarze tej jednostki nie ma obowiązującego mpzp.

Ryc. 15. Widok jednostki analitycznej Broniszów na tle ortofotomapy

Źródło: opracowanie własne

Bulin – jednostka ta znajduje się zachodniej części gminy i obejmuje północną część obrębu ewidencyjnego „Stypułów” – granica z jednostką analityczną „Stypułów” została poprowadzona wzdłuż drogi prowadzącej z miejscowości Studnice w gminie Brzeźnica do drogi wojewódzkiej nr 296. W skład tej jednostki wchodzi wszystkie zabudowania miejscowości Bulin. Jednostkę analityczną zamieszkuje 25 osób (najmniej zaludniona jednostka analityczna w gminie poza wyłączonej z analizy wskaźnikowej jednostką analityczną „Kozuchów - Obszar Przemysłowy”). We wsi znajduje się stadnina koni, pomnik przyrody oraz głaz narzutowy Czarci Kamień, a cała jednostka analityczna ma około 230 ha (niewiele ponad 1% powierzchni gminy).

Ryc. 16. Widok jednostki analitycznej Bulin na tle ortofotomapy
Źródło: opracowanie własne

Cisów – jednostka ta znajduje się na południe od Koźuchowa i obejmuje część obszaru obrębu ewidencyjnego „Cisów” nieobjętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przyjętego Uchwałą Nr XXVI/118/12 Rady Miejskiej w Koźuchowie z dnia 29 lutego 2012 r. z uwagi na fakt, że mpzp stanowią spójne co do kształtowania i wizji rozwoju obszaru i należy je traktować całościowo. W skład tej jednostki analitycznej wchodzi zabudowania miejscowości Cisów zamieszkałe łącznie przez 94 osoby na obszarze 206 ha. Przez obszar przebiega droga wojewódzka nr 297, a w krajobrazie dominują pola uprawne.

Ryc. 17. Widok jednostki analitycznej Cisów na tle ortofotomapy

Źródło: opracowanie własne

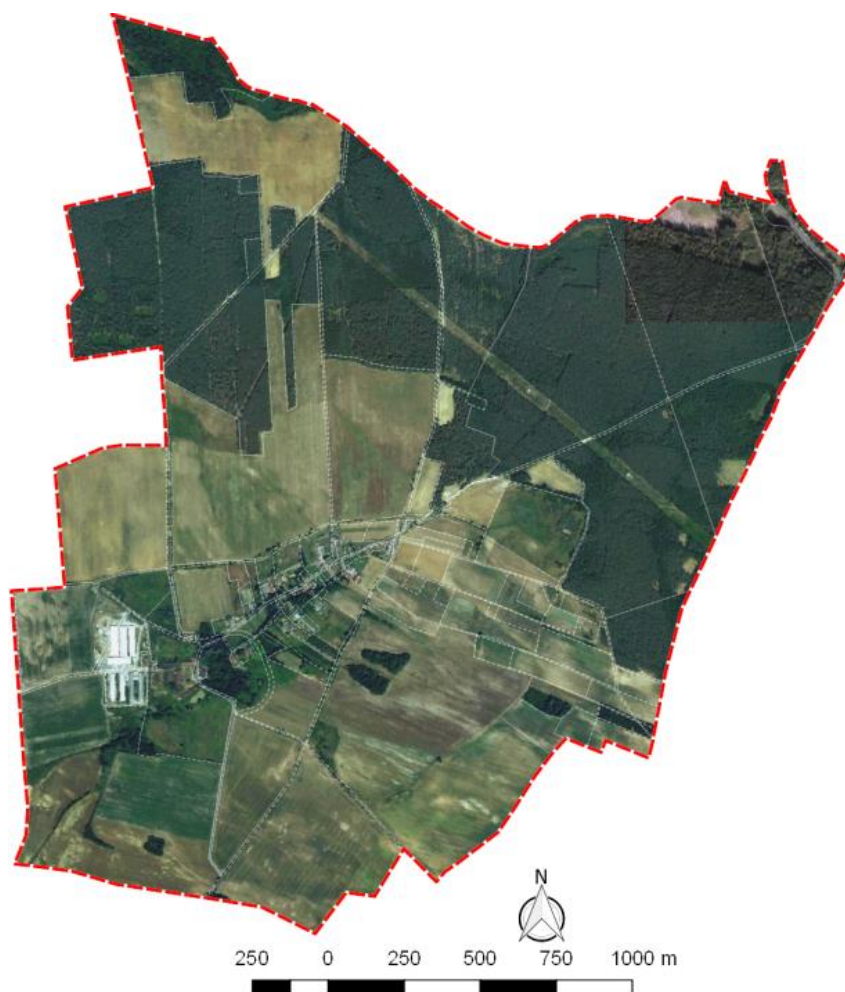
Czciradz – jednostka ta znajduje się we wschodniej części gminy. Przez obszar w linii wschód - zachód przebiega droga wojewódzka nr 283, a same granice tej jednostki analitycznej są zgodne z przebiegiem granicy obrębu ewidencyjnego „Czciradz”. Jednostka ta obejmuje miejscowość Czciradz, którą zamieszkuje 480 osób. Zabudowa mieszkalna ma zarówno charakter zabudowy zagrodowej jednorodzinnej, jak i zabudowy wielorodzinnej. Zabudowa wielorodzinna zlokalizowana jest w centralnej części jednostki analitycznej i obejmuje 5 budynków o trzech kondygnacjach każdy. W przeszłości znajdował się w tej jednostce duży PGR. W Czciradzu mieści się również zespół pałacowy z XVII-XIX w. (park, pałac z XVI w., przebudowywany w XVIII/XIX w.), działa klub piłkarski Cuprum Czciradz i stowarzyszenie Cyrusik. Jest to najgęściej zaludniona jednostka analityczna w części wiejskiej gminy Kozuchów (ok. 150 os/km²).

Ryc. 18. Widok jednostki analitycznej Czciradz na tle ortofotomapy

Źródło: opracowanie własne

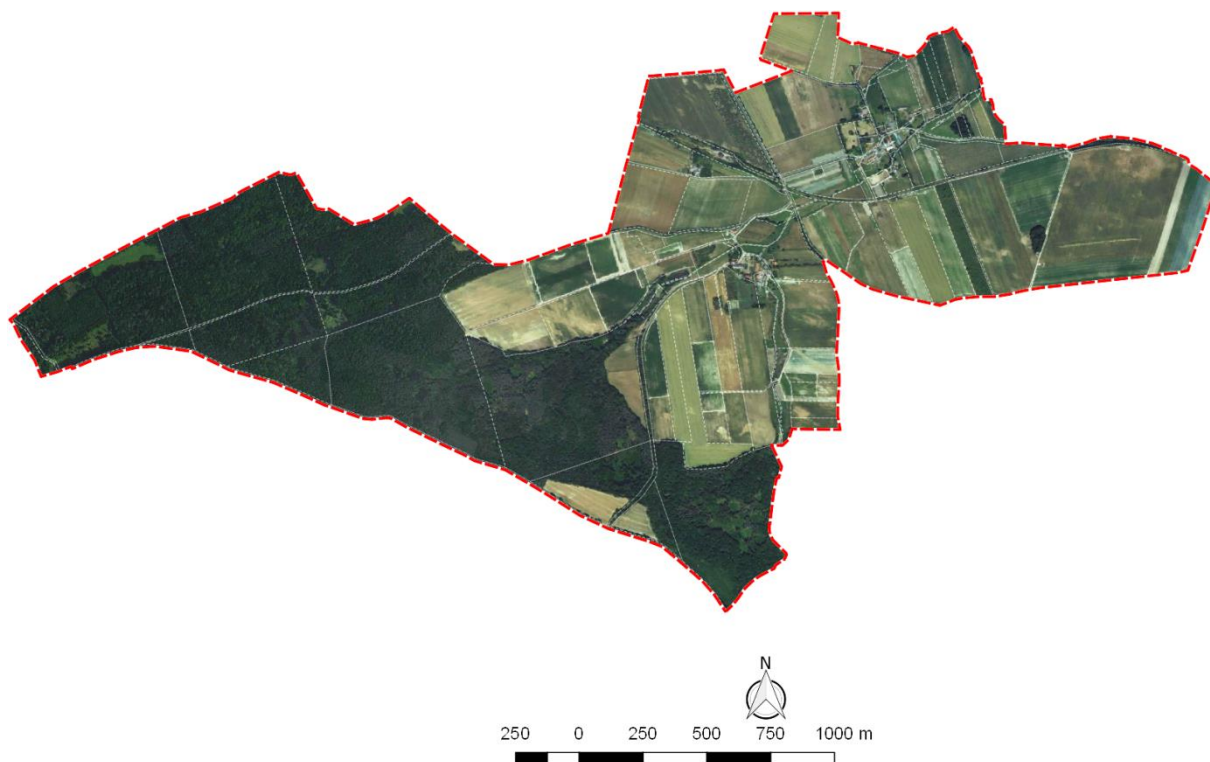
Drwalewice – jednostka ta znajduje się we wschodniej części gminy pomiędzy drogą wojewódzką nr 293 a drogą ekspresową S3. Zajmuje obszar obrębu ewidencyjnego Drwalewice. Jednostkę tę zamieszkują 103 osoby na obszarze około 500 ha czyniąc ten obszar jednym z najrzadziej zaludnionych w gminie. Do najbardziej charakterystycznych obiektów w tej jednostce analitycznej należy bez wątpienia neogotycki dwór z XIX w. położony w centralnej części Drwalewic. W krajobrazie tej jednostki dominują lasy (na północy) i grunty orne oraz łąki (na południu).

Ryc. 19. Widok jednostki analitycznej Drwalewice na tle ortofotomapy

Źródło: opracowanie własne

Dzidoszyce/Zawada – jednostka ta znajduje się w południowej części gminy i obejmuje swoim zasięgiem dwa obręby geodezyjne: Dzidoszyce i Zawada. Jednostkę tę zamieszkuje zaledwie 59 osób (0,4% ogółu mieszkańców w gminie), a sama jednostka analityczna ma powierzchnię 425 ha (2,4% powierzchni w gminie). Przez obszar tej jednostki analitycznej przebiegała trasa linii kolejowej, która obecnie nie jest uczęszczana.

Ryc. 20. Widok jednostki analitycznej Dziadoszyce/Zawada na tle ortofotomapy

Źródło: opracowanie własne

Książ Śląski – jest najdalej wysuniętą na północ jednostką analityczną w Gminie i obejmuje swym zasięgiem obszar obrębu geodezyjnego „Książ Śląski”. W jej skład wchodzi wszystkie zabudowania miejscowości Książ Śląski, które łącznie zamieszkują 372 osoby. Wzdłuż miejscowości przepływa Czarna Strużka (Mała Czarna), czyli niewielki ciek wodny, który wypływa w okolicy Jarogniewic/Jeleniowa (od 2015 roku część Zielonej Góry), a z północy na południe biegnie droga wojewódzka nr 283. Do najciekawszych obiektów architektonicznych tej jednostki należą:

- klasycystyczny dwór z początku XIX w., piętrowy kryty czterospadowym dachem oraz
- stodoła w zagrodzie nr 20

Południową granicę tej jednostki wyznacza Czarna Struga będąca lewym dopływem Odry wypływającym z okolic miejscowości Pielice niedaleko Nowogrodu Bobrzańskiego.

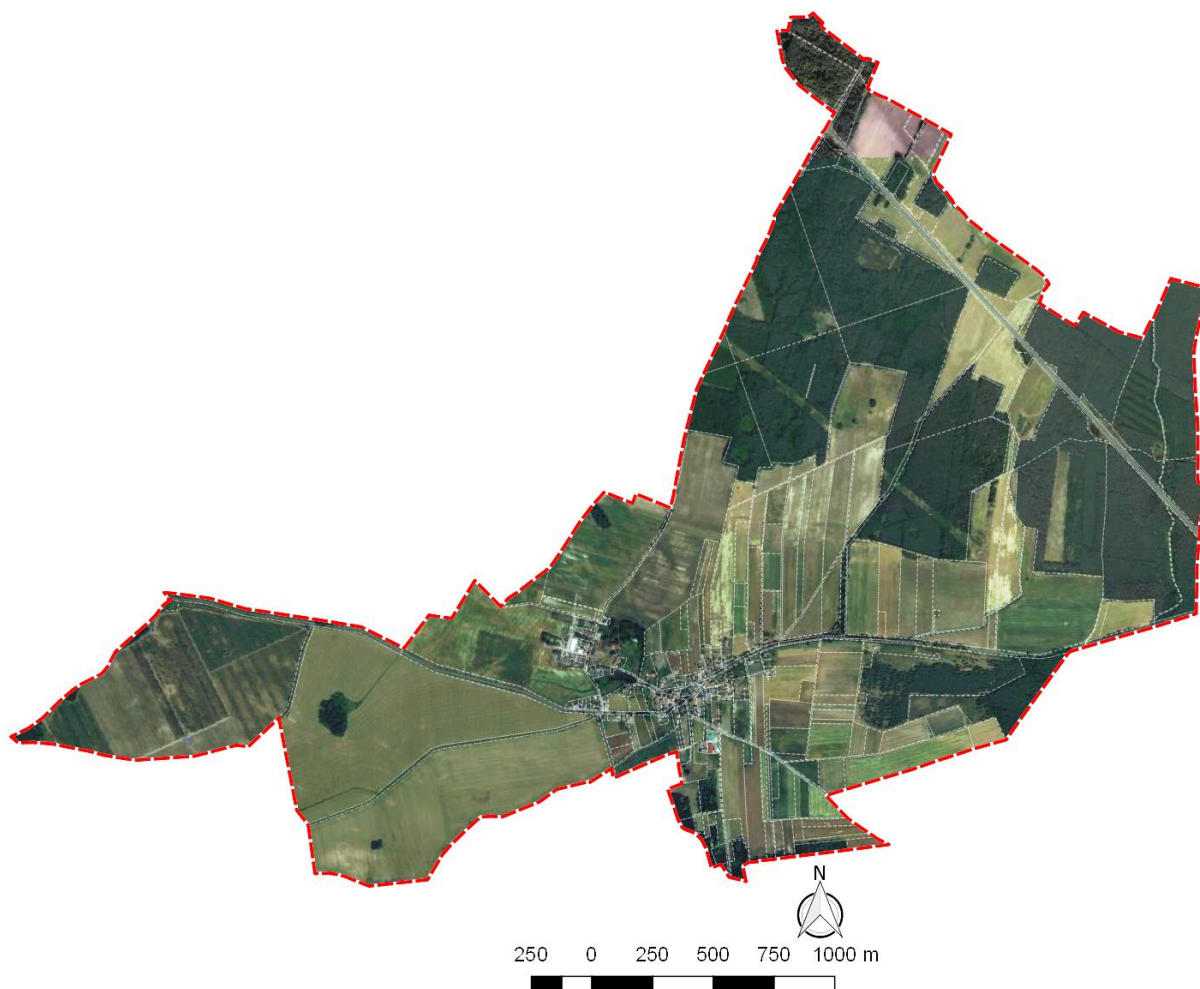

Ryc. 21. Widok jednostki analitycznej Książ Śląski na tle ortofotomapy

Źródło: opracowanie własne

Lasocin – to najbardziej wysunięta na wschód jednostka analityczna w gminie obejmująca zasięgiem obręb geodezyjny „Lasocin” i miejscowość o tej samej nazwie. Jednostka ta zamieszkała jest przez 182 osoby i zajmuje obszar około 670 ha. Przez Lasocin biegnie droga wojewódzka nr 283, a na północy droga krajowa nr 3, która stanowi polską część międzynarodowej trasy E65 z Malmö w Szwecji do miejscowości Chaniá na Krecie. W miejscowości znajduje się punkt biblioteczny, świetlica socjoterapeutyczna i kaplica. Do głównych obiektów zabytkowych zalicza się tu:

- zespół pałacowy z XVIII/XIX w. z parkiem,
- pałac z XVII w., wybudowany przez Jana Rudolfa von Landskron jako barokowa siedziba szlachecka

Ryc. 22. Widok jednostki analitycznej Lasocin na tle ortofotomapy

Źródło: opracowanie własne

Mirocin Dolny – jednostka ta zajmuje obszar obrębu geodezyjnego o tej samej nazwie zlokalizowanego na północ od Koźuchowa. Jednostka ta zamieszкана jest przez 377 osób, a sama miejscowość wchodząca w skład tej jednostki analitycznej ma charakter typowej łańcuchówki, która stanowi tylko część większej jednostki osadniczej zlokalizowanej wzdłuż rzeki Mirotki będącej nizinnym żwirowym potokiem. Centralnie zlokalizowane zabudowania otaczają pola uprawne. Na północnym-zachodzie oraz wschodzie teren jest zalesiony. W Mirocinie Dolnym krzyżują się dwie drogi wojewódzkie: nr 290 oraz 283. Do najważniejszych obiektów architektonicznych tej jednostki należą:

- kościół filialny pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, gotycki z przełomu XIII/XIV w., zbudowany na wzniesieniu w zachodniej części wsi,
- stodoła w zagrodzie nr 74, szachulcowa, z połowy XIX w. oraz
- krzyż pokutny ze zlepieńca, wzniesiony ok. XIV w., znajdujący się w lesie między Mirocinem a Koźuchowem, o wymiarach 138 x 68 x 22/34 cm.

Ryc. 23. Widok jednostki analitycznej Mirocin Dolny na tle ortofotomapy

Źródło: opracowanie własne

Mirocin Średni – jednostka ta znajduje się na południe od Mirocina Dolnego i obejmuje obszar obrębu geodezyjnego o tej samej nazwie. Jednostkę tę zamieszkują 252 osoby na obszarze 664 ha. Zabudowa ma charakter łańcuchówki i tworzą ją zabudowania wzdłuż rzeki Mirotki. Pozostałą przestrzeń tej jednostki wypełniają pola uprawne i w mniejszym stopniu lasy.

Ryc. 24. Widok jednostki analitycznej Mirocin Średni na tle ortofotomapy
Źródło: opracowanie własne

Mirocin Górny – jednostka ta znajduje się na zachód od Koźuchowa i obejmuje obszar obrębu geodezyjnego „Mirocin Górny”. W skład tej jednostki analitycznej wchodzi miejscowość o tej samej nazwie zamieszkała przez 614 osób. Jest to jedna z największych jednostek analitycznych w gminie (1651 ha) zajmująca blisko 10% powierzchni gminy. W sołectwie znajduje się OSP, a także świetlica socjoterapeutyczna. W miejscowości zlokalizowanych jest również wiele obiektów zabytkowych, np.:

- kościół parafialny pw. św. Jerzego z XIV w., przebudowany w XVI w.,
- cmentarz przykościelny,
- szkoła z połowy XIX w.,
- karczma z połowy XIX w.,
- szpital z 1846 r.,
- park dworski z końca XIX w.,
- oficyna dworska (nr 88),
- domy nr 73, murowano-szachulcowy, nr 82, nr 83 z połowy XIX w.,
- dwór Georga Gottarda von Dyherna z XVIII w.

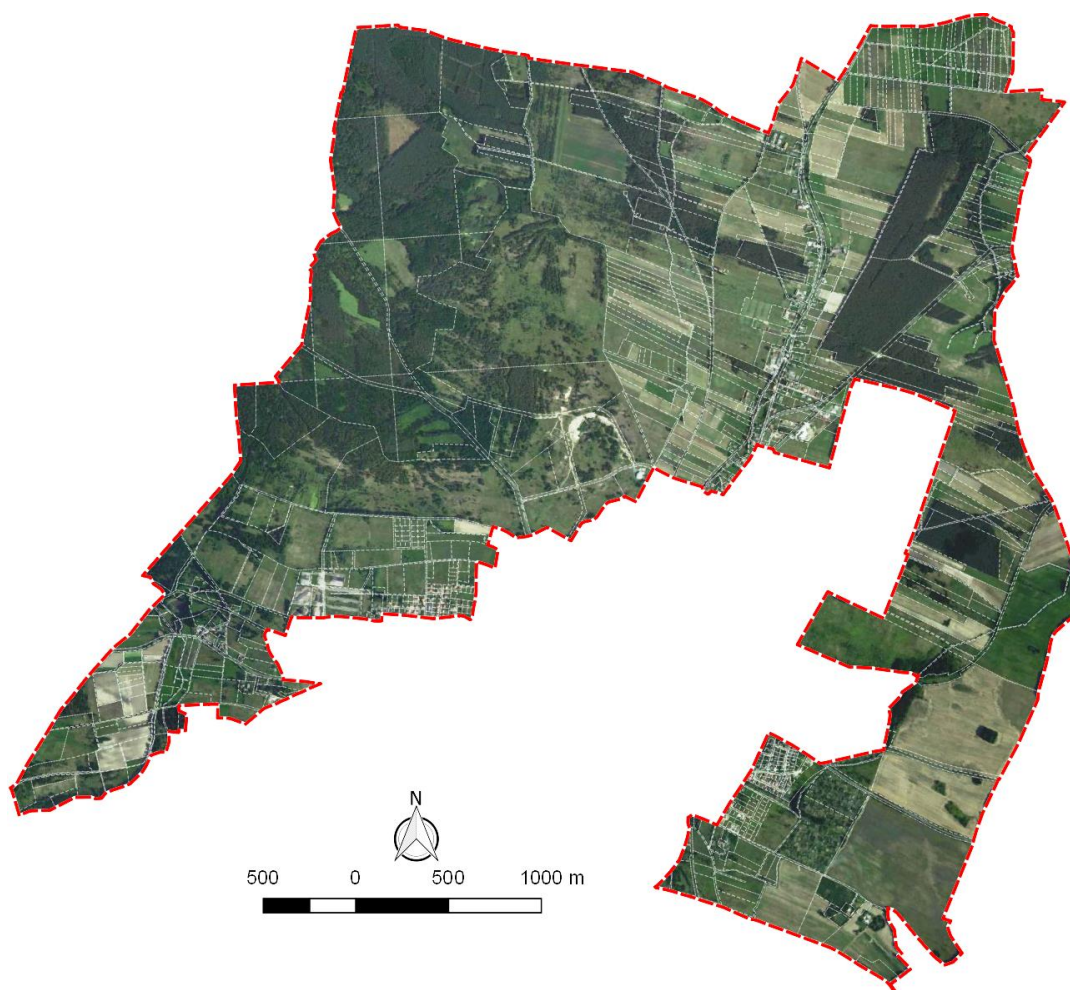

Ryc. 25. Widok jednostki analitycznej Mirocin Górny na tle ortofotomapy

Źródło: opracowanie własne

Podbrzezie Dolne – jednostka ta okala miasto Koźuchów od północy oraz częściowo zachodu i wschodu. Ta jednostka o skomplikowanej granicy obejmuje swym zasięgiem obręb geodezyjny o tej samej wraz zabudowaniami. Część zabudowań tej jednostki analitycznej stanowi niejako przedłużenie zabudowań Koźuchowa, a sama zabudowa nie ma jednolitego charakteru. Zabudowania na północy stanowią przedłużenie ulicy Nowosolnej w Koźuchowie i mają charakter zabudowy zagrodowej, natomiast zlokalizowane w zachodniej części jednostki zabudowania jednorodzinne (ulica XXX-lecia PRL) stanowią część większego osiedla mieszkaniowego, której większość leży w granicach administracyjnych miasta Koźuchowa. Zabudowania na zachodzie tej jednostki natomiast również stanowią część większego osiedla mieszkaniowego Koźuchowa o nazwie Kolonia Zielonogórska. Jednostkę tę zamieszkuje 606 osób. Ważniejsze zabytki to:

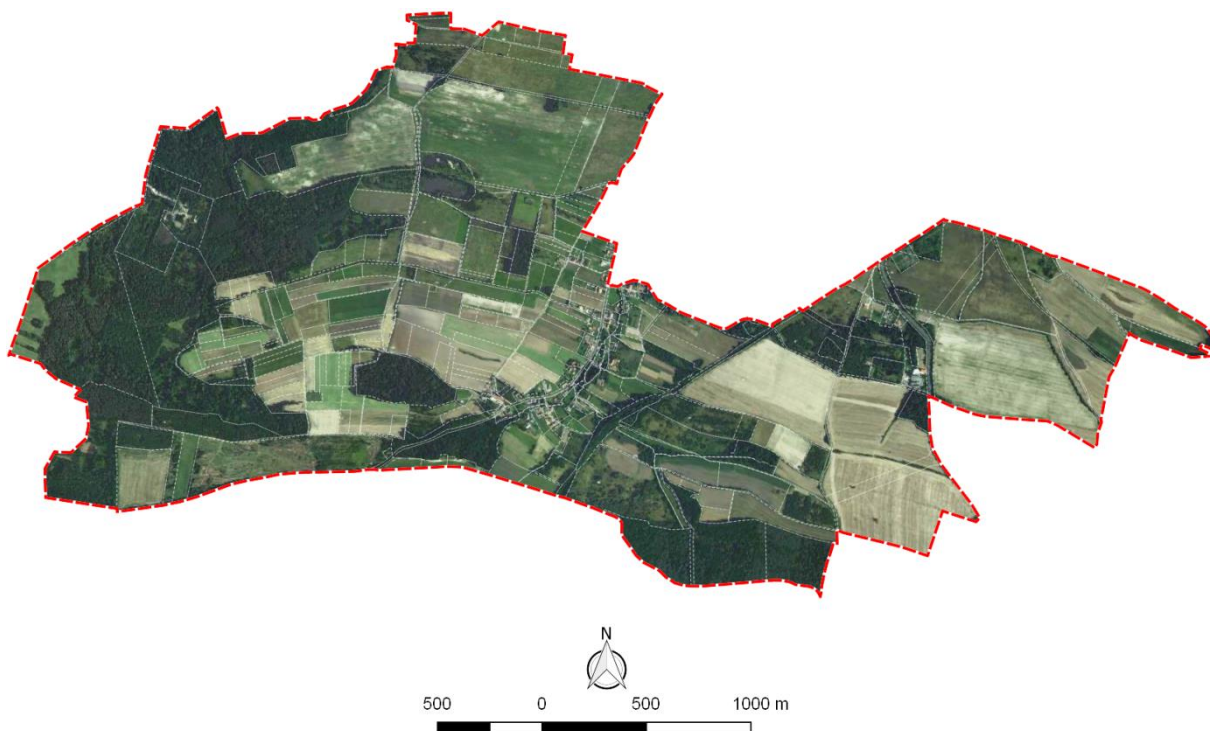
- dom nr 2, szachulcowy, z połowy XIX w. oraz
- dwór Schwerdtfegerów.

Ryc. 26. Widok jednostki analitycznej Podbrzezie Dolne na tle ortofotomapy

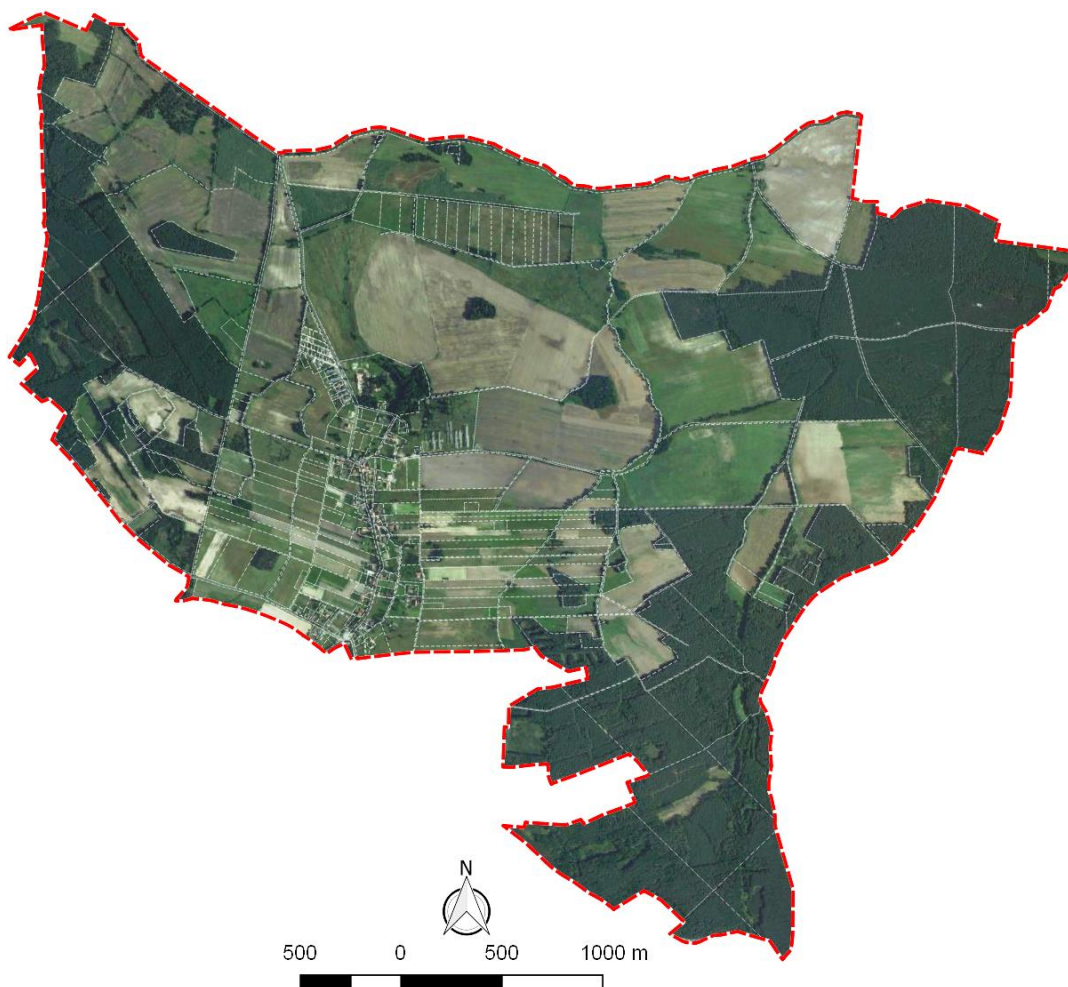
Źródło: opracowanie własne

Podbrzezie Górne – jednostka ta okala miasto Koźuchów od południa oraz częściowo zachodu i wschodu. Obejmuje zamieszkały przez 229 osób obszar, którego granica pokrywa się z zasięgiem przestrzennym obrębu geodezyjnego o tej samej nazwie. Zabudowania tej jednostki analitycznej tworzą wraz ulicą Żagańską w Koźuchowie jeden ciąg, a sama zabudowa ma charakter zabudowy zagrodowej. Przez tą część jednostki przebiega droga wojewódzka nr 296. Kolejna część zabudowań (mniej liczna) zlokalizowana jest również przy drodze wojewódzkiej (nr 297) za torami kolejowym. W miejscowości znajduje się świetlica wiejska.

Ryc. 27. Widok jednostki analitycznej Podbrzezie Górne na tle ortofotomapy
Źródło: opracowanie własne

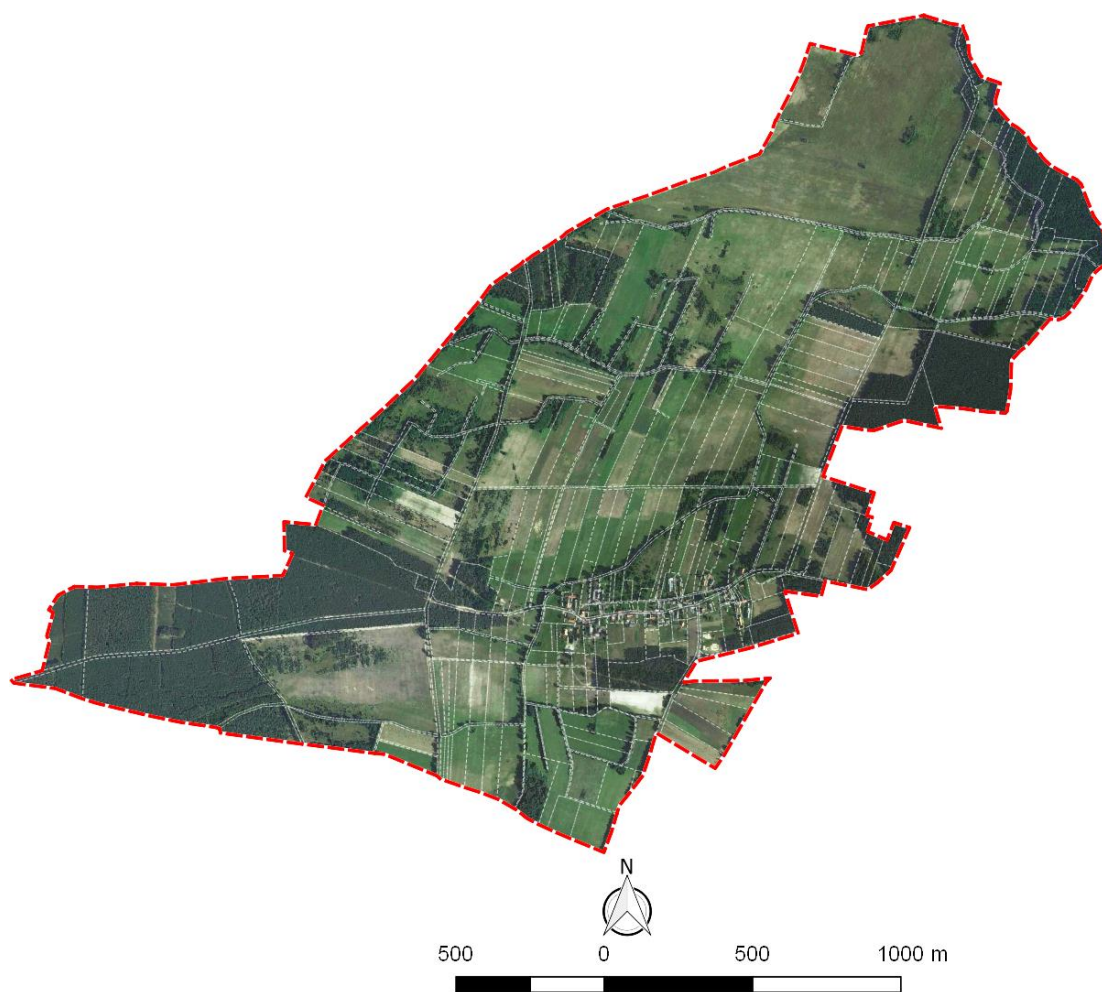
Radwanów – zlokalizowana na północy gminy jednostka analityczna Radwanów obejmuje swym zasięgiem obszar obrębu geodezyjnego o tej samej nazwie i zamieszkała jest przez 454 osoby. W przeszłości mieścił się w miejscowości duży PGR. Pozostałością po okresie Rzeczypospolitej Polski Ludowej są również zabudowania wielorodzinne zlokalizowane w północnej części miejscowości, pozostałe mają charakter zabudowy zagrodowej. W Radwanowie znajduje się Żabi Dwór – miejsce organizacji imprez okolicznościowych z miejscami noclegowymi, a także gospodarstwo agroturystyczne.

Ryc. 28. Widok jednostki analitycznej Radwanów na tle ortofotomapy

Źródło: opracowanie własne

Słocina – jest niewielką jednostką analityczną zlokalizowaną w zachodniej części gminy zamieszkałą przez 136 osób (0,9% ogółu mieszkańców). Obejmuje ona swym zasięgiem obręb geodezyjny „Słocina” i miejscowość o tej samej nazwie. Zabudowa ma zagrodowy charakter. W przestrzeni tej jednostki analitycznej znajduje się wiele pól uprawnych i łąk. Lasy znajdują się na obrzeżach jednostki, szczególnie na zachodzie. W miejscowości znajduje się świetlica wiejska oraz dwór z 1799 r.

Ryc. 29. Widok jednostki analitycznej Słocina na tle ortofotomapy

Źródło: opracowanie własne

Sokołów – jednostka ta zlokalizowana na zachód od Kożuchowa i obejmuje zasięgiem obszar obrębu geodezyjnego „Sokołów” i miejscowość o tej samej nazwie. Zabudowania zlokalizowane są w południowej części jednostki. Przez obszar tej jednostki płynie niewielki ciek wodny o nazwie Rudnianka, a także przebiegała trasa linii kolejowej, która obecnie nie jest uczęszczana. W Sokołowie znajduje się świetlica wiejska.

Ryc. 30. Widok jednostki analitycznej Sokółów na tle ortofotomapy

Źródło: opracowanie własne

Solniki – jednostka ta znajduje się na południowy – wschód od Koźuchowa i obejmuje zasięgiem przestrzennym obszar obrębu geodezyjnego „Solniki”. W skład tej jednostki analitycznej wchodzi miejscowość Solniki. Zabudowania zlokalizowane są pomiędzy linią kolejową, a drogą powiatową prowadzącą do drogi wojewódzkiej nr 283. Wieś Solniki należy nie tylko do najstarszych miejscowości w gminie, ale także do najstarszych miejscowości na terenie całego Środkowego Nadodrza. Miejscowość zamieszkują 252 osoby, a cała jednostka ma blisko 800 ha. W miejscowości znajduje się punkt biblioteczny oraz świetlica socjoterapeutyczna. Zdecydowaną większość przestrzeni tej jednostki analitycznej wypełniają pola uprawne i łąki. Do ważniejszych zabytków należy zaliczyć tu:

- kościół Anny z XIII w., przebudowywany w XIV/XV w. oraz
- zespół dworski z XVII-XIX w./XX w.: (dwór/pałac z XVI w., oranżeria, park).

Ryc. 31. Widok jednostki analitycznej Solniki na tle ortofotomapy

Źródło: opracowanie własne

Studzieniec – jednostka ta znajduje się w północnej części gminy i obejmuje obszar obrębu geodezyjnego „Studzieniec”. Jednostkę analityczną zamieszkuje 709 osób (4,5% ogółu mieszkańców) na obszarze 1 656 ha (9,3% powierzchni gminy). Zdecydowana większość zabudowań zlokalizowana jest wzdłuż rzeki Mirotki, ale ma ona zróżnicowany charakter. Zabudowania wielorodzinne znajdują się na południu jednostki w pewnym oddaleniu od drogi wojewódzkiej nr 283, natomiast pozostałe zabudowania mają typowy zagrodowy charakter. W Studzieńcu znajduje się punkt biblioteczny, a także funkcjonuje OSP i Stowarzyszenie Przyjaciół Studzieńca. Duży kompleks leśny znajdują się na północ od wioski, a pozostałą przestrzeń wypełniają pola uprawne i łąki. Ważniejsze zabytkowe obiekty w tej jednostce analitycznej to:

- kościół filialny pw. św. Wawrzyńca, gotycki z XIII w. oraz
- zespół pałacowy (pałac z XVI w., dwie oficyny, spichlerz, stodoły, park).

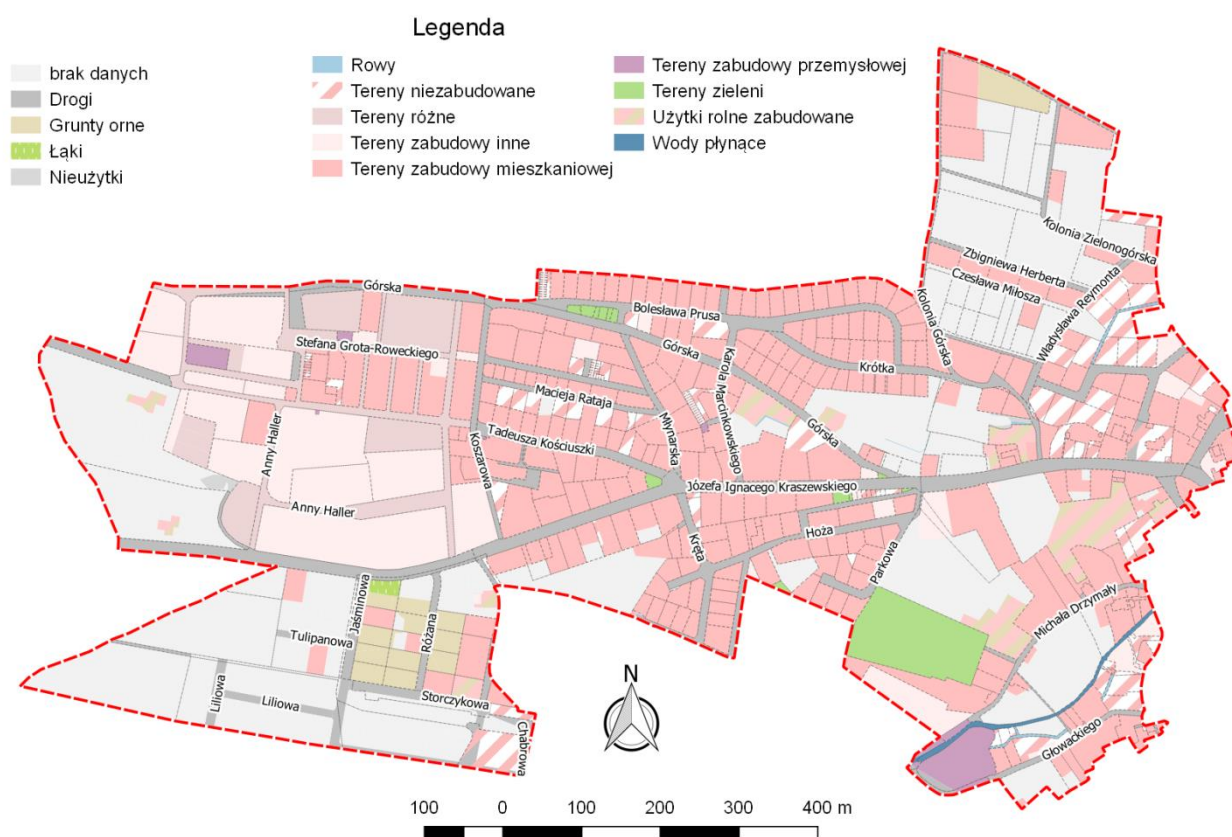
Ryc. 32. Widok jednostki analitycznej Studzieniec na tle ortofotomapy

Źródło: opracowanie własne

Stypułów/Kierzkowice – jest największą pod względem powierzchni jednostką analityczną w gminie (2 384 ha), jak i również najliczniej zamieszkałą częścią wiejską gminy (923 osoby). Jednostka ta swym zasięgiem obejmuje większą część obrębu geodezyjnego „Stypułów” – bez obszaru jednostki analitycznej „Bulin” oraz część obrębu geodezyjnego „Cisów”, na którym obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr XXVI/118/12 Rady Miejskiej w Koźuchowie z dnia 29 lutego 2012 r. W skład tej jednostki analitycznej wchodzi dwie miejscowości: Stypułów i Kierzkowice. Zabudowania jednostki zlokalizowane są wzdłuż rzeki Brzeźnicy – prawobrzeżnego dopływu Bobru. Rzeka bierze zresztą tutaj swój początek, dalej płynie na zachód, mija miejscowości: Chotków, Wrzesiny i Brzeźnicę i po około 40 km wpada do Bobru. Przez zachodnią część miejscowości biegnie droga wojewódzka nr 296, która skręca na północ do Koźuchowa. Na wschodzie obszar jednostki przecina z północy na południe droga wojewódzka nr 297.

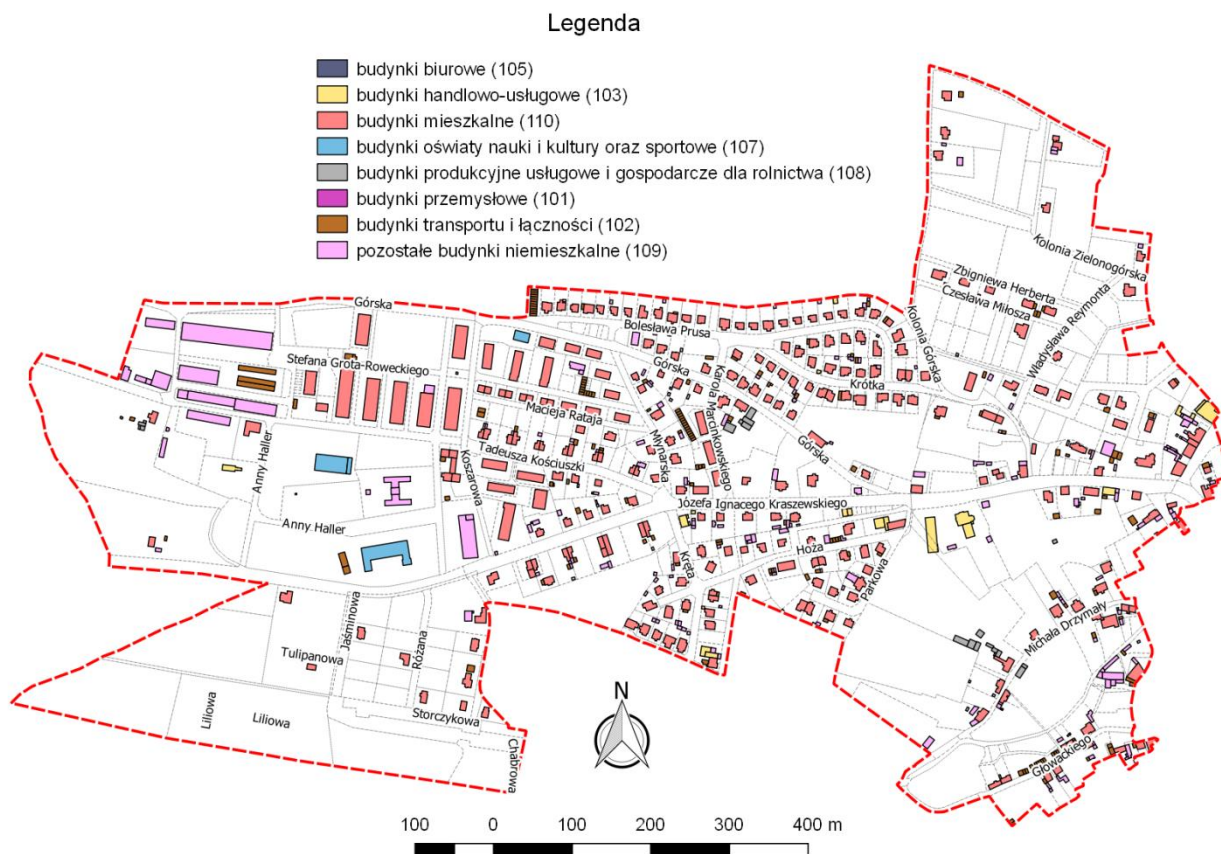
Miasto Koźuchów zostało podzielone na 10 jednostek analitycznych:

Koźuchów – Kolonia Zielonogórska – jest jednostką analityczną w mieście Koźuchów położoną na zachodzie, której główną oś stanowi ulica Kraszewskiego. Jednostka ta zamieszkała jest przez blisko 21% mieszkańców miasta co stanowi 12,1% ogółu mieszkańców w gminie. Powierzchnia tej jednostki analitycznej to 78 ha (13% powierzchni miasta i 0,43% powierzchni w gminie ogółem). Przeważającą część tej jednostki zajmują tereny zabudowy mieszkaniowej, które zajęte są przez zabudowania o zróżnicowanym charakterze. Ulice: Krótka czy Bolesława Prusa mają np. charakter typowej nowej zabudowy jednorodzinnej. Ulice: Michała Drzymały czy Głowackiego mają natomiast charakter zabudowy przedwojennej, wielorodzinnej. Na ulicach: Grota-Roweckiego, Młynarskiej czy Kościuszki dominuje zaś zabudowa wielorodzinna powstała w okresie powojennym. Tereny zieleni i tereny zabudowy przemysłowej stanowią znikomy element przestrzeni w mieście.

Ryc. 35. Użytkowanie terenu w jednostce analitycznej: Koźuchów – Kolonia Zielonogórska

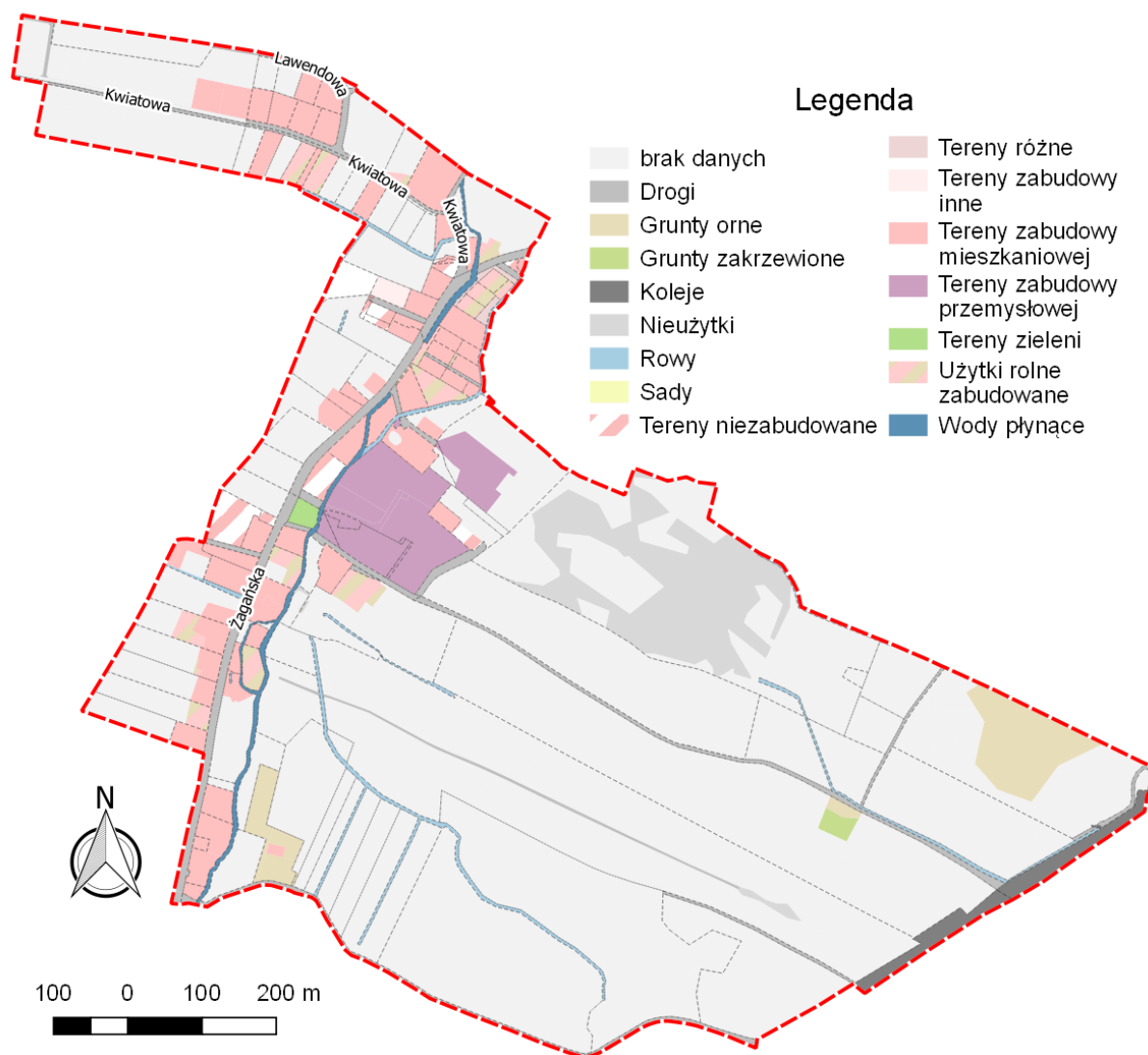
Źródło: opracowanie własne

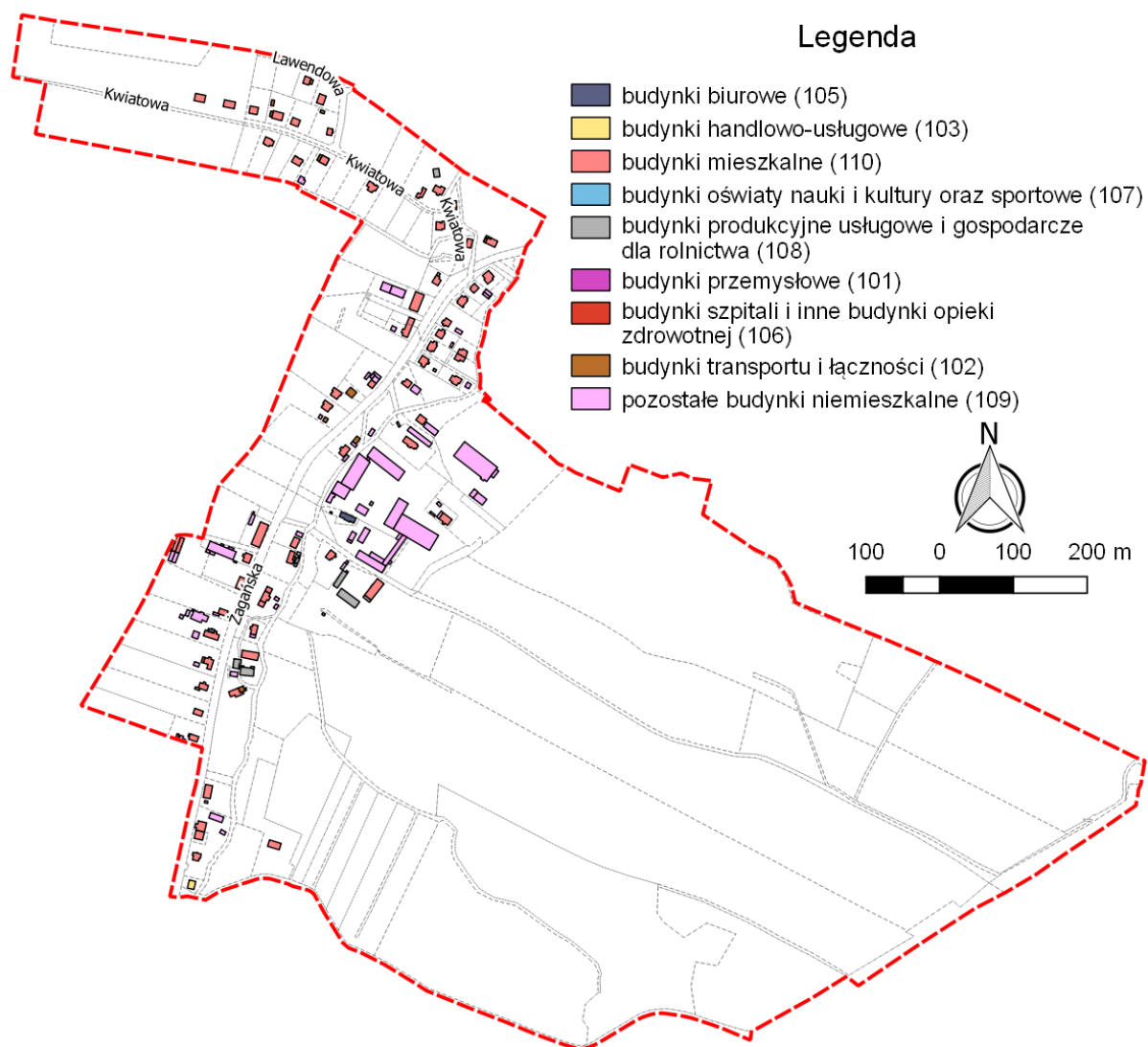
Ryc. 36. Funkcje budynków w jednostce analitycznej: Kozuchów – Kolonia Zielonogórska

Źródło: opracowanie własne

Kozuchów – Kwiatowa/Żagańska – jest jednostką analityczną zlokalizowaną na południu miasta. Zajmuje obszar 92 ha (15% powierzchni miasta) i zamieszkała jest przez 248 osób (około 3% mieszkańców miasta). Główną oś tej jednostki analitycznej stanowią dwie ulice: Żagańska (mająca status drogi wojewódzkiej) oraz Kwiatowa. Jednostkę tę charakteryzuje zróżnicowana zabudowa: zarówno jedno, jak i wielorodzinna. Jest to również najslabiej zaludniona jednostka w mieście (wyłączając z porównania nieobjęty analizą wskaźnikową obszar Kozuchów – Obszar Przemysłowy) z gęstością zaludnienia około 270 os/km².

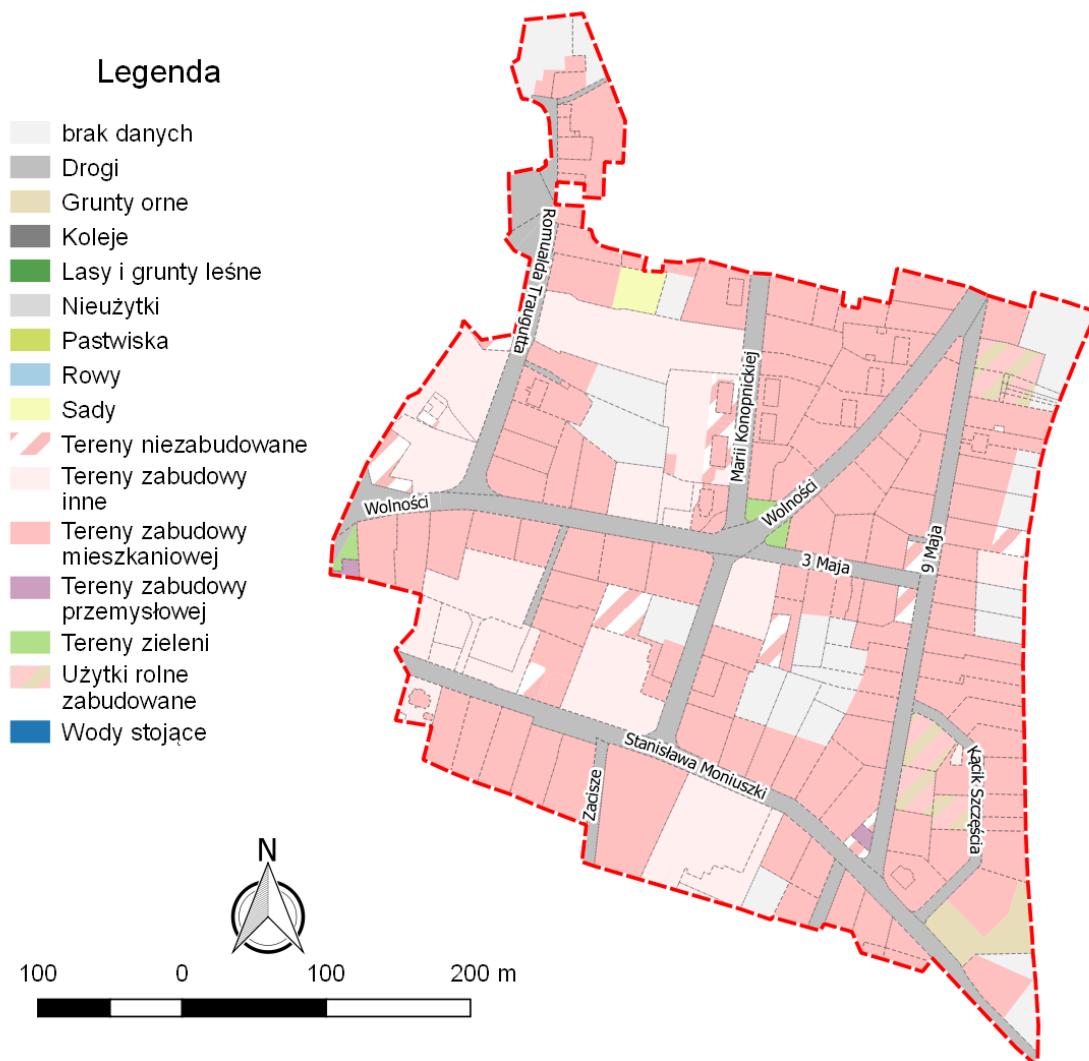
Ryc. 37. Użytkowanie terenu w jednostce analitycznej: Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska
Źródło: opracowanie własne

Ryc. 38. Funkcje budynków w jednostce analitycznej: Kozuchów – Kwiatowa/Żagańska

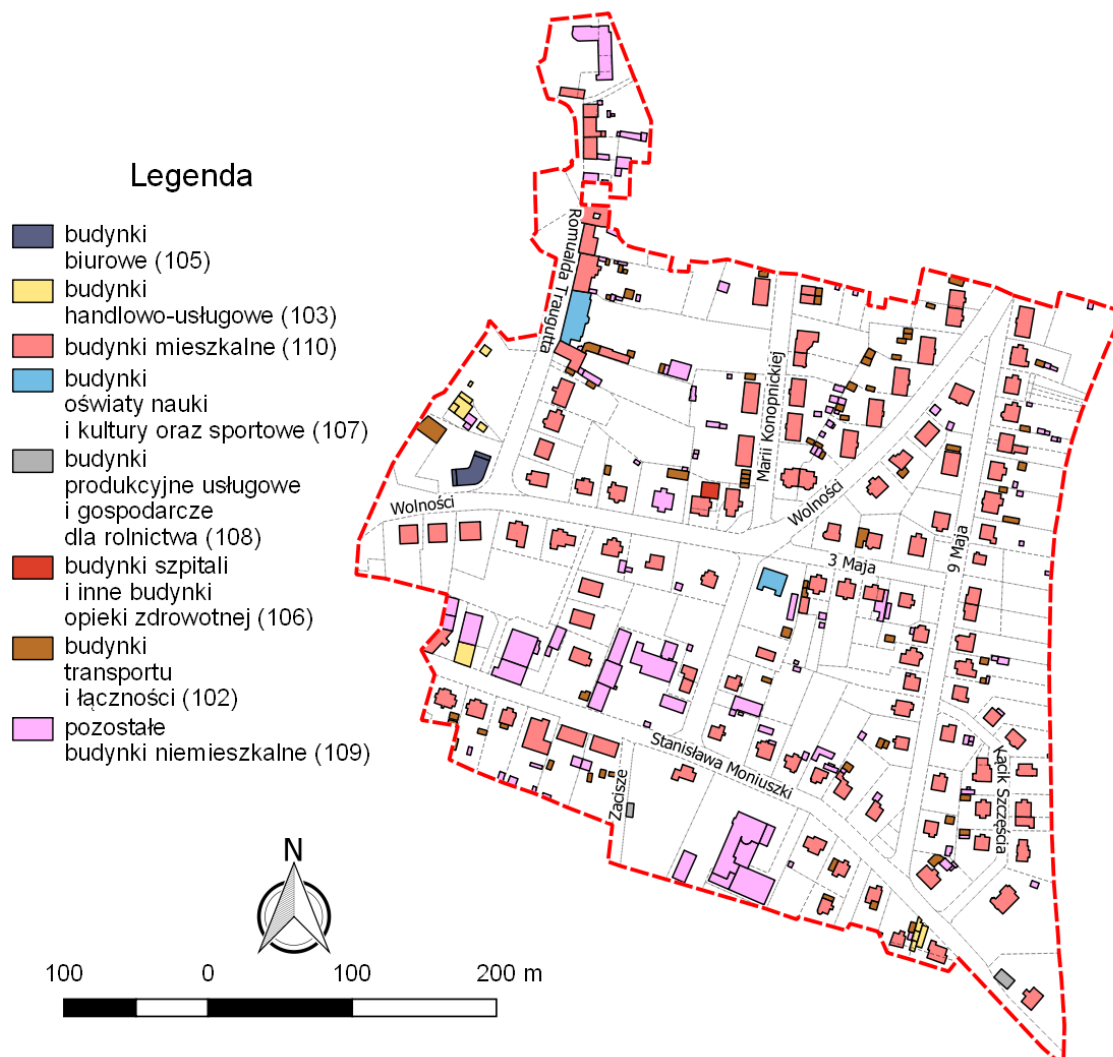
Źródło: opracowanie własne

Kozuchów – Moniuszki/Wolności – ta niewielka jednostka analityczna położona jest na południowy - wschód od centrum. Ograniczona jest od zachodu ulicą Szprotawską, od wschodu torami kolejowymi, od południa ulicą Moniuszki, a od północy ulicą Słowackiego (zabudowania tej ulicy nie wchodzi jednak do tej jednostki analitycznej), tworząc zwartą przestrzeń o zabudowie jednorodzinnej z dominującą funkcją mieszkaniową. Jednostka ta zamieszkała jest przez 804 osoby (blisko 9% mieszkańców miasta i 5% mieszkańców gminy ogółem). Jednostka ta zajmuje obszar 20 ha w mieście (3,4% przestrzeni miasta). Na obszarze brak jest większych terenów zielonych. Nie ma również terenów przemysłowych.

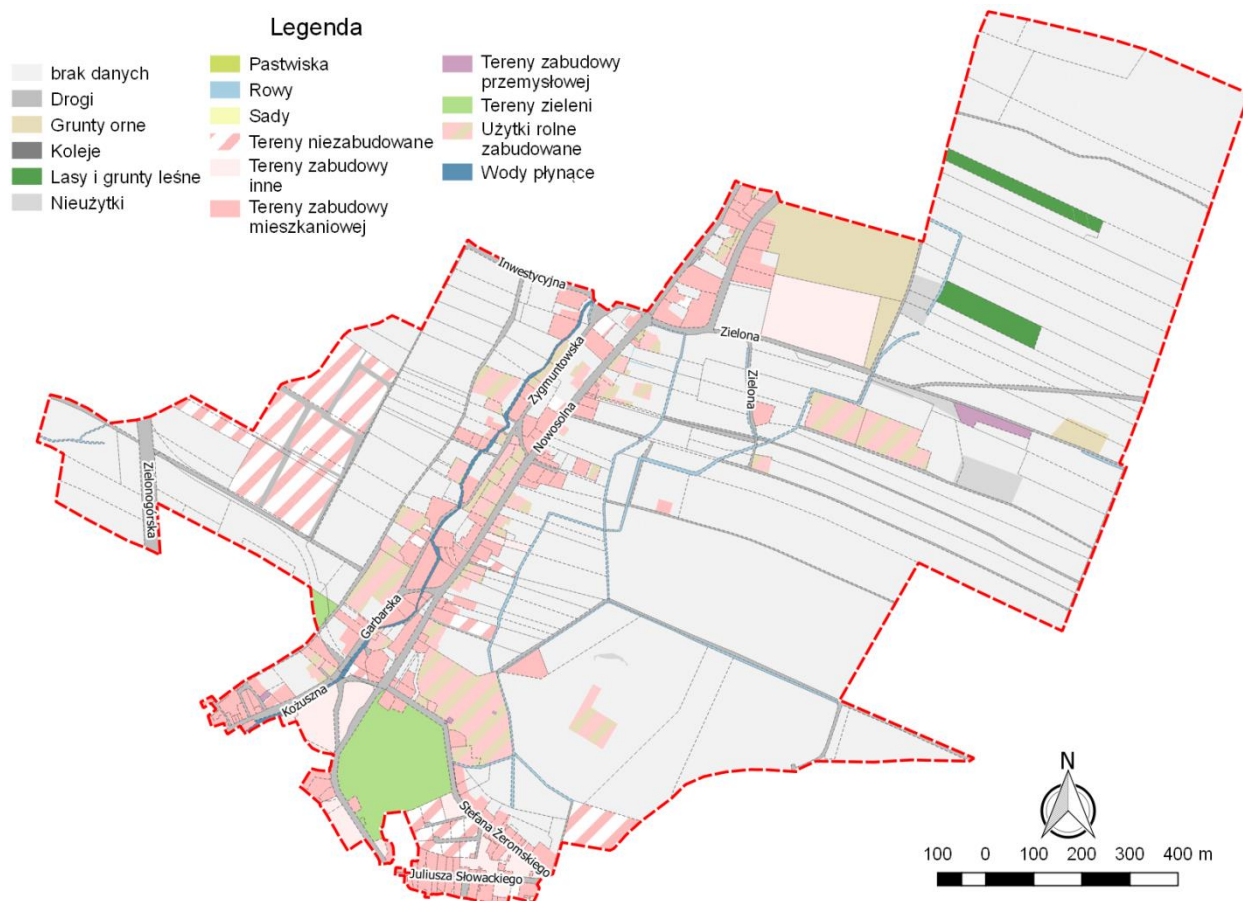
**Ryc. 39. Użytkowanie terenu w jednostce analitycznej: Koźuchów –
Moniuszki/Wolności**

Źródło: opracowanie własne

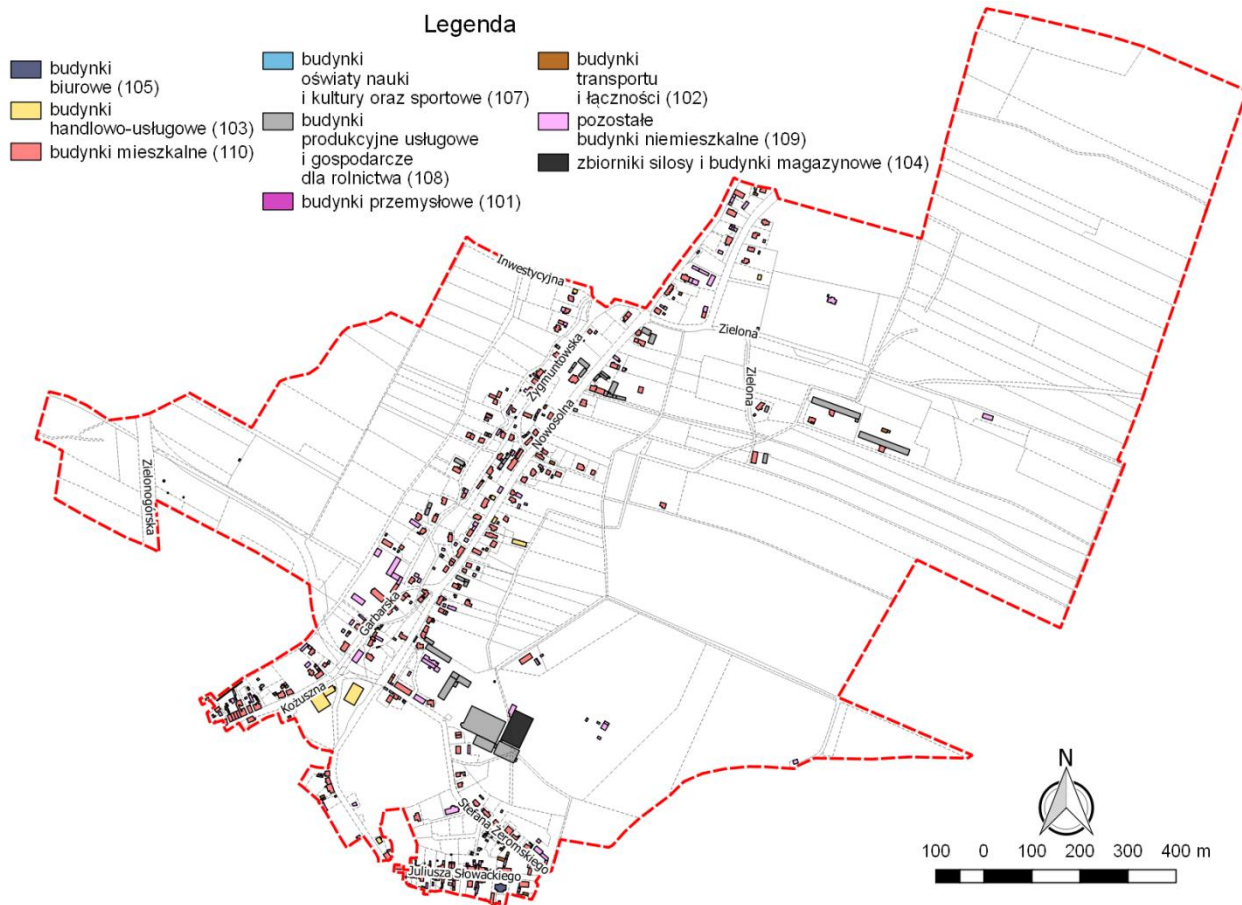

Ryc. 40. Funkcje budynków w jednostce analitycznej: Kozuchów – Moniuszki/Wolności
 Źródło: opracowanie własne

Koźuchów – Nowosolna – to największa jednostka analityczna w mieście zlokalizowana na północny - wschód od centrum. Zajmuje obszar 218 ha, czyli ponad 1/3 powierzchni miasta, ale zamieszkała jest przez zaledwie 8,4% mieszkańców miasta (775 osób). Główną oś tej jednostki analitycznej stanowi ulica Nowosolna (mająca status drogi wojewódzkiej). Zabudowa tej jednostki analitycznej ma raczej jednorodzinny charakter. Północną część tej jednostki analitycznej zajmuje duży kompleks leśny. Bliżej centrum miasta, pomiędzy ulicami: Nowosolną, a Żeromskiego znajduje się inny duży obszar z zielenią urządzoną (Park im. Stanisława Poniatowskiego). Tereny produkcji rolnej, obok zabudowy i terenów leśnych, stanowią istotny element tej jednostki analitycznej.

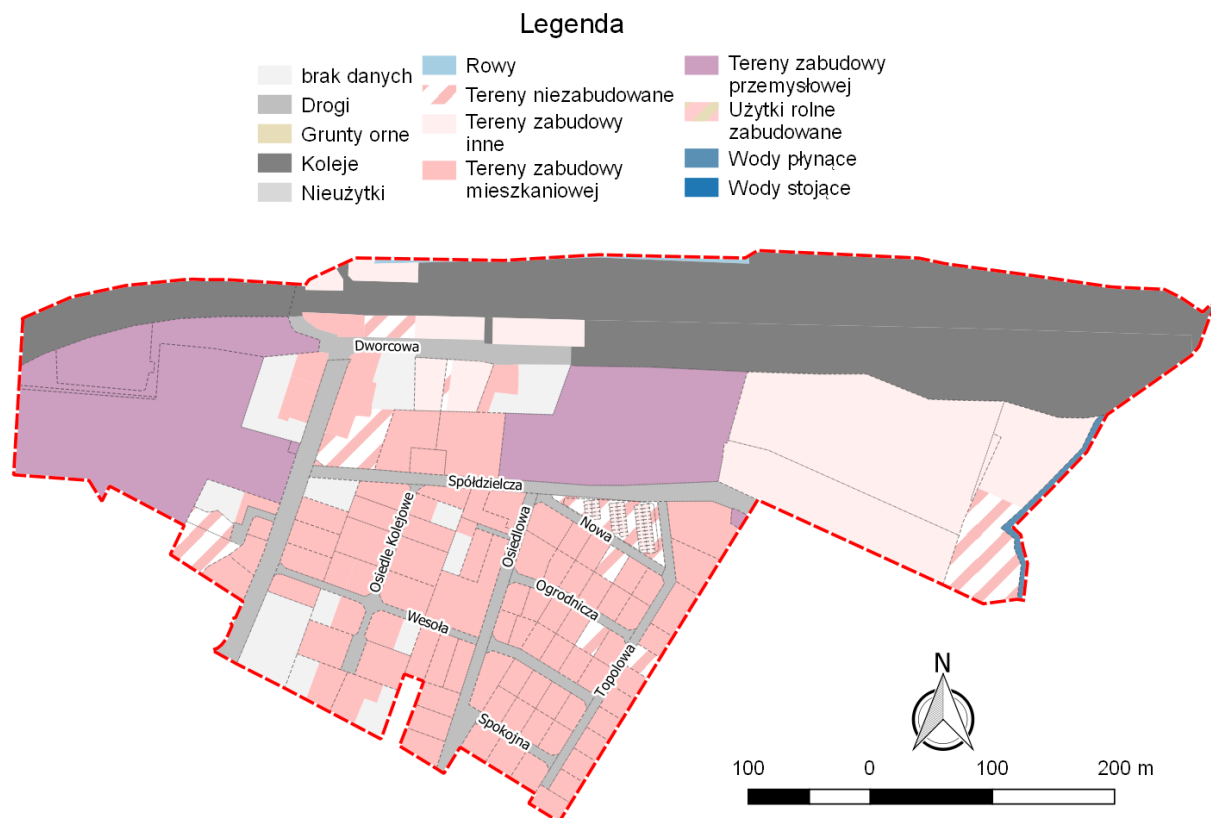

Ryc. 41. Użytkowanie terenu w jednostce analitycznej: Koźuchów – Nowosolna
Źródło: opracowanie własne

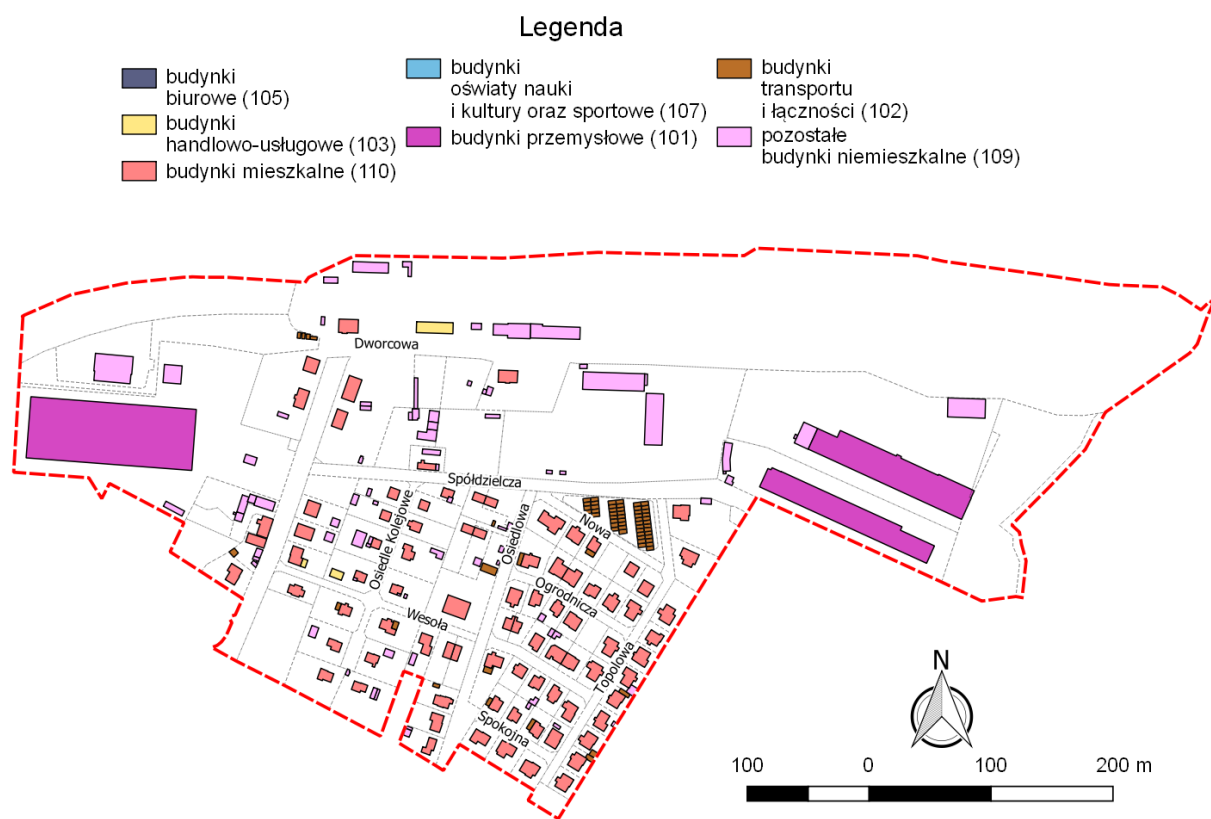

Ryc. 42. Funkcje budynków w jednostce analitycznej: Kozuchów – Nowosolna
 Źródło: opracowanie własne

Kozuchów – Osiedle Kolejowe – zajmujące obszar 24 ha. Jednostka analityczna zlokalizowana jest na wchód od historycznego centrum miasta. Osiedle mieszkaniowe zajmuje przestrzeń na południe od torów kolejowych i ma zwarty, jednorodzinny charakter. Łącznie obszar zamieszkują 354 osoby (prawie 4% mieszkańców miasta i 2,3% mieszkańców gminy ogółem). Tereny kolejowe stanowią istotny element krajobrazu tej jednostki przestrzennej, podobnie tereny przemysłowe.

Ryc. 43. Użytkowanie terenu w jednostce analitycznej: Koźuchów – Osiedle Kolejowe
 Źródło: opracowanie własne

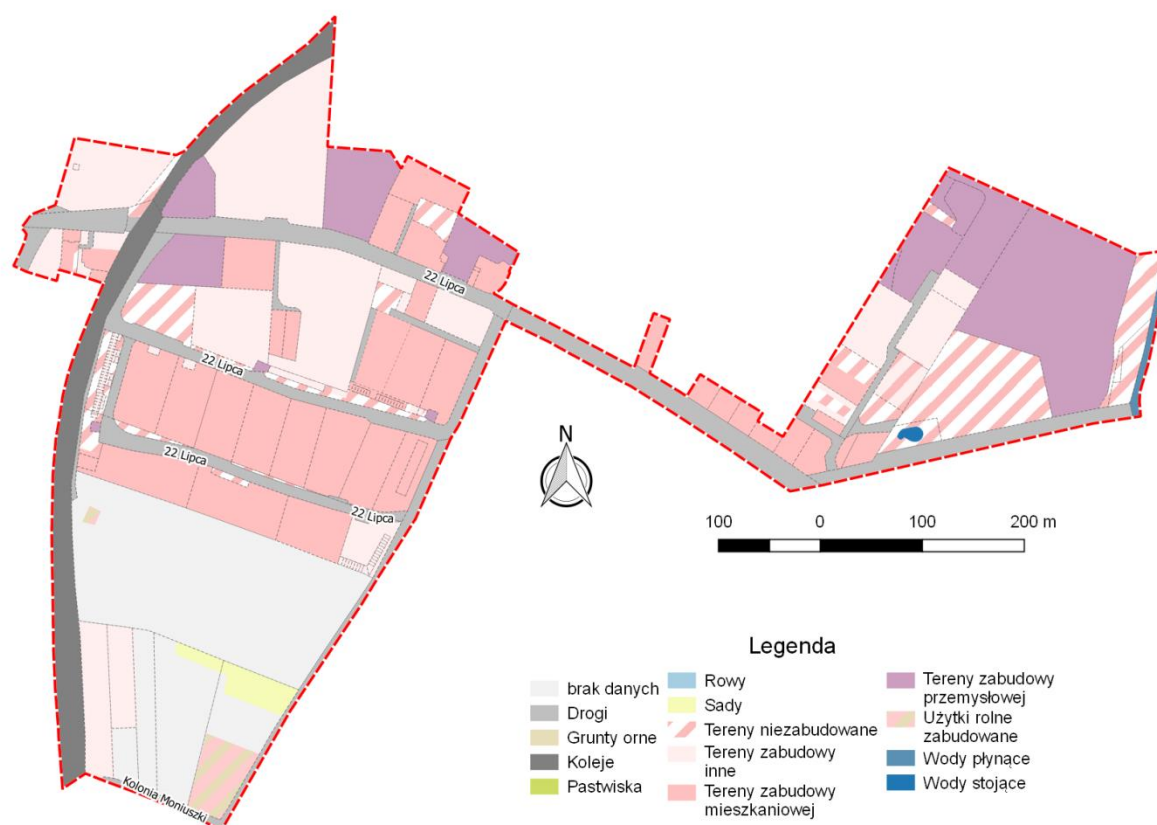

Ryc. 44. Funkcje budynków w jednostce analitycznej: Koźuchów – Osiedle Kolejowe
 Źródło: opracowanie własne

Kozuchów – Osiedle Odrodzenia – jednostka ta znajduje się na wschód od historycznego centrum miasta i zajmuje obszar 33 ha (5,6% powierzchni miasta). Zasięg przestrzenny tej jednostki analitycznej jest bardzo łatwy do zdefiniowania, gdyż obejmuje wszystkie zabudowania ulicy 22 lipca, na którą składają się w zdecydowanej większości zabudowania wielorodzinne o trzech lub czterech kondygnacjach. Istotny element zabudowy tej jednostki stanowi również kompleks budynków oświaty (znajdujący się na północy jednostki), na który się składają:

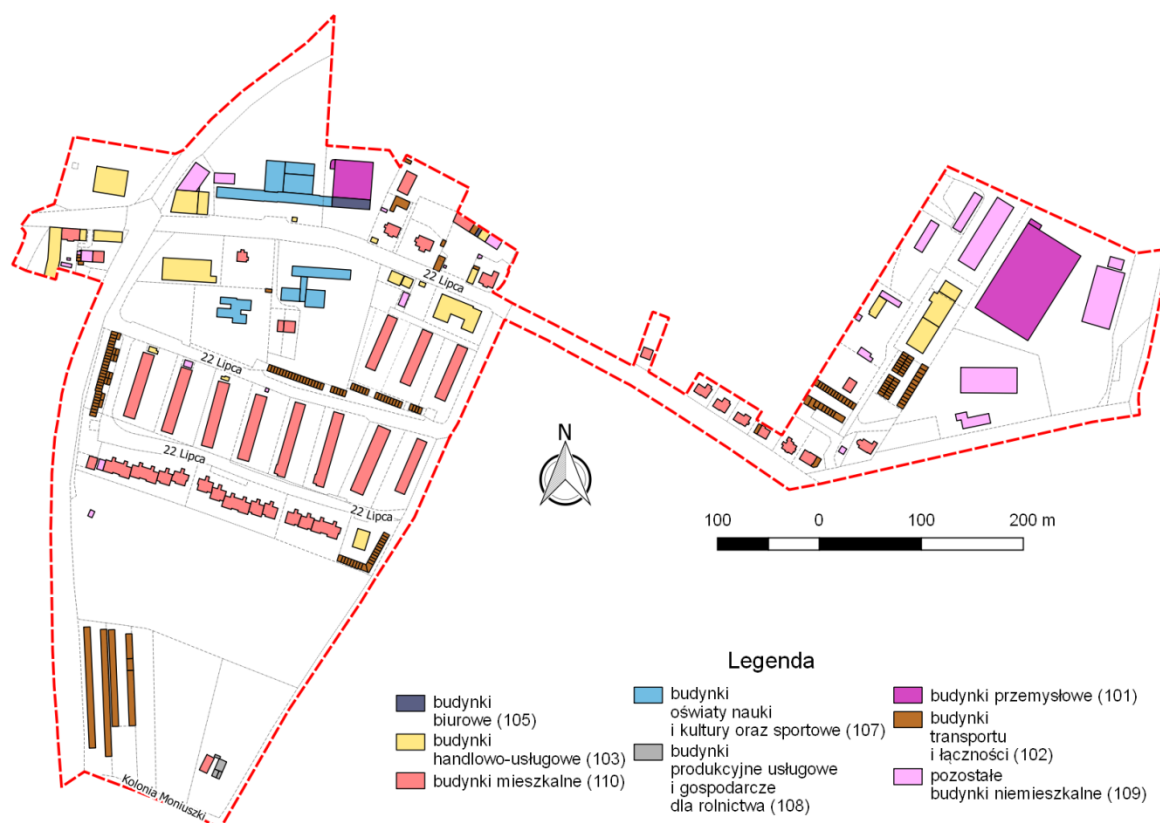
- Szkoła Podstawowa nr 2 oraz
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5

Obszar zamieszkuje 1982 osoby, czyli 21,5% mieszkańców w mieście czyniąc ten obszar jednym z najgęściej zaludnionych (około 6000 os/km²).

Ryc. 45. Użytkowanie terenu w jednostce analitycznej: Kozuchów – Osiedle Odrodzenia

Źródło: opracowanie własne

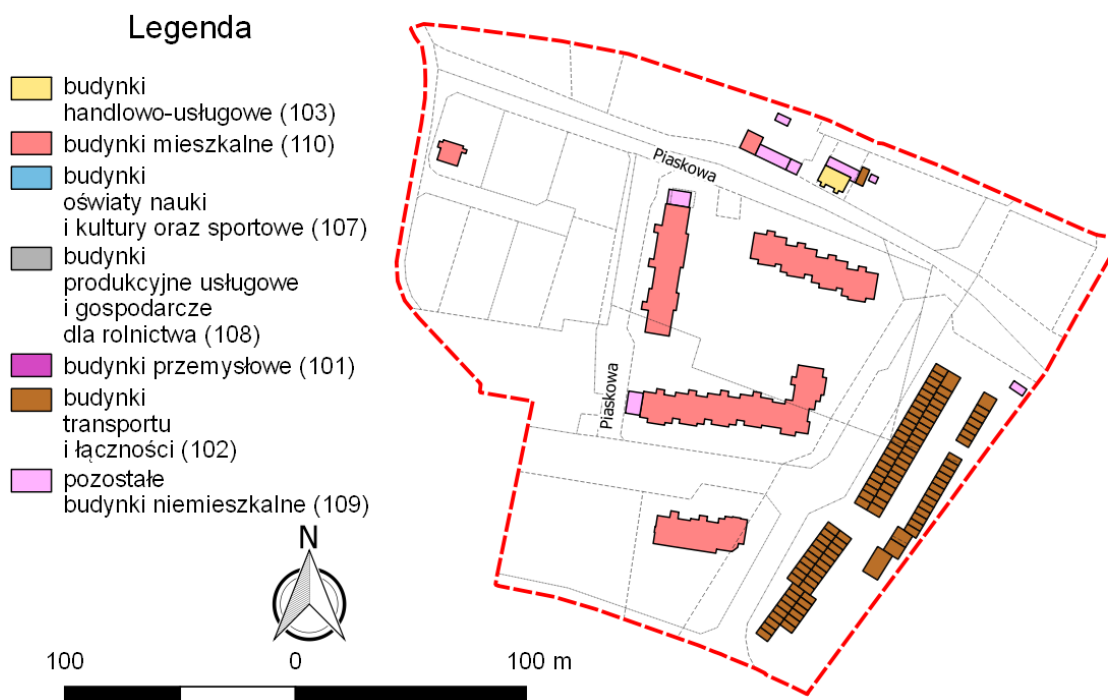

Ryc. 46. Funkcje budynków w jednostce analitycznej: Koźuchów – Osiedle Odrodzenia
Źródło: opracowanie własne

Koźuchów – Osiedle Piaskowe – to najmniejsza jednostka w mieście zajmująca zaledwie 6 ha (1% powierzchni miasta), ale zamieszkała jest przez około 5% mieszkańców miasta (469 osób). Gęstość zaludnienia jest największa wśród wszystkich jednostek analitycznych (7800 os/km²). Swym zasięgiem obejmuje zabudowania ulicy Piaskowej, na które składają się m.in. trzy zabudowania wielorodzinne o czterech kondygnacjach, jedno zabudowanie o trzech kondygnacjach oraz kilka innych budynków. Tereny mieszkaniowe zajmują przeważającą przestrzeń jednostki analitycznej.

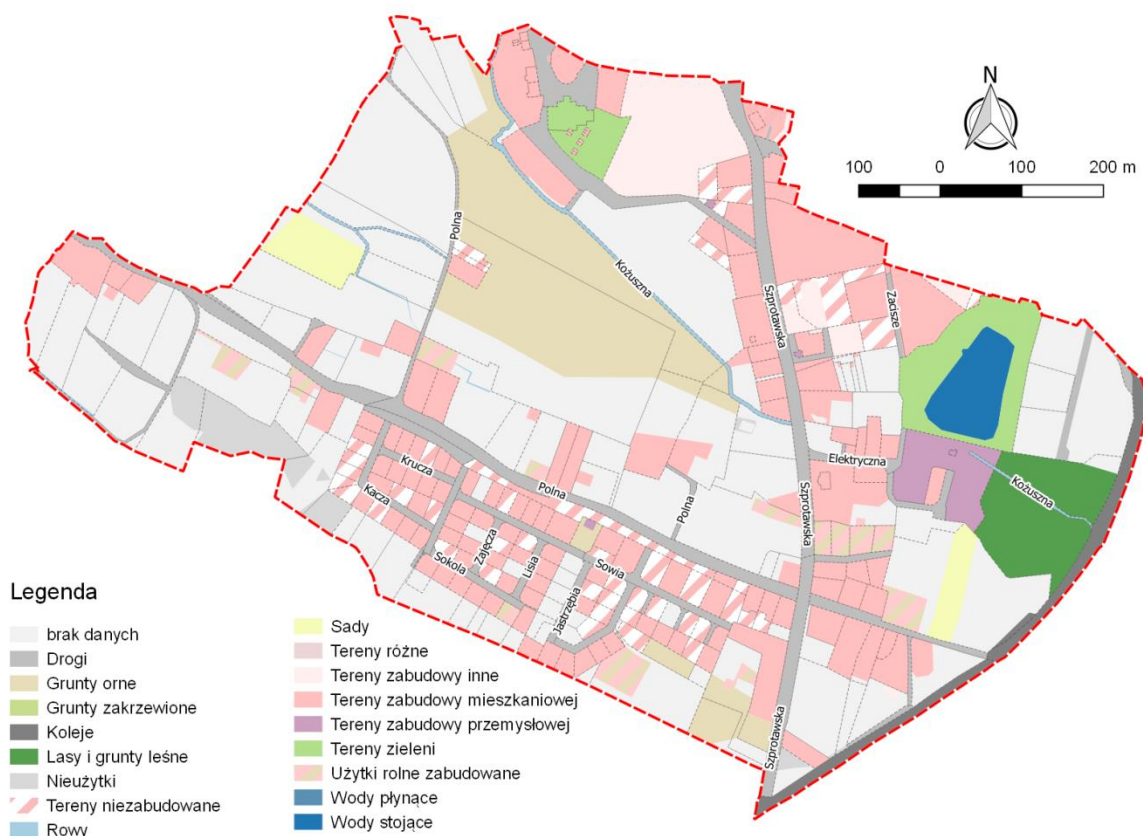

Ryc. 47. Użytkowanie terenu w jednostce analitycznej: Kozuchów – Osiedle Piaskowe
 Źródło: opracowanie własne

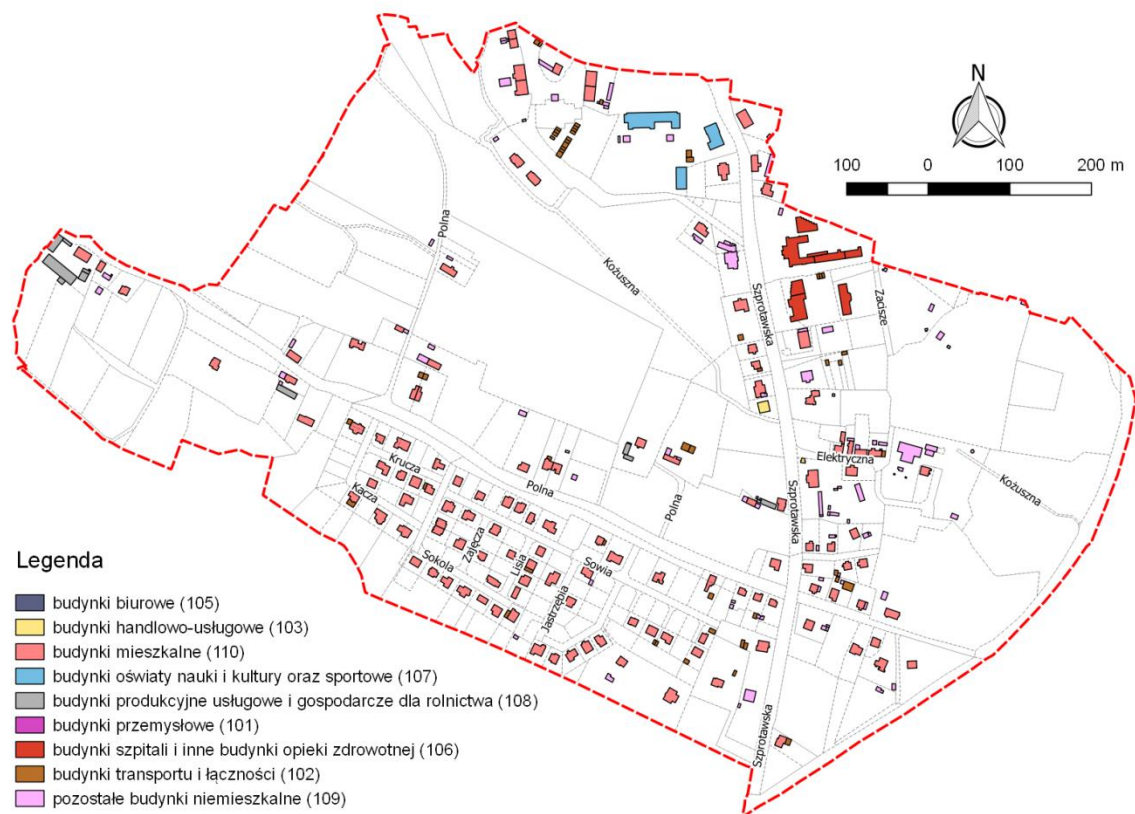
Ryc. 48. Funkcje budynków w jednostce analitycznej: Kozuchów – Osiedle Piaskowe
 Źródło: opracowanie własne

Koźuchów – Polna/Szprotawska – jednostka ta znajduje się na południe od centrum i zajmuje obszar 71 ha (12% powierzchni miasta). Zamieszkała jest natomiast przez około 7% mieszkańców miasta z gęstością zaludnienia około 897 os/km². Południowa i południowo - wschodnia granica tej jednostki wyznacza jednocześnie granicę administracyjną miasta. Granicę wschodnią wyznaczają zabudowania ulicy 1 Maja, północną zaś zabudowania ulicy Fryderyka Chopina. Granica północno - wschodnia ograniczona jest przez zabudowania ulicy Stanisława Moniuszki. Zabudowania na południu (m.in. ulice: Kacza, Sokola, Krucza, Sowa, Lisia i Jastrzębia) mają charakter typowego osiedla jednorodzinnego. Pozostałe zabudowania mają mieszany charakter. Na obszarze tej jednostki, pomiędzy ulicą Polną i Fryderyka Chopina znajdują się ogródki działkowe. Na obszarze tej jednostki znajduje się również jedyny większy zbiornik wodny (na wschodzie).

Ryc. 49. Użytkowanie terenu w jednostce analitycznej: Koźuchów – Polna/Szprotawska

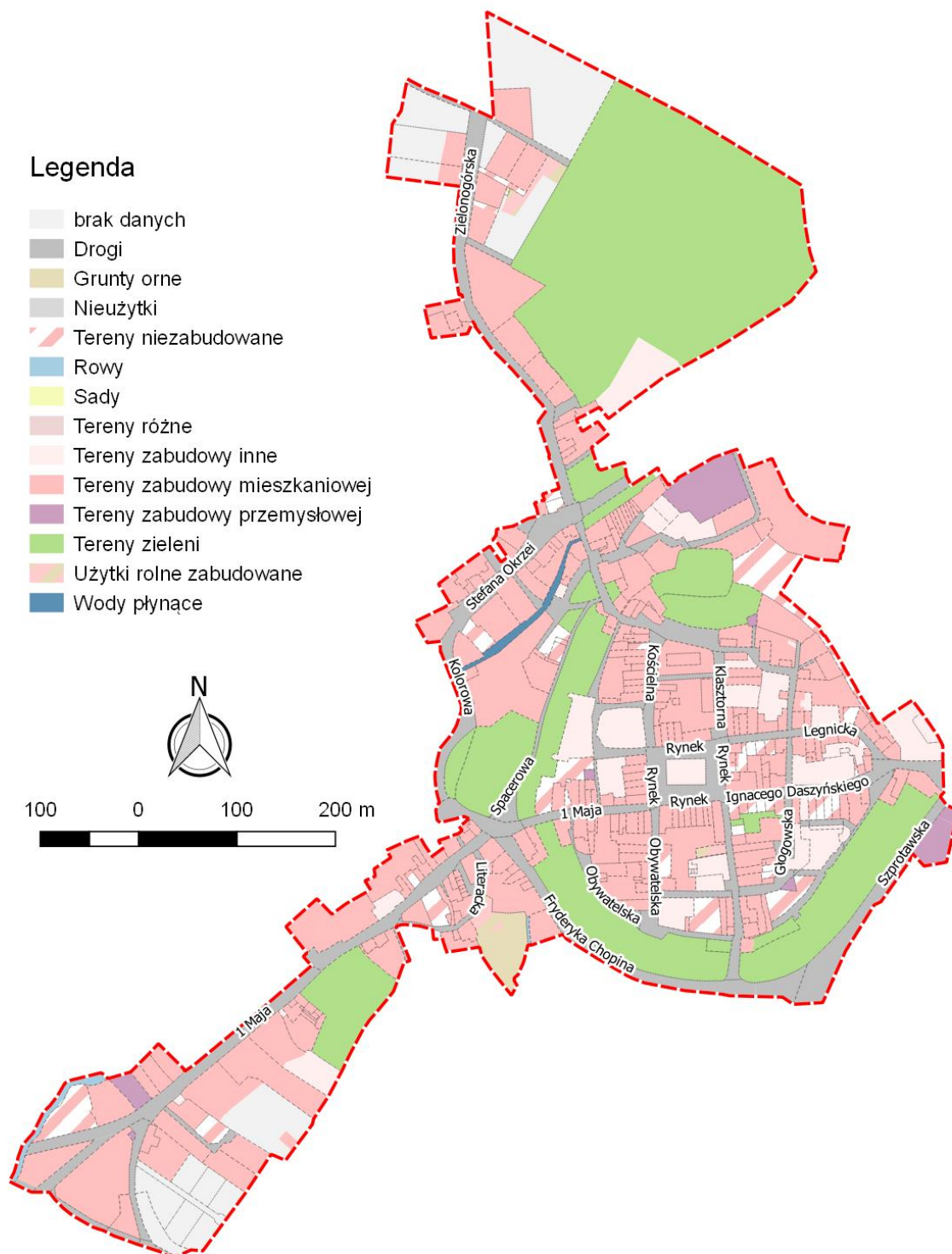
Źródło: opracowanie własne

Ryc. 50. Funkcje budynków w jednostce analitycznej: Kozuchów – Polna/Szprotawska

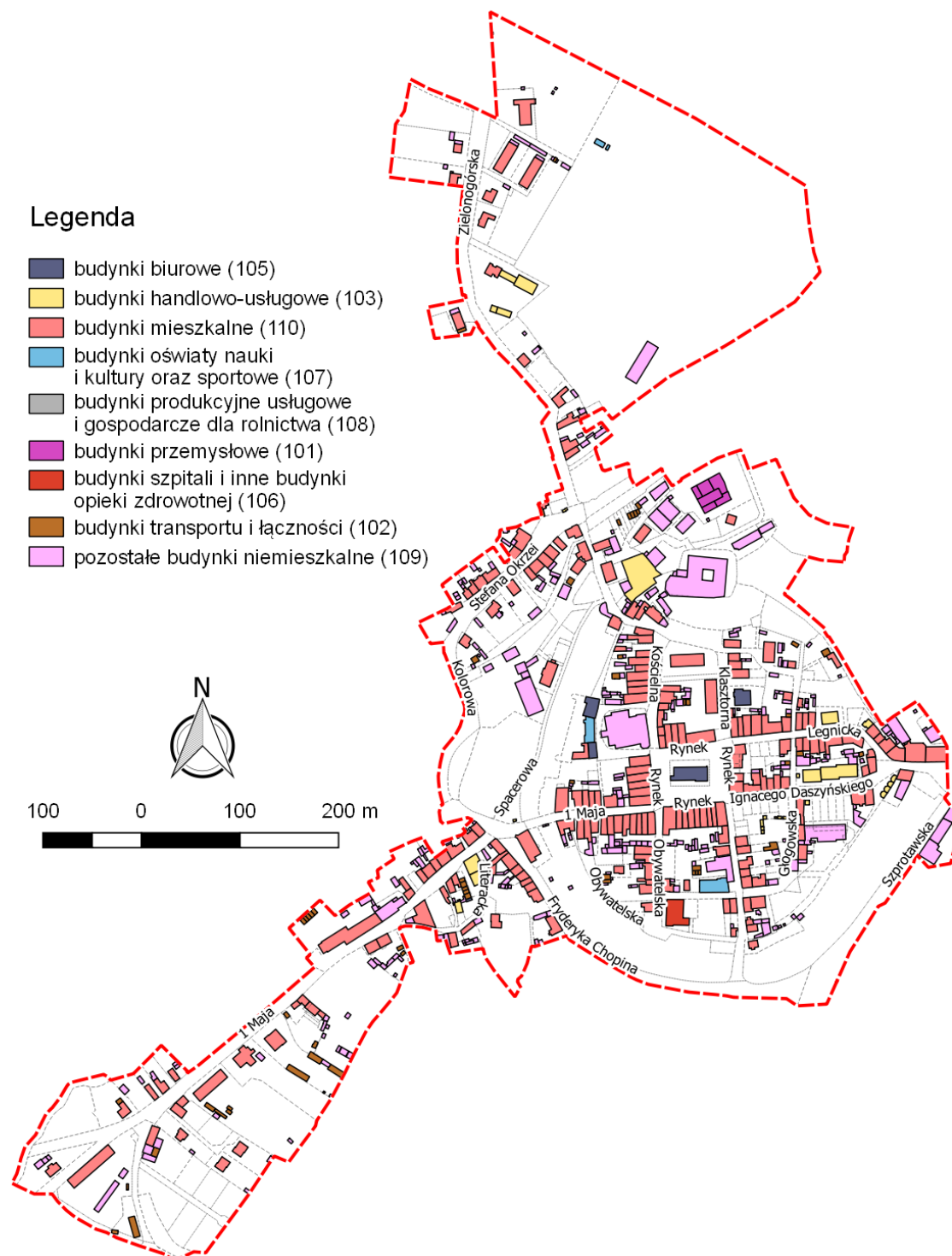
Źródło: opracowanie własne

Kozuchów – Stare Miasto – jednostka ta obejmuje w przeważającej części historyczną zabudowę miasta Kozuchów, na którą się składa zespół architektoniczno-urbanistyczny z kamienicami na parcelach z XII w., kościołem, zamkiem i ratuszem oraz dość dobrze zachowanymi murami obronnymi. Jednostkę tę zamieszkuje 2023 osoby – jest to zatem najliczniejsza jednostka analityczna w gminie. Zamieszkuje ją blisko 23% mieszkańców ogółem, co stanowi 12,9% mieszkańców gminy ogółem. Jednostka ta zajmuje obszar 39 ha – stanowi to około 7% powierzchni miasta i 0,21% powierzchni w gminie ogółem. Przestrzeń tej jednostki zdominowana jest terenami mieszkaniowymi, ale w odróżnieniu od pozostałych jednostek analitycznych istotny element stanowią również tereny zieleni urządzonej okalające centrum. Centrum Kozuchowa z historyczną zabudową zostało wyznaczone na podstawie strefy ochrony konserwatorskiej oraz w granicach muru miejskiego. Dodatkowo zdecydowano się włączyć ulicę 1 Maja oraz Zielonogórką, które są swego rodzaju „odnogami” od rynku miasta i są pewnym continuum budownictwa centralnej części Kozuchowa. Obiekty te powstały z końcem, bądź z pocz. XX w.

Ryc. 51. Użytkowanie terenu w jednostce analitycznej: Koźuchów – Stare Miasto

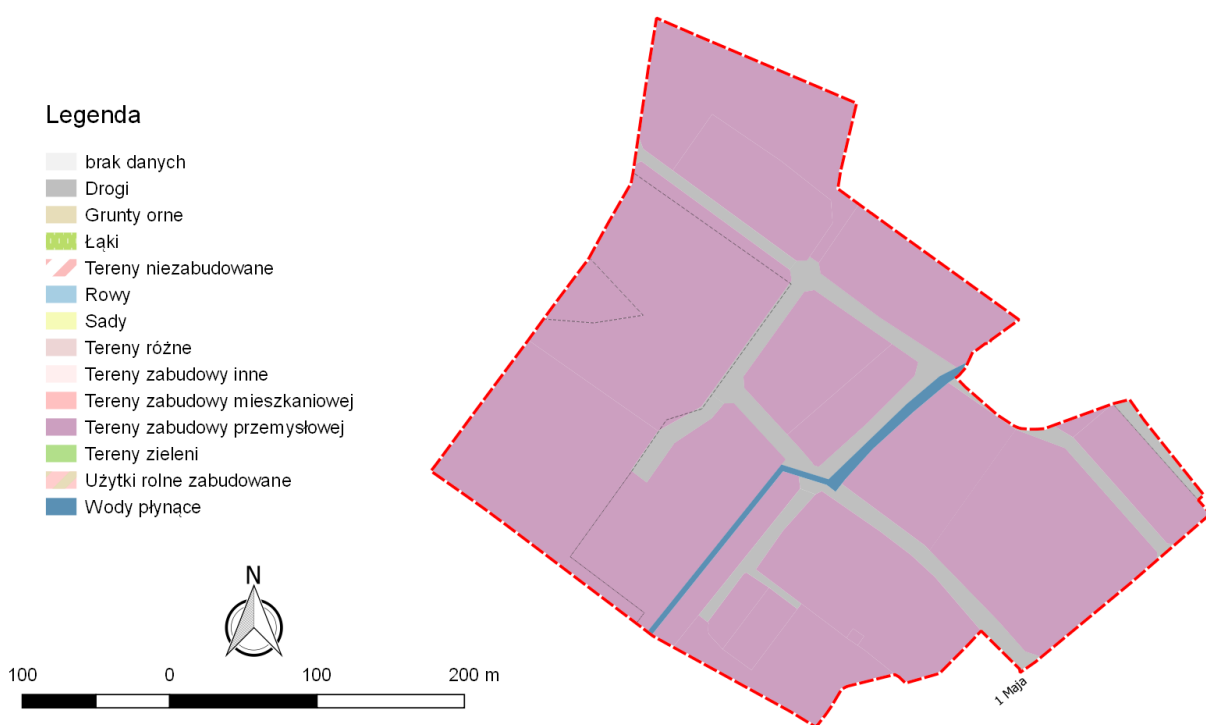
Źródło: opracowanie własne

Ryc. 52. Funkcje budynków w jednostce analitycznej: Kozuchów – Stare Miasto

Źródło: opracowanie własne

Kozuchów – Obszar Przemysłowy – jest jedyną niezamieszkałą jednostką analityczną. Stanowi ona teren funkcjonującej w mieście zwartej strefy przemysłowej. Znajduje się ona pomiędzy Osiedlem Piaskowym i ulicą 1 Maja. Zajmuje obszar około 13 ha (2,2% powierzchni w mieście) i wypełniają ją wielkopowierzchniowe zabudowania przemysłowe i biurowe.

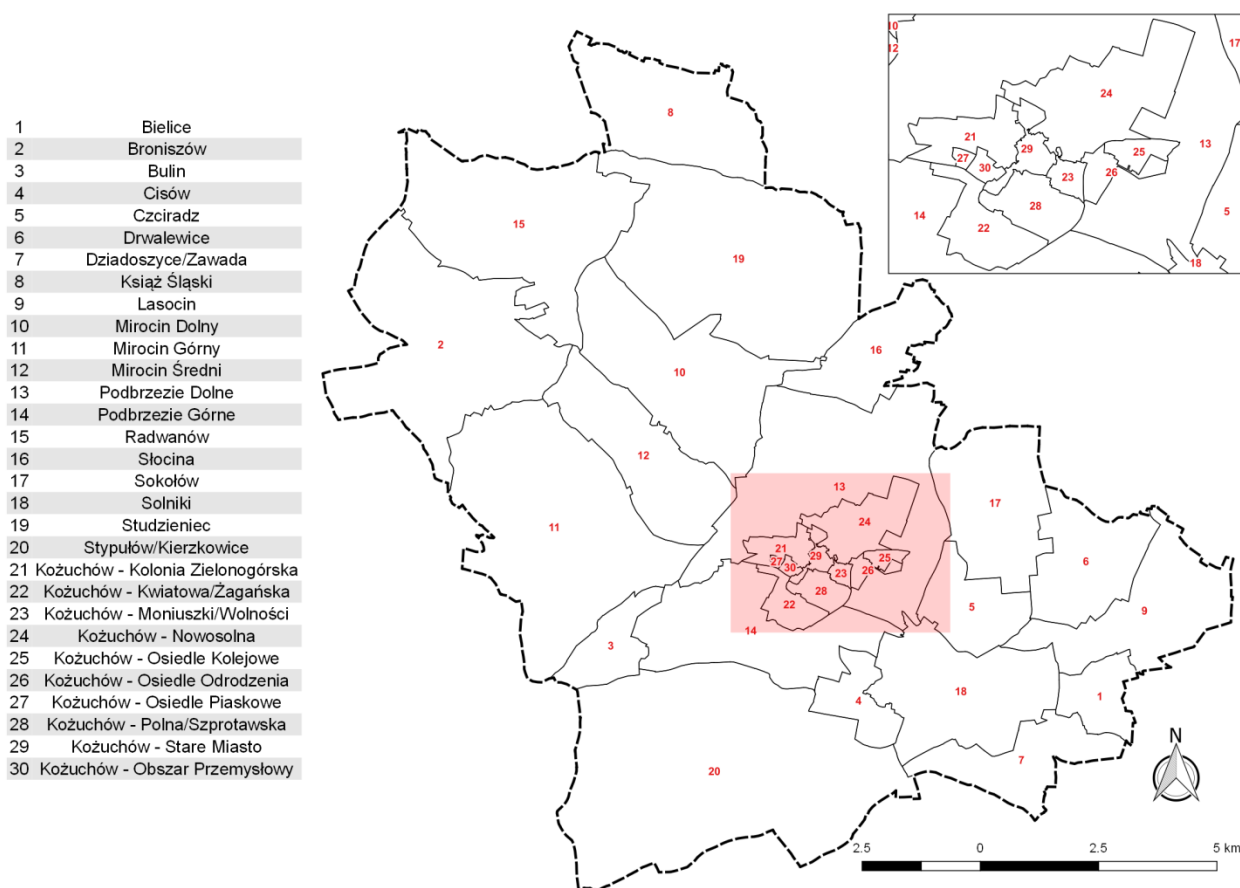
Ryc. 53. Użytkowanie terenu w jednostce analitycznej: Koźuchów – Obszar Przemysłowy

Źródło: opracowanie własne

Ryc. 54. Funkcje budynków w jednostce analitycznej: Koźuchów – Obszar Przemysłowy

Źródło: opracowanie własne

Ryc. 55. Lokalizacja wydzielonych jednostek analitycznych gminy Kozuchów

Źródło: opracowanie własne

Tabela 10. Wydzielone jednostki analityczne na terenie miasta Kozuchów

Lp.	Jednostka analityczna	Liczba ludności	% liczby ludności miasta	Powierzchnia (w ha)	% powierzchni miasta
	Kozuchów	9200	100,00	594	100,00
1	Kozuchów – Kolonia Zielonogórska	1908	20,74	78	13,13
2	Kozuchów – Kwiatowa/Żagańska	248	2,70	92	15,49
3	Kozuchów – Moniuszki/Wolności	804	8,74	20	3,37
4	Kozuchów – Nowosolna	775	8,42	218	36,70
5	Kozuchów – Osiedle Kolejowe	354	3,85	24	4,04
6	Kozuchów – Osiedle Odrodzenia	1982	21,54	33	5,56
7	Kozuchów – Osiedle Piaskowe	469	5,10	6	1,01
8	Kozuchów – Polna/Szprotawska	637	6,92	71	11,95
9	Kozuchów – Stare Miasto	2023	21,99	39	6,57
10	Kozuchów – Obszar Przemysłowy	0	0	13	2,19

Źródło: opracowanie własne

W wyniku przeprowadzonych analiz na obszarze miasta Kozuchów wydzielono 10 jednostek analitycznych (tabela 1), a łącznie na terenie gminy Kozuchów 30 jednostek analitycznych (tabela 2). Największa jednostka analityczna pod względem liczby mieszkańców stanowi 12,88% gminy – Kozuchów – Stare Miasto, zaś największa pod względem powierzchni zajmuje 13,35% gminy – Stypułów/Kierzkowice, co umożliwia hipotetycznie tym jednostkom znaleźć się w obszarze rewitalizacji (obszary nie są większe niż 20% powierzchni gminy, a liczba ich mieszkańców nie przekracza 30% całej gminy).

Tabela 11. Wydzielone jednostki analityczne na terenie gminy Koźuchów

Lp.	Nazwa jednostki analitycznej	Liczba ludności	% liczby ludności gminy	Powierzchnia jednostki (w ha)	% powierzchni gminy
1	Bielice	104	0,66	208	1,16
2	Broniszów	384	2,44	1381	7,73
3	Bulin	25	0,16	229	1,28
4	Cisów	94	0,60	206	1,15
5	Czciradz	480	3,06	322	1,80
6	Drwalewice	103	0,66	501	2,80
7	Dziadoszyce/Zawada	59	0,38	425	2,38
8	Książ Śląski	372	2,37	749	4,19
9	Lasocin	182	1,16	671	3,76
10	Mirocin Dolny	377	2,40	982	5,50
11	Mirocin Górny	614	3,91	1651	9,24
12	Mirocin Średni	252	1,60	664	3,72
13	Podbrzezie Dolne	606	3,86	1352	7,57
14	Podbrzezie Górne	229	1,46	781	4,37
15	Radwanów	454	2,89	1240	6,94
16	Słocina	136	0,87	436	2,44
17	Sokołów	156	0,99	651	3,64
18	Solniki	252	1,60	780	4,37
19	Studzieniec	709	4,51	1656	9,27
20	Stypułów/Kierzkowice	923	5,87	2384	13,35
21	Koźuchów – Kolonia Zielonogórska	1908	12,14	78	0,44
22	Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska	248	1,58	92	0,52
23	Koźuchów – Moniuszki/Wolności	804	5,12	20	0,11
24	Koźuchów – Nowosolna	775	4,93	218	1,22
25	Koźuchów – Osiedle Kolejowe	354	2,25	24	0,13
26	Koźuchów – Osiedle Odrodzenia	1982	12,62	33	0,18
27	Koźuchów – Osiedle Piaskowe	469	2,99	6	0,03
28	Koźuchów – Polna/Szprotawska	637	4,05	71	0,40
29	Koźuchów – Stare Miasto	2023	12,88	39	0,22
30	Koźuchów - Obszar Przemysłowy	0	0,00	13	0,07

Źródło: opracowanie własne

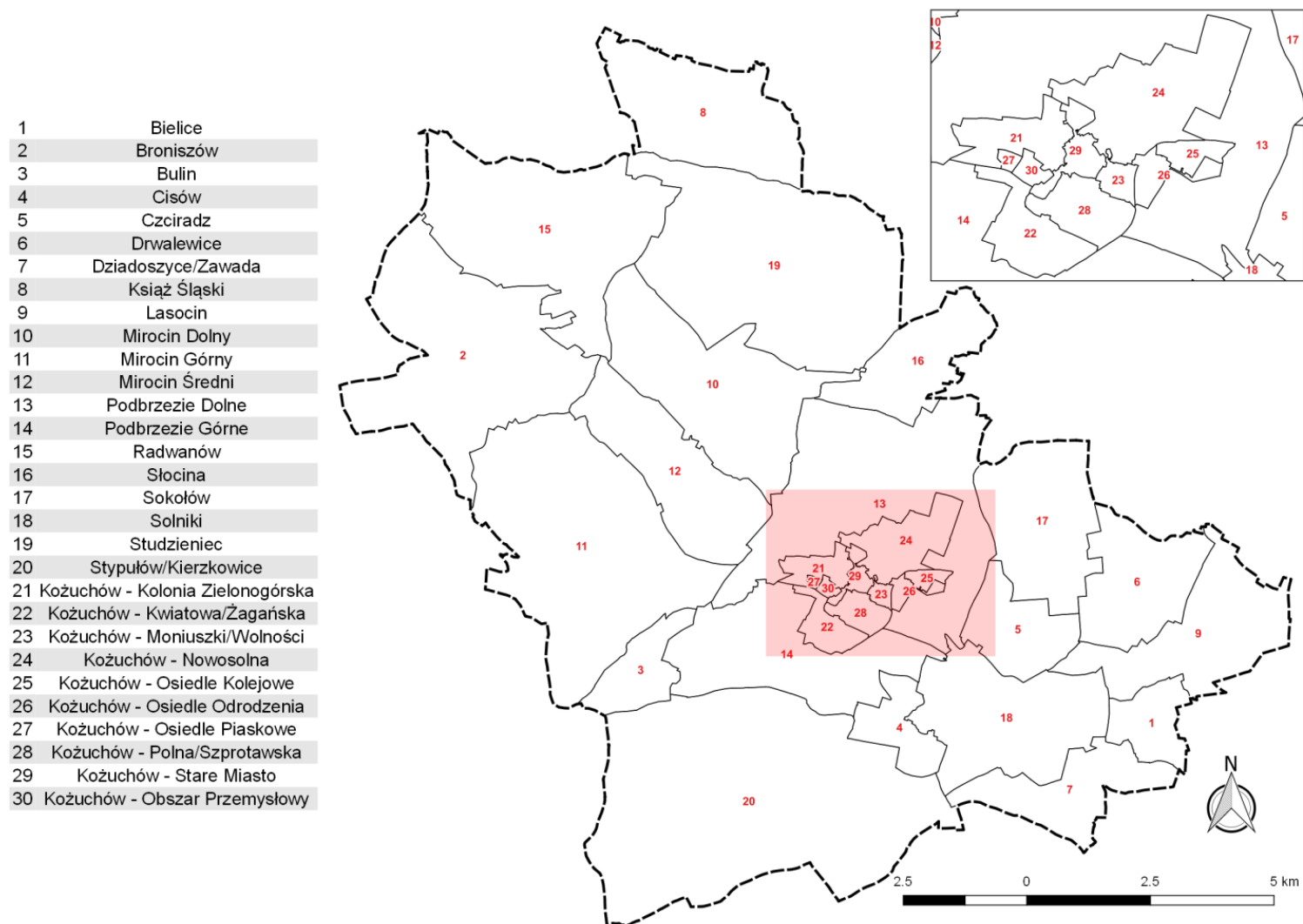
Autorzy niniejszego opracowania dołożyli starań, aby przeprowadzona analiza w sposób możliwie trafny odzwierciedlała znane i powszechnie dostrzegane różnicowanie w przestrzeni społecznej i infrastrukturalnej gminy Koźuchów.

W poniższej tabeli zaprezentowano wydzielone jednostki analityczne oraz ulice, które weszły w ich skład w mieście Koźuchów. Ponadto przedstawiono nazwy miejscowości, które weszły w skład jednostek analitycznych na obszarze wiejskim. Jednostki analityczne odpowiadają sołectwom na terenie gminy Koźuchów.

Tabela 12. Przynależność ulic oraz miejscowości do jednostek analitycznych na terenie gminy Kozuchów

Nazwa jednostki analitycznej	Nazwa ulicy	Nazwa miejscowości
Bielice		Bielice
Broniszów		Broniszów
Bulin		Bulin
Cisów		Cisów
Czciradz		Czciradz
Drwalewice		Drwalewice
Dziadoszyce/Zawada		Dziadoszyce, Zawada
Książ Śląski		Książ Śląski
Lasocin		Lasocin
Mirocin Dolny		Mirocin Dolny
Mirocin Górny		Mirocin Górny
Mirocin Średni		Mirocin Średni
Podbrzezie Dolne		Podbrzezie Dolne
Podbrzezie Górne		Podbrzezie Górne
Radwanów		Radwanów
Słocina		Słocina
Sokołów		Sokołów
Solniki		Solniki
Studzieniec		Studzieniec
Stypułów/Kierzkowice		Stypułów, Kierzkowice
Kozuchów – Kolonia Zielonogórska	Anny Haller, Bolesława Prusa, Chabrowa, Czesława Miłosza, Drzymały, Głowackiego, Górską, Grota – Roweckiego, Hoża, Jaśminowa, Kolonia Zielonogórska, Kolorowa, Koszarowa, Kościuszki, Kraszewskiego, Kręta, Krótka, Marcinkowskiego, Młynarska, Nowogrodzka, Parkowa, Plac Kopernika, Rataja, Różana, Sienkiewicza Henryka, Tulipanowa, Władysława Reymonta, Zbigniewa Herberta, Zwycięstwa	
Kozuchów – Kwiatowa/Żagańska	Kwiatowa, Lawendowa, Słonecznikowa, Żagańska	
Kozuchów – Moniuszki/Wolności	3 Maja, 9 Maja, Kącik Szczęścia, Konopnickiej, Moniuszki, Traugutta, Wolności,	
Kozuchów – Nowosolna	Garbarska, Nowosolna, Plac Targowy, Słowackiego, Zielona, , Zygmuntowska, Żeromskiego	
Kozuchów – Osiedle Kolejowe	Dworcowa, Nowa, Ogrodnicza, Osiedle Kolejowe, Osiedlowa, Spokojna, Spółdzielcza, Topolowa, Wesola	
Kozuchów – Osiedle Odrodzenia	22 Lipca, Kolonia Moniuszki	
Kozuchów – Osiedle Piaskowe	Piaskowa	
Kozuchów – Polna/Szprotawska	Elektryczna, Jastrzębia, Kacza, Krucza, Lisia, Plac Ewangelicki, Polna, Słoneczna, Sokoła, Sowia, Szprotawska, Zacisze, Zajączka	
Kozuchów – Stare Miasto	1 Maja, Bolesława Krzywoustego, Chopina, Daszyńskiego, Głogowska, Jedności Robotniczej, Klasztorna, Kościelna, Legnicka, Limanowskiego, Matejki, Mickiewicza, Obywatelska, Okrzei, Rynek, Spacerowa, Zielonogórska.	
Kozuchów – Obszar Przemysłowy	1 Maja – obszar niezamieszkały	

Źródło: opracowanie własne

Ryc. 56. Podział Gminy Koźuchów na jednostki analityczne

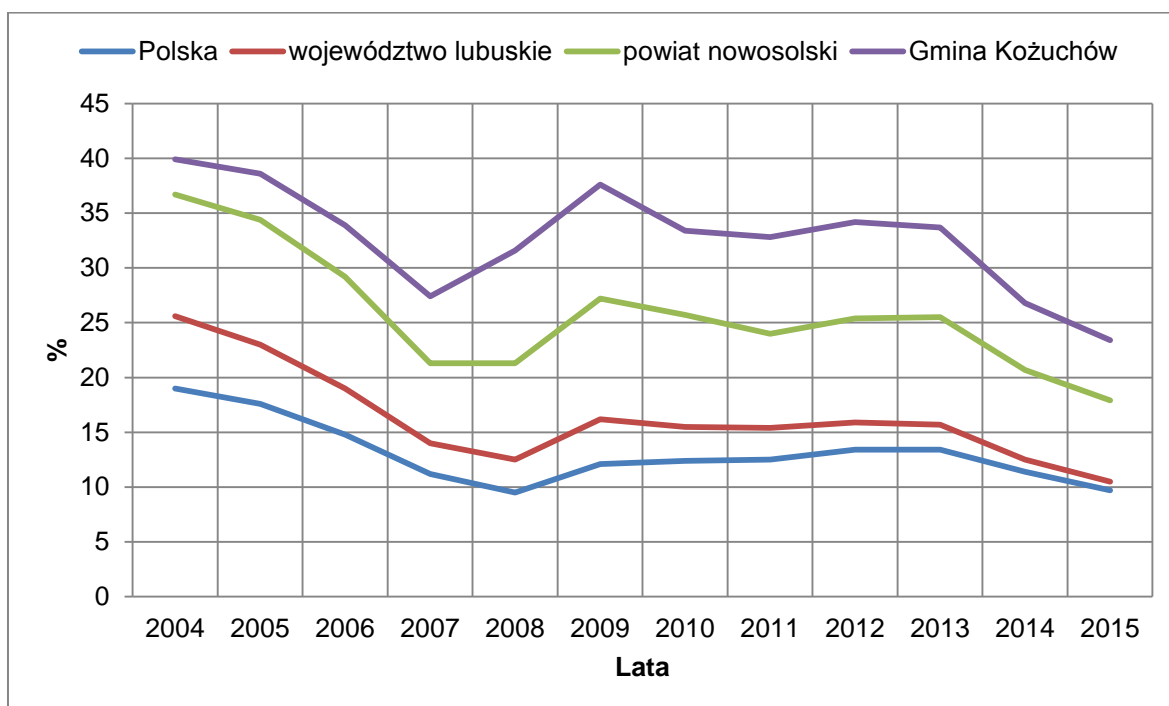
Źródło: opracowanie własne

SFERA SPOŁECZNA

W niniejszej diagnozie w ramach sfery społecznej przeanalizowano zjawiska: wysokiego poziomu bezrobocia, niewystarczającego wykształcenia osób bezrobotnych, wysokiego poziomu ubóstwa oraz przestępczości.

3.3. PROBLEMY RYNKU PRACY

Zgodnie z danymi GUS stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce wyniosła na koniec 2015 roku 9,8% i była niższa, niż wskaźnik dla województwa lubuskiego, kształtujący się na poziomie 10,5%. Bezrobocie na terenie powiatu nowosolskiego wyniosło 17,9%, co oznacza, że było wyższe, niż na terenie kraju i prawie dwukrotnie wyższe, niż w województwie. Analiza danych z lat 2004 - 2015 pozwala stwierdzić, że stopa bezrobocia na terenie gminy Kozuchów jest wyższa, niż we wszystkich wymienionych wyżej jednostkach i wyniosła na koniec 2015 r. 23,4%. Zjawisko zostało przedstawione w formie wykresu. W porównaniu do roku 2004 bezrobocie na obszarze gminy Kozuchów spadło, podobnie jak i w przypadku pozostałych charakteryzowanych jednostek. Najwyższa stopa bezrobocia na terenie gminy Kozuchów była w 2004 r. – 39,9%, zaś najniższa w 2015 r. – 23,4%. Oznacza to, że prawie co czwarta osoba zamieszkująca gminę Kozuchów pozostaje bez pracy.

Ryc. 57. Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w latach 2004 - 2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.polskawliczbach.pl

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Kozuchów zgodnie z danymi GUS na 2015 r. wyniosło 3 508 zł na 1 osobę, czyli 84,5 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce (4 151 zł).

3.3.1. Wskaźnik - udział osób bezrobotnych w liczbie ludności w danej jednostce analitycznej

Zaproponowany wskaźnik przedstawia problemy różnych grup społecznych mieszkańców Gminy. Bezrobocie jest zjawiskiem kryzysu życia społecznego. Osoby bezrobotne to grupa społeczna szczególnie narażona na wykluczenie, wokół której występuje potencjalnie duże zagrożenie patologiami społecznymi.

W tym miejscu należy sprostować, iż zaprezentowany wskaźnik nie jest tożsamy ze stopą bezrobocia, którą przedstawiają dane GUS. Wg danych GUS bezrobocie z końcem 2015 r. na terenie gminy Koźuchów wyniosło 23,4% (stopa bezrobocia wyrażona jako liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w stosunku do osób w wieku produkcyjnym). W celu delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zastosowano wskaźnik pn. „Udział (%) osób bezrobotnych w liczbie ludności w danej jednostce analitycznej”, ze względu na brak danych dotyczących podziału na ekonomiczne grupy wieku dla każdej jednostki analitycznej. Zastosowany wskaźnik miał na celu wskazanie miejsc, gdzie występuje najwięcej osób bezrobotnych do ogółu ludności danej jednostki analitycznej. Jednakże obliczone bezrobocie dodatkowo uwzględnia wszystkie grupy ekonomiczne: osoby w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym. Dlatego należy stwierdzić, że faktyczna stopa bezrobocia na terenie gminy jest znacznie wyższa, niż 7,73%.

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Nowej Soli, według stanu na 31.12.2015 r. na terenie gminy Koźuchów zarejestrowanych było 1214 bezrobotnych. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawiono poniżej. Analizując dane bezwzględne stwierdza się, iż najwięcej osób bezrobotnych odnotowano w jednostce analitycznej Koźuchów – Stare Miasto – 179 oraz Koźuchów – Osiedle Odrodzenia - 103.

Posiadając dane dla poszczególnych jednostek jedynie z uwzględnieniem ogólnej liczby ludności (bez podziału na poszczególne ekonomiczne grupy wiekowe) liczbę osób bezrobotnych porównano do liczby ludności ogółem na danym obszarze. Zaznacza się, iż Urząd Miejski w Koźuchowie nie dysponuje danymi w zakresie podziału mieszkańców według ekonomicznych grup wiekowych w poszczególnych jednostkach analitycznych.

W analizowanym obszarze udział bezrobotnych w liczbie ludności ogółem wyniósł średnio na terenie gminy 7,73%.

Średnią gminną w zakresie bezrobocia przekroczyło 16 jednostek, w tym 13 na terenach wiejskich. Problem bezrobocia w ujęciu procentowym w największym stopniu występuje w jednostce Bulin oraz Cisów – powyżej 23%.

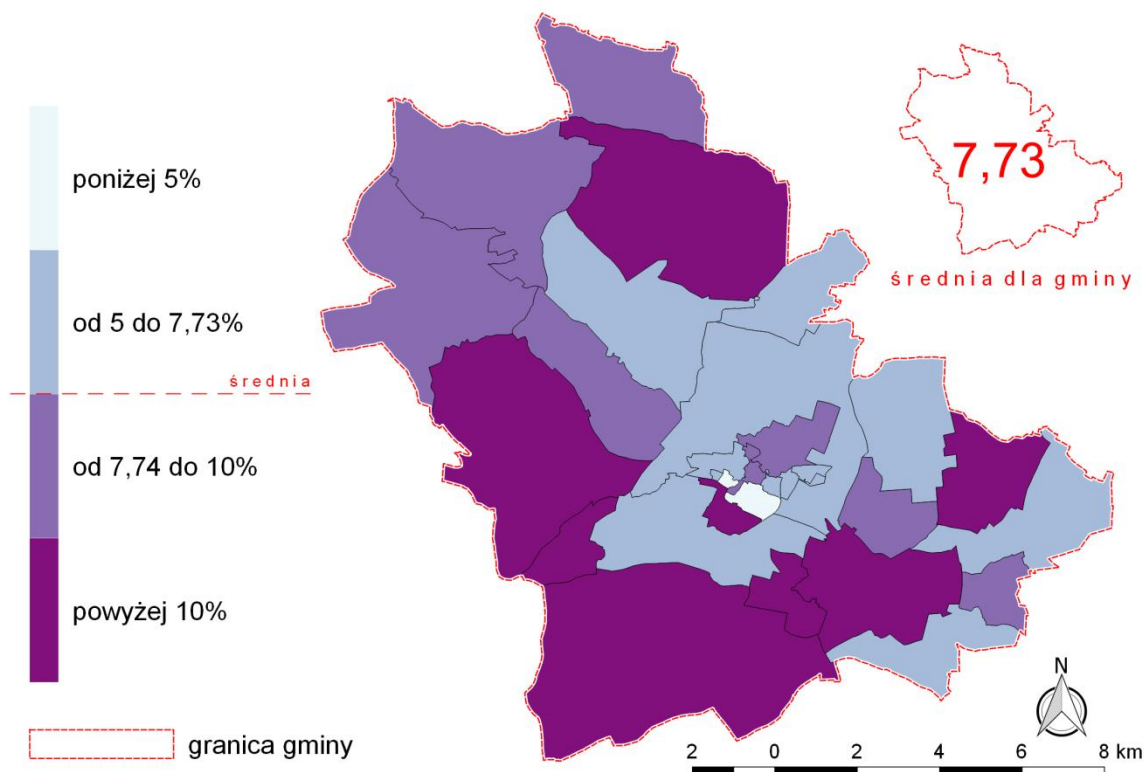
Wszystkie jednostki, które charakteryzują się dużą liczbą osób bezrobotnych w odniesieniu do liczby ludności ogółem zaznaczono w tabeli tłem pomarańczowym.

Tabela 13. Udział (%) osób bezrobotnych w liczbie ludności w danej jednostce analitycznej

Lp.	Jednostka analityczna	Liczba ludności	Liczba osób bezrobotnych	Udział (%) osób bezrobotnych w liczbie ludności w danej jednostce analitycznej
1	Bielice	104	9	8,65
2	Broniszów	384	31	8,07
3	Bulin	25	6	24,00
4	Cisów	94	22	23,40
5	Czciradz	480	43	8,96

Lp.	Jednostka analityczna	Liczba ludności	Liczba osób bezrobotnych	Udział (%) osób bezrobotnych w liczbie ludności w danej jednostce analitycznej
6	Drwalewice	103	14	13,59
7	Dziadoszyce/Zawada	59	4	6,78
8	Książ Śląski	372	31	8,33
9	Lasocin	182	14	7,69
10	Mirocin Dolny	377	25	6,63
11	Mirocin Górny	614	66	10,75
12	Mirocin Średni	252	24	9,52
13	Podbrzezie Dolne	606	38	6,27
14	Podbrzezie Górne	229	14	6,11
15	Radwanów	454	36	7,93
16	Słocina	136	10	7,35
17	Sokołów	156	9	5,77
18	Solniki	252	32	12,70
19	Studzieniec	709	77	10,86
20	Stypułów/Kierzkowice	923	97	10,51
	Koźuchów	9200	612	6,65
21	Koźuchów – Kolonia Zielonogórska	1908	100	5,24
22	Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska	248	31	12,50
23	Koźuchów – Moniuszki/Wolności	804	53	6,59
24	Koźuchów – Nowosolna	775	61	7,87
25	Koźuchów – Osiedle Kolejowe	354	25	7,06
26	Koźuchów – Osiedle Odrodzenia	1982	103	5,20
27	Koźuchów – Osiedle Piaskowe	469	30	6,40
28	Koźuchów – Polna/Szprotawska	637	30	4,71
29	Koźuchów – Stare Miasto	2023	179	8,84
30	Koźuchów – Obszar Przemysłowy	0	0	0
	suma	15711	1214	7,73

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych od Powiatowego Urzędu Pracy w Nowej Soli oraz Urzędu Miejskiego w Koźuchowie

Ryc. 58. Udział (%) osób bezrobotnych w liczbie ludności w danej jednostce analitycznej

Źródło: opracowanie własne

3.3.2. Wskaźnik - udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogóle liczby osób bezrobotnych w danej jednostce analitycznej

Wskaźnik ten przedstawia wielkość problemu bezrobocia uwzględniając poziom wykształcenia mieszkańców Gminy. Przypuszczalnie im gorsze wykształcenie ludności, tym większe problemy ze znalezieniem miejsca zatrudnienia.

Na terenie gminy Koźuchów zarejestrowanych było 349 osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym z końcem 2015 r. Wg bezwzględnych wartości stwierdza się, iż najwięcej osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym odnotowano w jednostce Koźuchów – Stare Miasto - 57.

Liczbę osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym porównano do liczby osób bezrobotnych w danej jednostce analitycznej. Udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym na terenie gminy Koźuchów wyniósł 28,75%, co oznacza, że średnio prawie co 3 bezrobotny mieszkaniec gminy posiada braki edukacyjne.

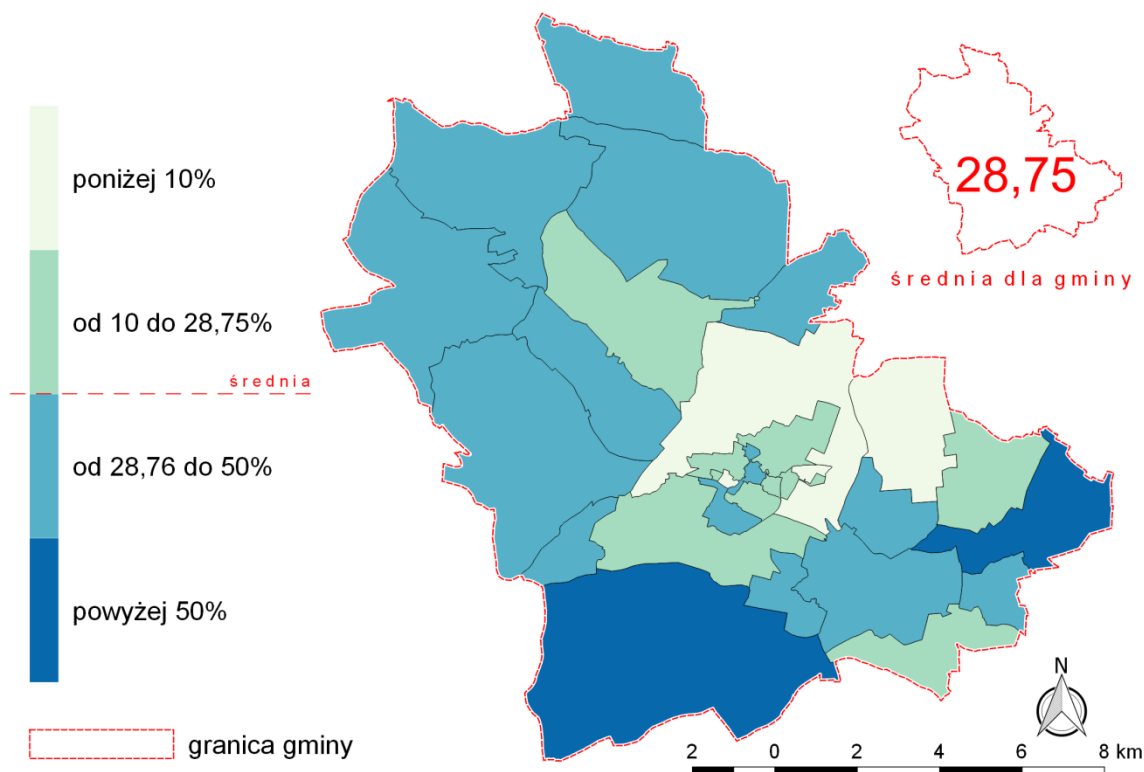
Średnią gminną w zakresie bezrobotnych z podstawowym wykształceniem przekroczyło 14 jednostek, w tym 12 z obszarów wiejskich. Badane zjawisko w największym stopniu odnotowano w jednostkach: Bulin, Cisów oraz Stypułów/Kierzkowice – ok. 50% oraz Lasocin – 64,29%.

Wszystkie jednostki, które charakteryzują się dużą liczbą osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w odniesieniu do ogólnej liczby osób bezrobotnych zaznaczono w tabeli tłem pomarańczowym.

Tabela 14. Udział (%) osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w danej jednostce analitycznej

Lp.	Jednostka analityczna	Liczba osób bezrobotnych	Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym	Udział (%) osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w danej jednostce analitycznej
1	Bielice	9	4	44,44
2	Broniszów	31	15	48,39
3	Bulin	6	3	50,00
4	Cisów	22	11	50,00
5	Czciradz	43	15	34,88
6	Drwalewice	14	4	28,57
7	Dziadoszyce/Zawada	4	1	25,00
8	Książ Śląski	31	11	35,48
9	Lasocin	14	9	64,29
10	Mirocin Dolny	25	4	16,00
11	Mirocin Górny	66	19	28,79
12	Mirocin Średni	24	11	45,83
13	Podbrzezie Dolne	38	3	7,89
14	Podbrzezie Górne	14	3	21,43
15	Radwanów	36	12	33,33
16	Słocina	10	3	30,00
17	Sokołów	9	0	0,00
18	Solniki	32	13	40,63
19	Studzieniec	77	25	32,47
20	Stypułów/Kierzkowice	97	49	50,52
	Koźuchów	612	134	21,90
21	Koźuchów – Kolonia Zielonogórska	100	10	10,00
22	Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska	31	11	35,48
23	Koźuchów – Moniuszki/Wolności	53	15	28,30
24	Koźuchów – Nowosolna	61	16	26,23
25	Koźuchów – Osiedle Kolejowe	25	1	4,00
26	Koźuchów – Osiedle Odrodzenia	103	15	14,56
27	Koźuchów – Osiedle Piaskowe	30	4	13,33
28	Koźuchów – Polna/Szprotawska	30	5	16,67
29	Koźuchów – Stare Miasto	179	57	31,84
30	Koźuchów – Obszar Przemysłowy	0	0	0
	suma	1214	349	28,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych od Powiatowego Urzędu Pracy w Nowej Soli

Ryc. 59. Udział (%) osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w danej jednostce analitycznej

Źródło: opracowanie własne

3.4. SAMOWYSTARCZALNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI I GOSPODARSTW DOMOWYCH

W celu oszacowania samowystarczalności ekonomicznej ludności i gospodarstw domowych, pozyskano dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Koźuchowie. Placówka pomaga rodzinom oraz osobom samotnym w trudnych sytuacjach życiowych. Udziela pomocy z zakresu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych (m.in. zasiłek rodzinny, fundusz alimentacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna), pomocy społecznej (wspieranie osób ubogich, bezrobotnych, niepełnosprawnych, długotrwale lub ciężko chorych, ofiar przemocy w rodzinie, uzależnionych od alkoholu, bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych) i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Pomoc społeczna umożliwia przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie ich pokonać, wspiera zaspokojenie niezbędnych potrzeb i umożliwia życie w godnych warunkach. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym, zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie, poprzez podejmowanie działań usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Osoba lub rodzina ubiegająca się o pomoc społeczną, może zgłosić się do Ośrodka Pomocy Społecznej. Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy wymagają uprzednio przeprowadzenia przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego. Prawo

do świadczeń przysługuje osobom i rodzinom, których dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej.

W wyniku złożonej agregacji danych OPS w Koźuchowie przekazał jedynie dane w zakresie liczby gospodarstw domowych, które korzystały w 2015 r. ze środowiskowej pomocy społecznej.

3.4.1. Wskaźnik - udział (%) gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ogóle liczby ludności w danej jednostce analitycznej

Samowystarczalność ekonomiczną gospodarstw domowych odzwierciedla wskaźnik dotyczący udziału gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej. We wskaźniku znalazły się informacje dotyczące częstotliwości pobieranych świadczeń w poszczególnych jednostkach. Oznacza to, że pewna część gospodarstw domowych w gminie nie jest w stanie funkcjonować samodzielnie, bez pomocy OPS. Ze wsparcia społecznego korzystają osoby z powodu wielu czynników, m.in.: bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, problemów opiekuńczo - wychowawczych, nadużywania alkoholu. Ubóstwo niejednokrotnie prowadzi do wykluczenia z życia społecznego.

Na obszarze charakteryzowanej gminy wg danych OPS w Koźuchowie zarejestrowano z końcem 2015 r. 404 gospodarstwa domowe, które pobierały zasiłki. W odniesieniu do ogólnej liczby ludności na terenie gminy otrzymano wartość wskaźnika na poziomie 2,57%.

Analizując wartości bezwzględne najwięcej gospodarstw domowych pobierających zasiłki odnotowano w jednostce Koźuchów – Stare Miasto – 94, a w całym mieście Koźuchów 211. Średnią gminną w zakresie pobranych zasiłków przekroczyło 15 jednostek. Badane zjawisko w kontekście udziału procentowego w największym stopniu odnotowano w jednostce Bulin – 16%.

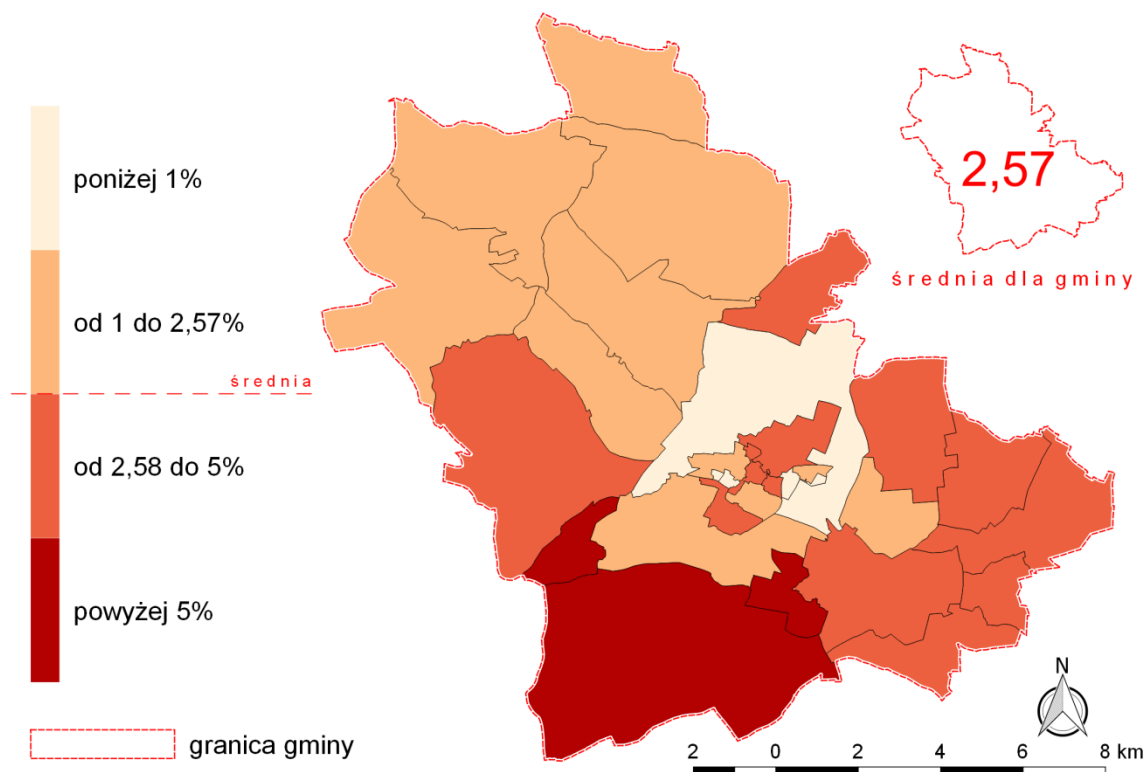
Jednostki analityczne, które charakteryzują się dużą liczbą gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ogóle liczby ludności oznaczono w tabeli tłem pomarańczowym.

Tabela 15. Udział (%) gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ogóle liczby ludności w danej jednostce analitycznej

Lp.	Jednostka analityczna	Liczba ludności	Liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	Udział (%) gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ogóle liczby ludności w danej jednostce analitycznej
1	Bielice	104	5	4,81
2	Broniszów	384	8	2,08
3	Bulin	25	4	16,00
4	Cisów	94	6	6,38
5	Czciradz	480	6	1,25
6	Drwałewice	103	5	4,85
7	Dziadoszyce/Zawada	59	2	3,39
8	Książ Śląski	372	5	1,34
9	Lasocin	182	9	4,95
10	Mirocin Dolny	377	4	1,06
11	Mirocin Górny	614	25	4,07

12	Mirocin Średni	252	5	1,98
13	Podbrzezie Dolne	606	6	0,99
14	Podbrzezie Górne	229	3	1,31
15	Radwanów	454	6	1,32
16	Słocina	136	4	2,94
17	Sokołów	156	5	3,21
18	Solniki	252	7	2,78
19	Studzieniec	709	13	1,83
20	Stypułów/Kierzkowice	923	65	7,04
	Koźuchów	9200	211	2,29
21	Koźuchów – Kolonia Zielonogórska	1908	26	1,36
22	Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska	248	10	4,03
23	Koźuchów – Moniuszki/Wolności	804	22	2,74
24	Koźuchów – Nowosolna	775	22	2,84
25	Koźuchów – Osiedle Kolejowe	354	7	1,98
26	Koźuchów – Osiedle Odrodzenia	1982	15	0,76
27	Koźuchów – Osiedle Piaskowe	469	2	0,43
28	Koźuchów – Polna/Szprotawska	637	13	2,04
29	Koźuchów – Stare Miasto	2023	94	4,65
30	Koźuchów – Obszar Przemysłowy	0	0	0
	suma	15711	404	2,57

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych od Urzędu Miejskiego w Koźuchowie i Ośrodka Pomocy Społecznej w Koźuchowie

Ryc. 60. Udział (%) gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ogóle liczby ludności w danej jednostce analitycznej

Źródło: opracowanie własne

3.5. POZIOM BEZPIECZEŃSTWA

Jednym z istotnych zadań w zakresie poziomu życia ludności jest zapewnienie odpowiedniego stopnia bezpieczeństwa. Analizując poziom bezpieczeństwa na terenie gminy Kozuchów warto odnieść się do średnich statystycznych dla jednostek samorządowych wyższego szczebla. Zaznacza się, że dla analizowanej gminy w odniesieniu do 1 tys. mieszkańców średnie wartości z zakresu: przestępstw ogółem, przestępstw o charakterze kryminalnym, gospodarczym, drogowym oraz przeciwko życiu i zdrowiu w porównaniu do województwa oraz kraju są wyższe. Jedynie w odniesieniu do przestępstw przeciwko mieniu porównywalne na tle kraju oraz niższe, niż w województwie. (wg danych polskawliczbach.pl). Należy zatem określić sytuację Gminy Kozuchów jako niekorzystną pod względem liczby popełnionych przestępstw. Podkreślić należy wyższy wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw w gminie Kozuchów, niż w województwie lubuskim.

3.5.1. Wskaźnik - liczba interwencji służb porządkowych z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego przypadająca na 100 osób w danej jednostce analitycznej

Do mierzalnych wskaźników, które oddają poziom zagrożenia bezpieczeństwa mieszkańców gminy Kozuchów zakwalifikować można liczbę interwencji służb porządkowych

z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego przypadającą na 100 osób w danej jednostce analitycznej. Poczucie bezpieczeństwa osób zamieszkujących daną jednostkę analityczną jest niezwykle ważne. Miejsca, które charakteryzują się wysoką liczbą interwencji służb porządkowych mogą być narażone na ich negatywne konsekwencje, takie jak np. odpływ ludności, czy zamykanie obiektów usługowych.

Na terenie Gminy Koźuchów odnotowano łącznie 2486 interwencji służb porządkowych, zatem średnio na terenie Gminy na 100 osób przypadło 15,83 interwencji. W 8 jednostkach analitycznych odnotowano wartość wyższą od wartości referencyjnej Gminy Koźuchów, w tym 5 na terenie miasta.

Ponad 25% interwencji ogółem odnotowano na obszarze jednostki analitycznej Koźuchów – Stare Miasto – 596. Była to zdecydowanie największa odnotowana liczba bezwzględna.

W odniesieniu do liczby ludności danych jednostek analitycznych najwyższe wartości analizowanego wskaźnika wystąpiły w jednostce Koźuchów – Nowosolna, jak Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska oraz Koźuchów – Stare Miasto (pow. 29).

Obszar miejski charakteryzuje się znaczną ilością zarejestrowanych interwencji. Spośród prawie 2,5 tys. liczby zanotowanych wykroczeń 71,5% miały miejsce w jednostce miejskiej.

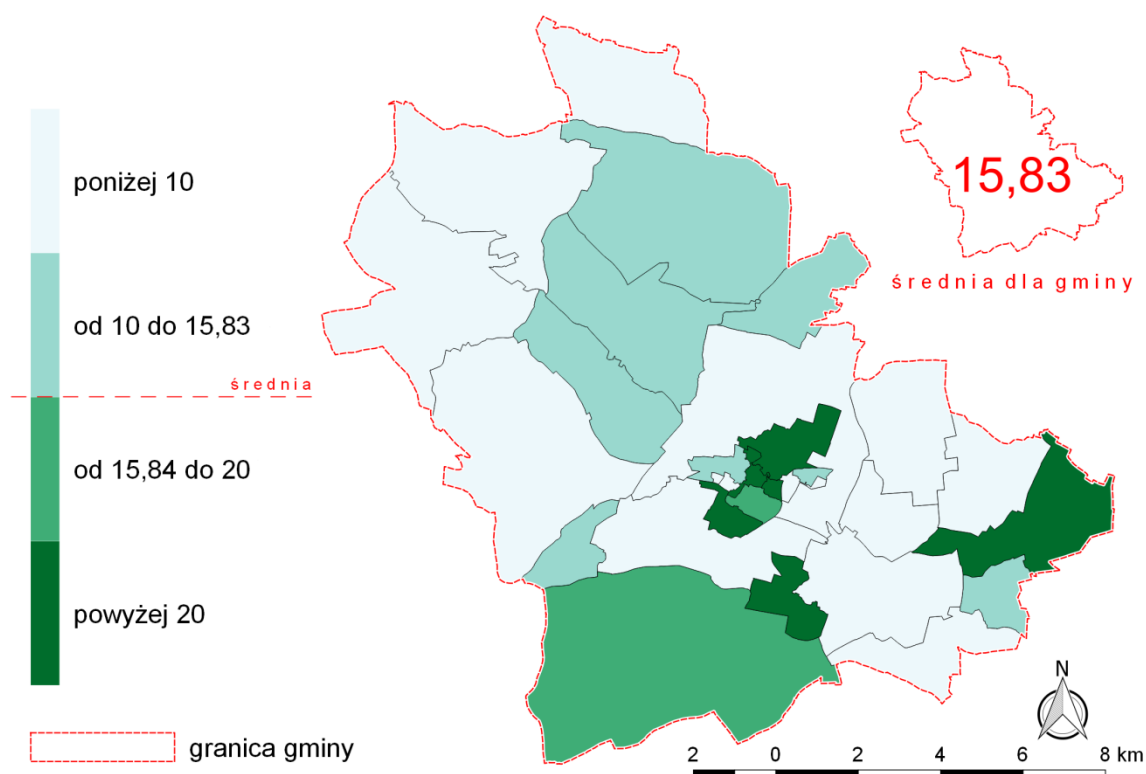
Wszystkie jednostki, w których zdiagnozowano wartość mniej korzystną niż średnia dla gminy Koźuchów oznaczono pomarańczowym tłem.

Tabela 16. Liczba interwencji służb porządkowych z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego przypadająca na 100 osób w danej jednostce analitycznej

Lp.	Jednostka analityczna	Liczba ludności	Liczba interwencji służb porządkowych z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego	Liczba interwencji służb porządkowych z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego przypadająca na 100 osób w danej jednostce analitycznej
1	Bielice	104	12	11,54
2	Broniszów	384	18	4,69
3	Bulin	25	3	12,00
4	Cisów	94	26	27,66
5	Czciradz	480	31	6,46
6	Drwalewice	103	5	4,85
7	Dziadoszyce/Zawada	59	2	3,39
8	Książ Śląski	372	30	8,06
9	Lasocin	182	41	22,53
10	Mirocin Dolny	377	57	15,12
11	Mirocin Górny	614	46	7,49
12	Mirocin Średni	252	32	12,70
13	Podbrzezie Dolne	606	29	4,79
14	Podbrzezie Górne	229	21	9,17
15	Radwanów	454	33	7,27
16	Słocina	136	17	12,50
17	Sokołów	156	14	8,97
18	Solniki	252	24	9,52
19	Studzieniec	709	93	13,12
20	Stypułów/Kierzkowice	923	175	18,96
	Koźuchów	9200	1777	19,32
21	Koźuchów – Kolonia Zielonogórska	1908	248	13,00

Lp.	Jednostka analityczna	Liczba ludności	Liczba interwencji służb porządkowych z powodu zakłócenia miru domowego i porządku publicznego	Liczba interwencji służb porządkowych z powodu zakłócenia miru domowego i porządku publicznego przypadająca na 100 osób w danej jednostce analitycznej
22	Kozuchów – Kwiatowa/Żagańska	248	74	29,84
23	Kozuchów – Moniuszki/Wolności	804	207	25,75
24	Kozuchów – Nowosolna	775	282	36,39
25	Kozuchów – Osiedle Kolejowe	354	54	15,25
26	Kozuchów – Osiedle Odrodzenia	1982	169	8,53
27	Kozuchów – Osiedle Piaskowe	469	28	5,97
28	Kozuchów – Polna/Szprotawska	637	119	18,68
29	Kozuchów – Stare Miasto	2023	596	29,46
30	Kozuchów – Obszar Przemysłowy	0	0	0
suma		15707	2486	15,83

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych od Komisariatu Policji w Kozuchowie

Ryc. 61. Liczba interwencji służb porządkowych z powodu zakłócenia miru domowego i porządku publicznego przypadająca na 100 osób w danej jednostce analitycznej

Źródło: opracowanie własne

3.5.2. Wskaźnik - liczba wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe przypadająca na 100 osób w danej jednostce analitycznej

Jedną z grup, która popełnia wykroczenia i stanowi zagrożenie bezpieczeństwa w miejscach publicznych jest młodzież. Zaprezentowany poniżej wskaźnik miał na celu przedstawienie kumulacji negatywnych zachowań człowieka już w najmłodszym wieku.

W świetle zebranych danych od Komisarjatu Policji w Koźuchowie za rok 2015 odnoszących się do liczby wykroczeń wśród osób młodocianych na terenie gminy Koźuchów wnioskuje się ich łączną sumę w liczbie 1526.

Średnią gminną przekroczyło 6 jednostek, w tym aż 5 z terenu miasta. Największy procentowy udział omawianego zjawiska wystąpił w jednostce Koźuchów – Nowosolna 30,97.

Najwięcej przestępstw kryminalnych w odniesieniu do wartości bezwzględnych odnotowano w jednostce analitycznej Koźuchów – Stare Miasto – 476, czyli prawie 1/3 wszystkich odnotowanych wykroczeń na terenie gminy.

Zaznacza się, że łącznie w mieście Koźuchów zarejestrowano 1289 wykroczeń osób w wieku 13-18 lat, zatem stwierdza się zdecydowanie wyższy poziom przestępczość w mieście, niż na terenach wiejskich.

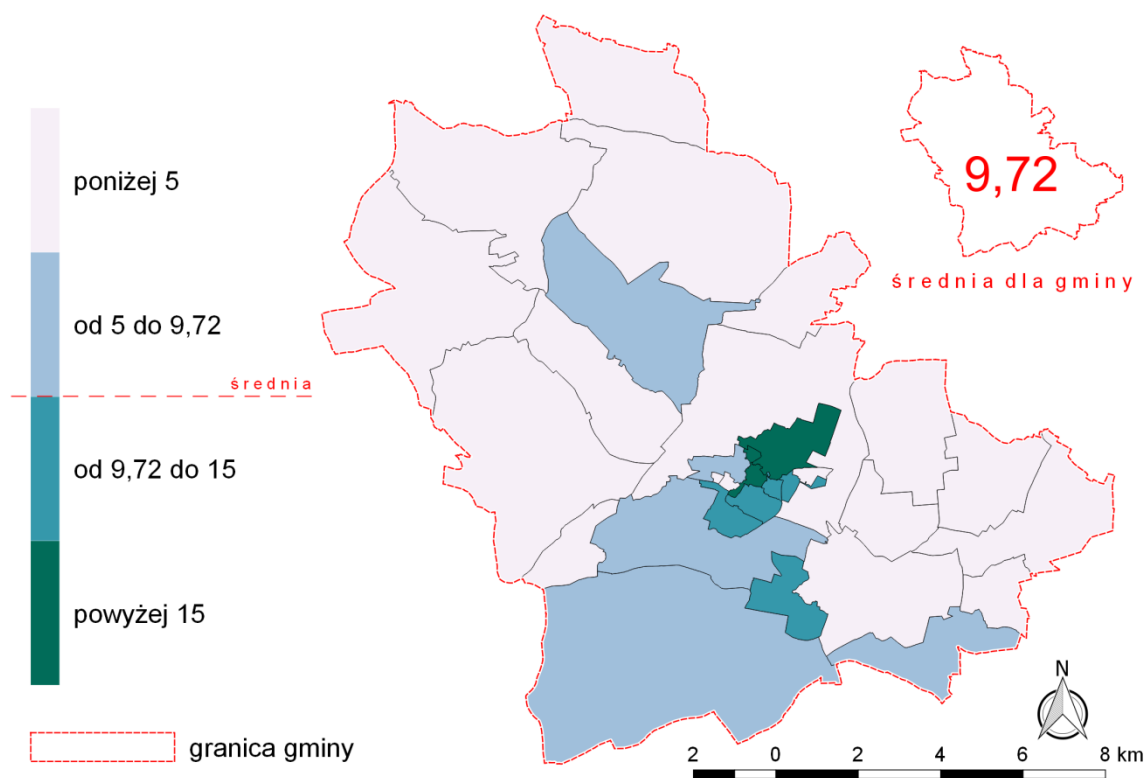
Wszystkie jednostki, w których zdiagnozowano wartość mniej korzystną niż średnia dla gminy Koźuchów oznaczono pomarańczowym tłem.

Tabela 17. Liczba wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe przypadająca na 100 osób w danej jednostce analitycznej

Lp.	Jednostka analityczna	Liczba ludności	Liczba wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe	Liczba wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe przypadająca na 100 osób w danej jednostce analitycznej
1	Bielice	104	4	3,85
2	Broniszów	384	1	0,26
3	Bulin	25	0	0,00
4	Cisów	94	13	13,83
5	Czciradz	480	15	3,13
6	Drwalewice	103	1	0,97
7	Dziadoszyce/Zawada	59	4	6,78
8	Książ Śląski	372	2	0,54
9	Lasocin	182	5	2,75
10	Mirocin Dolny	377	24	6,37
11	Mirocin Górny	614	17	2,77
12	Mirocin Średni	252	10	3,97
13	Podbrzezie Dolne	606	12	1,98
14	Podbrzezie Górne	229	13	5,68
15	Radwanów	454	8	1,76
16	Słocina	136	4	2,94
17	Sokołów	156	3	1,92
18	Solniki	252	9	3,57
19	Studzieniec	709	32	4,51
20	Stypułów/Kierzkowice	923	60	6,50
	Koźuchów	9200	1289	14,01
21	Koźuchów – Kolonia Zielonogórska	1908	122	6,39

Lp.	Jednostka analityczna	Liczba ludności	Liczba wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe	Liczba wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe przypadająca na 100 osób w danej jednostce analitycznej
22	Kozuchów – Kwiatowa/Żagańska	248	31	12,50
23	Kozuchów – Moniuszki/Wolności	804	111	13,81
24	Kozuchów – Nowosolna	775	240	30,97
25	Kozuchów – Osiedle Kolejowe	354	12	3,39
26	Kozuchów – Osiedle Odrodzenia	1982	215	10,85
27	Kozuchów – Osiedle Piaskowe	469	7	1,49
28	Kozuchów – Polna/Szprotawska	637	75	11,77
29	Kozuchów – Stare Miasto	2023	476	23,53
30	Kozuchów – Obszar Przemysłowy	0	0	0
suma		15707	1526	9,72

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych od Komisariatu Policji w Kozuchowie

Ryc. 62. Liczba wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe przypadająca na 100 osób w danej jednostce analitycznej

Źródło: opracowanie własne

SFERA GOSPODARCZA

3.6. KLIMAT AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ

Analizie poddano sferę gospodarczą. Badając w tym aspekcie gminę miejsko – wiejską jako wskaźnik obrazujący sytuację gospodarczą zaproponowano liczbę wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2015 r. w stosunku do 1000 osób zamieszkujących daną jednostkę analityczną. Dzięki takim danym można było zastosować reprezentatywny wskaźnik zarówno dla obszarów wiejskich, jak i dla obszaru miejskiego. Analiza oceny klimatu aktywności gospodarczej poszczególnych jednostek umożliwia rozpoznanie czy mieszkańcy są aktywni gospodarczo oraz czy potrafią sobie poradzić z konkurencją oraz trudnościami na rynku pracy.

W świetle zebranych danych przeciętna liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych przypadająca na 1000 mieszkańców w danej jednostce analitycznej wyniosła 4. Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych wyniosła ogółem na terenie gminy 63, w tym w mieście Kozuchów 39.

Biorąc pod uwagę analizę danych jednostek analitycznych stwierdza się największą liczbę wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w jednostce Kozuchów – Kolonia Zielonogórska – 12. Najwyższy wskaźnik dotyczący liczby wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 osób w danej jednostce analitycznej odnotowano w jednostce Kozuchów – Kwiatowa/Żagańska – 12,10. W 13 jednostkach analitycznych przekroczono średnią wartość gminną, co świadczy o słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw.

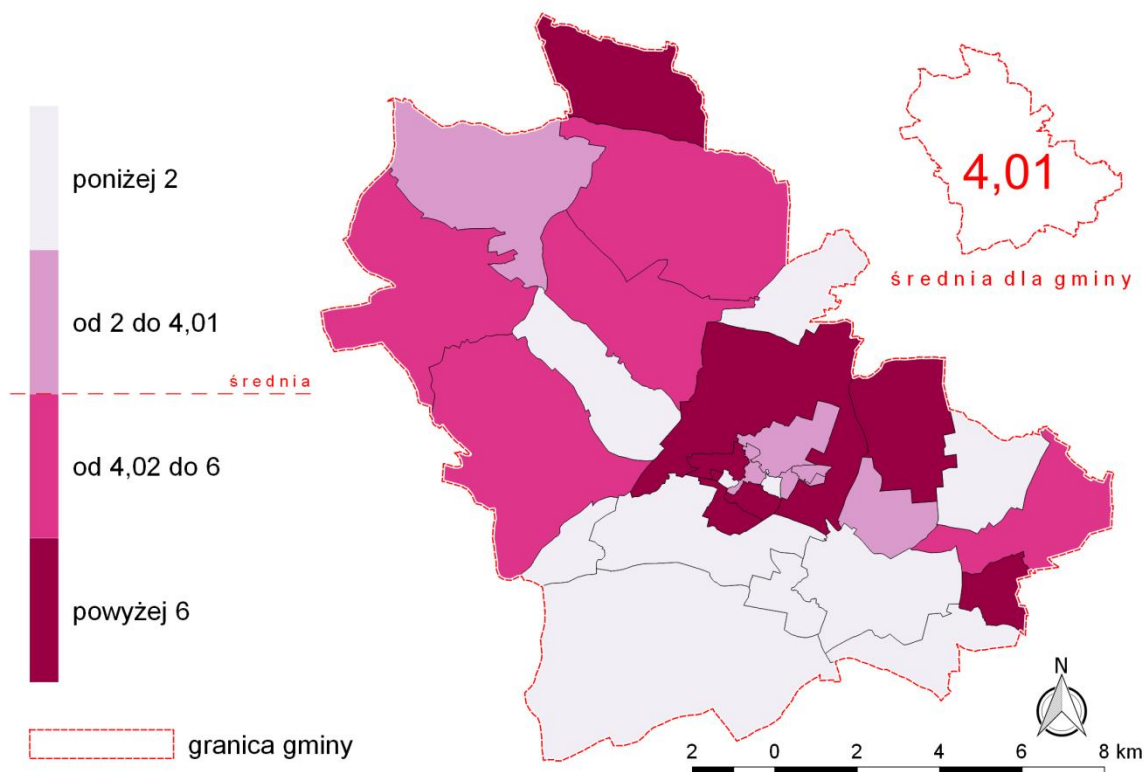
Jednostki analityczne w odniesieniu do których przyjęta wartość wskaźnika była wyższa od średniej gminnej, zostały uznane za będące w stanie kryzysowym. Oznaczono je w tabeli tłem pomarańczowym.

3.4.1. Wskaźnik – Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 osób w danej jednostce analitycznej

Tabela 18. Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w roku 2015 na 1000 osób w danej jednostce analitycznej

Lp.	Jednostka analityczna	Liczba ludności	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 osób w danej jednostce analitycznej
1	Bielice	104	1	9,62
2	Broniszów	384	2	5,21
3	Bulin	25	0	0,00
4	Cisów	94	0	0,00
5	Czciradz	480	1	2,08
6	Drwalewice	103	0	0,00
7	Dziadoszyce/Zawada	59	0	0,00
8	Książ Śląski	372	4	10,75
9	Lasocin	182	1	5,49
10	Mirocin Dolny	377	2	5,31
11	Mirocin Górny	614	3	4,89
12	Mirocin Średni	252	0	0,00
13	Podbrzezie Dolne	606	4	6,60
14	Podbrzezie Górne	229	0	0,00
15	Radwanów	454	1	2,20
16	Słocina	136	0	0,00
17	Sokołów	156	1	6,41
18	Solniki	252	0	0,00
19	Studzieniec	709	3	4,23
20	Stypułów/Kierzkowice	923	1	1,08
	Kozuchów	9200	39	4,24
21	Kozuchów – Kolonia Zielonogórska	1908	12	6,29
22	Kozuchów – Kwiatowa/Żagańska	248	3	12,10
23	Kozuchów – Moniuszki/Wolności	804	1	1,24
24	Kozuchów – Nowosolna	775	3	3,87
25	Kozuchów – Osiedle Kolejowe	354	1	2,82
26	Kozuchów – Osiedle Odrodzenia	1982	5	2,52
27	Kozuchów – Osiedle Piaskowe	469	3	6,40
28	Kozuchów – Polna/Szprotawska	637	6	9,42
29	Kozuchów – Stare Miasto	2023	5	2,47
30	Kozuchów – Obszar Przemysłowy	0	0	0
	suma	15707	63	4,01

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych od Urzędu Miejskiego w Kozuchowie

Ryc. 63. Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 osób w danej jednostce analitycznej

Źródło: opracowanie własne

SFERA ŚRODOWISKOWA

3.5. ŚWIADOMOŚĆ EKOLOGICZNA MIESZKAŃCÓW

Jednym z istotnych aspektów w zakresie jakości środowiska przyrodniczego jest świadomość ekologiczna mieszkańców. Zjawisko to postarano się przedstawić za pomocą danych liczbowych nawiązujących do segregacji odpadów, bądź ich braku.

3.5.1. Wskaźnik – udział gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogólnej liczbie gospodarstw domowych w danej jednostce analitycznej

Posiadając dane od Urzędu Miejskiego w Koźuchowie za 2015 r. w zakresie liczby oraz rodzajów gospodarstw domowych zdecydowano się przedstawić wskaźnik określający udział gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogólnej liczbie gospodarstw domowych na danym obszarze.

Na terenie gminy Koźuchów znajduje się 3678 gospodarstw domowych ogółem ze złożoną deklaracją o wywozie odpadów, w tym 3234 gospodarstwa domowe z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych. Oznacza to, że 87,71% gospodarstw domowych na terenie gminy segreguje odpady.

Największą liczbę gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów zmieszanych odnotowano w jednostce analitycznej Koźuchów – Stare Miasto – 70 gospodarstw. Aż w 7 jednostkach analitycznych spośród 9 na terenie miasta odnotowano niekorzystną świadomością ekologiczną mieszkańców w zakresie segregacji odpadów.

W 13 jednostkach stwierdzono średnią poniżej gminnej. Najniższą wartości zaproponowanego wskaźnika otrzymano w jednostce Bulin - 60,00%.

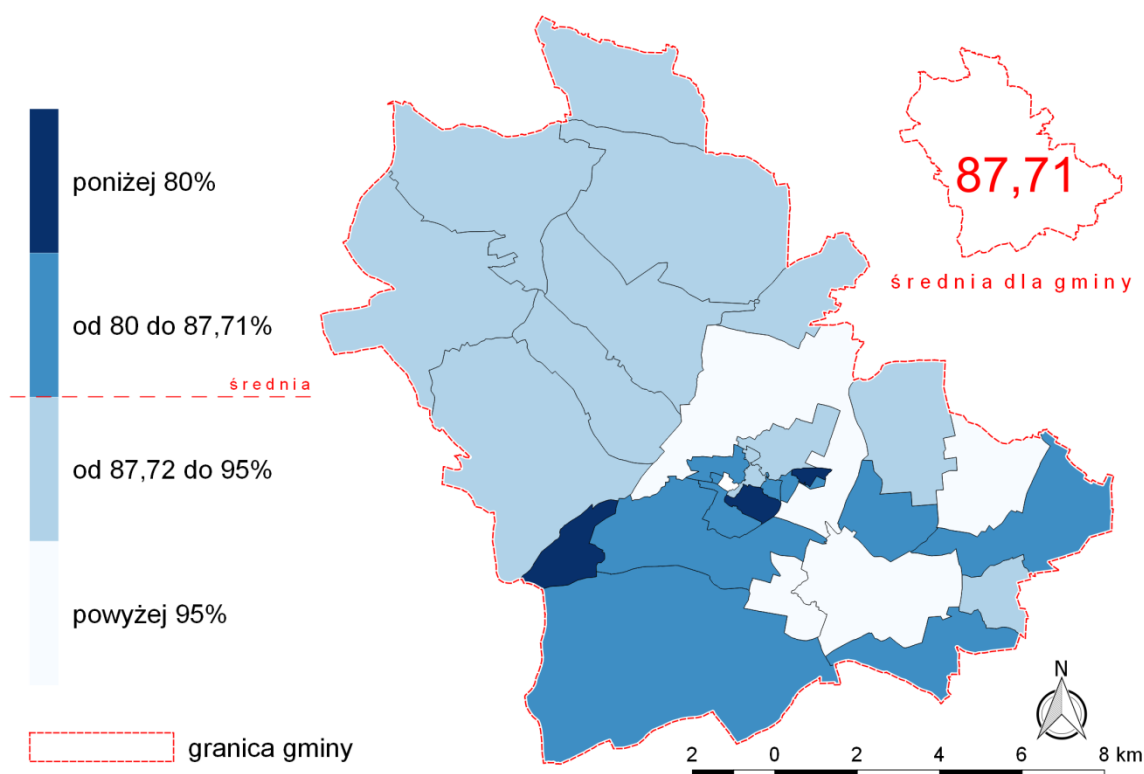
Wszystkie jednostki, które charakteryzują się niskim udziałem gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w odniesieniu do ogólnej liczby gospodarstw oznaczono w tabeli tłem pomarańczowym.

Tabela 19. Udział (%) gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogólnej liczbie gospodarstw domowych w danej jednostce analitycznej

Lp.	Jednostka analityczna	Liczba gospodarstw domowych ogółem	Liczba gospodarstw domowych - odpady segregowane	Udział (%) gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogólnej liczbie gospodarstw domowych w danej jednostce analitycznej
1	Bielice	30	28	93,33
2	Broniszów	102	95	93,14
3	Bulin	5	3	60,00
4	Cisów	27	27	100,00
5	Czciradz	134	115	85,82
6	Drwalewice	27	27	100,00
7	Dziadoszyce/Zawada	13	11	84,62
8	Książ Śląski	107	101	94,39
9	Lasocin	64	54	84,38
10	Mirocin Dolny	92	85	92,39
11	Mirocin Górny	147	137	93,20
12	Mirocin Średni	68	62	91,18
13	Podbrzezie Dolne	193	185	95,85
14	Podbrzezie Górne	54	47	87,04
15	Radwanów	104	95	91,35
16	Słocina	34	30	88,24
17	Sokołów	37	33	89,19
18	Solniki	61	58	95,08
19	Studzieniec	180	165	91,67
20	Stypułów/Kierzkowice	258	222	86,05
	Koźuchów	1950	1654	84,82
21	Koźuchów – Kolonia Zielonogórska	386	322	83,42
22	Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska	83	71	85,54
23	Koźuchów – Moniuszki/Wolności	263	227	86,31
24	Koźuchów – Nowosolna	235	214	91,06
25	Koźuchów – Osiedle Kolejowe	161	122	75,78
26	Koźuchów – Osiedle Odrodzenia	55	47	85,45
27	Koźuchów – Osiedle Piaskowe	7	6	85,71
28	Koźuchów – Polna/Szprotawska	162	117	72,22
29	Koźuchów – Stare Miasto	598	528	88,29
30	Koźuchów – Obszar	0	0	0

Lp.	Jednostka analityczna	Liczba gospodarstw domowych ogółem	Liczba gospodarstw domowych - odpady segregowane	Udział (%) gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogóle liczby gospodarstw domowych w danej jednostce analitycznej
	Przemysłowy			
	suma	3687	3234	87,71

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych od Urzędu Miejskiego w Kozuchowie

Ryc. 64. Udział (%) gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogóle liczby gospodarstw domowych w danej jednostce analitycznej

Źródło: opracowanie własne

SFERA TECHNICZA

3.6. BUDYNKI KOMUNALNE I SOCJALNE

W niniejszej diagnozie w ramach sfery technicznej przeanalizowano ilość oraz jakość lokali komunalnych i socjalnych z terenu gminy Kozuchów. Jest to wskaźnik mogący świadczyć o niskim stopniu wyposażenia, czy też niekorzystnej estetyce miejsca, która negatywnie oddziałuje na lokalną społeczność. Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym jest jedną ze składowych do wyznaczenia obszarów o koncentracji negatywnych zjawisk.

Jednym z elementów oceny jakości przestrzeni publicznych jest stan techniczny budynków mieszkalnych, w tym obiektów komunalnych i socjalnych będących własnością Gminy Kozuchów. Ich charakterystykę przedstawiono w formie analizy wskaźnikowej.

W strefie technicznej elementem wskazanym do oceny został wskaźnik udziału lokali komunalnych i socjalnych w stanie średnim i złym w ogóle liczby lokali komunalnych i socjalnych w danej jednostce analitycznej. Oznacza to, że jednostki, w których odnotowano największy udział tychże obiektów zakwalifikowano jako obszary wymagające działań naprawczych i zakreślono je tłem pomarańczowym. Obiekty komunalne i socjalne w sposób szczególny są narażone na pogarszający się stan techniczny ze względu na ich datowanie, brak remontów lub zły stan utrzymania budynków. Ponadto szczególną rolę odgrywają ich mieszkańcy, którzy je zamieszkują i użytkują. Warto również pamiętać, że obecna dysfunkcyjność oraz niedostosowanie ich stanu do obecnych potrzeb uniemożliwia wykorzystanie ich potencjału.

Na terenie gminy Kozuchów odnotowuje się 452 lokale należące do Gminy, w tym większość lokali w budynkach będących wspólnotami. Łączną powierzchnia użytkową lokali szacuje się na 12 000,00 m². Ich stan techniczny należy określić następująco:

- 11,95% - stan bardzo dobry (54 lokale),
- 8,63% - stan dobry (39 lokali),
- 19,91% - stan średni (90 lokali),
- 59,51% - stan zły (269 lokali),

Do najważniejszych remontów wynikających ze stanu technicznego budynków i lokali należy zaliczyć:

- zabezpieczenie i naprawę elementów konstrukcji budynków,
- udrożnienie, przebudowę i odbudowę przewodów kominowych i wentylacyjnych,
- wymianę instalacji wodno - kanalizacyjnych i c.o.,
- wymianę instalacji elektrycznych,
- wymianę i naprawę pokryć dachowych.

Wszystkie opisywane budynki gminne wybudowane zostały przed 1945 rokiem. Lokale są ogrzewane piecami kaflowymi, ogrzewaniem c.o. lub ogrzewaniem gazowym. Gmina w ramach możliwości finansowych dokonuje sukcesywnej naprawy, konserwacji i wymiany okien, ze starych drewnianych nienadających się do dalszego użytku na okna pcv. Stolarka drzwiowa poddawana jest konserwacji. Średnia liczba mieszkańców w lokalu to 2 osoby.

3.6.1. Wskaźnik - udział lokali komunalnych i socjalnych w stanie średnim i złym w ogóle liczby izb komunalnych i socjalnych w danej jednostce analitycznej

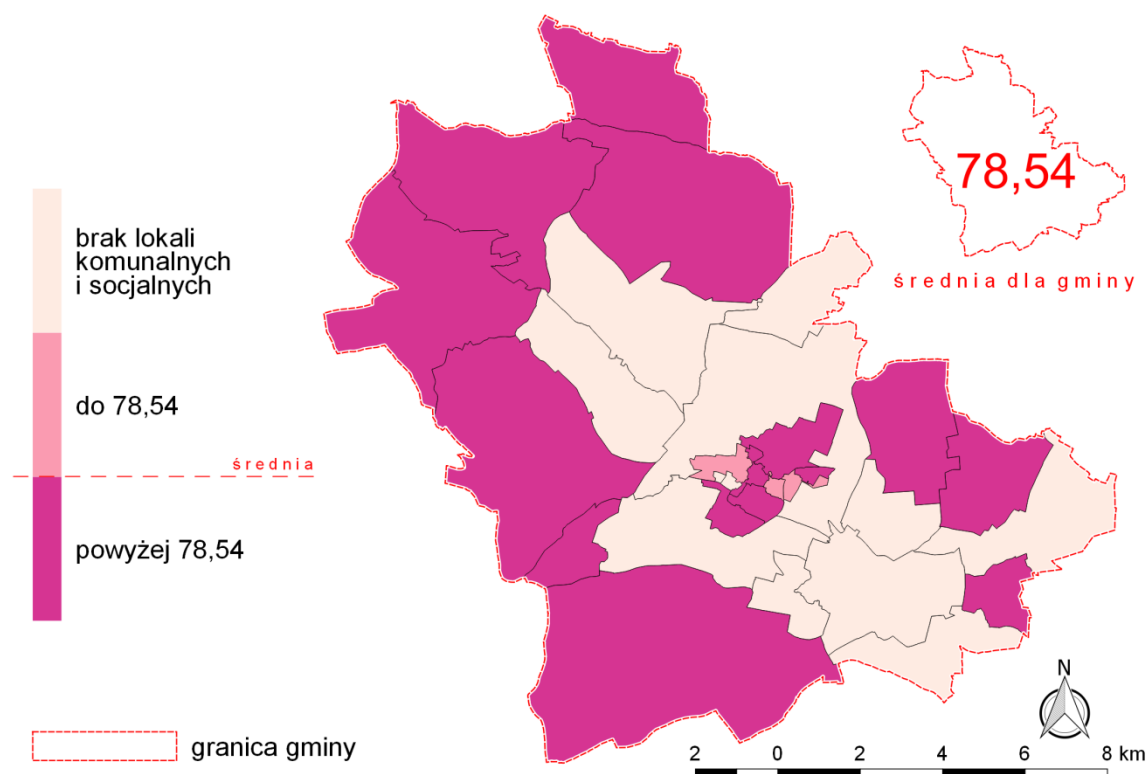
Poniższej zaprezentowano wskaźnik dotyczący lokali komunalnych i socjalnych. W podziale na jednostki analityczne najwięcej z nich w stanie średnim i złym zlokalizowanych zostało w jednostce Kozuchów – Stare Miasto – 169. W przeliczeniu na liczbę lokali komunalnych i socjalnych ogółem otrzymano udział wynoszący 90,86%. Ponadto średnią gminną, która wyniosła 78,54% przekroczyło łącznie 14 jednostek, czyli zdecydowanie większość, w której występują charakteryzowane lokale. W 13 jednostkach odnotowano 100% Udział lokali komunalnych i socjalnych w stanie średnim i złym w ogóle liczby izb komunalnych i socjalnych.

Tłem pomarańczowym oznaczono jednostki analityczne, w których wartość była wyższa od wartości referencyjnej (78,54%). Również w każdej z zaznaczonych tłem pomarańczowym jednostce występuje potrzeba odnowy charakteryzowanych lokali.

Tabela 20. Udział (%) lokali komunalnych i socjalnych w stanie średnim i złym w ogóle liczby izb komunalnych i socjalnych w danej jednostce analitycznej

Lp.	Jednostka analityczna	Liczba lokali komunalnych i socjalnych	Liczba lokali komunalnych i socjalnych w stanie średnim i złym	Udział (%) lokali komunalnych i socjalnych w stanie średnim i złym w ogóle liczby izb komunalnych i socjalnych
1	Bielice	3	3	100,00
2	Broniszów	1	1	100,00
3	Bulin	1	1	100,00
4	Cisów	0	0	0,00
5	Czciradz	0	0	0,00
6	Drwalewice	1	1	100,00
7	Dzidoszyce/Zawada	0	0	0,00
8	Książ Śląski	1	1	100,00
9	Lasocin	0	0	0,00
10	Mirocin Dolny	0	0	0,00
11	Mirocin Górny	5	5	100,00
12	Mirocin Średni	0	0	0,00
13	Podbrzezie Dolne	0	0	0,00
14	Podbrzezie Górne	0	0	0,00
15	Radwanów	1	1	100,00
16	Słocina	0	0	0,00
17	Sokołów	6	6	100,00
18	Solniki	0	0	0,00
19	Studzieniec	3	3	100,00
20	Stypułów/Kierzkowice	30	30	100,00
	Kozuchów	400	303	75,75
21	Kozuchów – Kolonia Zielonogórska	95	47	49,47
22	Kozuchów – Kwiatowa/Żagańska	13	13	100,00
23	Kozuchów – Moniuszki/Wolności	31	13	41,94
24	Kozuchów – Nowosolna	30	30	100,00
25	Kozuchów – Osiedle Kolejowe	8	8	100,00
26	Kozuchów – Osiedle Odrodzenia	17	3	17,65
27	Kozuchów – Osiedle Piaskowe	0	0	0,00
28	Kozuchów – Polna/Szprotawska	20	20	100,00
29	Kozuchów – Stare Miasto	186	169	90,86
30	Kozuchów – Obszar Przemysłowy	0	0	0
	suma	452	355	78,54

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych od Urzędu Miejskiego w Kozuchowie

Ryc. 65. Udział (%) lokali komunalnych i socjalnych w stanie średnim i złym w ogóle liczby izb komunalnych i socjalnych w danej jednostce analitycznej

Źródło: opracowanie własne

SFERA PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNA

Zmieniające się uwarunkowania w przestrzeni determinują nowe trendy i rozwiązania. W niniejszej sferze zaproponowano wskaźnik dotyczący liczby zabytkowych obiektów rejestrowych w stosunku do powierzchni danej jednostki. Obiekty rejestrowe wymagają wysokich nakładów finansowych na remonty oraz na przystosowanie ich do zmieniających się potrzeb ludności. Niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych, w tym niedostosowanie rejestrowych obiektów zabytkowych do zmieniających się funkcji obszaru niejednokrotnie przyczynia się do powstawania barier funkcjonalnych na danym terenie.

3.7. OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

Wpis do rejestru zabytków jest jedną z form ochrony prawnej zabytków. Rejestr zabytków województwa lubuskiego prowadzony jest przez Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Poniżej scharakteryzowano jeden z 3 rejestrów zabytków prowadzony przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków. Analizie zdecydowano się poddać rejestr zabytków nieruchomości, z uwagi na istotne znaczenie tych obiektów w estetyce

miejsca danej jednostki analitycznej. Ponadto obiekty są zauważalnymi „wizytówkami” jednostek, które odznaczają się na tle pozostałych. Zabytki te stanowią najgłębszy wyraz pozostałości wcześniejszych pokoleń wśród wszystkich historycznych obiektów. Są zatem wielkowiekową spuścizną o najbardziej wartościowym znaczeniu. Historyczne założenia zachowane w pierwotnym i równocześnie dobrym stanie pozytywnie oddziałują na mieszkańców. W przypadku ich złego stanu zachowania i braku opieki nad nimi mogą stać się miejscami, które będą sprzyjały licznym patologiom społecznym, a co za tym idzie funkcja pierwotnego obszaru zacznie się zmieniać (np. nieoświetlony park, czy też popadające w stan ruiny obiekty budowlane). Dlatego w myśl zasady wspólnego dbania o dziedzictwo kulturowe oraz niepoduszczenie do rodzenia się patologii społecznych (zgodnie z zasadą *ex – ante*) obiekty te powinny być utrzymywane, modernizowane i w dalszym etapie monitorowane. Ponadto powinny być dostosowane do zmieniających się funkcji obszaru. W sposób szczególny na terenie miejskim zachodzi potrzeba ich adaptacji na nowe funkcje, np. usługowe, co wiąże się z ich przystosowaniem do nowych rozwiązań technicznych. Ich wprowadzenie w przypadku obiektów zabytkowych wymaga bardzo dużych nakładów finansowych. Rejestrowe zabytki nieruchomości mogą być również obiektami użyteczności publicznej, które służą mieszkańcom gminy jako przestrzeń otwarte (np. parki) lub zamknięte (obiekty budowlane). Wszelkie prace porządkowe, naprawcze oraz rewitalizacyjne wymagają uzgodnień z WKZ.

3.7.1. Wskaźnik – liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na 100 ha powierzchni danego obszaru

Analizie wskaźnikowej poddano najcenniejsze i najbardziej wartościowe nieruchomości, którymi to są obiekty wpisane do rejestru zabytków. Na terenie gminy Koźuchów ich łączna ilość wynosi 242. Do podanej liczby nie wliczono zespołów: pałacowych, cegielni, Stacji Maryjnych, dworskich i folwarcznych, a jedynie obiekty, które wchodziły w ich skład. Dla miasta Koźuchów zaszła potrzeba wydzielenia poszczególnych obiektów do danych jednostek analitycznych. W ramach 163 pozycji dla miasta pod uwagę nie wzięto zespołu urbanistyczno – krajobrazowego. Pozycję: zespół Stacji Maryjnych przy drodze do Mirocina (5 kapliczek przydrożnych) należało rozdzielić na poszczególne stacje, które znajdują się w danych jednostkach analitycznych: 3 – Mirocin Górny, 1 – Podbrzezie Dolne, 1 – Kolonia Zielonogórska. Zatem tylko jedna stacja znajduje się na obszarze miejskim. Zespół pałacowy rozdzielono odpowiednio na: park oraz pałac (a właściwie jego fundamenty). W przypadku cmentarza ewangelickiego przy ul. 1 Maja osobno policzono 14 kaplic grobowych oraz osobno cmentarz.

W podziale na jednostki analityczne zdecydowanie najwięcej obiektów rejestrowych zlokalizowanych zostało w jednostce analitycznej Koźuchów – Stare Miasto – 135. Drugą w kolejności jednostką był Mirocin Górny – 13. W odniesieniu do powierzchni danej jednostki analitycznej zdecydowanie najwyższy wskaźnik osiągnięto w jednostce Koźuchów – Stare Miasto – 346,15. Wskaźnik ten miał na celu pokazanie koncentracji zabytkowych obiektów rejestrowych. Średnią gminną, która wyniosła 1,35 przekroczyło łącznie 5 jednostek analitycznych (wszystkie na terenie miasta).

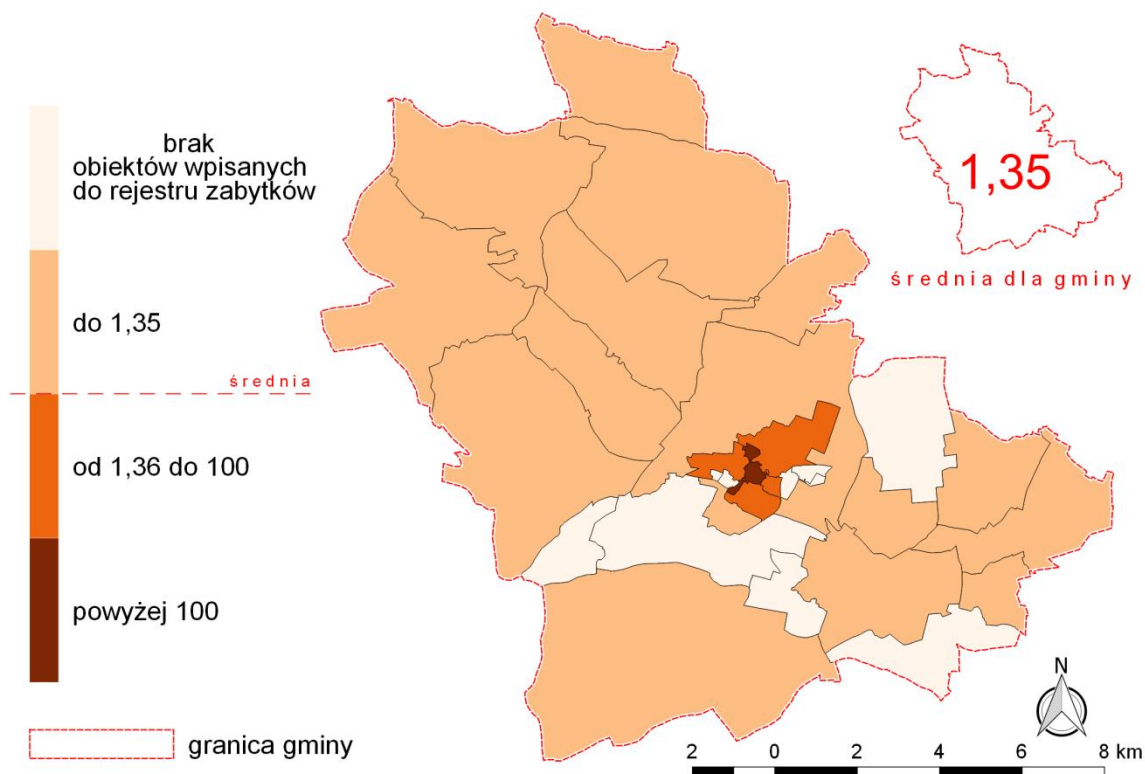
Tę pomarańczowym oznaczono jednostki analityczne, w których zaobserwowano największą liczbę zabytkowych obiektów w odniesieniu do powierzchni danych jednostek analitycznych. Oznacza to, że potencjalne działania rewitalizacyjne mogą dotyczyć właśnie tych zabytkowych obiektów, które w pierwszej kolejności wymagają działań naprawczych z jednoczesnym uwzględnieniem poprawy warunków życia społeczności lokalnej. Obiekty

zabytkowe, a w sposób szczególny obiekty rejestrowe wymagają sukcesywnych nakładów finansowych na ich remonty.

Tabela 21. Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na 100 ha powierzchni danej jednostki analitycznej

Lp.	Jednostka analityczna	Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków	Powierzchnia (ha)	Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków przypadająca na 100 ha danej jednostki analitycznej
1	Bielice	2	208	0,96
2	Broniszów	11	1381	0,80
3	Bulin	0	229	0,00
4	Cisów	0	206	0,00
5	Czciradz	2	322	0,62
6	Drwalewice	2	501	0,40
7	Dziadoszyce/Zawada	0	425	0,00
8	Książ Śląski	2	749	0,27
9	Lasocin	2	671	0,30
10	Mirocin Dolny	2	982	0,20
11	Mirocin Górny	13	1651	0,79
12	Mirocin Średni	3	664	0,45
13	Podbrzezie Dolne	2	1352	0,15
14	Podbrzezie Górne	0	781	0,00
15	Radwanów	5	1240	0,40
16	Słocina	1	436	0,23
17	Sokołów	0	651	0,00
18	Solniki	4	780	0,51
19	Studzieniec	10	1656	0,60
20	Stypułów/Kierzkowice	6	2384	0,25
	Kozuchów	175	594	29,46
21	Kozuchów – Kolonia Zielonogórska	5	78	6,41
22	Kozuchów – Kwiatowa/Żagańska	1	92	1,09
23	Kozuchów – Moniuszki/Wolności	12	20	60,00
24	Kozuchów – Nowosolna	9	218	4,13
25	Kozuchów – Osiedle Kolejowe	0	24	0,00
26	Kozuchów – Osiedle Odrodzenia	0	33	0,00
27	Kozuchów – Osiedle Piaskowe	0	6	0,00
28	Kozuchów – Polna/Szprotawska	13	71	18,31
29	Kozuchów – Stare Miasto	135	39	346,15
30	Kozuchów – Obszar Przemysłowy	0	13	0,00
	suma	242	17863	1,35

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych od Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Ryc. 66. Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na 100 ha powierzchni danej jednostki analitycznej
Źródło: opracowanie własne

3.9. PODSUMOWANIE ANALIZY WSKAŹNIKOWEJ

Na bazie przeprowadzonej w poprzednim rozdziale analizy wskaźnikowej, przeprowadzono podsumowanie zebranych wyników. W diagnozie przedstawiono stan rozwoju gminy Kozuchów w poszczególnych sferach.

SFERA SPOŁECZNA

W zakresie problemów rynku pracy analizie poddano udział (%) osób bezrobotnych w liczbie ludności w danej jednostce analitycznej oraz udział (%) osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogóle liczby osób bezrobotnych w danej jednostce analitycznej.

W ramach analizy samowystarczalności ekonomicznej ludności i gospodarstw domowych zbadano udział (%) gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ogóle liczby osób na danym obszarze.

Analizie poddano również poziom przestępczości na terenie gminy. W tym celu scharakteryzowano liczbę interwencji służb porządkowych z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego przypadającą na 100 osób w danej jednostce analitycznej oraz liczbę wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe przypadające na 100 osób w danej jednostce analitycznej.

SFERA GOSPODARCZA

Sferę gospodarczą opisano na przykładzie słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw. Dlatego też przedstawiono wskaźnik pn. liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 osób w danej jednostce analitycznej.

SFERA ŚRODOWISKOWA

W celu przedstawienia świadomości ekologicznej mieszkańców pod uwagę wzięto udział gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogóle liczby gospodarstw domowych.

SFERA TECHNICZNA

W zakresie strefy technicznej analizie poddano udział (%) lokali komunalnych i socjalnych w stanie średnim i złym w ogóle liczby izb komunalnych i socjalnych w danej jednostce analitycznej.

SFERA PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNA

W sferze przestrzenno – funkcjonalnej charakterystyce poddano niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru na przykładzie liczby obiektów wpisanych do rejestru zabytków przypadających na 100 ha danej jednostki analitycznej.

W tabeli przedstawiono podsumowanie analizy wskaźnikowej na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Kozuchów. Kolorem pomarańczowym oznaczono wartości mniej korzystne niż średnia wartość dla wszystkich wydzielonych jednostek analitycznych, co wskazuje na występowanie stanu kryzysowego.

Tabela 22. Podsumowanie analizy wskaźników na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Koźuchów – sfera społeczna

Lp.	Jednostka analityczna	SFERA SPOŁECZNA				
		Udział (%) osób bezrobotnych w liczbie ludności w danej jednostce analitycznej	Udział (%) osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w danej jednostce analitycznej	Udział (%) gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności w danej jednostce analitycznej	Liczba interwencji służb porządkowych z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego przypadająca na 100 osób w danej jednostce analitycznej	Liczba wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe przypadająca na 100 osób w danej jednostce analitycznej
1	Bielice	8,65	44,44	4,81	11,54	3,85
2	Broniszów	8,07	48,39	2,08	4,69	0,26
3	Bulin	24,00	50,00	16,00	12,00	0,00
4	Cisów	23,40	50,00	6,38	27,66	13,83
5	Czciradz	8,96	34,88	1,25	6,46	3,13
6	Drwalewice	13,59	28,57	4,85	4,85	0,97
7	Dzidoszyce/Zawada	6,78	25,00	3,39	3,39	6,78
8	Książ Śląski	8,33	35,48	1,34	8,06	0,54
9	Lasocin	7,69	64,29	4,95	22,53	2,75
10	Mirocin Dolny	6,63	16,00	1,06	15,12	6,37
11	Mirocin Górny	10,75	28,79	4,07	7,49	2,77
12	Mirocin Średni	9,52	45,83	1,98	12,70	3,97
13	Podbrzezie Dolne	6,27	7,89	0,99	4,79	1,98
14	Podbrzezie Górne	6,11	21,43	1,31	9,17	5,68
15	Radwanów	7,93	33,33	1,32	7,27	1,76
16	Słocina	7,35	30,00	2,94	12,50	2,94
17	Sokołów	5,77	0,00	3,21	8,97	1,92
18	Solniki	12,70	40,63	2,78	9,52	3,57
19	Studzieniec	10,86	32,47	1,83	13,12	4,51
20	Stypułów/Kierzkowice	10,51	50,52	7,04	18,96	6,50

Lp.	Jednostka analityczna	SFERA SPOŁECZNA				
		Udział (%) osób bezrobotnych w liczbie ludności w danej jednostce analitycznej	Udział (%) osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w danej jednostce analitycznej	Udział (%) gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności w danej jednostce analitycznej	Liczba interwencji służb porządkowych z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego przypadająca na 100 osób w danej jednostce analitycznej	Liczba wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe przypadająca na 100 osób w danej jednostce analitycznej
	Koźuchów	6,65	21,90	2,29	19,32	14,01
21	Koźuchów – Kolonia Zielonogórska	5,24	10,00	1,36	13,00	6,39
22	Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska	12,50	35,48	4,03	29,84	12,50
23	Koźuchów – Moniuszki/Wolności	6,59	28,30	2,74	25,75	13,81
24	Koźuchów – Nowosolna	7,87	26,23	2,84	36,39	30,97
25	Koźuchów – Osiedle Kolejowe	7,06	4,00	1,98	15,25	3,39
26	Koźuchów – Osiedle Odrodzenia	5,20	14,56	0,76	8,53	10,85
27	Koźuchów – Osiedle Piaskowe	6,40	13,33	0,43	5,97	1,49
28	Koźuchów – Polna/Szprotawska	4,71	16,67	2,04	18,68	11,77
29	Koźuchów – Stare Miasto	8,84	31,84	4,65	29,46	23,53
30	Koźuchów – Obszar Przemysłowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Średnia wartość dla Gminy Koźuchów	7,73	28,75	2,57	15,83	9,72

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych

Tabela 23. Podsumowanie analizy wskaźników na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Koźuchów – sfera gospodarcza, środowiskowa, techniczna i przestrzenno - funkcjonalna

Lp.	Jednostka analityczna	SFERA GOSPODARCZA	SFERA ŚRODOWISKOWA	SFERA TECHNICZNA	SFERA PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNA
		Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w roku 2015 na 1000 osób w danej jednostce analitycznej	Udział (%) gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogóle liczby gospodarstw domowych w danej jednostce analitycznej	Udział (%) lokali komunalnych i socjalnych w stanie średnim i złym w ogóle liczby izb komunalnych i socjalnych w danej jednostce analitycznej	Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków przypadająca na 100 ha danej jednostki analitycznej
1	Bielice	9,62	93,33	100,00	0,96
2	Broniszów	5,21	93,14	100,00	0,80
3	Bulin	0,00	60,00	100,00	0,00
4	Cisów	0,00	100,00	0,00	0,00
5	Czciradz	2,08	85,82	0,00	0,62
6	Drwalewice	0,00	100,00	100,00	0,40
7	Dzidoszyce/Zawada	0,00	84,62	0,00	0,00
8	Książ Śląski	10,75	94,39	100,00	0,27
9	Lasocin	5,49	84,38	0,00	0,30
10	Mirocin Dolny	5,31	92,39	0,00	0,20
11	Mirocin Górny	4,89	93,20	100,00	0,79
12	Mirocin Średni	0,00	91,18	0,00	0,45
13	Podbrzezie Dolne	6,60	95,85	0,00	0,15
14	Podbrzezie Górne	0,00	87,04	0,00	0,00
15	Radwanów	2,20	91,35	100,00	0,40
16	Słocina	0,00	88,24	0,00	0,23
17	Sokołów	6,41	89,19	100,00	0,00
18	Solniki	0,00	95,08	0,00	0,51
19	Studzieniec	4,23	91,67	100,00	0,60
20	Stypułów/Kierzkowice	1,08	86,05	100,00	0,25

Lp.	Jednostka analityczna	SFERA GOSPODARCZA	SFERA ŚRODOWISKOWA	SFERA TECHNICZNA	SFERA PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNA
		Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w roku 2015 na 1000 osób w danej jednostce analitycznej	Udział (%) gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogóle liczby gospodarstw domowych w danej jednostce analitycznej	Udział (%) lokali komunalnych i socjalnych w stanie średnim i złym w ogóle liczby izb komunalnych i socjalnych w danej jednostce analitycznej	Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków przypadająca na 100 ha danej jednostki analitycznej
	Koźuchów	4,24	84,82	75,75	29,46
21	Koźuchów – Kolonia Zielonogórska	6,29	83,42	49,47	6,41
22	Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska	12,10	85,54	100,00	1,09
23	Koźuchów – Moniuszki/Wolności	1,24	86,31	41,94	60,00
24	Koźuchów – Nowosolna	3,87	91,06	100,00	4,13
25	Koźuchów – Osiedle Kolejowe	2,82	75,78	100,00	0,00
26	Koźuchów – Osiedle Odrodzenia	2,52	85,45	17,65	0,00
27	Koźuchów – Osiedle Piaskowe	6,40	85,71	0,00	0,00
28	Koźuchów – Polna/Szprotawska	9,42	72,22	100,00	18,31
29	Koźuchów – Stare Miasto	2,47	88,29	90,86	346,15
30	Koźuchów – Obszar Przemysłowy	0,00	0,00	0,00	0,00
Średnia wartość dla Gminy Koźuchów		4,01	87,71	78,54	1,35

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych

IV. POGŁĘBIONA DIAGNOZA PODOBSZARÓW REWITALIZACJI

Celem niniejszego podrozdziału jest dotarcie do możliwie pierwotnych źródeł problemów i zjawisk kryzysowych zdiagnozowanych na terenie podobszarów rewitalizacji, tak aby móc reagować na przyczyny, a nie tylko na objawy kryzysu. Problemy występujące w jednostkach: Koźuchów – Stare Miasto oraz Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska powinny zostać zmniejszone, a negatywne procesy – zahamowane. Istnieje zatem potrzeba identyfikacji wewnętrznych potencjałów podobszarów rewitalizacji, które stanowić będą podstawę do opracowania konkretnych działań rewitalizacyjnych. Przedstawiono również skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych z uwzględnieniem analizy jakościowej.

Wyznaczone 2 podobszary rewitalizacji: Koźuchów – Stare Miasto oraz Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska to jednostki analityczne posiadające ze sobą wspólne granice. Jednostka Koźuchów – Stare Miasto to miejsce, w którym skupia się życie kulturalne i usługowe gminy. Jej rozwój stymulował będzie pozostałe części miasta oraz gminy. Natomiast jednostka analityczna Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska jest jednostką miejską położoną na południowy - zachód od jednostki Koźuchów – Stare Miasto, która z nią graniczy. Poniżej krótko scharakteryzowano podobszary rewitalizacji oraz oznaczono je na poglądowych mapach. Dodatkowa analiza pozwoliła określić charakterystykę podobszarów rewitalizacji, ich specyfikę, przyczyny postępującej degradacji oraz możliwe kierunki przekształceń.

Koźuchów – Stare Miasto

Jednostka Koźuchów – Stare Miasto obejmuje swoim zasięgiem historyczną zabudowę miasta. W jej skład wchodzi ulice: 1 Maja, Bolesława Krzywoustego, Chopina, Daszyńskiego, Głogowska, Jedności Robotniczej, Klasztorna, Kościelna, Legnicka, Limanowskiego, Matejki, Mickiewicza, Obywatelska, Okrzei, Rynek, Spacerowa, Zielonogórska. Najwięcej osób mieszka na ul. 1 Maja – 497, ul. Rynek – 270 oraz ul. Zielonogórskiej – 266. Od strony zachodniej analizowana jednostka sąsiaduje z jednostką analityczną Koźuchów – Obszar Przemysłowy oraz Koźuchów – Kolonia Zielonogórska, od strony północnej i wschodniej z jednostką Koźuchów – Nowosolna, od strony południowo – wschodniej z jednostką Koźuchów – Moniuszki/Wolności, a od południa z jednostkami: Koźuchów Polna/Szprotawska oraz Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska.

Zabudowa znajdująca się w granicach jednostki analitycznej jest silnie zróżnicowana. Dominującą formą użytkowania terenu jest budownictwo mieszkaniowe, zarówno jednorodzinne, jak i wielorodzinne. Budownictwo wielorodzinne (kamienice) koncentruje się na Rynku i w jego najbliższym sąsiedztwie. Znaczny udział jednostki analitycznej Koźuchów – Stare Miasto to tereny zieleni. Znajdują się tutaj obiekty usługowe, sklepy (głównie niewielkie sklepy spożywcze i wielobranżowe), instytucje kultury i oświaty, placówki publiczne, budynki sportowe, budynki biurowe, czy też obiekty sakralne. Ponadto zlokalizowane są także obiekty przemysłowe oraz przychodnia lekarska. Nieliczny obszar zajmują grunty orne oraz wody płynące. Analizowany teren odznacza się widocznym układem urbanistycznym, który wpisuje się w ramach strefy ochrony konserwatorskiej i obejmuje obszar wokół ulicy Spacerowej, Chopina, Szprotawskiej i Nowosolnej. Do jednostki tej zalicza się również ulicę 1 Maja oraz Zielonogórską, które są swego rodzaju „odnogami” od rynku miasta i są pewnym continuum budownictwa centralnej części Koźuchowa.

W opisywanej jednostce ogromnym potencjałem jest bardzo duża liczba obiektów zabytkowych, co stwierdzono w diagnozie. Przekłada się to również w hasło promocyjnym gminy „Koźuchów – odkryj miasto zabytków o bogatej historii.” Dlatego też wszelkie obiekty zabytkowe będące w złym stanie technicznym w ramach niniejszego PR powinny zostać odnowione.

W celu opracowania pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji zwrócono się z prośbą do uczestników spotkania w ramach konsultacji społecznych z prośbą o wypełnienie ankiety na potrzeby pogłębionej diagnozy podobszaru rewitalizacji – Koźuchów Stare Miasto. Respondenci wskazali główne problemy społeczne występujące na terenie historycznego Centrum Koźuchowa, wskazali powód ich występowania oraz możliwości ograniczenia i zniwelowania problemu. Ponadto podali problemy gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno – funkcjonalne i techniczne, które dostrzegają najbardziej, jak i zaproponowali najważniejsze działania rewitalizacyjne, które w pierwszej kolejności powinny być zrealizowane na terenie charakteryzowanej jednostki.

Dostrzegalnym problemem na terenie centrum Koźuchowa jest bieda oraz ubóstwo, które są wynikiem bezrobocia lub prac słabo płatnych. Niewystarczający poziom dochodu mieszkańców spowodowany jest brakiem aktywności zawodowej mieszkańców, brakiem miejsc pracy, apatią społeczną, niejednokrotnie brak zaradności miejscowej ludności, brakiem motywacji i chęci do zmian. Zniwelowaniem niniejszego problemu może być utworzenie nowych miejsc pracy poprzez aktywizację bezrobotnych mieszkańców oraz działania edukacyjne.

Innym zdiagnozowanym problemem analizowanego obszaru jest proces starzenia się społeczeństwa. Brak perspektyw dla młodych ludzi (brak miejsc pracy, brak dobrze płatnej pracy) powoduje ich emigrację w celach zarobkowych. Coraz częściej obserwuje się wyjazd młodych ludzi z Koźuchowa do większych ośrodków miejskich na wyższe uczelnie, po czym w nich zostają. Utworzenie miejsc pracy dla młodych osób z motywacyjnym systemem zarobkowym pozwoli na powrót wykształconej siły roboczej.

Powyższe 2 główne problemy sprowadzają się do jednego wspólnego mianownika jakim jest brak miejsc pracy. Przeprowadzona diagnoza potwierdza, iż na tym terenie odnotowano 179 osób, które poszukują pracy i jednocześnie nie mogą jej znaleźć. Listę pobocznych problemów społecznych występujących na terenie historycznego centrum Koźuchowa uzupełnia niewystarczający poziom integracji mieszkańców, ich niedostateczny poziom wykształcenia, a także alkoholizm i narkomania.

Ponadto najważniejszym problemem, spoza sfery społecznej występującym na omawianym terenie jest degradacja oraz zły stan techniczny obiektów zabytkowych, w tym licznych kamienic. Ich słabe wyposażenie, dysfunkcjonalność, przestarzałe technologie wpływają negatywnie na ich mieszkańców. Powodują powstanie pewnego rodzaju bariery funkcjonalnej oraz brak poczucia odpowiedzialności za miejsce, w którym mieszkają, a co za tym idzie brak opieki i brak remontów. Brak środków finansowych potrzebnych do remontów mieszkańców (problem ten wiąże się ze wskazanym powyżej ubóstwem i biedą), duże koszty naprawcze i trudności proceduralne oraz wieloletnie zaniedbania są głównymi przyczynami występowania wskazanego problemu. Małe wspólnoty mieszkaniowe nie mogą dojść do porozumienia w sprawie remontów, a nawet w przypadku dojścia do porozumienia koszty remontu przewyższają możliwości finansowe. Wyjściem z sytuacji problemowej jest przystąpienie do prac modernizacyjnych z uwzględnieniem wszelkiego rodzaju pomocy finansowych, w tym dotacji z urzędów. Problemami występującymi tu na mniejszą skalę wg. mieszkańców jest m.in. niewystarczający dostęp do sieci gazowej, przestarzałe instalacje

wodno – kanalizacyjne, problemy z ogrzaniem mieszkań, zanieczyszczone środowisko oraz problemy gospodarcze.

Fot. 1. Przykład kamienicy, która wymaga prac remontowych

Źródło: fotografia własna

Koźuchów – Stare Miasto zamieszkuje 2023 osób, co stanowi 12,87% mieszkańców gminy, a powierzchnia jednostki wynosi 39 ha, czyli 0,22% powierzchni gminy. Jednostka analityczna Koźuchów – Stare Miasto charakteryzuje się znacznymi problemami. To obszar, w którym 8,84% mieszkańców jednostki to bezrobotni. Mieszka tu aż 179 bezrobotnych (najwięcej spośród wszystkich jednostek analitycznych), w tym 31,84% to bezrobotni z wykształceniem podstawowym. Oznacza to, że 57 osób z tej jednostki posiada wykształcenie podstawowe (najwięcej spośród wszystkich jednostek analitycznych). Aż 94 gospodarstwa domowe korzystają tu ze środowiskowej pomocy społecznej (najwięcej spośród wszystkich jednostek analitycznych), czyli 4,65% gospodarstw w stosunku do liczby ludności. W jednostce Koźuchów – Stare Miasto odnotowano trzeci w kolejności najwyższy wskaźnik dotyczący liczby interwencji służb porządkowych z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego przypadający na 100 osób – 29,46%. Zaobserwowano tu aż 596 omawianych interwencji (najwięcej spośród wszystkich jednostek analitycznych). W jednostce tej zarejestrowano 476 wykroczeń przez osoby w wieku 13-18 lat (najwięcej spośród wszystkich jednostek analitycznych), tj. drugi w kolejności najwyższy wskaźnik na terenie gminy – 23,53%. W roku 2015 na terenie charakteryzowanej jednostki wyrejestrowano 5 działalności gospodarczych. W odniesieniu do liczby osób zamieszkujących tę część miasta nie stwierdzono przekroczeń w odniesieniu do średniej gminnej. Świadomość ekologiczna mieszkańców w porównaniu do pozostałych jednostek analitycznych jest stosunkowo duża i w nawiązaniu do sfery środowiskowej nie stwierdzono tu przekroczeń kwalifikujących Koźuchów – Stare Miasto jako zagrożony obszar. W jednostce tej znajduje się zdecydowanie największa liczba zabytkowych obiektów nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków – 135. Jest ona w całości objęta strefą ochrony konserwatorskiej. Mieszczące się tu zasoby wymagają rehabilitacji i rewaloryzacji oraz remontów zespołów i obiektów będących w złym stanie technicznym, a w sposób szczególny obiektów użyteczności publicznej, obiektów kulturalnych, edukacyjnych, czy otwartych przestrzeni publicznych (np. parki, mury miejskie). Znajduje się tu 169 mieszkań komunalnych i socjalnych, czyli zdecydowanie najwięcej ze wszystkich jednostek analitycznych. Obiekty te wyposażone są w większości w instalację elektryczną, wodociągową i kanalizacyjną. Jednakże wymagają dalszego wkładu finansowego.

Jednostka ta, jako centrum miasta i najważniejszy obszar gminy jest kluczowa z punktu widzenia jej rozwoju. **Sytuację kryzysową na tym obszarze potwierdzają wszystkie wskaźniki społeczne, wskaźniki ze sfery technicznej i przestrzenno – funkcjonalnej oraz niewykorzystany jeszcze w pełni istotny potencjał rozwojowy.**

Szczegółowa, wewnętrzna analiza poszczególnych ulic charakteryzowanego miejsca wskazuje nasilone problemy dotyczące bezrobocia na ulicach: 1 Maja (39 bezrobotnych), Rynek (30 bezrobotnych), Zielonogórska (22 bezrobotnych). Na tych ulicach oraz na ul. Kościelnej występuje również najwięcej osób bezrobotnych, którzy posiadają wykształcenie podstawowe. Ponadto na ul. 1 Maja oraz na ul. Rynek stwierdza się dużą liczbę osób bezrobotnych, które nie mogą znaleźć pracy od roku (na każdej ulicy przynajmniej po 10 osób). Odnosząc się do liczby gospodarstw korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej należy stwierdzić ich największą liczbę na ul. Zielonogórskiej (20), ponadto niniejsze niekorzystne zjawisko wzmożone jest na ul. 1 Maja oraz Legnickiej. Największa liczba interwencji służb porządkowych odnotowana została na terenie ulic: 1 Maja, Legnickiej, Rynek i Zielonogórskiej (przynajmniej 80 na każdej). Natomiast jeśli chodzi o przestępstwa osób nieletnich, to najwięcej zaobserwowano ich na terenie Rynku, ul. Daszyńskiego oraz ul. Zielonogórskiej (łącznie ponad 250). Podsumowując problemy społeczne charakteryzowanej jednostki stwierdza się ich największe nasilenie na ul. Rynek, 1 maja oraz ul. Zielonogórskiej.

Osobnej pogłębionej analizie powinny być poddane także obiekty o walorach historycznych i architektonicznych. Jednakże przez ich ogromną ilość na terenie historycznego centrum miasta scharakteryzowano tylko te, które wyróżniają się w sposób szczególny i zostały wpisane do rejestru zabytków województwa lubuskiego.

Gotycki zamek usytuowany przy ul. Klasztornej wzniesiony został na miejscu średniowiecznego grodu kasztelańskiego. To tutaj urzędowali ostatni Piastowie z linii głogowskiej. Pierwszą wzmiankę o mieście znamy z dokumentu wystawionego przez księcia Głogowskiego Henryka III w 1273 r., który 18 lat później nadał miastu liczne przywileje. Najstarszy zamek zbudowany był z murów kurtynowych, otaczających prostokątny dziedziniec, cylindrycznej wieży oraz budynku mieszkalnego, przylegającego do wschodniego muru. Przez długie lata był siedzibą klasztoru, dlatego ma specyficzny układ sal. Niesamowite wrażenie wywiera sala koncertowa, sala regionalna i piwnica rycerska. Zamek po remoncie odzyskał świetność i zachęca do odwiedzin. Dziś jest siedzibą Centrum Kultury „Zamek”, które organizuje konkursy, imprezy plenerowe, koncerty oraz wernisaże wystaw. Obiekt wymaga jednak wielu prac remontowych w jego wnętrzu wraz z przystosowaniem pomieszczeń na cele kulturalno – integracyjne.

Fot. 2. Zamek w Koźuchowie

Źródło: fotografia własna

Obwarowania miejskie wspomniane zostały już w 1253 r. i były najprawdopodobniej umocnieniami drewniano-ziemnymi. Na przełomie XIII i XIV w. miasto było otoczone 8-metrowymi murami obronnymi z kamienia polnego. To unikat na skalę światową. Pierścień murów zachowanych do dziś niemal w pierwotnej długości otaczała fosa. Mury sprzężone były z grodem (później zamkiem książęcym) i wzmocnione 12. basztami. Po wojnie trzydziestoletniej zaniedbane obwarowania uległy destrukcji. W 1764 r. Koźuchów w znacznej części spłonął. Zewnętrzne pasmo murów rozebrano wraz z basztami do wysokości 1,5 – 2 m, gdyż potrzebny był materiał na odbudowę miasta. W 1819 r. rozebrano bramy zostawiając tylko basztę Krośnieńską. Remontowane były z końcem XIX w., w latach 70. XX w. oraz w latach 2002 – 2008. Starsze zewnętrzne pasmo murów z basztami zachowało się na całym obwodzie w wysokości 4-7 m. W dobrym stanie przetrwała osuszona fosa o szerokości 22 m. Obecnie system obrony Koźuchowa istnieje w całym swoim obrysie. Mimo rozbiórek prowadzonych w okresie XVIII-XIX w. należy do najlepiej zachowanych średniowiecznych umocnień miejskich w Polsce. Spacer promenadą prowadzącą wzdłuż dawnej fosy pozwala podziwiać kamienne ściany wkomponowane w zabudowę miasta. Najwyższy istniejący fragment murów znajduje się na zapleczu plebanii kościoła pw. Matki Bożej Gromnicznej w Koźuchowie. Stan techniczny murów jest niedostateczny. Istnieje potrzeba zabezpieczenia i prac remontowych muru.

Fot. 3. Mury obronne Koźuchowa

Źródło: fotografie własne

Kiedyś do obwarowanego miasta prowadziły trzy bramy: Głogowska, Krośnieńska, zwana Basztą Katowską, oraz Żagańska. W wieku XV wzniesiono czwartą bramę, Szprotawską. W 1819 r. zburzono wszystkie, oszczędzając jedynie basztę Bramy Krośnieńskiej. Swoją siedzibę ma tu Izba Regionalna, która organizuje wystawy stałe i czasowe. W zbiorach zgromadzono m.in. elementy uzbrojenia rycerskiego, pocztówki z lat 1899-1945, dokumenty i listy miejskie z XVII-XIX w., kroniki miasta, przewodniki miejskie i powiatowe, ikonografie i mapy. Część baszty przebudowana jest na dom mieszkalny, ale od strony zewnętrznej można zobaczyć surową formę kamiennie-ceglanego bastionu z czterokondygnacyjnym układem otworów strzelniczych.

Fot. 4. Baszta Krośnieńska w Koźuchowie

Źródło: fotografie własne

Najstarszy ratusz z początku XIV w. znajdował się w północnej części rynku. W miejscu spalonego w 1488 r. ratusza wybudowano nowy, gotycki, na środku rynku. Budynek był wielokrotnie przebudowywany, po spaleniu w czasie II wojny światowej odbudowany. Obecnie w ratuszu mieści się Urząd Miejski w Koźuchowie. M. in. na przestrzeni lat był wielokrotnie modernizowany. Podczas II wojny światowej uległ całkowitemu zniszczeniu. Został odbudowany w latach 1963-1969 na pozostałościach ściany gotyckiej od strony północnej i XIX wiekowej neoklasycystycznej ściany wschodniej. Pozostałości te połączono z architekturą współczesną. Odbudowano także gotycką wieżę, która uległa zawaleniu w 1963 roku. Dzięki konserwacji zabytkowego ratusza jego obecny stan techniczny jest zadawalający.

Fot. 5. Ratusz miejski w Kożuchowie

Źródło: fotografia własna

Kościół parafialny pw. Matki Bożej Gromnicznej w Kożuchowie należy do najstarszych zabytków architektury w województwie lubuskim. Jest wzmiankowany już w połowie XIII stulecia. Świątynia bogatą kulturowo budowlą, prezentującą wysokie walory architektoniczne, galerię sztuki z zakresu malarstwa, rzeźby i rzemiosła artystycznego. Obecna bryła architektoniczna kościoła została ukształtowana w wyniku kilku faz budowlanych. Dzieje miejskiego kościoła Matki Bożej Gromnicznej sięgają XIII w. Pomimo licznych pożarów budynek za każdym razem odbudowywano – w efekcie jego architektura łączy elementy gotyku, renesansu i baroku.

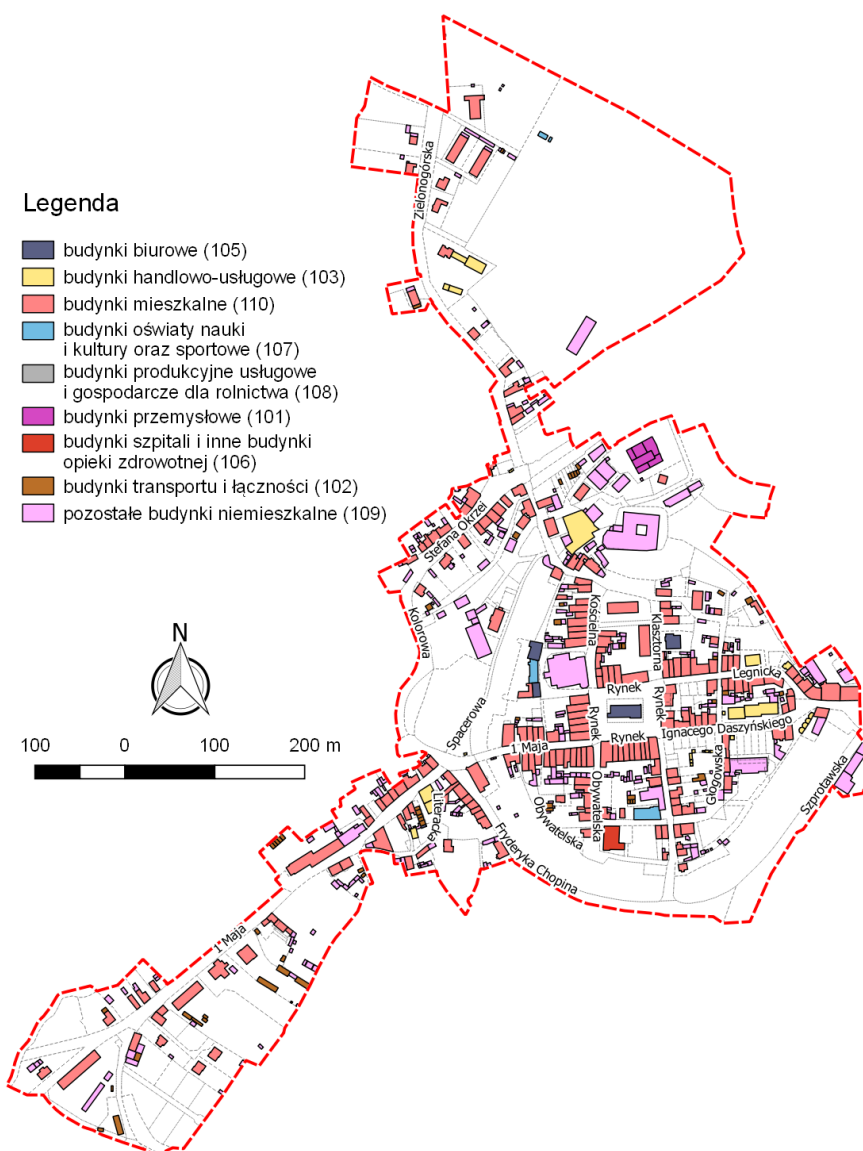
Fot. 6. Kościół parafialny pw. Matki Bożej Gromnicznej w Kożuchowie

Źródło: www.kozuchow.pl

Kościół szpitalny, ob. fil. p.w. Świętego Ducha wzmiankowany został już w 1320 r., był małą orientowaną, murowaną budowlą, tożsamą z obecnym prezbiterium, przykrytą z pocz. XVI w. sklepieniem sieciowym. Gdy kościół posiadali protestanci (1526 – 1653) najprawdopodobniej został powiększony o obecną nawę, przykrytą stropem. Od tego czasu skromna budowla przetrwała w niezmienionym kształcie.

Fot. 7. Kościół szpitalny, ob. fil. p.w. Świętego Ducha w Koźuchowie
 Źródło: www.dioblina.eu

Ryc. 67. Podobszar rewitalizacji Koźuchów – Stare Miasto
 Źródło: opracowanie własne

Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska to jednostka analityczna obejmująca swoim zasięgiem południowo – zachodnią część miasta. W jej skład wchodzi ulice: Kwiatowa, Lawendowa, Słonecznikowa i Żagańska. Najwięcej osób mieszka na ul. Żagańskiej – 217 osób. Od strony południowo – zachodniej, południowej i południowo – wschodniej analizowana jednostka sąsiaduje z jednostką analityczną Podbrzezie Górne, natomiast od strony północnej, północno – zachodniej i północno – wschodniej z jednostkami analitycznymi z terenu miasta: Koźuchów – Kolonia Zielonogórska, Koźuchów – Osiedle Piaskowe, Koźuchów – Obszar Przemysłowy, Koźuchów – Stare Miasto, Koźuchów – Polna/Szprotawska.

Fot. 8. Panorama ul. Żagańskiej

Źródło: fotografia własna

Zabudowa znajdująca się w granicach jednostki analitycznej jest zróżnicowana. Na ul. Kwiatowej, Lawendowej i Słonecznej dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, wybudowana w ostatnich latach. Natomiast na ul. Żagańskiej występują zarówno starsze, jak i nowsze zabudowania z dominacją zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w tym zagrodowej. Pozostały teren jednostki zaliczany w większości jest jako nieużytki. Występują też zadrzewienia oraz wody stojące w centralnej części jednostki. Znajdują się tu pojedyncze pustostany. Na wschód od ul. Żagańskiej mieści się zespół budynków gospodarczych, obecnie popadających w stan ruiny. W obiektach zajmowano się wcześniej przetwórstwem dżemów, później było tu przedsiębiorstwo wyrobów metalowych „Cynkmet” do roku 1998. Na opisywanym terenie znajdowała się również kopalnia gliny. Jej eksploatacja została zakończona w latach 80. XX w., a z początkiem lat 90. XX w. całkowicie zakończono wypalanie cegieł. Obecnie znajduje się tu po wyrobiskowy zbiornik wodny, a budynki znajdują się w rękach prywatnych. Ich stan techniczny jest niedostateczny. Poniższe wydarzenia należy łączyć z problemami społecznymi występującymi na terenie opisywanej jednostki analitycznej.

Fot. 9. Pustostany przy ul. Żagańskiej

Źródło: fotografia własna

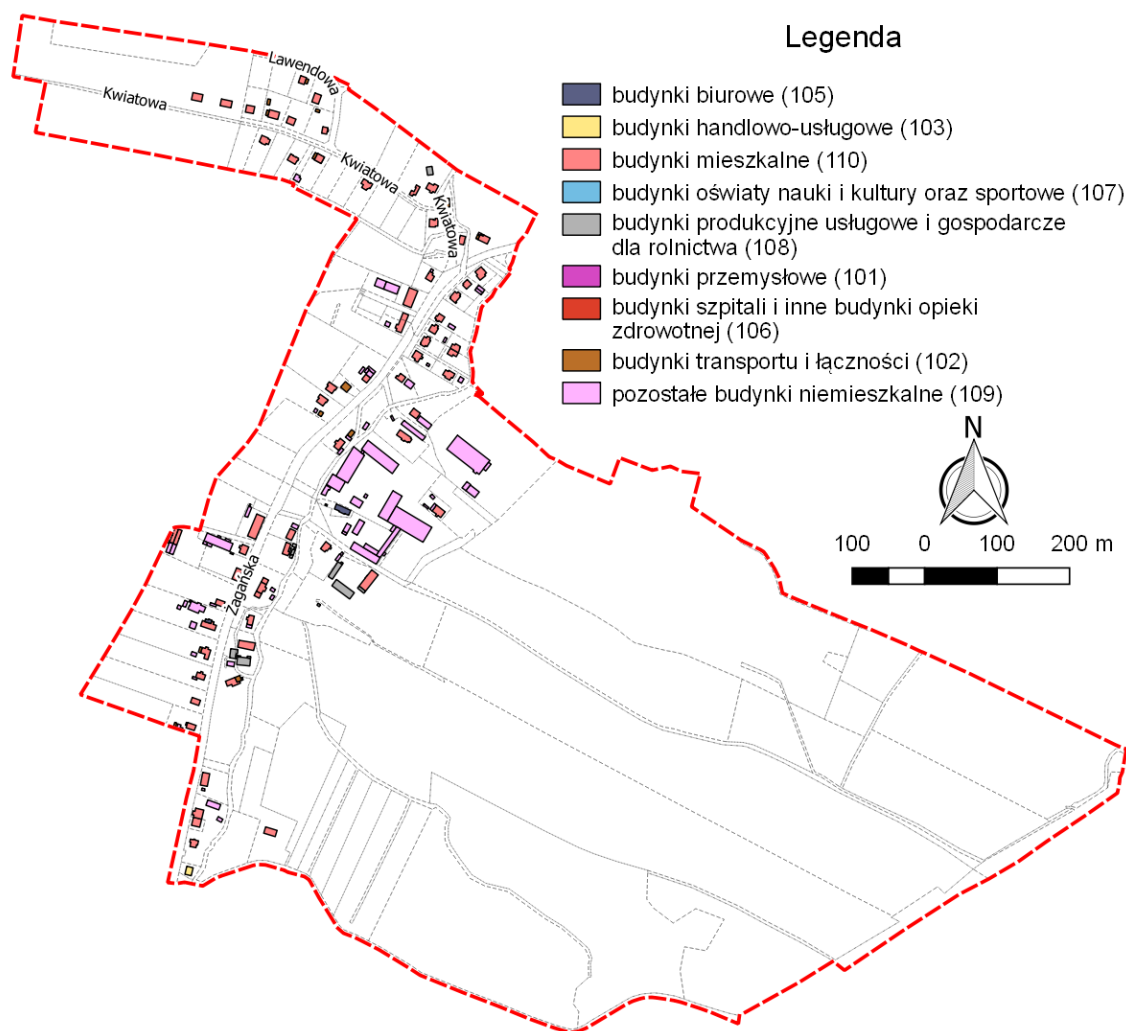
Jedynie na ul. Żagańskiej znajdują się drobne działalności gospodarcze. Mieści się tu również przystanek autobusowy w południowej części ul. Żagańskiej. Na opisywanym terenie nie mieszczą się budynki użyteczności publicznej, otwarte parki, skwery, czy obiekty małej architektury. Brakuje miejsc integracji i aktywizacji. Podczas wizji terenowej można było odnieść wrażenie, jakby miejsce to „zamarło”. Oprócz przejeżdżających główną trasą (ul. Żagańska) samochodów miejsce to pobawione jest „życia”. Szansą na wyprowadzenie z „letargu” jest stworzenie przestrzeni umożliwiającej aktywizację mieszkańców. Jedynie ulica Żagańska posiada utwardzoną nawierzchnię, pozostałe to drogi nieutwardzone.

Szczegółowa, wewnętrzna analiza poszczególnych ulic charakteryzowanego miejsca wskazuje nasilone problemy dotyczące wszystkich przeanalizowanych problemów społecznych na ul. Żagańskiej. Odnotowuje się na niej 10 gospodarstw domowych, które korzystają z pomocy społecznej (wszystkie z jednostki analitycznej Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska). Mieszka tu 28 osób bezrobotnych, w tym 15, którzy nie mogą podjąć pracy przynajmniej od 12 miesięcy oraz 11 z wykształceniem podstawowym. Analiza poziomu bezpieczeństwa na terenie jednostki Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska wskazuje wszystkie interwencje służb porządkowych (74) oraz wszystkie wykroczenia młodzieży (31) na ulicy Żagańskiej. Podsumowując problemy społeczne charakteryzowanej jednostki stwierdza się ich dominującą kumulację na terenie ul. Żagańskiej.

W tym miejscu należy również wspomnieć o problemie sfery gospodarczej, który występuje w analizowanej jednostce analitycznej, jakim jest największa liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2015 r. spośród wszystkich jednostek analitycznych. Sytuacja ta jest spowodowana brakiem środków pieniężnych. Jednak podstawowe przyczyny nie utrzymania się na rynku pracy mogą być różne i złożone. Należy do nich zaliczyć niewystarczającą ilość kapitału, niewystarczające doświadczenie, brak wiedzy na temat finansów firmy, nierównomierny rozwój, czy brak rozwoju na wolno rosnącym rynku.

Charakteryzowaną jednostkę zamieszkuje 248 osób, co stanowi 1,58% mieszkańców gminy, a powierzchnia jednostki wynosi 92 ha, czyli 0,52% powierzchni gminy. To obszar, który zamieszkuje 31 osób bezrobotnych, co stanowi 12,5% ogółu mieszkańców. Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w stosunku do ogółu bezrobotnych wyniósł 35,48%. Udział gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ogóle liczby mieszkańców w jednostce analitycznej Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska wyniósł 4,03% - 10 gospodarstw. Na obszarze tym

odnotowano 74 interwencje służb porządkowych z powodu zakłócenia miru domowego i porządku publicznego. W odniesieniu do liczby ludności uzyskano wskaźnik o wartości 29,84 (drugi najwyższy spośród wszystkich jednostek analitycznych). Niski stopień bezpieczeństwa publicznego potwierdza liczba zarejestrowanych wykroczeń osób młodocianych – 31. Na terenie charakteryzowanej jednostki zaobserwowano największą liczbę wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych – 12. Również w porównaniu do liczby osób zamieszkujących na obszarze tym zanotowano najwyższy wskaźnik wśród wszystkich jednostek analitycznych – 12,1. Świadomość ekologiczna mieszkańców jest niska. 14,46% gospodarstw domowych nie segreguje odpadów. Znajduje się tu 1 obiekt wpisanych do rejestru zabytków – dom z 1 poł. XIX w. Wszystkie lokale komunalne i socjalne mieszczące się w granicach analizowanej jednostki analitycznej są w złym stanie technicznym i powinny zostać wyremontowane. **Sytuację kryzysową na tym obszarze potwierdzają wszystkie wskaźniki społeczne, wskaźniki ze sfery gospodarczej, środowiskowej i technicznej oraz istotny potencjał rozwojowy.**

Ryc. 68. Podobszar rewitalizacji Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska

Źródło: opracowanie własne

V. POWIĄZANIA Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI GMINY KOŻUCHÓW

5.1. Strategia Rozwoju Gminy Koźuchów na lata 2012-2022

Strategia jest dokumentem, który określa najważniejsze cele i kierunki rozwoju Gminy na okres 10-letni, uwzględniając potrzeby jej mieszkańców. Strategia ze swojej istoty ma zawsze charakter ogólny, ponieważ koncentruje się na najistotniejszych sprawach gminy. Przedstawia stan wyjściowy, określa cele i kierunki dalszego rozwoju.

Wizja gminy została określona w następujący sposób: „Gmina Koźuchów – łączymy dbałość o unikalne dziedzictwo kulturowe z nowoczesnym podejściem do życia”.

Sformułowano również cele, które są doszczegółowieniem powyższej wizji, zgodnie z hierarchią:

1. Cele strategiczne.
2. Cele szczegółowe.
3. Podstawowe działania.

Określono 4 cele strategiczne do których przypisano cele szczegółowe. Poszczególne cele wpisują się w założenia Programu Rewitalizacji dla Koźuchowa na lata 2016-2022. Poniżej przedstawiono cele strategiczne i szczegółowe, które są ściśle powiązane z celami i kierunkami niniejszego programu rewitalizacji.

Rozwój infrastruktury i utrzymanie zabytkowego charakteru Gminy Koźuchów

Rewitalizacja

Rozwój bazy inwestycyjnej i mieszkaniowej

Rozwój infrastruktury kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej

Podnoszenie świadomości kulturowej

Polepszenie stanu środowiska naturalnego

Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców

Podniesienie jakości i dostępności usług społecznych

Powszechna dostępność do usług kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych,

Poszerzenie i wzbogacenie usług zdrowotnych i opiekuńczych

Zwiększenie aktywności gospodarczej i społecznej mieszkańców

Rozwój aktywności społecznej mieszkańców

Zwiększenie współpracy przedsiębiorców i gminy

Promocja gminy

Wymienione powyżej cele strategiczne i przypisane do nich cele szczegółowe wpisują się w założenia programu rewitalizacji, którymi są wyznaczone cele, kierunki, oraz poszczególne projekty i przedsięwzięcia stanowiące narzędzie do osiągnięcia celów rewitalizacji. Realizacja danych zadań pozwoli przybliżyć Gminę Koźuchów do osiągnięcia założonej wizji stanu obszaru po przeprowadzonym procesie rewitalizacji. W związku

z powyższym można stwierdzić, że program rewitalizacji wpisuje się w wizję rozwoju Gminy Koźuchów określoną w Strategii Rozwoju Gminy Koźuchów na lata 2012-2022.

5.2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Koźuchów na lata 2014-2020

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest odpowiedzią na problemy społeczne występujące w gminie Koźuchów. Działania w obszarze polityki społecznej powinny być realizowane w ramach zintegrowanego systemu, w którym równorzędnym partnerem administracji samorządowej powinny być organizacje i instytucje należące do różnych sektorów życia publicznego (organizacje pozarządowe, kościoły, związki wyznaniowe, podmioty gospodarcze). Celem głównym Strategii jest stworzenie wszystkim mieszkańcom Koźuchowa warunków do aktywnego udziału w życiu społeczności lokalnej na miarę potrzeb i możliwości.

W strategii określono następującą misję, która zostanie osiągnięta za pomocą prognozowanych zmian: „umożliwić integrację społeczną, zapobiegać wykluczeniu społecznemu oraz spowodować poprawę jakości życia mieszkańców Gminy”.

Charakteryzowany dokument strategiczny pozwoli stawić czoła problemom społecznym Gminy. Strategia nie wytycza szczegółowych działań, ale określa najistotniejsze problemy i główne drogi działania w obszarze tych problemów. W celu osiągnięcia celu głównego określono 6 celów strategicznych projektowanych zmian. Każdy z celów strategicznych ma przypisane kierunki działań. Poniżej przedstawiono cele i kierunki działań, które wpisują się w założenia programu rewitalizacji:

- Cel 1: Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemami bezrobocia:
 - Kierunki działań:
 - udzielanie pomocy bezrobotnym w zakresie uzyskania zatrudnienia,
 - udzielanie pomocy pracodawcom poprzez wskazywanie kandydatów do poszczególnych prac,
 - działania aktywizujące osoby bezrobotne i poszukujące pracy w celu zwiększenia ich mobilności zawodowej na rynku prac,
 - kształtowanie aktywnej postawy w poszukiwaniu pracy,
 - wspieranie inicjatyw na rzecz przedsiębiorczości,
 - identyfikacja potrzeb osób pozostających bez pracy w jak najwcześniejszym stadium bezrobocia,
 - rozwijanie systemu informacji o możliwościach podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz instrumentach rynku pracy,
 - aktywizacja zawodowa grup bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym,

- Cel 3: Wspieranie rodzin, w tym z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, zwłaszcza rodzin niepełnych oraz wielodzietnych:
 - Kierunki działań:
 - rozwijanie systemu informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodzin z dysfunkcjami,
 - przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,

- Cel 6: Rozwój kadr pomocy społecznej:
 - Kierunki działań:
 - zwiększenie ilości zatrudnionych pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny,
 - współpraca z organizacjami pozarządowymi w celu osiągnięcia celów pomocy społecznej,
 - podnoszenie jakości usług świadczonych przez kadrę pomocy społecznej.

Powyższe cele i działania są powiązane z celami, kierunkami działań i konkretnymi projektami i przedsięwzięciami ujętymi w niniejszym programie rewitalizacji. Można zatem stwierdzić, że Program Rewitalizacji wpisuje się w założenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Koźuchów na lata 2014-2020.

5.3. Miasto Koźuchów – Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego

Miejscowe Plan Zagospodarowania Przestrzennego przyjęty został Uchwałą Nr XXVIII/220/05 przez Radę Miejską w Koźuchowie dnia 30 czerwca 2005 r.

Plany obejmują następujące obszary:

- Nr 1 – działki nr ewid. 2/1 do 2/33 przy ul. J. Kraszewskiego i Koszarowej,
- Nr 2 – działka nr ewid. 19 przy ul. Żagańskiej,
- Nr 3 – działka nr ewid. 647/1 przy ul. Moniuszki,
- Nr 4 – działki nr ewid. 2/3, 2/6, 2/8 przy ul. Kolonia Zielonogórska,
- Nr 5 – działki nr ewid. 8/2 do 8/13 przy ul. Krótkiej.

Plany obejmują wyodrębnione tereny położone w różnych częściach miasta. Jedynie obszar nr 2 znajduje się na obszarze rewitalizacji i obejmuje swoim zasięgiem obecną ul. Kwiatową i Lawendową. Plan zakłada przeznaczenie terenu pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną i usługi. Wszelkie działania rewitalizacyjne nie są sprzeczne z charakteryzowanym MPZP. Ustalenia planów pozostają nadal aktualne i są zgodne z ustaleniami studium.

VI. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI

6.1. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Gmina Koźuchów jest gminą miejsko - wiejską i jako gmina położona w południowej części województwa lubuskiego charakteryzuje się specyficznymi dla siebie problemami, które zostały omówione. Ponadto wewnętrzne zróżnicowanie jakościowe i ilościowe występujących problemów w poszczególnych obszarach gminy umożliwi wyznaczenie obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji. Jednocześnie wydzielony obszar rewitalizacji nie może zajmować ponad 20% powierzchni całkowitej gminy oraz nie

może koncentrować ponad 30% mieszkańców. W związku z tym zaszła konieczność stwierdzenia, które obszary wymagają najpilniejszej interwencji.

W celu opracowania charakterystyki wszystkich wyznaczonych jednostek analitycznych położonych na terenie gminy Koźuchów zebrano dane dotyczące w szczególności sytuacji społecznej mieszkańców opisywanego obszaru. Analizie poddano kwestie związane koncentracją negatywnych zjawisk, w szczególności: bezrobocia, niewystarczającego wykształcenia osób bezrobotnych, wysokiego poziomu ubóstwa, oraz przestępczości.

Należy przypomnieć, że stan kryzysowy może zostać stwierdzony w przypadku koncentracji negatywnych zjawisk społecznych w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych lub
- technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz нефункционowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Zebrane dane są rzetelne i porównywalne, ponieważ zostały pozyskane z instytucji bezpośrednio zajmujących się poszczególnymi kwestiami społecznymi, środowiskowymi oraz technicznymi.

Procedura wyznaczenia obszaru zdegradowanego na terenie gminy Koźuchów została przeprowadzona w następujący sposób:

- 1) Dokonano analizy wskaźnikowej wszystkich badanych jednostek, uwzględniając zweryfikowane, mierzalne i porównywalne dane dotyczące sfery społecznej, mając na uwadze, że jest ona podstawą do wskazania stanu kryzysowego. Spośród 9 zastosowanych wskaźników, 5 opisuje sferę społeczną oraz po 1 ze sfery: gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno – funkcjonalnej.
- 2) Odwołano się do tzw. potencjału gminy, czyli do optymalnego wykorzystania jej specyficznych uwarunkowań.
- 3) Za obszary zdegradowane uznano te jednostki analityczne, na terenie których dokonana diagnoza wykazała wartości mniej korzystne niż średnia wartość dla gminy Koźuchów dla 5 wskaźników ze sfery społecznej, która to jest sferą priorytetową oraz przynajmniej 1 wskaźnik ze sfery gospodarczej, bądź środowiskowej, bądź technicznej, bądź przestrzenno – funkcjonalnej.

Tabela 24. Podsumowanie analizy wskaźników na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego na terenie gminy Koźuchów – liczba negatywnych wskaźników społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, technicznych i przestrzenno – funkcjonalnych

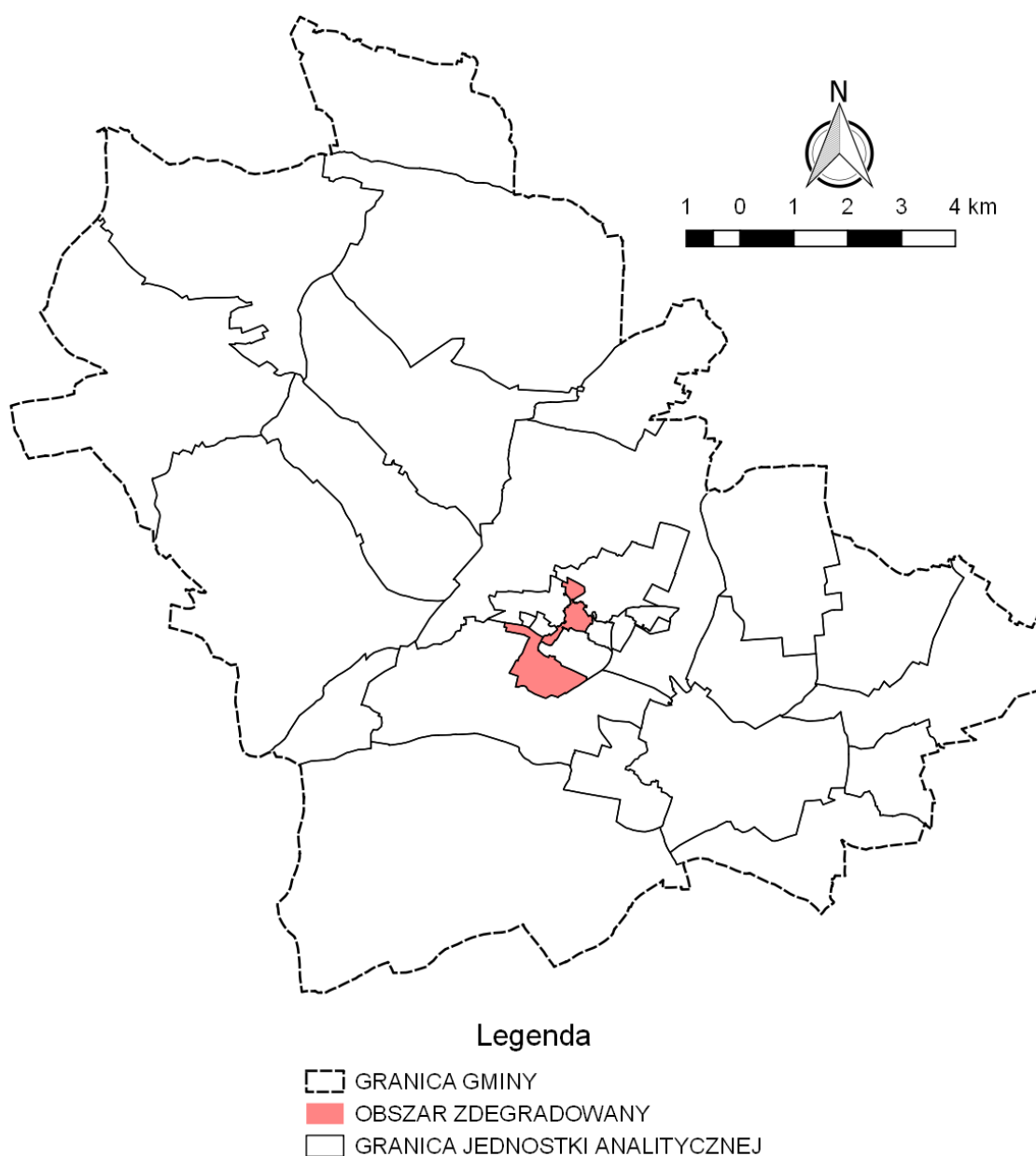
Lp.	Jednostka analityczna	sfera społeczna (5)	sfera gospodarcza (1)	sfera środowiskowa (1)	sfera techniczna (1)	sfera przestrzenno – funkcjonalna (1)	Σ
1	Bielice	3	1	0	1	0	5
2	Broniszów	2	1	0	1	0	4
3	Bulin	3	0	1	1	0	5
4	Cisów	5	0	0	0	0	5
5	Czciradz	2	0	1	0	0	3
6	Drwalewice	2	0	0	1	0	3
7	Dzidoszyce/Zawada	1	0	1	0	0	2
8	Książ Śląski	2	1	0	0	0	3
9	Lasocin	3	1	1	0	0	5
10	Mirocin Dolny	0	1	0	0	0	1
11	Mirocin Górny	2	1	0	1	0	4
12	Mirocin Średni	2	0	0	0	0	2
13	Podbrzezie Dolne	0	1	0	0	0	1
14	Podbrzezie Górne	0	0	1	0	0	1
15	Radwanów	2	0	0	1	0	3
16	Słocina	2	0	0	0	0	2
17	Sokołów	1	1	0	1	0	3
18	Solniki	3	0	0	0	0	3
19	Studzieniec	2	1	0	0	0	3
20	Stypułów/Kierzkowice	4	0	1	1	0	6
Koźuchów							
21	Koźuchów – Kolonia Zielonogórska	0	1	1	0	1	3
22	Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska	5	1	1	1	0	8
23	Koźuchów – Moniuszki/Wolności	3	0	1	0	1	5
24	Koźuchów – Nowosolna	4	0	0	1	1	6
25	Koźuchów – Osiedle Kolejowe	0	0	1	1	0	2
26	Koźuchów – Osiedle Odrodzenia	1	0	1	0	0	2
27	Koźuchów – Osiedle Piaskowe	0	1	1	0	0	2
28	Koźuchów – Polna/Szprotawska	1	1	1	1	1	5
29	Koźuchów – Stare Miasto	5	0	0	1	1	7
30	Koźuchów – Obszar Przemysłowy	0	0	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne

Wobec zebranych informacji proponuje się wyznaczenie 2 podobszarów zdegradowanych, które charakteryzują się koncentracją wszystkich zaprezentowanych, negatywnych 5 zjawisk ze sfery społecznej oraz przynajmniej 1 negatywnym zjawiskiem ze sfery gospodarczej lub środowiskowej lub technicznej lub przestrzenno – funkcjonalnej.

W tym miejscu należy zaznaczyć, iż jednostka analityczna Cisów charakteryzuje się również występowaniem 5 negatywnych zjawisk ze sfery społecznej, jednak nie odnotowano tu negatywnych zjawisk z pozostałych sfer, a więc nie można stwierdzić stanu kryzysowego na tym obszarze, co równoznaczne jest z niezakwalifikowaniem tej jednostki jako obszaru zdegradowanego.

W przypadku jednostki analitycznej Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska odnotowano 5 negatywnych zjawisk społecznych oraz po 1 ze sfery: gospodarczej, środowiskowej i technicznej. W jednostce analitycznej Koźuchów – Stare Miasto stwierdza się 5 negatywnych zjawisk ze sfery społecznej oraz po 1 ze sfery technicznej i przestrzenno – funkcjonalnej. Wobec powyższego oznajmia się występowanie stanu kryzysowego, co jest zasadnym aby powyższe jednostki zakwalifikować jako obszary zdegradowane.

Ryc. 69. Obszar zdegradowany na terenie gminy Koźuchów

Źródło: opracowanie własne

6.2. WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI

Obszarem rewitalizacji może zostać obszar zdegradowany w całości lub jego część jeśli łącznie nie przekracza 20% powierzchni gminy oraz 30% jej ludności.

Do tzw. potencjału gminy można zaliczyć działania wyznaczone w Strategii Rozwoju Gminy Koźuchów na lata 2012 – 2022. W Strategii nie przydzielono zadań do konkretnych miejsc (ulic, czy miejscowości) dlatego też potwierdzenie zaproponowanych obszarów zdegradowanych nie może odnosić się w sposób bezpośredni. W ramach celu strategicznego - rozwój infrastruktury i utrzymania zabytkowego charakteru Gminy Koźuchów wyznaczono cel szczegółowy – rewitalizacja. Poniżej wymieniono poszczególne podstawowe działania rewitalizacyjne.

1. Rewitalizacja obiektów zabytkowych.
2. Wspomaganie rewitalizacji obiektów zabytkowych nie będących własnością Gminy.
3. Rewitalizacja terenów powojkowych.
4. Rewitalizacja innych terenów zdegradowanych.

Punkty 1 i 2 potwierdzają słuszność zakwalifikowania jednostki analitycznej Koźuchów – Stare Miasto, jako obszaru zdegradowanego. Występuje tam łącznie aż 135 zabytkowych obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

Jednostka analityczna Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska charakteryzuje się największą liczbą wyrejestrowanych działalności gospodarczych na terenie całej gminy. Jednym z celów strategicznych zawartych w Strategii Rozwoju Gminy Koźuchów na lata 2012 - 2022 jest zwiększenie aktywności gospodarczej i społecznej mieszkańców. Jednym z jego celów szczegółowych jest zwiększenie współpracy przedsiębiorców i gminy. Do niego przypisano podstawowe działania.

1. Tworzenie baz danych przedsiębiorców.
2. Wspieranie inicjatyw gospodarczych.
3. Instrumenty wspierające działania przedsiębiorców ulgi inwestycyjne, zwolnienia podatkowe.
4. Zwiększenie dostępności terenów inwestycyjnych.
5. Rozpoczęcie współpracy z przedsiębiorcami w oparciu o partnerstwo publiczno – prawne.
6. Promocja przedsiębiorczości.

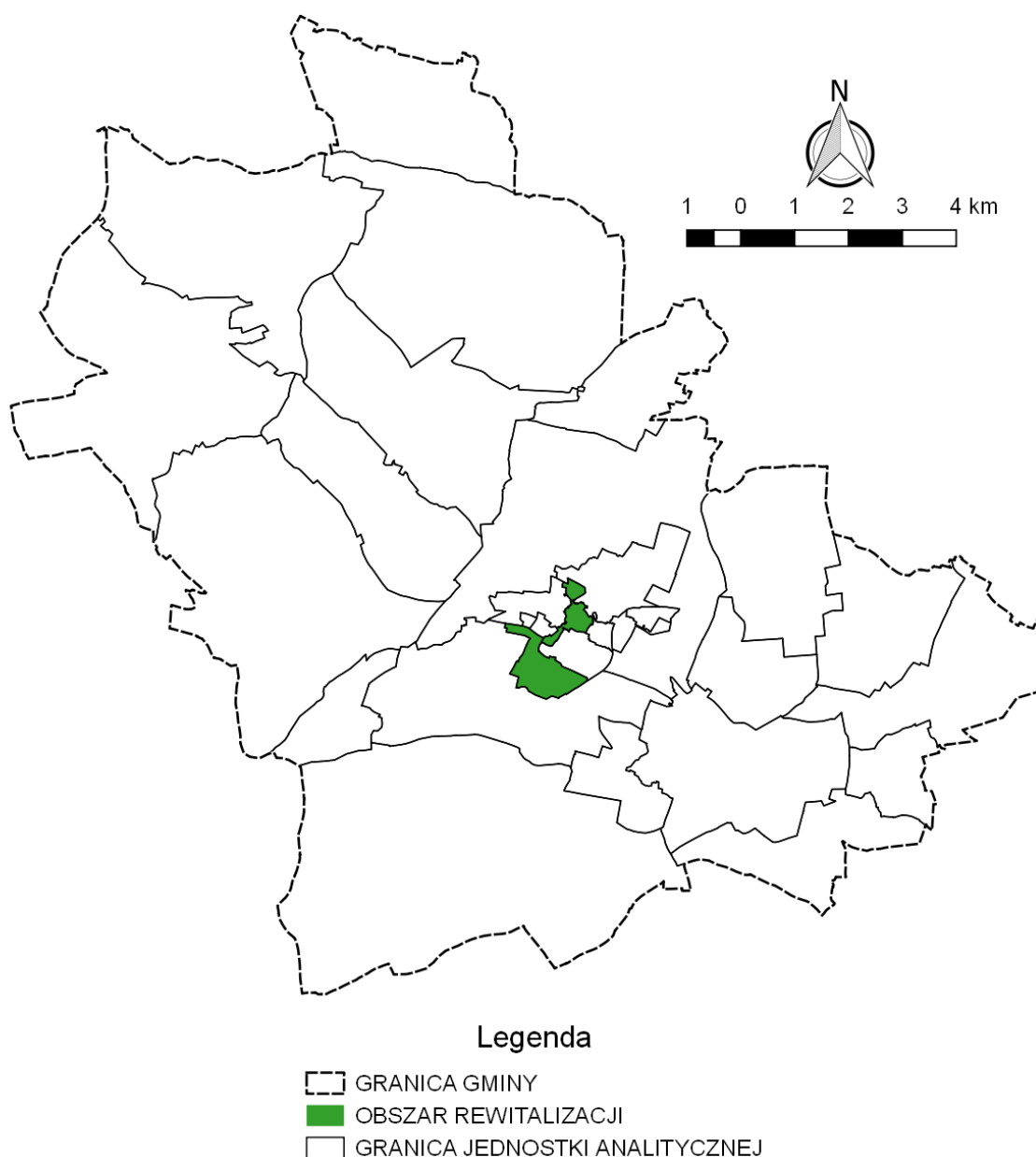
Analizując powyższe działania należy orzec, że wszystkie mogą zostać zastosowane w kontekście jednostki analitycznej Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska. Jednakże najważniejszymi w aspekcie utrzymania działalności gospodarczych wydają się być zadania nr 2 i 3.

Z kolei Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy wskazuje konkretne miejsca do objęcia rekultywacją i rewaloryzacją. Jednym z nich są „nieużytki po eksploatacji surowców ceramicznych w rejonie ul. Żagańskiej, które po rekultywacji mogą zostać włączone w system zieleni rekreacyjno – wypoczynkowej dla mieszkańców miasta”. Zatem wskazanie jednostki analitycznej Koźuchów Kwiatowa/Żagańska jako obszaru zdegradowanego wiąże się z zamknięciem terenu przemysłowego, a co za tym idzie ze stratą miejsc pracy, zubożeniem okolicznych mieszkańców, popadnięciem w bezrobocie oraz znalezieniem się w ciężkiej sytuacji życiowej.

W Studium zaznaczono również, że rejon Starego Miasta „oprócz funkcji mieszkaniowej pełni jednocześnie funkcję centrum usługowego. Z uwagi na jego zabytkowy charakter objęty jest ochroną konserwatorską. Stwierdza się konieczność sukcesywnej jego przebudowy obejmującej rehabilitację zabudowy oraz rewaloryzację układu zabytkowego. Proces ten podyktowany jest koniecznością podniesienia standardu technicznego i sanitarnego starych zasobów mieszkaniowych i usługowych oraz poprawy sprawności usługowej centrum usługowego”. Ponadto w kontekście tego miejsca „zakłada się sukcesywną przebudowę zabudowy na tym obszarze związaną z rewaloryzacją układu zabytkowego. Podstawową zasadą przebudowy winno być eliminowanie funkcji i obiektów, które w sposób agresywny wpływają na reprezentacyjny, a także zabytkowy charakter tego obszaru. Kolejny zakres działań to podniesienie standardu użytkowego i sanitarnego starych zasobów mieszkaniowych i usługowych”.

W świetle powyższej analizy należy stwierdzić, że jako wyznaczone podobszary rewitalizacji należy zaliczyć następujące jednostki analityczne:

- **Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska;**
- **Koźuchów – Stare Miasto.**

Ryc. 70. Obszar rewitalizacji na terenie gminy Kożuchów

Źródło: opracowanie własne

Łączna ilość mieszkańców wydzielonych jednostek analitycznych zaliczonych do obszaru zdegradowanego wynosi 2 271 osób. Liczba ludności całej gminy Kożuchów wynosi 15 711 osób, zatem zaproponowane podobszary zdegradowane nie przekraczają 30% mieszkańców gminy i mogą być uznane jako podobszary rewitalizacji. Łączna liczba ludności podobszarów zdegradowanych wyniosła **14,45%** mieszkańców gminy. Powierzchnia gminy Kożuchów wynosi 17863 ha, a powierzchnia proponowanego obszaru zdegradowanego nie przekracza 20 % powierzchni gminy i wynosi łącznie 131 ha, czyli **0,73%** powierzchni całej gminy. Oznacza to, że powierzchnia wyznaczonych podobszarów zdegradowanych oraz ilość osób zamieszkujących podobszary zdegradowane spełniają kryteria zawarte w Wytocznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

Procedura wyznaczenia obszaru rewitalizacji na terenie gminy Koźuchów została przeprowadzona w następujący sposób:

- 1) Kierując się zasadą, że obszar rewitalizacji może obejmować nie więcej niż 20% powierzchni gminy i dotyczyć nie więcej niż 30 % ludności, stwierdzono, że wyznaczone podobszary zdegradowane gminy Koźuchów obejmują teren wymagający najpilniejszej interwencji, a jednocześnie spełniają wymagane progi.
- 2) Wyznaczone podobszary rewitalizacji gminy Koźuchów obejmują jednostki analityczne: Koźuchów – Stare Miasto oraz Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska.

Tak wyznaczone podobszary rewitalizacji spełniają wymagane kryteria, tj.

- obejmują mniej niż 20% powierzchni gminy Koźuchów, a dokładnie 0,73% powierzchni gminy (około 131 ha),
- dotyczy mniej niż 30 % mieszkańców gminy Koźuchów, a dokładnie 14,45% mieszkańców (2 271 osób).

VII. WIZJA STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZONEJ REWITALIZACJI

Przeprowadzanie działań rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji przyczyni się do ograniczenia występujących tam zdiagnozowanych problemów ze sfery społecznej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno - funkcjonalnej. W nawiązaniu do zdiagnozowanych problemów w podobszarach rewitalizacji nastąpi zaplanowana i kompleksowa interwencja, która spowoduje ożywienie społeczno - gospodarcze. Planowane efekty rewitalizacji nastąpią po zniwelowaniu zdiagnozowanych problemów na obszarze rewitalizacji, nastąpią zmiany w obszarze rewitalizacji.

Zaplanowane rozwiązania mają przede wszystkim wpłynąć na ograniczenie lub eliminację problemów społecznych tj. bezrobocie, niewystarczające wykształcenie osób bezrobotnych, ubóstwo, czy przestępczość. Projekty miękkie będą skierowane do osób zagrożonych i wykluczonych społecznie zamieszkałych na obszarze rewitalizacji. Aktywny udział tych osób w procesie rewitalizacji pozwoli im powrócić na rynek pracy za sprawą podniesienia kwalifikacji zawodowych oraz przyczyni się do włączenia społecznego. Reintegracja społeczno-zawodowa pomoże wrócić mieszkańcom Koźuchowa do aktywnego życia społecznego, poprawić swoją sytuację ekonomiczną, wpłynie na poprawę warunków i jakość życia, a także pomoże lokalnym przedsiębiorcą utrzymać się na rynku pracy, co skutkowało będzie zmniejszeniem się liczby wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych. Działania edukacyjne wśród młodzieży przyczynią się do zwiększenia świadomości ekologicznej oraz świadomości o dziedzictwie kulturowym, którego częścią są liczne obiekty zabytkowe. W wyniku przeprowadzonych działań zwiększy się również poziom bezpieczeństwa w obszarze rewitalizacji. Ograniczeniu ulegnie liczba interwencji służb porządkowych oraz liczba wykroczeń wśród młodzieży. Zrewitalizowany obszar będzie chroniony przed dewastacją dzięki przeciwdziałaniu zachowaniom patologicznym poprzez odpowiednio ukierunkowane działania na rzecz integracji społecznej, włączenia społecznego osób które są marginalizowane społecznie.

Wsparciem dla pozytywnych przemian społecznych będzie odnowienie i dostosowanie infrastruktury, która uzupełni proces pozytywnych przemian społecznych.

W ramach działań rewitalizacyjnych zostanie utworzona lub zmodernizowana infrastruktura społeczna i techniczna, a lokale komunalne i socjalne z obszaru rewitalizacji, które są obecnie w niedostatecznym stanie technicznym zostaną przynajmniej częściowo wyremontowane. Działania infrastrukturalne przyczynią się także do zwiększenia tożsamości regionalnej, poszerzenia oferty kulturalnej oraz wzmocnienia funkcji turystycznej.

Zabudowa historycznego centrum Koźuchowa cechuje się wysoką jakością architektoniczną. Występują tu liczne kamienice wpisane do rejestru zabytków, które często są w złym stanie technicznym. Dane obiekty wymagają niejednokrotnie szeroko zakrojonych działań modernizacyjnych, a w sposób szczególny zabytkowe obiekty użyteczności publicznej. Dlatego po przeprowadzeniu odpowiednich działań obszar ten będzie odznaczał się wysokiej jakości zabudową. Poprawiona zostanie efektywność energetyczna i estetyka budynków. Ulepszona zostanie funkcjonalność obiektów, zastosowane zostaną nowoczesne rozwiązania budowlane z zachowaniem zabytkowej tkanki. Wpłynie to pozytywnie na poprawę jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji i zwiększenie efektywności pozostałych działań prowadzonych na obszarze rewitalizacji.

Działania główne, jak i uzupełniające pozwolą osiągnąć zrównoważony poziom rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez wskazany powyżej proces wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszaru rewitalizacji. Dzięki kompleksowemu podejściu do prowadzonych działań we wszystkich sferach, w których wymagane jest wsparcie, poprzez realizację skoncentrowanych terytorialnie działań na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, obszar rewitalizacji zostanie wyprowadzony z sytuacji kryzysowej.

VIII. CELE REWITALIZACJI

Działania rewitalizacyjne dla Gminy Koźuchów będą prowadzone w oparciu o wyznaczone cele rewitalizacji dopasowane do lokalnych uwarunkowań i potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji. Wszystkie cele wynikają z przeprowadzonej diagnozy i są ukierunkowane na eliminację lub ograniczenie występowania negatywnych zjawisk. Cele rewitalizacji są również zgodne z założeniami powiązanych dokumentów strategicznych i planistycznych, zarówno na poziomie lokalnym, a także są pochodną wizji obszaru po przeprowadzonej rewitalizacji. Wskazano konkretne kierunki działań, które odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym oraz szczegółowo opisano, jakie problemy społeczności lokalnej zostaną rozwiązane w wyniku planowanej rewitalizacji.

Nadrzędnym celem Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Koźuchowa na lata 2016-2022 jest przeciwdziałanie, zapobieganie i wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszaru rewitalizacji. Uszczegółowieniem nadrzędnego celu, są 3 cele szczegółowe i odpowiadające im kierunki działań rewitalizacyjnych, które odnoszą się do zidentyfikowanych problemów opisanych w diagnozie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. W następnej tabeli przedstawiono cel nadrzędny, cele szczegółowe i kierunki działań.

Tabela 25. Zestawienie celów rewitalizacji

CEL NADRZĘDNY		
Przeciwdziałanie, zapobieganie i wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszaru rewitalizacji		
CELE SZCZEGÓŁOWE		
Cel 1: Ograniczenie skali problemów społecznych i gospodarczych, które przyczyniają się do poprawy jakości życia mieszkańców	Cel 2. Rozwój infrastruktury wsparciem pozytywnych przemian społecznych	Cel 3. Przywrócenie funkcjonalności i jakości koźuchowskim zabytkom
KIERUNKI DZIAŁAŃ		
1.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców	2.1 Poprawa warunków mieszkaniowych	3.1 Poprawa stanu zabytkowej tkanki będącej świadectwem dziedzictwa kulturowego koźuchowskiej społeczności
1.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	2.2 Modernizacja i rozwój infrastruktury społecznej	
1.3 Podniesienie poziomu świadomości gospodarczej oraz środowiskowej i kulturowej		

Źródło: opracowanie własne

IX. PRZEDSIĘWZIĘCIA I PROJEKTY REWITALIZACYJNE

Przedsięwzięcia i projekty rewitalizacyjne są pochodną wyznaczonych celów rewitalizacji i kierunków działań rewitalizacyjnych. Program rewitalizacji powinien zawierać wykaz dopełniających się wzajemnie najważniejszych przedsięwzięć i głównych projektów rewitalizacyjnych, a także ogólny opis innych uzupełniających rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Program rewitalizacji zawiera wykaz dopełniających się wzajemnie głównych projektów rewitalizacyjnych dotyczących obszaru zdegradowanego tzn. takich, bez których realizacja celów programu rewitalizacji nie będzie możliwa i obszar rewitalizacji nie będzie w stanie wyjść z sytuacji kryzysowej, a także zbiorczy opis innych, uzupełniających rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, czyli takich, które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania trudno zidentyfikować indywidualnie, a są oczekiwane ze względu na realizację celów programu.

W niniejszym rozdziale przedstawiono opis głównych projektów rewitalizacyjnych oraz charakterystykę uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Poniżej znajduje się wykaz planowanych podstawowych projektów rewitalizacyjnych.

9.1. GŁÓWNE PROJEKTY REWITALIZACYJNE

Wykaz projektów głównych ukierunkowanych na osiągnięcie celów rewitalizacji prezentuje się następująco:

1. Utworzenie klubu integracji społecznej celem przeciwdziałania wykluczenia społecznego.
2. Powołanie spółdzielni socjalnej - nowe miejsca pracy.
3. Rozwój przedsiębiorczości – ożywienie sektora usług.
4. Modernizacja kamienic oraz budynków komunalnych i socjalnych w średnim i złym stanie technicznym.
5. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców – rozbudowa i modernizacja systemu monitoringu miejskiego.
6. Adaptacja wnętrza Zamku w Koźuchowie na potrzeby kulturalne – aktywne włączenie mieszkańców w działania kulturotwórcze.
7. Rewaloryzacja średniowiecznych murów w Koźuchowie – przywrócenie ich dawnej świetności na rzecz wzmocnienia tożsamości kulturowej społeczeństwa.

Poniżej został przedstawiony szczegółowy opis zaplanowanych projektów rewitalizacyjnych w postaci kart projektowych. Zawarto w nich nazwę projektu, podmiot/y go realizujące, zakres realizowanych zadań, miejsce realizacji projektu, jego szacunkową wartość oraz prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i pomiaru. Ponadto określono zgodność z celami strategicznymi i kierunkami działań, wskaźniki realizacji projektu oraz potencjalne źródło finansowania. Bez poniższych projektów realizacja celów programu rewitalizacji nie byłaby możliwa.

KARTA PROJEKTU NR 1	
Nazwa projektu	Utworzenie klubu integracji społecznej celem przeciwdziałania wykluczenia społecznego
Zgodność z celami strategicznymi i kierunkami działań	Cel 1: Ograniczenie skali problemów społecznych i gospodarczych, które przyczynią się do poprawy jakości życia mieszkańców 1.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
Podmiot/y realizujące	Gmina Koźuchów, OPS
Miejsce realizacji projektu	Obszar rewitalizacji Gminy Koźuchów
Zakres realizowanych zadań	Projekt dotyczy utworzenia Klubu Integracji Społecznej w Koźuchowie we współpracy z OPS. Działalność KIS będzie polegać na: <ul style="list-style-type: none"> - diagnozie indywidualnych potrzeb i potencjałów uczestników projektu, - poradnictwu psychologicznemu i psychospołecznemu, - prowadzeniu kursów i szkoleń umożliwiających nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji, - przygotowaniu członków KIS do pracy przy realizacji pozostałych projektów rewitalizacyjnych. W ramach projektu przewiduje się szkolenia dla pracowników obsługi KIS celem podniesienia kwalifikacji zawodowych.
Szacunkowa wartość projektu (przybliżony koszt w zł)	2 500 000
Okres realizacji projektu	2018-2021
Prognozowane rezultaty	Projekt dotyczy utworzenia Klubu Integracji Społecznej, który byłby odpowiedzialny za reintegrację społeczno-zawodową mieszkańców obszaru rewitalizacji (Koźuchów – Stare Miasto, Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska). Dany projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowane problemy związane z bezrobociem, brakami edukacyjnymi, a także zależnością od pomocy społecznej. Efektem interwencji ma być zwiększenie samodzielności życiowej mieszkańców i zmniejszenie skali problemu bezrobocia i zależności od pomocy społecznej. Utworzenie KIS przyczyni się do reintegracji społecznej za pomocą poradnictwa, warsztatów umiejętności społecznych, rozwoju osobistego, aktywnych metod poszukiwania pracy oraz zajęć aktywizacji środowiskowej. Docelowym miejscem spotkań dla mieszkańców obszaru rewitalizacji (zarówno jednostki Koźuchów – Stare Miasto, Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska) będzie siedziba OPS w Koźuchowie ze względu na odpowiednią przygotowaną infrastrukturę, pomieszczenia oraz zaplecze pracownicze. Ponadto obiekt ten znajduje się w sąsiedztwie obszaru rewitalizacji na ul. 1 Maja 40. Dane projekty są ze sobą powiązane i razem kompleksowo oddziałują na zbadane problemy. Zakłada się, że część członków KIS, która nabędzie odpowiednie kwalifikacje będzie mogła uczestniczyć przy drobnych pracach budowlanych (projekt główny nr 7 - Rewaloryzacja średniowiecznych murów w Koźuchowie – przywrócenie ich dawnej świetności na rzecz wzmocnienia tożsamości kulturowej społeczeństwa), jak i będą mogli brać udział w przedsięwzięciu uzupełniającym nr 1 - Budowa siłowni zewnętrznej przy ul. Żagańskiej. Zakłada się

	również zagwarantowanie członkom KIS możliwość odbycia staży u pracodawców, jak i włączenie części członków KIS do spółdzielni socjalnej.
Sposób oceny i pomiaru	Raport z realizacji projektu
Wskaźniki realizacji projektu	<p>Wskaźnik/i produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 60 os. <p>Wskaźnik/i rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – 35 os. - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu – 25 os.
Potencjalne źródło finansowania	RPO WL, budżet gminy

KARTA PROJEKTU NR 2	
Nazwa projektu	Powołanie spółdzielni socjalnej - nowe miejsca pracy
Zgodność z celami strategicznymi i kierunkami działań	Cel 1: Ograniczenie skali problemów społecznych i gospodarczych, które przyczynią się do poprawy jakości życia mieszkańców 1.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców
Podmiot/y realizujące	Gmina Koźuchów, OPS, Organizacje Pozarządowe
Miejsce realizacji projektu	Obszar rewitalizacji Gminy Koźuchów
Zakres realizowanych zadań	<p>Projekt dotyczy powołania spółdzielni socjalnej na obszarze rewitalizacji Gminy Koźuchów, w którego skład może wchodzić część członków KIS. Jest odpowiedzią na zdiagnozowany w diagnozie problem bezrobocia. Jednym z głównych celów projektu będzie wyszkolenie osób zagrożonych wykluczeniem oraz ich aktywne włączenie na rynek pracy. Do zakresu realizowanych zadań spółdzielni należy przewidzieć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział w szkoleniach, - koszenie traw, - pielęgnacja drzew i kwiatów, - zamykanie ulic i chodników, - odśnieżanie placów, ulic, parkingów, - inne prace porządkowe, remontowe i budowlane.
Szacunkowa wartość projektu	120 000

(przybliżony koszt w zł)	
Okres realizacji projektu	2020-2022
Prognozowane rezultaty	<p>W ramach przewidzianego projektu zakłada się pomoc z zakresu ekonomii społecznej. Zakłada się prowadzenie działalności gospodarczej o profilu remontowo – budowlanym z włączeniem prac porządkowych. Jednak jednym z pierwszych rezultatów będzie podniesienie kompetencji zawodowych poprzez aktywne uczestnictwo w szkoleniach, np. dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej (zgodność z głównym projektem nr 3 - Rozwój przedsiębiorczości na rynku pracy), czy szkoleniach w ramach KIS. Celem funkcjonowania spółdzielni będzie reintegracja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem, a jego efektem aktywizacja zawodowa pracowników spółdzielni. Na obszarze gminy funkcjonuje już jedna spółdzielnia. Dlatego też powołanie drugiej stworzy szansę ich wzajemnej wymiany doświadczeń, co prowadzić będzie do efektywniejszego prowadzenia spółdzielni. Miejsce, gdzie członkowie spółdzielni będą mogli się spotykać będzie jeden z odnowionych obiektów należących do własności gminnej, co jest spójne z projektem głównym nr 4 - Modernizacja kamienic oraz budynków komunalnych i socjalnych w średnim i złym stanie technicznym. Ponadto obiekt ten będzie wyremontowany przez pracowników spółdzielni. Zakłada się również, aby prace remontowe związane z projektem 4 były wykonane w głównej mierze przez członków spółdzielni socjalnej. Aktywne włączenie zawodowe w ramach ww. spółdzielni, w tym osób korzystających ze świadczeń socjalnych spowoduje zmniejszenie finansowania zasiłków z budżetu Gminy Koźuchów, samozadowolenie dotychczas bezrobotnych osób, oraz korzyści organizacyjne i wizerunkowe.</p>
Sposób oceny i pomiaru	Raport z realizacji projektu
Wskaźniki realizacji projektu	<p>Wskaźnik/i produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 6 os. <p>Wskaźnik/i rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba nowych miejsc pracy – 6 os. - Liczba członków spółdzielni socjalnej – 6 os.
Potencjalne źródło finansowania	RPO WL, budżet gminy, środki własne Organizacji Pozarządowych

KARTA PROJEKTU NR 3	
Nazwa projektu	Rozwój przedsiębiorczości na rynku pracy
Zgodność z celami strategicznymi i kierunkami działań	Cel 1: Ograniczenie skali problemów społecznych i gospodarczych, które przyczynią się do poprawy jakości życia mieszkańców 1.3 Podniesienie poziomu świadomości gospodarczej oraz środowiskowej i kulturowej
Podmiot/y realizujące	Gmina Koźuchów
Miejsce realizacji projektu	Koźuchów, ul. Klasztorna 14, Rynek 1a
Zakres realizowanych zadań	Dane działanie dotyczy przeprowadzenia szeregu szkoleń w zakresie prowadzenia własnej działalności gospodarczej. W ramach projektu jego uczestnicy otrzymają wiedzę w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> - podstaw przedsiębiorczości, - rachunkowości, - identyfikacji potrzeb rynku, - umiejętności zarządzania zasobami ludzkimi, - promocji firmy i marketingu.
Szacunkowa wartość projektu (przybliżony koszt w zł)	150 000
Okres realizacji projektu	2017-2018
Prognozowane rezultaty	Projekt skierowany jest do mieszkańców obszaru rewitalizacji, a w sposób szczególny do mieszkańców ul. Żagańskiej, gdzie zidentyfikowano największą liczbę wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych. Dane przedsięwzięcie zripostuje zatem zbadany problem gospodarczy i przyczyni się do rozpoznania szans i rozwoju własnego przedsiębiorstwa, jak i zapozna ze strukturą wdrażającą osoby, które nie miały do czynienia jeszcze z prowadzeniem własnej działalności. Spowoduje zatem zwiększenie liczby konkurencyjnych firm oraz pomoże utrzymać się na rynku tym, które borykają się z różnymi problemami. Profesjonalne doradztwo oraz specjalistyczne szkolenia w zakresie przedsiębiorczości przyczynią się również do doksztalcenia osób, w tym w szczególności członków spółdzielni socjalnej. W zależności od rodzaju szkoleń, projekt odbywał się będzie w siedzibie Urzędu Miejskiego w Koźuchowie lub w koźuchowskim zamku. Projekt jest kontynuacją myśli zawartej w poprzednim okresie programowania pn. „projekt wsparcia rozwoju przedsiębiorczości”.
Sposób oceny i pomiaru	Raport z realizacji projektu
Wskaźniki realizacji projektu	Wskaźnik/i produktu: <ul style="list-style-type: none"> - Liczba uczestników projektu – 40 os. Wskaźnik/i rezultatu: <ul style="list-style-type: none"> - Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych – 3 szt.

	– Zmniejszenie liczby wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych – o 10%.
Potencjalne źródło finansowania	RPOW WL, budżet gminy, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

KARTA PROJEKTU NR 4	
Nazwa projektu	Modernizacja kamienic oraz budynków komunalnych i socjalnych w średnim i złym stanie technicznym
Zgodność z celami strategicznymi i kierunkami działań	Cel 2. Rozwój infrastruktury wsparciem pozytywnych przemian społecznych 2.1 Poprawa warunków mieszkaniowych
Podmiot/y realizujące	Gmina Koźuchów, spółdzielnie mieszkaniowe, podmioty prywatne
Miejsce realizacji projektu	Obszar rewitalizacji Gminy Koźuchów
Zakres realizowanych zadań	Dany projekt dotyczy kompleksowych prac remontowo - modernizacyjnych obiektów mieszkalnych, głównie w zabudowie wielorodzinnej, w tym budynków komunalnych i socjalnych. W przypadku obiektów zabytkowych wszelkie prace budowlane muszą być uzgodnione z WKZ i wykonane zgodnie z wymogami konserwatorskimi. Zakres prac obejmował będzie: <ul style="list-style-type: none"> – docieplenie ścian i stropu, – wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, – modernizację elewacji, – wymianę przyłączy sanitarnych, – wymianę połączeń dachowej, – wymianę źródeł ogrzewania na ekologiczne (możliwy udział podmiotów prywatnych).
Szacunkowa wartość projektu (przybliżony koszt w zł)	10 000 000
Okres realizacji projektu	2018-2022
Prognozowane rezultaty	Realizacja niniejszego projektu przyczyni się do poprawy atrakcyjności obszaru rewitalizacji oraz wpłynie na poprawę jakości przestrzeni publicznej. Ogólne walory estetyczne, wizualne oraz przestrzenno – funkcjonalne ulegną poprawie. Remonty starych, zabytkowych kamienic wpłyną na całościowy obszar rewitalizacji, co przyczyni się do stymulowania odpowiednich zachowań gospodarczych, stworzy lepsze warunki do aktywizacji przedsiębiorczej mieszkańców. Zarówno prywatne, jak i komunalne i socjalne obiekty odzyskają dawną świetność. Wpłynie to nie tylko na lepszy i bardziej funkcjonalny poziom mieszkalnictwa, ale także spowoduje wzrost zainteresowania u potencjalnych inwestorów, co wiąże się z utworzeniem nowych działalności gospodarczych. Zdegradowana tkanka urbanistyczna zostanie odnowiona przez pracowników nowo powołanej spółdzielni socjalnej.
Sposób oceny i pomiaru	Raport z realizacji projektu, audyt energetyczny
Wskaźniki realizacji projektu	Wskaźnik/i produktu:

	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zmodernizowanych budynków – przynajmniej 5 szt. <p>Wskaźnik/i rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zmniejszenie w budynkach rocznego zużycia energii pierwotnej – o 20 % - Powołanie obiektu na potrzeby aktywizacji społecznej – 1 szt.
Potencjalne źródło finansowania	RPO WL, budżet gminy, środki podmiotów prywatnych (wielkość zależna od wielkości wkładu własnego podmiotów prywatnych, ewentualne partnerstwo-publiczno-prywatne).

KARTA PROJEKTU NR 5	
Nazwa projektu	Podniesienie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców – rozbudowa i modernizacja systemu monitoringu miejskiego
Zgodność z celami strategicznymi i kierunkami działań	Cel 2. Rozwój infrastruktury wsparciem pozytywnych przemian społecznych 2.2 Modernizacja i rozwój infrastruktury społecznej
Podmiot/y realizujące	Gmina Koźuchów
Miejsce realizacji projektu	Obszar rewitalizacji Gminy Koźuchów
Zakres realizowanych zadań	Projekt dotyczy rozbudowy i ewolucji dotychczasowego systemu wizyjnego. Zakres zadań: <ul style="list-style-type: none"> - budowa nowych stanowisk kamerowych wraz z przyłączami, - budowa węzłów systemowych, - modernizacja obecnego centrum operacyjnego monitoringu, - towarzyszące roboty budowlane wraz z montażem.
Szacunkowa wartość projektu (przybliżony koszt w zł)	1 000 000
Okres realizacji projektu	2018-2022
Prognozowane rezultaty	Niniejszy projekt stanowi odpowiedź na zdiagnozowane problemy związane z bezpieczeństwem publicznym występujące na obszarze rewitalizacji. Stworzenie bezpiecznej przestrzeni publicznej przyczyni się do większej atrakcyjności obszaru rewitalizacji, a także będzie oddziaływać pozytywnie na rzecz aktywnego włączenia społeczno-gospodarczego. Monitoring zostanie umieszczony na ulicach, gdzie występują liczne incydenty wandlizmu oraz nasilone zjawiska patologiczne, a dotychczas zasięg kamer nie obejmował ich całkowicie. Realizacja zadania umożliwi stały monitoring niebezpiecznych obszarów, co wpłynie na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców miasta, turystów oraz pozostałych osób odwiedzających miasto. Poprawa bezpieczeństwa w sposób pośredni przyczyni się również do zwiększenia ruchu turystycznego oraz aktywnego spędzenia wolnego czasu w przestrzeniach publicznych szczególnie przez osoby będące celem agresywnych zachowań

	(młodzież, osoby starsze). Na monitorowanym obszarze zwiększy się skuteczność walki z przestępczością.
Sposób oceny i pomiaru	Raport z realizacji projektu
Wskaźniki realizacji projektu	<p>Wskaźnik/i produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba nowych stanowisk kamerowych – 10 szt. - Liczba nowych węzłów systemowych – 3 szt. <p>Wskaźnik/i rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zmniejszenie liczby interwencji służb porządkowych z powodu zakłócenia miru domowego i porządku publicznego – o 20 %, - Zmniejszenie liczby wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe – o 20%.
Potencjalne źródło finansowania	RPO WL, budżet gminy

KARTA PROJEKTU NR 6	
Nazwa projektu	Adaptacja wnętrza Zamku w Koźuchowie na potrzeby kulturalne – aktywne włączenie mieszkańców w działania kulturowe
Zgodność z celami strategicznymi i kierunkami działań	Cel 3. Przywrócenie funkcjonalności i jakości koźuchowskim zabytkom 3.1 Poprawa stanu zabytkowej tkanki będącej świadectwem dziedzictwa kulturowego koźuchowskiej społeczności
Podmiot/y realizujące	Gmina Koźuchów
Miejsce realizacji projektu	Koźuchów, ul. Klasztorna 14
Zakres realizowanych zadań	<p>Projekt obejmuje przeprowadzenie kompleksowych prac adaptacyjnych oraz generalny remont budowlany i konserwatorski wnętrza koźuchowskiego ZAMKU, który jest obecnie siedzibą „Centrum Kultury ZAMEK w Koźuchowie”. Do przewidywanych prac należy zaliczyć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - renowacja i nadanie funkcji poszczególnym pomieszczeniom, - wymiana instalacji c.o. wraz z nowym źródłem ciepła, - wymiana instalacji elektrycznej, - remont konserwatorski sal historycznych, - uzupełnienie wystroju historycznego sal zamkowych na potrzeby turystyczne, - utworzenie wielojęzycznej ścieżki edukacyjnej po Koźuchowskim ZAMKU wraz z multimedialnym - interaktywnym przewodnikiem.
Szacunkowa wartość projektu (przybliżony koszt w zł)	11 000 000

Okres realizacji projektu	2018-2022
Prognozowane rezultaty	Projekt obejmuje najważniejszy i najcenniejszy zabytek w mieście, w którym funkcjonuje instytucja kultury. W wyniku realizacji projektu ograniczona zostanie patologia społeczna występująca na tym obszarze poprzez aktywne włączenie mieszkańców w działalność kulturową. Realizacja projektu pozwoli na udostępnienie tego miejsca na cele kulturalne, rekreacyjne i społeczne. Organizacja większej ilości przedsięwzięć społecznych oraz kulturalnych pozwoli na wzmocnienie integracji mieszkańców. Jednak potrzebna jest modernizacja niniejszego obiektu i dostosowanie jego przestrzeni do potrzeb społecznych. Zapewnienie mieszkańcom atrakcyjnych wydarzeń, eventów oraz cyklicznych spotkań przyczyni się do wzrostu integracji mieszkańców. Obiektu zostanie dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Modernizacja obiektu oraz sal przyczyni się do wzrostu zainteresowania oraz wzrostu liczby osób uczestniczących w wydarzeniach społecznych. Placówka zaangażuje się w działania aktywizujące mieszkańców, które doprowadzą do zwiększenia więzi pomiędzy mieszkańcami obszaru rewitalizacji. Projekt jest uzupełnieniem wcześniejszego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego pn. „Rewitalizacja śródmieścia Koźuchowa – remont Zamku”.
Sposób oceny i pomiaru	Raport z realizacji projektu
Wskaźniki realizacji projektu	Wskaźnik/i produktu: <ul style="list-style-type: none"> - Liczba zrealizowanych wydarzeń kulturalnych – 10 szt. - Liczba wyremontowanych obiektów zabytkowych – 1 szt. Wskaźnik/i rezultatu: <ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób korzystających z wyremontowanego obiektu – 400 os. - Liczba osób biorących udział w organizacji wydarzeń kulturalnych – 100 os.
Potencjalne źródło finansowania	RPO WL, budżet gminy, MKiDN

KARTA PROJEKTU NR 7	
Nazwa projektu	Rewaloryzacja średniowiecznych murów w Koźuchowie – przywrócenie ich dawnej świetności na rzecz wzmocnienia tożsamości kulturowej społeczeństwa
Zgodność z celami strategicznymi i kierunkami działań	Cel 3. Przywrócenie funkcjonalności i jakości koźuchowskim zabytkom 3.1 Poprawa stanu zabytkowej tkanki będącej świadectwem dziedzictwa kulturowego koźuchowskiej społeczności
Podmiot/y realizujące	Gmina Koźuchów
Miejsce realizacji projektu	Koźuchów, śródmieście, centrum
Zakres realizowanych zadań	Projekt obejmuje przeprowadzenie kompleksowych prac modernizacyjno – konserwatorskich wraz

	z częściowym odtworzeniem historycznej zabudowy murów miejskich w Koźuchowie. Planowane jest utworzenie ścieżki edukacyjnej „po murach miejskich” wraz małą infrastrukturą (typu tablice informacyjne, punkty widokowe - przystanie). Jednym z zadań będzie również utworzenie wielojęzycznej ścieżki edukacyjnej po koźuchowskich murach miejskich wraz z multimedialnym - interaktywnym przewodnikiem. Docelowo zakłada się także doświetlenie murów.
Szacunkowa wartość projektu (przybliżony koszt w zł)	10 000 000
Okres realizacji projektu	2018-2022
Prognozowane rezultaty	W ramach przewidzianej interwencji przewiduje się wielosferowe rozwiązanie problemów społecznych, przestrzenno – funkcjonalnych oraz technicznych. Projekt wpływa pozytywnie na mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez stworzenie atrakcyjnej przestrzeni publicznej, która umożliwi organizację spotkań na rzecz aktywizacji społeczności koźuchowskiej. Coroczny turniej rycerski odbywający się na terenie fosy miejskiej zyska na większym znaczeniu poprzez atrakcyjne doświetlenie murów miejskich, co pozwoliłoby na pokazy porą wieczorową. Wzmocniona zostanie zatem funkcja turystyczna. Powyższy projekt przyczyni się do integracji mieszkańców. W Baszcie Krośnieńskiej będzie możliwość wypożyczenia multimedialnego przewodnika, za pomocą którego będzie można zwiedzić m.in. mury miejskie, zachowane na całym obwodzie, które są jednymi z lepiej zachowanych w Polsce. Prace renowacyjne murów stanowią szansę na rozwój turystyki, integrację mieszkańców oraz wzbogacenie wiadomości historycznych. Zabezpieczenie i odnowienie murów miejskich spowoduje również poprawę jego stanu technicznego. Zakłada się aktywne uczestnictwo w realizacji niniejszego projektu członków KIS, którzy nabędą odpowiednie kwalifikacje (głównie prace budowlane).
Sposób oceny i pomiaru	Raport z realizacji projektu
Wskaźniki realizacji projektu	<p>Wskaźnik/i produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba odbytych spotkań i wydarzeń na zrewitalizowanym obszarze – 2 szt. - Liczba nowo powstałych tablic informacyjnych – 3 szt. <p>Wskaźnik/i rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób aktywnie uczestniczących w wydarzeniach kulturalnych i społecznych – 300 os. - Liczba osób korzystających z multimedialnego przewodnika – 50 os.
Potencjalne źródło finansowania	RPO WL , budżet gminy, MKiDN

9.2. CHARAKTERYSTYKA UZUPEŁNIAJĄCYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Lista uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych przedstawia się następująco:

1. Budowa siłowni zewnętrznej przy ul. Żagańskiej.
2. Odnowa Baszty Krośnieńskiej.
3. Zajęcia edukacyjne dotyczące dobrych praktyk środowiskowych oraz dziedzictwa kulturowego Koźuchowa.
4. Przywrócenie dawnej świetności zabytkowemu lapidarium w Koźuchowie.

Poniżej została przedstawiona charakterystyka uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych w postaci kart przedsięwzięć. Zawarto w nich ogólny opis przedsięwzięć uzupełniających, czyli takich które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania trudno zidentyfikować indywidualnie, a są oczekiwane ze względu na realizację celów programu rewitalizacji.

KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA NR 1	
Nazwa projektu	Budowa siłowni zewnętrznej przy ul. Żagańskiej
Podmiot/y realizujące	Gmina Koźuchów
Miejsce realizacji projektu	Koźuchów, ul. Żagańska
Charakterystyka przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie związane jest z zakupem wyposażenia do siłowni zewnętrznej, który pozwoli na zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców, a także wzrost atrakcyjności turystycznej. Działania obejmować będą kupno 3 – 5 urządzeń, m.in. typu: wioślarz, biegacz, czy narciarz do ćwiczeń fizycznych, a następnie ich montaż. Dzięki projektowi możliwe będzie aktywne spędzanie czasu wolnego. Zamierzonym efektem danej inwestycji jest stworzenie miejsca spotkań i integracji dla wszystkich mieszkańców podobszaru rewitalizacji oraz ich aktywizacja fizyczna. Przedsięwzięcie „ożywi” dotąd zasępiąły i znudzony obraz tego miejsca, co przedstawiono w pogłębionej diagnozie podobszarów rewitalizacji. Za realizację przedsięwzięcia oraz monitorowanie siłowni odpowiedzialni będą członkowie KIS, którzy naberą odpowiednie umiejętności. Niniejszy projekt stworzy zatem dodatkowe miejsca pracy.
Szacunkowa wartość projektu	70 000
Okres realizacji projektu	2019

Potencjalne źródło finansowania	budżet gminy, RPO WL, WFOŚiGW, Budżet Obywatelski
--	---

KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA NR 2	
Nazwa projektu	Odnowa Baszty Krośnieńskiej
Podmiot/y realizujące	Gmina Koźuchów
Miejsce realizacji projektu	Koźuchów, ul. Zielonogórska, dz. nr 344/1
Charakterystyka przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie dotyczy prac remontowo – konserwatorskich zewnętrznej elewacji budynku Baszty Krośnieńskiej. Północno – wschodnia część elewacji wymaga odnowienia tynków, który odpada, zaś południowo – wschodnia część kamiennie – ceglana powinna zostać uzupełniona o brakujące cegły pod nadzorem konserwatorskim. Dalsza degradacja zewnętrznej elewacji baszty jest niemałym problemem dla działającej tu Izby Regionalnej, która krzewi postawy regionalne mieszkańców Koźuchowa. Odpadający tynk zagrażać może w przyszłości bezpieczeństwu przechodniów, jak i turystów. Dane przedsięwzięcie przyczyni się w sposób pośredni do wzrostu ruchu turystycznego, włączenia społecznego na rzecz działalności kulturowej, a jednocześnie poprawi estetykę miejsca. Jest również spójne oraz zintegrowane z projektem głównym nr 8 Rewaloryzacja średniowiecznych murów w Koźuchowie – przywrócenie ich dawnej świetności na rzecz wzmocnienia tożsamości kulturowej społeczeństwa, gdyż Baszta jest nierozdzielalnym elementem murów miejskich.
Szacunkowa wartość projektu	300 000
Okres realizacji projektu	2017-2020
Potencjalne źródło finansowania	RPO WL, budżet gminy, MKiDN

KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA NR 3	
Nazwa projektu	Zajęcia edukacyjne dotyczące dobrych praktyk środowiskowych oraz dziedzictwa kulturowego Koźuchowa
Podmiot/y realizujące	Gmina Koźuchów
Miejsce realizacji projektu	Obszar rewitalizacji Gminy Koźuchów
Charakterystyka przedsięwzięcia	Projekt obejmuje kształtowanie i rozwijanie u dzieci i młodzieży odpowiedzialnych i przemyślanych postaw oraz zachowań na rzecz środowiska naturalnego, jak i dziedzictwa kulturowego poprzez realizację dodatkowych zajęć dydaktycznych. Projekt obejmuje organizację zajęć poza lekcjami i dopuszcza ich realizację poza szkołą. Działanie ma na celu podniesienie świadomości ekologicznej wśród uczniów szkół podstawowych na terenie Koźuchowa. W wyniku przeprowadzonej diagnozy na rzecz deklaracji wywozu odpadów segregowanych, jednostka analityczna Koźuchów –

	Kwiatowa/Żagańska wypadła niekorzystnie, zaś w obszarze jednostki Koźuchów – Stare Miasto stwierdzono podobną wartość wskaźnika w odniesieniu do wartości referencyjnej dla całej gminy. Dlatego też ważnym jest osiągnięcie odpowiednich postaw już od najmłodszych lat. Kształcenie odpowiednich zachowań wśród dzieci i młodzieży dotyczy będzie również uświadamiania im w jakim rejonie kulturowym żyją. Poprzez zachowane dziedzictwo kulturowe (m. in. obiekty sakralne, obiekty użyteczności publicznej, obiekty kulturalne, czy też mieszkalne) możliwe będzie wizualne zobrazowanie, jak ważnym jest dbanie o obiekty kształtujące tożsamość regionalną. Przeprowadzone działania będą miały na celu ograniczenie problemów sfery środowiskowej oraz kulturowej, jak i mają zachęcić do odpowiednich działań na rzecz ich ochrony i opieki. Wsparciem efektywności realizacji danego działania są również projekty główne nr 5, 7 i 8 które są jednocześnie przykładem dobrych zmian na rzecz dziedzictwa kulturowego oraz środowiska. Kompleksowość interwencji polegać będzie na realizacji projektu zarówno w placówkach edukacyjnych, jak i na zrewitalizowanych miejscach w zależności od planu działań: budynek koźuchowskiego zamku, czy też przestrzeń otwarta (teren fosy przy murach miejskich).
Szacunkowa wartość projektu	150 000
Okres realizacji projektu	2018-2019
Potencjalne źródło finansowania	budżet gminy, RPO WL

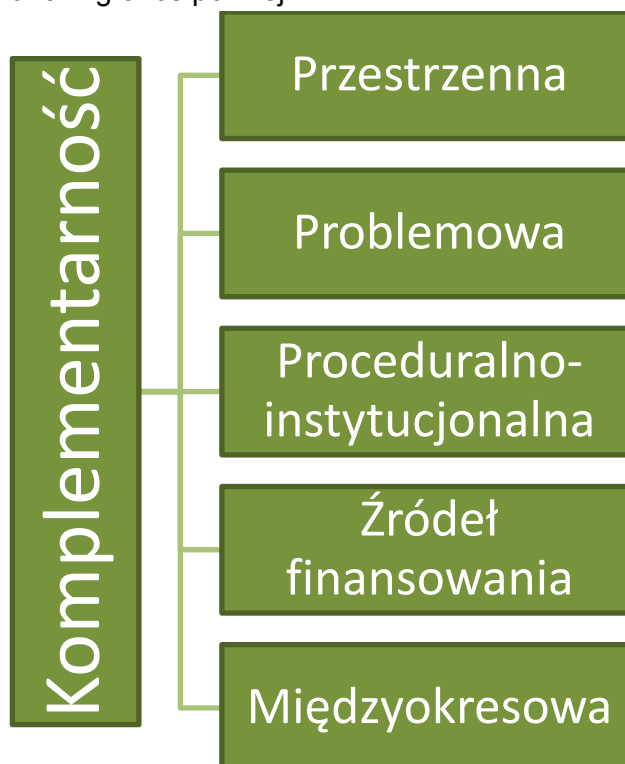
KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA NR 4	
Nazwa projektu	Przywrócenie dawnej świetności zabytkowemu lapidarium w Koźuchowie
Podmiot/y realizujące	Gmina Koźuchów
Miejsce realizacji projektu	Koźuchów, ul. 1 Maja, dz. nr 534
Charakterystyka przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie dotyczy prac konserwatorskich i restauratorskich przy płytach nagrobnych i kaplic mieszczących się na terenie dawnego cmentarza ewangelickiego. W założonym XVII - wiecznym cmentarzu znajduje się blisko 200 zabytkowych płyt nagrobnych z XVI, XVII, XVIII i XIX wieku. Brak interwencji remontowo-konserwatorskiej może przyczynić się nie tylko do degradacji zabytkowych nagrobków i kaplic, ale także do zniszczenia otoczenia cmentarza kreując tym samym negatywny wizerunek miasta. Jako ważny element koźuchowskiego krajobrazu kulturowego ważna jest dbałość o to miejsce. Szacunek i zainteresowanie lokalnej społeczności świadczy o tym, że jest to obecnie ważny obszar dla społeczności lokalnej, który spełnia także ważne funkcje społeczne. Docenienie wartości lapidarium poprzez jego ochronę pozytywnie wpłynie na społeczność koźuchowską, a także będzie mieć pozytywny wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy miejsca.
Szacunkowa wartość projektu	3 500 000
Okres realizacji projektu	2017-2022
Potencjalne źródło finansowania	RPO WL, budżet gminy, MKiDN

X. MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH

W niniejszym rozdziale przedstawiono mechanizmy integrowania działań rewitalizacyjnych. Opisano mechanizmy zapewniania komplementarności między poszczególnymi projektami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami podmiotów i funduszy na obszarze rewitalizacji. Przedstawiono również syntetyczny opis działań zapewniających włączenie mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji.

10.1. MECHANIZMY ZAPEWNIANIA KOMPLEMENTARNOŚCI

Zachowanie komplementarności projektów rewitalizacyjnych w różnych wymiarach jest koniecznym wymogiem dla wspierania projektów w ramach RPO WL. Poszczególne wymiary zostały przedstawione w grafice poniżej

Ryc. 71. Wymiary komplementarności projektów rewitalizacyjnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 - 2020”

Program Rewitalizacji dla Koźuchowa na lata 2016-2022 jest komplementarny pod względem przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym i źródeł finansowania. Szczegółowy opis komplementarności PR dla poszczególnych wymiarów został przedstawiony w następujących podrozdziałach.

10.1.1. Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna została zachowana dzięki skupieniu działań na obszarze rewitalizacji, czyli w miejscu największej koncentracji zbadanych problemów, a także obszaru istotnego dla rozwoju Gminy Koźuchów. Zawarte w programie główne projekty i przedsięwzięcia uzupełniające są ze sobą ściśle powiązane i wzajemnie się dopełniają. Projekty i przedsięwzięcia, które znajdują się poza obszarem rewitalizacji oddziałują na niego, co opisano w prognozowanych rezultatach w przypadku kart projektów głównych oraz w charakterystyce kart przedsięwzięć uzupełniających.

Pomiędzy danymi działaniami zachodzi efekt synergii, który prowadzi do kompleksowej interwencji w obszarze kryzysowym. Projekty dopełniają się wzajemnie przestrzennie i skoncentrowane są na skoncentrowane na obszarze rewitalizacji, czyli w jednostkach analitycznych: „Koźuchów – Stare Miasto” i „Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska”, gdzie jednostki te posiadają wspólną granicę i łączą się ze sobą. Działania nie wpływają tylko i wyłącznie na rozwiązanie problemów punktowo, a oddziałują na cały obszar rewitalizacji. Kompleksowe działania infrastrukturalne służą poprawie bezpieczeństwa, warunków i jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji, (projekty główne 4, 5, 6, 7) których zamierzonym efektem jest aktywizacja danych obszarów na rzecz wyjścia ze stanu kryzysowego obszaru rewitalizacji. Dane projekty są ściśle powiązane z działaniami miękkimi ujętymi w projektach głównych 1, 2 i 3. Są ukierunkowane na przeciwdziałanie wykluczeniu i aktywnemu włączeniu społecznemu mieszkańców oraz na ożywienie gospodarcze. Są również ściśle powiązane z projektami infrastrukturalnymi, które wspomagają pozytywne przemiany w sferze społecznej. Pomiędzy danymi działaniami zachodzi efekt synergii, dzięki wsparciu eliminacji zdiagnozowanych problemów społecznym poprzez rozwój infrastruktury służącej lokalnej społeczności. Wszystkie projekty oddziałują na obszar rewitalizacji i kompleksowo prowadzą do eliminacji zbadanych w diagnozie problemów.

Prowadzone działania nie będą skutkowały przenoszeniem problemów na inne obszary i nie będą prowadziły do niepożądanych efektów społecznych, takich jak segregacja społeczna i wykluczenie. Ponadto będą pozytywnie oddziaływać na sąsiednie tereny. Koncentracja przestrzenna inwestycji pozwoli na kompleksowy zakres interwencji na całym obszarze rewitalizacji, bez przenoszenia problemów na inne obszary. Dana interwencja wpisuje się również w politykę rozwoju Gminy Koźuchów, którą określono w dokumentach strategicznych i planistycznych, będąc jej kontynuacją. Wdrożenie założeń programu rewitalizacji prowadzi również do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju Gminy Koźuchów dzięki wyjściu z sytuacji kryzysowej obszaru rewitalizacji.

10.1.2. Komplementarność problemowa

Komplementarność problemowa projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych również została zachowana. Lokalny Program Rewitalizacji dla Koźuchowa na lata 2016-2022 obejmuje wszystkie sfery rewitalizacji, które zostały poddane analizie. Prawidłowo prowadzona rewitalizacja odnosi do wszystkich zdiagnozowanych sfer (społeczna, gospodarcza, środowiskowa, techniczna i przestrzenno – funkcjonalna) i dopiero wtedy prowadzi do skutecznej rewitalizacji obszaru znajdującego się w sytuacji kryzysowej.

Projekty zawarte w PR wzajemnie dopełniają się tematycznie i w efekcie końcowym będą skutkowały kompleksowym rozwiązaniem problemów bądź ich ograniczeniem w ww. sferach występujących na obszarze rewitalizacji. Ponadto oddziałują na wszystkie zdiagnozowane problemy. Powiązania pomiędzy projektami zostały wskazane w opisach poszczególnych z nich. Realizacja projektów ze sfery społecznej przyczyniających się do aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców jest wspierana przez inwestycję poprawiającą warunki bytowe mieszkańców, czy tworzące i modernizujące infrastrukturę na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego. Takie zintegrowanie działań rewitalizacyjnych zapobiega fragmentacji działań i skupianiu się tylko na aspektach społecznych (rewitalizacja „społeczna”) lub wyłącznie na aspektach pozaspołecznych (rewitalizacja „techniczna”), które są błędnym założeniem ponieważ rewitalizacja zawsze jest działaniem kompleksowym oddziałującym na wszystkie aspekty rewitalizacji.

10.1.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna polega na wypracowaniu odpowiedniego systemu zarządzania i oceny programu rewitalizacji. W ramach realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Koźuchowa na lata 2016-2022 zaprojektowano odpowiedni system wdrażania i zarządzania PR pozwalający na zaangażowania i efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. Utworzono system, który zapewnia aktywny udział wszystkich interesariuszy. Głównym podmiotem odpowiedzialnym za realizację programu rewitalizacji będzie Gmina Koźuchów, która wspólnie z pozostałymi interesariuszami rewitalizacji będzie prowadziła proces rewitalizacji na danym obszarze. System zarządzania został opisany szczegółowo w rozdziale XII Opis struktury zarządzania realizacją programu rewitalizacji.

10.1.4. Komplementarność źródeł finansowania

Komplementarność źródeł finansowania została zachowana we wszystkich projektach i przedsięwzięciach, co oznacza, że w kontekście polityki spójności 2014-2020 planowane działania opierają się na konieczności umiejętnego uzupełniania i łączenia wsparcia ze środków EFRR, EFS z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania. Projekty zakładają różne źródła finansowania, w tym: środki własne podmiotów realizujących dane zadania, czy środki własne Organizacji Pozarządowych. Wszystkie źródła finansowania wzajemnie się uzupełniają celem uzyskania korzystnych efektów rewitalizacji. Projekty rewitalizacyjne mogą zostać dofinansowane z różnych źródeł, także krajowych, które wskazano w projektach. Dokładne wskazanie źródeł finansowania i szacunkowa wielkość została przedstawiona w rozdziale XI Finansowanie programu rewitalizacji i harmonogram realizacji działań.

10.1.5. Komplementarność międzyokresowa

Komplementarność międzyokresowa została zachowana dzięki integracji działań o charakterze rewitalizacyjnym zrealizowanych lub będących w trakcie realizacji na terenie Gminy Koźuchów. Działania zawarte w Lokalnym Programie Rewitalizacji dla Koźuchowa na lata 2016-2022 są komplementarne oraz zapewniają zachowanie ciągłości programowej polegającej na kontynuacji wsparcia udzielonego Gminie Koźuchów w ramach polityki spójności w latach 2007 – 2013. Program jest także kontynuacją i uzupełnieniem wcześniejszych projektów zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Koźuchów na lata 2013 – 2015 o charakterze rewitalizacyjnym i nie powiela zrealizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Poniższa tabela przedstawia zrealizowane projekty o charakterze rewitalizacyjnym w gminie.

Tabela 26. Wykaz projektów zrealizowanych i w trakcie realizacji

Tytuł projektu	Źródło dofinansowania	Krótki opis czego dotyczy projekt
projekty zrealizowane		
Rewitalizacja śródmieścia Koźuchowa - etap I	LRPO 2007-2013	- „Przebudowa nawierzchni w ulicach: Rynek, pl. Matejki, Krzywoustego, Legnickiej, Daszyńskiego, Klasztornej w Koźuchowie wraz z budową parkingu przy ul. Legnickiej-Mickiewicza w Koźuchowie”; - „Remont obiektów Szkoły Podstawowej Nr 1 w Koźuchowie” - „Budowa oświetlenia Parku Poniatowskiego wraz z budową oświetlenia iluminacyjnego portalu, Zamku oraz kompleksu murów obronnych w Koźuchowie”. Zadanie rozpoczęte w 2010 i zakończone w maju 2012 roku, realizowane przy udziale środków unijnych. Dofinansowanie w kwocie 3.973 898,67 zł. Koszt remontu Szkoły Podstawowej nr 1 w Koźuchowie wyniósł – 3.257.828,63 zł (roboty budowlane, roboty dodatkowe i zamienne, nadzory, projekty). Koszt budowy oświetlenia iluminacyjnego – 367.999,65 zł (roboty budowlane, dokumentacja projektowa). Przebudowa nawierzchni kosztowała – 6.717.838,81 zł (roboty budowlane, roboty dodatkowe).
Rewitalizacja śródmieścia Koźuchowa - remont Zamku	LRPO 2007-2013	Projekt polegał na remoncie konserwatorskim elewacji oraz wymianie stolarki okiennej i drzwiowej. Projekt wprowadził zmiany w ukształtowaniu elewacji skrzydeł zamkowych, przywracając jej barokowe dekoracje i kolorystykę oraz najbardziej prawdopodobną formę stolarki. Całkowita wartość projektu wg wniosku o dofinansowanie: 1 613 624 zł. Dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w kwocie 1 371 580,40 zł (85 % wydatków kwalifikowanych)
Rozbudowa infrastruktury jednostek OSP Gminy Koźuchów ujętych w KSRG dla skutecznego przeciwdziałania zagrożeniom	LRPO 2007-2013	Koszty całkowite – 3 608 470,73 zł Dofinansowanie – 2 886 776,58 zł Zakres: - Przebudowa i wyposażenie jednostki OSP w Mirocinie Górnym - Zakup nowego wozu bojowego na OSP Koźuchów - Budowa nowej jednostki OSP w Koźuchowie
Zakup mobilnej sceny dla mieszkańców wsi gminy Koźuchów	PROW 2007-2013	Zakup sceny mobilnej wraz z oświetleniem i nagłośnieniem na potrzeby sołectw Gminy Koźuchów. Koszty całkowite – 133 196,70 zł Dofinansowanie UE: 74 071,00 zł

Tytuł projektu	Źródło dofinansowania	Krótki opis czego dotyczył projekt
Budowa boiska piłkarskiego w miejscowości Studzieniec	PROW 2007-2013	Budowa trawiastego boiska piłkarskiego w miejscowości Studzieniec wraz z ogrodzeniem.
Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w gminie Koźuchów	PROW 2007-2013	W ramach "Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej". Instalacja pomp ciepła w świetlicach wiejskich w miejscowości: Broniszów, Lasocin, Stypułów, Mirocin Dolny.
Remont i wyposażenie świetlicy wiejskiej w Lasocinie	PROW 2007-2013	Całkowita wartość projektu: 532 855 zł, dofinansowanie z UE: 300 490 zł. Realizacja zadania w roku 2014. Zakres rzeczowy: wymiana pokrycia dachowego na dachówkę karpówkę, wymiana okien, ocieplenie budynku, roboty tynkarskie, malarskie, elektryczne.
Budowa i wyposażenie placów zabaw w miejscowościach: Mirocin Górny, Czciradz, Studzieniec	PROW 2007-2013	Budowa i wyposażenie placów zabaw w miejscowościach: Mirocin Górny, Czciradz, Studzieniec
Budowa kompleksu sportowo - rekreacyjnego w Mirocinie Dolnym	PROW 2007-2013	realizacja 2015 r. Koszty całkowite – 868 251,00 zł Dofinansowanie – 480 000,00 zł Budowa wielofunkcyjnego boiska z syntetyczną nawierzchnią do piłki nożnej, koszykówki, piłki ręcznej, siatkówki oraz placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Mirocinie Dolnym.
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach wiejskich w Gminie Koźuchów.	PROW 2007-2013	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków: Stypułów (76 szt.), Sala wiejska w Lasocinie (1 szt.), Szkoła Podstawowa w Mirocinie Dolnym (1 szt.), Cisów (4 szt.), Broniszów (29 szt.). Koszty całkowite – 1 782 393,00 zł. Dofinansowanie – 1 086 825,00 zł.
projekty w trakcie realizacji		
Przebudowa drogi gminnej relacji Cisów – Solniki w miejscowości Solniki	PROW 2014-2020	W zakresie inwestycji wykonana zostanie część drogi gminnej w miejscowości Solniki - od skrzyżowania z drogą powiatową od nieruchomości nr 22 do końca miejscowości w kierunku Cisowa.. Przebudowana zostanie aktualnie zniszczona nawierzchnia jezdni, wybudowane zostaną chodniki, zjazdy do posesji oraz odwodnienie
Utworzenie Centrum aktywności dla grup defaworyzowanych i mieszkańców wsi Sokołów, poprzez przebudowę sali wiejskiej.	PROW 2014-2020, Lokalna Grupa Działania „Stowarzyszenie Wzgórza Dalkowskie”	Realizacja 2017-2018. Operacja polega na utworzeniu centrum aktywności dla mieszkańców wsi Sokołów poprzez odpowiednią modernizację i wyposażenie budynku dawnej sali wiejskiej. Utworzenie na terenie wsi Centrum aktywności i stworzenie warunków sprzyjających aktywizacji społecznej oraz włączeniu do życia społecznego pozwoli na osiągnięcie celu operacji.
Termomodernizacja obiektów oświatowych w Koźuchowie	Regionalny Program Operacyjny - Lubuskie 2020	Zakres: <ul style="list-style-type: none"> – Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 2 w Koźuchowie, – Termomodernizacja budynku Przedszkola Miejskiego nr 1 w Koźuchowie, – Instalacje elektryczne wewnętrzne i niskoprądowe w budynku Szkoły Podstawowej nr 2 w Koźuchowie, – Wykonanie nowej instalacji C.O. w budynku Szkoły Podstawowej nr 2 w Koźuchowie, – Wykonanie nowej instalacji C.O. w budynku

Tytuł projektu	Źródło dofinansowania	Krótki opis czego dotyczył projekt
		Przedszkola Miejskiego nr 1 w Koźuchowie, – Wykonanie nowej wewnętrznej instalacji gazowej wraz z kotłownią i przyłączem gazowym do budynku Szkoły Podstawowej nr 2 w Koźuchowie, Wykonanie nowej wewnętrznej instalacji gazowej wraz z kotłownią i przyłączem gazowym do budynku Przedszkola Miejskiego nr 1 w Koźuchowie.

Źródło: Urząd Miejski w Koźuchowie

Należy zwrócić uwagę, że większość działań podjętych w latach 2007 – 2013 przez Gminę Koźuchów dotyczyły zadań infrastrukturalnych. Jednakże oddziaływały na mieszkańców gminy, były tworzone na rzecz społeczności lokalnej, czyli posiadały charakter społeczny. Dominowały projekty infrastrukturalne dotyczące rozbudowy i modernizacji infrastruktury technicznej i społecznej. Kompleksowość podejmowanej w ostatnich latach interwencji świadczy o ich rewitalizacyjnym charakterze. Projekty i przedsięwzięcia zawarte w niniejszym programie są uzupełnieniem, wsparciem lub rozszerzeniem wcześniej podjętych działań.

10.2. MECHANIZMY WŁĄCZENIA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW ORAZ INNYCH PODMIOTÓW I GRUP AKTYWNYCH NA TERENIE GMINY W PROCES REWITALIZACJI

Program Rewitalizacji jest dokumentem o charakterze strategicznym. Wdrożenie jego założeń obejmuje podmioty związane i zlokalizowane na obszarze rewitalizowanym. Dlatego zachodzi konieczność zaangażowania różnych grup interesariuszy do prac na etapie przygotowania programu, jak i w proces jego wdrażania, monitorowania i oceny. Warunkiem koniecznym do skutecznego przeprowadzenia procesu rewitalizacji jest aktywny udział interesariuszy. Główne grupy interesariuszy w Gminie Koźuchów to w szczególności:

- Gmina Koźuchów i jej jednostki organizacyjne, w szczególności OPS i CK „Zamek”,
- mieszkańcy Gminy Koźuchów, a w szczególności mieszkańcy obszaru rewitalizacji,
- przedsiębiorcy z terenu Gminy Koźuchów,
- organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Koźuchów,
- pozostali interesariusze zainteresowani realizacją Programu Rewitalizacji np. osoby zamierzające się osiedlić na obszarze rewitalizacji, przedsiębiorcy zamierzających prowadzić swoją działalność na obszarze rewitalizacji.

Lokalny Program Rewitalizacji dla Koźuchowa na lata 2017-2022 został opracowany dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji Gminy Koźuchów, który obejmuje część miasta Koźuchów, tj. jednostka analityczna: Koźuchów – Centrum oraz Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska. Prowadzenie rewitalizacji jest zadaniem własnym gminy, dlatego realizując zadania własne Gmina Koźuchów przystąpiła do opracowania Diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Koźuchów. Pierwszym krokiem było zbadanie negatywnych zjawisk występujących na terenie gminy, predysponujących dane obszary do podjęcia działań rewitalizacyjnych.

W celu włączenia interesariuszy rewitalizacji przeprowadzono szereg działań zapewniających udział interesariuszy na różnych etapach procesu rewitalizacji. Wybrano następujące formy konsultacji społecznych:

- spotkania,
- debaty,
- zbieranie uwag ustnych i pisemnych,
- spacer studyjny,
- ankietyzacje.

Ocenę stopnia osiągniętego uspołecznienia weryfikuje skala zaangażowania interesariuszy oraz liczba poszczególnych form konsultacji. Każdy etap procesu rewitalizacji (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie i monitorowanie) powinien być uspołeczniony. Na etapie opracowania niniejszego dokumentu pod uwagę można wziąć etap diagnozowania oraz programowania. Partycypacja społeczna jako fundament procesu rewitalizacji pozwala osiągnąć pożądany „sukces”.

Na podstawie analizy jakościowej i ilościowej oraz tzw. potencjału miejsca opracowano Diagnozę na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Koźuchów. Aby uspołecznić etap diagnozowania po opracowaniu projektu diagnozy przeprowadzono konsultacje społeczne dotyczące projektu diagnozy w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Koźuchów. Diagnozę oraz formularz konsultacyjny za pomocą którego było można składać uwagi udostępniono na stronie BIP Gminy Koźuchów w zakładce „rewitalizacja”. Konsultacje społeczne odbyły się w dniach od 03 kwietnia do 10 kwietnia 2017 r. Wybrano następujące formy konsultacji społecznych:

- spotkanie otwarte z interesariuszami rewitalizacji w dniu 05 kwietnia 2017 r., na którym zostały omówione propozycje wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Koźuchów,
- spacer studyjny z interesariuszami rewitalizacji w ramach którego przeprowadzono wizję terenową zaproponowanego obszaru rewitalizacji – 05 kwietnia 2017 r.;
- zbieranie uwag ustnych;
- zbieranie uwag w postaci papierowej lub elektronicznej.

Na spotkaniu otwartym, w którym uczestniczyło 13 interesariuszy przedstawiono projekt diagnozy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Uczestnicy spotkania mieli możliwość wyrażenia uwag, opinii i propozycji oraz składanie ich do protokołu. Spotkanie odbyło się w dniu 05 marca 2017 r. o godzinie 10:00 w Sali Radnych Urzędu Miejskiego w Koźuchowie, Rynek 1a, 67-120 Koźuchów. Organizatorami spotkania byli przedstawiciele Gminy Koźuchów. Do Sali Radnych przybyło 13 osób. Na początku spotkania przedstawiciel Wykonawcy Projektu – firmy Green Key z Poznania przedstawił za pomocą formy multimedialnej (prezentacja) zagadnienia teoretyczno – prawne związane z rewitalizacją. Dalej zaprezentowano wyniki analizy wskaźnikowej ze szczególnym uwzględnieniem negatywnych zjawisk w sferze społecznej. Uczestnicy spotkania wypełnili również dodatkową ankietę na potrzeby pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji. W trakcie spotkania nie pojawiły się pytania dotyczące wyznaczonego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Fot. 10. Spotkanie otwarte w ramach konsultacji społecznych
Źródło: kozuchow.pl

W spacerze studyjnym uczestniczyło ok. 10 - 15 osób. Punktem wyjściowym, a zarazem końcowym był Urząd Miejski w Koźuchowie. Spacer prowadził Pan Piotr Maciąg – kierownik wydziału funduszy i inwestycji. Przebieg trasy obejmował następujące ulice: Rynek, Klasztorna, Kościelna, Obywatelska, Chopina, Spacerowa, Nowosolna, Jedności Robotniczej, Daszyńskiego. Przejście dotyczyło miejsca, które będzie rewitalizowane, a w sposób szczególny zwrócono uwagę na niszczące mury miejskie oraz potrzebę dalszych działań w koźuchowskim zamku. Dzięki przeprowadzonemu spacerowi namacalnie można było zapoznać się z faktycznymi potrzebami obszaru rewitalizacji, a mieszkańcy mogli czynnie uczestniczyć w procesie rewitalizacji. Przejście niniejszymi ulicami zajęło ok. 1,5 godz.

Fot. 11. Spacer studyjny w ramach konsultacji społecznych
Źródło: kozuchow.pl

Interesariusze rewitalizacji wyrazili potrzebę odnowy obiektów, które prezentowały niekorzystną sytuację wizualną (głównie kamienice należące do spółdzielni mieszkaniowych). Podkreślono znaczenie Centrum Kultury „Zamek”, jako miejsca ważnego dla społeczności Kożuchowa. Podczas spaceru dokonano również dokumentacji fotograficznej.

W trakcie konsultacji społecznych nie wpłynęły żadne uwagi ustne, ani uwagi w formie pisemnej, czy elektronicznej. Wyniki przeprowadzonych konsultacji społecznych opublikowano na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Kożuchów: <http://bip.wrota.lubuskie.pl/ugkozuchow>.

XI. FINANSOWANIE PROGRAMU REWITALIZACJI I HARMONOGRAM REALIZACJI DZIAŁAŃ

Niniejszy rozdział przedstawia szacunkowe wartości danych projektów i przedsięwzięć wraz ze wskazaniem wielkości dofinansowania możliwego do uzyskania z różnych źródeł. Wielkość dofinansowania dotyczy całego okresu trwania projektu. Możliwe źródła finansowania projektów rewitalizacyjnych zostały przedstawione w poniższych tabelach wraz ze wskazaniem szacowanej, maksymalnej wielkości dofinansowania. W tabelach podano również zakładany termin realizacji projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tabela 27. Główne projekty rewitalizacyjne – szacunkowe ramy finansowe

Termin realizacji projektu	Projekt	Podmiot realizujący	Szacowana wartość projektu (zł)	Potencjalne źródła finansowania
2018-2021	1. Utworzenie klubu integracji społecznej celem przeciwdziałania wykluczenia społecznego	Gmina Koźuchów, OPS	2 500 000	– RPO WL – budżet gminy
2020-2022	2. Powołanie spółdzielni socjalnej - nowe miejsca pracy	Gmina Koźuchów, OPS, Organizacje Pozarządowe	120 000	– RPO WL – budżet gminy – środki własne Organizacji Pozarządowych
2017-2028	3. Rozwój przedsiębiorczości – ożywienie sektora usług	Gmina Koźuchów	150 000	– RPO WL – budżet gminy – Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój
2018-2022	4. Modernizacja kamienic oraz budynków komunalnych i socjalnych w średnim i złym stanie technicznym	Gmina Koźuchów, spółdzielnie mieszkaniowe, osoby prywatne	10 000 000	– RPO WL – budżet gminy – środki podmiotów prywatnych (wielkość zależna od wielkości wkładu własnego podmiotów prywatnych, ewentualne partnerstwo-publiczno-prywatne).
2018-2022	5 Podniesienie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców – rozbudowa i modernizacja systemu monitoringu miejskiego	Gmina Koźuchów	1 000 000	– RPO WL – budżet gminy
2018-2022	6. Adaptacja wnętrza Zamku w Koźuchowie na potrzeby kulturalne – aktywne włączenie mieszkańców w działania kulturotwórcze	Gmina Koźuchów	11 000 000	– RPO WL – budżet gminy – MKiDN
2018-2022	7 Rewaloryzacja średniowiecznych murów w Koźuchowie – przywrócenie ich dawnej świetności na rzecz wzmocnienia tożsamości kulturowej społeczeństwa	Gmina Koźuchów	10 000 000	– RPO WL – budżet gminy – MKiDN

Źródło: opracowanie własne

Możliwe źródła finansowania przedsięwzięć uzupełniających zostały przedstawione w poniższej tabeli. Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne wpisują się w nakreślone w niniejszym Programie Rewitalizacji kierunki działań.

Tabela 28. Przedsięwzięcia uzupełniające – szacunkowe ramy finansowe

Termin realizacji projektu	Projekt	Podmiot realizujący	Szacowana wartość projektu (zł)	Źródło finansowania
2019	1. Budowa siłowni zewnętrznej przy ul. Żagańskiej	Gmina Koźuchów	70 000	– Budżet gminy, – RPO WL, – WFOŚiGW, – Budżet Obywatelski
2017-2020	2. Odnowa Baszty Krośnieńskiej	Gmina Koźuchów	300 000	– Budżet gminy, – RPO WL, – MKiDN
2018-2019	3. Zajęcia edukacyjne dotyczące dobrych praktyk środowiskowych oraz dziedzictwa kulturowego Koźuchowa.	Gmina Koźuchów	150 000	– Budżet gminy, – RPO WL
2017-2022	4. Przywrócenie dawnej świetności zabytkowemu lapidarium w Koźuchowie	Gmina Koźuchów	3 500 000	– Budżet gminy, – RPO WL, – MKiDN

Źródło: opracowanie własne

Należy zaznaczyć, że na chwilę obecną nie zaplanowano współfinansowania projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze środków prywatnych, ponieważ żaden podmiot prywatny nie wyraził chęci uczestnictwa w działaniach rewitalizacyjnych. Jednak jeśli w przyszłości pojawią podmioty zainteresowane współudziałem przy realizacji działań rewitalizacyjnych zostaną one ujęte w programie.

XII. OPIS STRUKTURY ZARZĄDZANIA REALIZACJĄ PROGRAMU REWITALIZACJI

Program Rewitalizacji dla Koźuchowa na lata 2016-2022 wymaga odpowiedniego systemu wdrażania i zarządzania, ze względu na swoją złożoność. Konieczne jest odpowiednie przygotowanie informacyjne i aktywna partycypacja wszystkich interesariuszy rewitalizacji. PR jest narzędziem niezbędnym do rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Jednak, żeby jego realizacja przyniosła oczekiwane efekty potrzebne jest sukcesywne wdrażanie wyznaczonych przedsięwzięć i stały monitoring ich realizacji. Właściwa realizacja PR wymaga współpracy wielu instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, inwestorów oraz mieszkańców Gminy Koźuchów.

Za realizację Programu Rewitalizacji odpowiedzialny jest Burmistrz Koźuchowa. Natomiast za koordynację wdrażania PR odpowiedzialny będzie Zespół ds. rewitalizacji. Zespół będzie funkcjonował w strukturze Urzędu Miejskiego. W skład Zespołu wejdą pracownicy różnych wydziałów Urzędu Miejskiego, Ośrodka Pomocy Społecznej oraz członkowie Organizacji Pozarządowych. Za obsługę administracyjną Zespołu będzie odpowiedzialny Wydział Funduszy i Inwestycji.

Do zadań Zespołu ds. rewitalizacji należą:

- koordynację wdrażania PR,

- aktualizacje założeń Programu (zmiany granic obszarów zdegradowanych i rewitalizacji, weryfikacji efektywności prowadzonych przedsięwzięć),
- aktualizacje danych dotyczących sytuacji kryzysowej w gminie,
 - monitoring i ocena wdrażania założeń PR za pomocą sprawozdania oraz formularza efektów monitorowania programów rewitalizacji,
 - współpraca i zaangażowanie pozostałych interesariuszy, a przede wszystkim mieszkańców w proces rewitalizacji w Gminie Koźuchów,
 - opracowywanie raportów z realizacji PR i przedstawienie ich opinii publicznej,
 - promocja projektów rewitalizacyjnych (działania marketingowe mające na celu pozyskanie inwestorów, włączenie w proces rewitalizacji społeczności lokalnej).

Zespół ds. rewitalizacji będzie realizował zadania związane z wdrażaniem, monitoringiem i oceną Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Koźuchowa na lata 2016-2022 w ramach swoich dotychczasowych obowiązków służbowych, dlatego nie określa się kosztów zarządzania PR.

Zespół ds. rewitalizacji będzie również odpowiedzialny za aktywną partycypację społeczną w sprawach dotyczących aktualizacji programu, czy promowania poszczególnych projektów. Celem dialogu społecznego jest poznanie aktualnych potrzeb lokalnej społeczności, aby możliwie w najbardziej efektywny sposób realizować PR. Formami dialogu społecznego będą organizowane przez Zespół ds. rewitalizacji: spotkania otwarte, warsztaty, debaty, czy też ankietyzacje.

W trakcie realizacji PR będzie możliwość zgłaszania uwag co do realizacji założeń programu, a także zgłaszania własnych projektów i pomysłów na rewitalizację. Dokument ma charakter otwarty i interesariusze rewitalizacji będą mogli zgłaszać swoje projekty, czy pomysły dotyczące zmian możliwych do ujęcia w dokumencie bezpośrednio u członków Zespołu ds. rewitalizacji. Uwagi będą mogły być zgłaszane również do:

- pracowników Urzędu Miejskiego w Koźuchowie bezpośrednio zaangażowanych w proces rewitalizacji,
- pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej – zgłaszanie potrzeb i propozycji, w szczególności przez osoby będące podopiecznymi OPS,
- za pośrednictwem radnych lub lokalnych liderów, którzy są bezpośrednimi przedstawicielami mieszkańców.

Program Rewitalizacji ma charakter otwarty i interesariusze rewitalizacji będą mogli aktywnie uczestniczyć w trakcie wdrażania, monitoringu i oceny procesu rewitalizacji. W każdej chwili będą oni mogli zgłosić swoje uwagi, pomysły, a także projekty, które wpisują się w proces rewitalizacji.

Opracowanie i uchwalenie PR prowadzi do obowiązku dostosowania brzmienia załącznika do Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy (WPF). Rada gminy ma obowiązek niezwłocznego wprowadzenia przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawartych w PR. Wprowadzenie tych danych możliwe jest jednak wyłącznie w przypadku, gdy ich zakres i stopień szczegółowości umożliwiają zamieszczenie przedsięwzięcia (projektu) w WPF.

XIII. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY PROGRAMU REWITALIZACJI

Odpowiedni system monitorowania i oceny PR to niezbędne narzędzie kontroli efektywności realizacji programu. Cele rewitalizacji i stopień ich realizacji oraz skuteczności poszczególnych projektów musi być weryfikowana przez odpowiedni podmiot. Jednostką odpowiedzialną za monitoring i ocenę PR będzie wspomniany wcześniej Zespół ds. rewitalizacji.

Jednym z zadań Zespołu jest systematyczna ocena aktualności i stopnia realizacji PR. W ramach oceny sporządzany będzie raport oraz prognoza realizacji w następnych latach, którą Zespół ds. rewitalizacji przedstawia Burmistrz Koźuchowa. Raport będzie publikowany w Biuletynie Informacji Publicznej, w celu włączenia interesariuszy w proces monitoringu i oceny PR. Interesariusze rewitalizacji będą mieli wgląd w przebieg wdrażania założeń PR i będą mieć możliwość wpływu na kształt procesu rewitalizacji, poprzez możliwość zgłaszania uwag, propozycji zmian, czy własnych projektów, które będą uwzględniane podczas sporządzania raportu.

Ocena aktualności i stopnia realizacji PR będzie sporządzana 2 razy w ciągu roku, w trakcie obowiązywania programu, począwszy od 2018 r.

Raport powinien zawierać karty oceny poszczególnych projektów i opis porównania rzeczywistego procesu wdrażania poszczególnych projektów z założonym dla nich w PR harmonogramie.

Raport powinien zawierać informacje dotyczące:

- przebiegu procesu wdrażania działań rewitalizacyjnych poprzez poszczególne projekty z przedsięwzięć głównych opisanych także za pomocą wybranych wskaźników produktu i wskaźników bezpośredniego rezultatu przypisanych do projektów ujętych w karcie oceny realizacji danego projektu. Karty zostaną sporządzone przez podmiot/y realizujące dany projekt i przekazane Zespołowi ds. przygotowania rewitalizacji,
- przebieg wdrażania sposób monitorowania i oceny przebieg procesu wdrażania przedsięwzięć uzupełniających zostanie określony za pomocą odpowiednich wartości wskaźników produktu i wskaźników rezultatu bezpośredniego w trakcie składania danego projektu w ramach konkursu o dofinansowanie z konkretnych działań RPO WL, bądź z innego źródła. Na etapie tworzenia dokumentu PR nie wskazano konkretnych wskaźników i ich wartości. Przedsięwzięcia uzupełniające również będą monitorowane za pomocą karty oceny projektu.
- sposób zmierzenia efektów prowadzonych działań rewitalizacyjnych opartych o monitorowanie wybranych wskaźników rozwoju na etapie sporządzenia diagnozy. Wskaźniki monitorowania procesu i planowane wartości do osiągnięcia w 2022 r. zostały przedstawione w dalszej części rozdziału w formie tabelarycznej,
- wykaz zgłoszonych przez interesariuszy uwag, pomysłów i projektów rewitalizacji.

Prognoza realizacji programu powinna natomiast zawierać:

- przewidywane zagrożenia dla realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- wskazanie potrzebnych zmian lub kontynuacji podstawowych założeń PR,
- sposób uwzględnienia zgłoszonych przez interesariuszy uwag, pomysłów i projektów.

Zespół ds. rewitalizacji będzie odpowiedzialny za zbieranie Kart oceny projektu oraz analizę zmian wartości wskaźników monitorowania efektów realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Koźuchowa na lata 2016-2022. Karty oceny poszczególnych projektów będą zbierane w przewidywanym w harmonogramie terminie zakończenia realizacji danego projektu. Natomiast analiza wartości poszczególnych wskaźników rozwoju będzie dokonywana corocznie, począwszy od 2018 r. co pozwoli na wprowadzenia ewentualnych zmian w programie.

System monitoringu powinien zawierać także:

- wskaźniki monitoringu efektów realizacji programu rewitalizacji – wskaźniki użyte podczas delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji i stopień ich osiągnięcia w stosunku do zamierzonej docelowej wartości,
- dane jakościowe, które będą zawierać opis zaangażowania interesariuszy w proces rewitalizacji, opis zmian w sytuacji społecznej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej, gospodarczej i środowiskowej,
- dane do zmian kierunków interwencji, czyli stopień zgodności realizowanych zadań (raporty z realizacji projektów) z celami rewitalizacji i możliwości do wprowadzenia zmian.

Dane niezbędne do monitoringu i oceny zostaną pozyskane od instytucji, które udostępniły dane wykorzystane do delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, czyli: Urząd Miejski w Koźuchowie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźuchowie, Komisariat Policji w Koźuchowie, Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków, Powiatowy Urząd Pracy w Nowej Soli.

Tabela 29. Karta oceny projektu

Nazwa projektu		
Podmiot/y realizujące		
Planowany termin realizacji	Rzeczywisty termin realizacji	
Wskaźniki		
Wskaźniki produktu	Wartość założona	Wartość osiągnięta
Wskaźniki bezpośredniego rezultatu	Wartość założona	Wartość osiągnięta
Opis realizacji projektu i informacje dodatkowe		

Sporządził		Data	
Zatwierdził		Data	

Źródło: opracowanie własne.

Poniższa tabela przedstawia główne wskaźniki monitorowania efektów realizacji programu rewitalizacji, które umożliwią ocenę jego skuteczności. Przedstawiony został stan docelowy danych wskaźników planowy do osiągnięcia w 2022 r. Wartość docelową określono za pomocą spadków (%) od danej wartości bazowej.

Tabela 30. Wskaźniki monitorowania efektów realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Koźuchowa na lata 2016-2022

Nazwa wskaźnika	Koźuchów – Stare Miasto	Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska	Wartość docelowa w 2022 r.
	Wartość bazowa		
Udział osób bezrobotnych w liczbie ludności w danej jednostce analitycznej	8,84	12,50	Spadek o 10 %
Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogóle liczby osób bezrobotnych w danej jednostce analitycznej	31,84	35,48	Spadek o 15 %
Udział gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ogóle liczby ludności w danej jednostce analitycznej	4,65	4,03	Spadek o 10 %
Liczba interwencji służb porządkowych z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego przypadająca na 100 osób w danej jednostce analitycznej	29,46	29,84	Spadek o 20 %
Liczba wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe przypadająca na 100 osób w danej jednostce analitycznej	23,53	12,50	Spadek o 20 %
Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 osób w danej jednostce analitycznej	2,47	12,10	Spadek o 10 %

Źródło: opracowanie własne.

SPIS TABEL

Tabela 1. Przynależność jednostek osadniczych wchodzących w skład sołectw w gminie Koźuchów	14
Tabela 2. Struktura użytkowania gruntów Gminy Koźuchów	15
Tabela 3. Wyniki pomiarów stężenia dwutlenku siarki w powietrzu atmosferycznym na obszarze gminy Koźuchów w latach 2000 – 2001 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$).....	17
Tabela 4. Wyniki pomiarów stężenia dwutlenku azotu w powietrzu atmosferycznym na obszarze gminy Koźuchów w latach 2000 – 2001 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$).....	17
Tabela 5. Przedszkola na terenie gminy Koźuchów	24
Tabela 6. Liczba ludności Gminy Koźuchów wg płci oraz wskaźnik maskulinizacji w latach 2004 - 2015.....	27
Tabela 7. Saldo migracji oraz przyrost naturalny na 1000 os. w Gminie Koźuchów w latach 2004 - 2015.....	28
Tabela 8. Przyrost rzeczywisty na 1000 os. w Gminie Koźuchów w latach 2004 - 2015.....	29
Tabela 9. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w gminie Koźuchów w latach 2004 - 2015.....	31
Tabela 10. Wydzielone jednostki analityczne na terenie miasta Koźuchów.....	74
Tabela 11. Wydzielone jednostki analityczne na terenie gminy Koźuchów.....	75
Tabela 12. Przynależność ulic oraz miejscowości do jednostek analitycznych na terenie gminy Koźuchów	76
Tabela 13. Udział (%) osób bezrobotnych w liczbie ludności w danej jednostce analitycznej	79
Tabela 14. Udział (%) osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogóle liczby osób bezrobotnych w danej jednostce analitycznej.....	82
Tabela 15. Udział (%) gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ogóle liczby ludności w danej jednostce analitycznej.....	84
Tabela 16. Liczba interwencji służb porządkowych z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego przypadająca na 100 osób w danej jednostce analitycznej.....	87
Tabela 17. Liczba wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe przypadająca na 100 osób w danej jednostce analitycznej .	89
Tabela 18. Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w roku 2015 na 1000 osób w danej jednostce analitycznej	92
Tabela 19. Udział (%) gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogóle liczby gospodarstw domowych w danej jednostce analitycznej.....	94
Tabela 20. Udział (%) lokali komunalnych i socjalnych w stanie średnim i złym w ogóle liczby izb komunalnych i socjalnych w danej jednostce analitycznej	97
Tabela 21. Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na 100 ha powierzchni danej jednostki analitycznej.....	100
Tabela 22. Podsumowanie analizy wskaźników na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Koźuchów – sfera społeczna	103
Tabela 23. Podsumowanie analizy wskaźników na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Koźuchów – sfera gospodarcza, środowiskowa, techniczna i przestrzenno - funkcjonalna.....	105
Tabela 24. Podsumowanie analizy wskaźników na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego na terenie gminy Koźuchów – liczba negatywnych wskaźników społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, technicznych i przestrzenno – funkcjonalnych.....	122
Tabela 25. Zestawienie celów rewitalizacji.....	129
Tabela 26. Wykaz projektów zrealizowanych i w trakcie realizacji.....	146

Tabela 27. Główne projekty rewitalizacyjne – szacunkowe ramy finansowe.....	152
Tabela 28. Przedsięwzięcia uzupełniające – szacunkowe ramy finansowe.....	153
Tabela 29. Karta oceny projektu	156
Tabela 30. Wskaźniki monitorowania efektów realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Koźuchowa na lata 2016-2022.....	158

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Cechy programów rewitalizacji.....	11
Ryc. 2. Położenie Gminy Koźuchów na tle Polski.....	13
Ryc. 3. Położenie Gminy Koźuchów w układzie gmin sąsiednich.....	13
Ryc. 4. Gmina Koźuchów na tle sieci komunikacyjnej.....	19
Ryc. 5. Złoża na terenie gminy Koźuchów	21
Ryc. 6. Liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy Koźuchów oraz w mieście Koźuchów w latach 2004 – 2015.....	25
Ryc. 7. Liczba ludności gminy Koźuchów w latach 2004 - 2015.....	26
Ryc. 8. Piramida wieku mieszkańców gminy Koźuchów w roku 2015.....	26
Ryc. 9. Struktura wykształcenia mieszkańców gminy Koźuchów (w wieku 13 lat i więcej)....	27
Ryc. 10. Przyrost rzeczywisty na 1000 os. w Gminie Koźuchów w latach 2004 – 2015.....	29
Ryc. 11. Typogram Webba dla Gminy Koźuchów, powiatu nowosolskiego, województwa lubuskiego oraz Polski w roku 2014	30
Ryc. 12. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w Gminie Koźuchów w 2015 r.	32
Ryc. 13. Wskaźniki obciążenia demograficznego w 2015 r.	32
Ryc. 14. Widok jednostki analitycznej Osada na tle ortofotomapy.....	37
Ryc. 15. Widok jednostki analitycznej Broniszów na tle ortofotomapy.....	38
Ryc. 16. Widok jednostki analitycznej Bulin na tle ortofotomapy	39
Ryc. 17. Widok jednostki analitycznej Cisów na tle ortofotomapy.....	40
Ryc. 18. Widok jednostki analitycznej Czćiradz na tle ortofotomapy	41
Ryc. 19. Widok jednostki analitycznej Drwalewice na tle ortofotomapy	42
Ryc. 20. Widok jednostki analitycznej Dziadoszyce/Zawada na tle ortofotomapy.....	43
Ryc. 21. Widok jednostki analitycznej Książ Śląski na tle ortofotomapy	44
Ryc. 22. Widok jednostki analitycznej Lasocin na tle ortofotomapy	45
Ryc. 23. Widok jednostki analitycznej Mirocin Dolny na tle ortofotomapy.....	46
Ryc. 24. Widok jednostki analitycznej Mirocin Średni na tle ortofotomapy.....	47
Ryc. 25. Widok jednostki analitycznej Mirocin Górny na tle ortofotomapy	48
Ryc. 26. Widok jednostki analitycznej Podbrzezie Dolne na tle ortofotomapy	49
Ryc. 27. Widok jednostki analitycznej Podbrzezie Górne na tle ortofotomapy	50
Ryc. 28. Widok jednostki analitycznej Radwanów na tle ortofotomapy.....	51
Ryc. 29. Widok jednostki analitycznej Słocina na tle ortofotomapy.....	52
Ryc. 30. Widok jednostki analitycznej Sokołów na tle ortofotomapy.....	53
Ryc. 31. Widok jednostki analitycznej Solniki na tle ortofotomapy.....	54
Ryc. 32. Widok jednostki analitycznej Studzieniec na tle ortofotomapy.....	55
Ryc. 33. Widok jednostki analitycznej Stypułów/Kierzkowice na tle ortofotomapy	56
Ryc. 34. Widok jednostki analitycznej Stypułów/Kierzkowice na tle obowiązujących mpzp ..	56
Ryc. 35. Użytkowanie terenu w jednostce analitycznej: Koźuchów – Kolonia Zielonogórska	57
Ryc. 36. Funkcje budynków w jednostce analitycznej: Koźuchów – Kolonia Zielonogórska	58
Ryc. 37. Użytkowanie terenu w jednostce analitycznej: Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska ...	59
Ryc. 38. Funkcje budynków w jednostce analitycznej: Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska.....	60
Ryc. 39. Użytkowanie terenu w jednostce analitycznej: Koźuchów – Moniuszki/Wolności ...	61
Ryc. 40. Funkcje budynków w jednostce analitycznej: Koźuchów – Moniuszki/Wolności	62
Ryc. 41. Użytkowanie terenu w jednostce analitycznej: Koźuchów – Nowosolna.....	63
Ryc. 42. Funkcje budynków w jednostce analitycznej: Koźuchów – Nowosolna.....	64

Ryc. 43. Użytkowanie terenu w jednostce analitycznej: Koźuchów – Osiedle Kolejowe	65
Ryc. 44. Funkcje budynków w jednostce analitycznej: Koźuchów – Osiedle Kolejowe.....	65
Ryc. 45. Użytkowanie terenu w jednostce analitycznej: Koźuchów – Osiedle Odrodzenia ...	66
Ryc. 46. Funkcje budynków w jednostce analitycznej: Koźuchów – Osiedle Odrodzenia.....	67
Ryc. 47. Użytkowanie terenu w jednostce analitycznej: Koźuchów – Osiedle Piaskowe	68
Ryc. 48. Funkcje budynków w jednostce analitycznej: Koźuchów – Osiedle Piaskowe.....	68
Ryc. 49. Użytkowanie terenu w jednostce analitycznej: Koźuchów – Polna/Szprotawska	69
Ryc. 50. Funkcje budynków w jednostce analitycznej: Koźuchów – Polna/Szprotawska.....	70
Ryc. 51. Użytkowanie terenu w jednostce analitycznej: Koźuchów – Stare Miasto	71
Ryc. 52. Funkcje budynków w jednostce analitycznej: Koźuchów – Stare Miasto	72
Ryc. 53. Użytkowanie terenu w jednostce analitycznej: Koźuchów – Obszar Przemysłowy .	73
Ryc. 54. Funkcje budynków w jednostce analitycznej: Koźuchów – Obszar Przemysłowy ...	73
Ryc. 55. Lokalizacja wydzielonych jednostek analitycznych gminy Koźuchów	74
Ryc. 56. Podział Gminy Koźuchów na jednostki analityczne	77
Ryc. 57. Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w latach 2004 - 2015.....	78
Ryc. 58. Udział (%) osób bezrobotnych w liczbie ludności w danej jednostce analitycznej .	81
Ryc. 59. Udział (%) osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogóle liczby osób bezrobotnych w danej jednostce analitycznej	83
Ryc. 60. Udział (%) gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ogóle liczby ludności w danej jednostce analitycznej	86
Ryc. 61. Liczba interwencji służb porządkowych z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego przypadająca na 100 osób w danej jednostce analitycznej .	88
Ryc. 62. Liczba wykroczeń (także przestępstw) młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe przypadająca na 100 osób w danej jednostce analitycznej.....	90
Ryc. 63. Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 osób w danej jednostce analitycznej.....	93
Ryc. 64. Udział (%) gospodarstw domowych z deklaracją o wywozie odpadów segregowanych w ogóle liczby gospodarstw domowych w danej jednostce analitycznej	95
Ryc. 65. Udział (%) lokali komunalnych i socjalnych w stanie średnim i złym w ogóle liczby izb komunalnych i socjalnych w danej jednostce analitycznej.....	98
Ryc. 66. Liczba obiektów wpisanych do rejestru zabytków na 100 ha powierzchni danej jednostki analitycznej	101
Ryc. 67. Podobszar rewitalizacji Koźuchów – Stare Miasto.....	114
Ryc. 68. Podobszar rewitalizacji Koźuchów – Kwiatowa/Żagańska.....	117
Ryc. 69. Obszar zdegradowany na terenie gminy Koźuchów.....	123
Ryc. 70. Obszar rewitalizacji na terenie gminy Koźuchów	126
Ryc. 71. Wymiary komplementarności projektów rewitalizacyjnych.....	143

SPIS FOTOGRAFII

Fot. 1. Przykład kamienicy, która wymaga prac remontowych	109
Fot. 2. Zamek w Koźuchowie	111
Fot. 3. Mury obronne Koźuchowa	111
Fot. 4. Baszta Krośnieńska w Koźuchowie.....	112
Fot. 5. Ratusz miejski w Koźuchowie	113
Fot. 6. Kościół parafialny pw. Matki Bożej Gromnicznej w Koźuchowie.....	113
Fot. 7. Kościół szpitalny, ob. fil. p.w. Świętego Ducha w Koźuchowie	114
Fot. 8. Panorama ul. Żagańskiej	115
Fot. 9. Pustostany przy ul. Żagańskiej	116
Fot. 10. Spotkanie otwarte w ramach konsultacji społecznych	150
Fot. 11. Spacer studyjny w ramach konsultacji społecznych	150

WYKORZYSTANE MATERIAŁY I OPRACOWANIA

Wybrane akty prawne (stan prawny na czerwiec 2017 r.)

- Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1023, ze zm.),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446, ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2016 r., poz. 778 ze zm.),
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. 2016 r., poz. 1828),
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. 2016 r., poz. 1610),
- Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. 2016 r. poz. 1629, ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2016 r., poz. 1870, ze zm.),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014, poz. 1446 ze zm.)

Literatura i wybrane dokumenty programowe

- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,
- Narodowy Plan Rewitalizacji 2022 Założenia,
- Polska 2030 Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju,
- Strategia Rozwoju Kraju 2020,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie,
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020,
- Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020,
- Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego 2014 - 2020,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubuskiego 2014-2020,
- Strategia Rozwoju Powiatu Nowosolskiego na lata 2015 - 2025,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Koźuchów,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Koźuchów na lata 2014-2020,
- Strategia Rozwoju Gminy Koźuchów na lata 2012-2022,
- Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego – Miasto Koźuchów.

Dostępne strony internetowe

- www.stat.gov.pl,
- www.geoportal.gov.pl,
- www.funduszeuropejskie.gov.pl,
- www.deminimis.gov.pl
- www.parafiakozuchow.pl
- www.glogow.pl
- hwww.lwkz.pl
- www.bip.wrota.lubuskie.pl
- ww.nid.pl
- www.kozuchow.pl